Max Wilk

Film Gibi Haydutlar

Türkçesi: Armağan İlkin

Karacan
YAYINLARI

MAX WILK

FİLM GİBİ HAYDUTLAR

KARACAN YAYINLARI / 19
Çağdaş Dizi
Yayın hakkı : Max Wilk - 1978
Türkiye'de yayın hakkı : Karacan Yayınları A.Ş. / ONK.
Birinci baskı : Mart 1981
Dizgi - Baskı : Özdem Kardeşler Matbaası

MAX WILK

FİLM GİBİ HAYDUTLAR

Türkçesi : Armağan İLKİN

Karacan
YAYINLARI

1

— Evet, sekiz bin yedi yüz altmış iki, senin süren doldu sayılır. Bu kapılardan çıktığın zaman özgür bir insan olacaksın. Bana söylemek istediğin herhangi bir şey var mı, oğlum?
— Hayır, efendim.
— Hâlâ suçsuz olduğunu mu savunuyorsun? İftiraya uğradığını mı?
— Evet, efendim
— Umarım burdan çıkarken kalbin kinle dolu olmasın, evlat. Topluma olan borcunu ödedin, Her şeye yeniden başlayabilirsin; yeni bir yol tutabilirsin. Dışarıda seni bekleyen kimse yok mu?
— Siz bana her zaman iyi davrandınız, müdür bey. Haksızlık etmediniz. Buradan çıktığımda ne olursa olsun, yaptıklarınızın değerini çok iyi bildiğimi söylemek isterim.

ÇARPILAN KAPILARIN GÜRÜLTÜSÜ; CEZAEVİ MÜDÜRÜNÜN YÜZÜ; YAKIN ÇEKİM. AĞIR AĞIR BAŞINI SALLAR, HEM ÜZÜLMÜŞ, HEM ŞAŞIRMIŞTIR.

Halı süpürgesini masaların arasında dolaştıran ince uzun zenciyle barın arkasında durarak bardakları parlatan kadın bir yana bırakılırsa, loş ışıklarla aydınlatılan Cornhusker Bar boş sayılırdı.

Sokak kapısı açıldı, elinde valiz taşıyan bir adam göründü. Elli yaşlarındaydı; lacivert kruvaze elbise giymişti. Kararsızca dikiliyordu. Gözlük camlarının arkasındaki gözleri loşluğa alışıyordu. Onun arkasında, yine ucuz bir valiz taşıyan ikinci bir adam vardı. Birinciden çok daha uzun olduğu gibi, omuzları da sırtındaki biçimsiz gri ceketi gerecek kadar genişti. Yüzü pembe, bakışları sakin ve anlamsızdı.

«Burası bir bar,» diye söylendi usulca.

Birinci adam, «Üstüne bastın,» dedi. Valizini tezgaha götürüp yere bırakarak taburelerden birine tırmandı. «Burada bekleyebiliriz, LeRoy.»

LeRoy, «Evet, sanırım bekleyebiliriz,» diyerek onun yanındaki tabureye oturdu. Valizini ayaklarının dibine bırakınca cebini karıştırdı, el jimnastiği yapmaya yarayan küçük, pırıltılı bir çelik alet çıkararak iri avucunun içinde düzenli hareketlerle ileri geri oynatmaya koyuldu.

Barda içki servisi yapan, kayısı rengi saçları başının üstünde baca dumanı gibi yükselen kız ne içeceklerini sormak için isteksizce yaklaştı. Dolgun göğüslerinin üstüne iliştirilen iri rozette, «ADIM GLAYS. BANA SORUN.» yazısı okunuyordu.

Birinci adam gözlüklerin gerisindeki gözlerini kısarak kızın bu bildirisini dikkatle inceledi.

Gladys, «Okuması o kadar uzun mu sürüyor?» diye sordu.

Adam. «Ben yavaş okurum, Gladys.» dedi.

Gladys. «Eh, kör alfabesi gibi okumaya yeltenmediğin sürece...» diye mırıldandıysa da kendi yaptığı espriye gülmek gereğini duymadı. «Ne istiyorsunuz?»

Birinci adam. «Bana buz gibi bir bira,» dedi. «Sen Le Roy?»

LeRoy, «Yalnız Coca-Cola,» diye karşılık verdi. «Bira göbek yapar. Al.»

Al, «Evet ama Coca-Cola'da da dünya kadar şeker var,» dedi.

Gladys arkasındaki buzdolabından bir şişe bira çıkardı, kapağını açarak üstüne temiz bir bardak kapattı: sonra da usta bir hareketle şişeyi başaşağı edip tek bir damlasını dökmeden birayı bardağa doldurdu.

Al, «Çok beceriklisin, Gladys,» diye mırıldandı.

Gladys onun önüne birayı, LeRoy'un önüne de Coca-Cola

şişesiyle bardağı bıraktı. «Birinize bira, ötekine şeker,» diye söylendi. «Allahın cezası vergiyle birlikte bir dolar doksan iki sent ediyor.»

Al bir ıslık koyverdi.

«Ben öderim, LeRoy,» diyerek iç cebine uzandı. Kağıt paralarla dolu bir zarf çıkarıp içinden iki teklik çekti. Gladys parayı kasaya koyarak çıngırağı çınlattı.

Al gözlerini önündeki biraya dikmişti. Derken bardağı zarif bir hareketle kaldırarak camın soğukluğunu yokladı hazla. Biranın tadını düşlediği belliydi. Sonra da bardağını ağzına götürdü ve bir yudumda yarıya indirdi.

LeRoy el jimnastiği aletini bırakarak Coca-Cola'sından bir yudum içti.

Gladys sırıttı. «Tadı güzel mi?»

Al başını salladı.

Kız, «İçeride ne kadar kaldınız?» diye sordu.

Al, «İçerisi neresi?» dedi usulca.

«Şu kılığınız, o valizler,» diye söylendi Gladys. «Sizin gibilerini çok gördüm ben. İçerisi benim aklımdan geçen yer işte.»

Al gözlerini dikip ona baktı.

«Böyle külüstür bir yerde satılan biranın otuz sentten bir yirmi beşe çıkması ne kadar sürdüyse o kadar kaldık.»

Gladys, «Hıh!» diye bir ses çıkardı.

«Öyle bir yere tıkılıp kalmak çok zordur herhalde.»

«Düşünmek için bol bol zaman bulunuyor,» dedi Al.

Gladys, LeRoy'un koca ellerini, yine düzenli hareketlerle oynamaya başlayan parmaklarla çelik aleti gözledi. «İnsan sizin hangi suçtan içeri atıldığınızı sormaya kalksa bozulur musunuz acaba?»

Al, «Bozulmasına bozulurum ama aldırma,» diye söylendi. «Silahlı soygundan.»

Gladys gözlerini müşterilerin birinden ötekine çevirerek, «İkiniz de mi?» diye sordu.

Al, evet derecesine başını salladı.

«Olayı bir yerlerde okumuş olabilir miyim?»

«Herhalde okumuşsundur,» dedi Al.

«Deme...» Etkilenmişti kız. «İşe bak! Vurgun büyük müydü yoksa?»

Al cansız bir gülüşle gülümsedi. «İyi söyledin. Büyük idi.» Bardağını boşaltarak ekledi. «İdi. Artık yok.»

Gladys tezgahın altından bir tabak tuzlu fıstık çıkarıp Le Roy'un önüne sürdü. LeRoy Coca-Cola'sını yudumlamaya ara vermedi.

Gladys, «Arkadaşın pek konuşkan değil,» diye söylendi.

«Değildir. Bazılarımıza benzemez.»

«Ne demeye getiriyorsun?» diye sordu Gladys. «Benden söz ediyorsun anlaşılan. Bırak canım, ayıp olmasın diye konuştuk... Kafanı bozmanın gereği yok, ahpap.»

«Kafayı bozduğum da yok. Yalnız -ne bileyim- ben kolayca ahpaplık kuranlardan değilim de...»

Gladys, «Tamam, peki,» diye söylendi. «Bir bira daha?»

Al tezgahın üstündeki saata, kırmızı ve turuncu neon lambalarıyla çerçevelenmiş olan saata bir göz attıktan sonra başını salladı. Gladys LeRoy'a dönmeden önce ikinci şişe birayı da aynı ustalıkla boşaltıp Al'ın önüne koydu.

LeRoy başını iki yana salladı.

Al cebindeki zarftan iki dolar daha çıkarıp kıza uzattı. Gladys parayı kasaya koydu, üstünü de tezgaha bıraktı.

«Şimdi ne yana gidiyorsunuz peki? Batıya mı?»

Al bir yudum bira içti.

Gladys, «Hay allah,» diye söylendi suratsızca. «Sizi sorguya çekmek niyetinde değildim canım.»

«Ben sana bir şey söyleyeyim mi,» dedi Al usulca. «Bizim onca zaman kaldığımız yerde kimse kimseye pek fazla soru sormaz. Onun için biz de karşılık vermemeyi alışkanlık haline getirdik. Soran kim olursa olsun.»

«Tamam,» dedi Gladys. «Anladık. Tıpkı filmlerdeki gibi, ağzınızdan tek söz çıkmayacak.»

Al, «Tıpkı filmlerdeki gibi,» diye yineledi.

LeRoy tabureden indi. «Gitsek iyi olacak, Al.»

Gladys iri yarı adamı süzerek, «Biraz daha kalabilirsiniz,» dedi ve gülümsedi. «Bu otobüs sonuncusu değil ya.»

LeRoy, «Davetine teşekkürler,» diye mırıldandı.

Gladys, «Elindeki o aletle oynamaktan daha eğlenceli olabilir,» diye sürdürdü.

LeRoy karşılık vermedi. Al tezgahın üstüne yirmi beş sent bıraktı.

Gladys parayı ona doğru itti. «Git hadi, git. Bu para benden çok size gerekli.»

Al omuz silkerek parayı cebine attı. «Olabilir,» diye mırıldandı. «Teşekkürler.»

İki adam valizlerini alarak ağır adımlarla kapıya yürüdüler ve dışarı çıktılar. Gladys de kapıya giderek camdan dışarı baktı, adamların sokağın karşısındaki otobüs terminaline girişlerini gözledi.

«Silahlı soygun ha! Ne dersin, Ed? Bu herifler vurdukları parayı bir yere gizlediler de onu almaya mı gidiyorlar?»

Zayıf zenci bakışlarını halı süpürgesinden ayırdı. «Bilemem», dedi. «Benim öyleleriyle alışverişim yok. Öyle insanlara bulaşmam ben.»

Gladys tezgaha döndü. «Hadi canım. Beni korkutamazlar! Onların silahları mermi atan cinsten değil.»

Kirli bardakları yalağın içindeki suya batırırken yaptığı espriye gülüyordu. «O iri yarı olanı...» dedi «O belki kalırdı ama öbürü ona istediğini yaptırıyor. Bunlar kodeste biraz tuhaflaşıyorlar herhâlde. Ne demek istediğimi anladın mı?»

2

— Ah, buena sera, *Signor Webster. Papa Piccolino'nun lokantasına hoşgelmişsiniz. Masanız burada. Benim lokantama getirdiğiniz bu güzel bayan kim?*
— Luigi, sana Maggie Tyler'ı tanıtayım...
— Ah, signorina, elinizi öpeyim. Evet, birbirine sizin kadar tutkun olan güzel bir çift için Papa Piccolino'nun ne mucizeler yaratmasını emredersiniz?
— Tutkun mu? O da nereden çıktı? Sevgiden söz eden oldu mu?
— Yoo, Papa Piccolino'yu kandırmaya kalkışmayın. İhtiyar Papa Piccolino aşıkları gözlerinden tanır.

Perce koltuğa serilmişti. Soğuk hava aygıtı uğulduyor, ancak bitişik komşu stereosunun sesini açtıkça -sesi de sık sık açılıyordu- ince duvarlardan içeri sızan çello sesinin **gümp gümp gümplerini** bastıramıyordu.

Perce, akşamüstü yarışma programını yayınlayan küçük televizyona dikmişti gözlerini; bir sürü aptal hoplayıp zıplıyor, iri beyaz kutuların içine gizlenen tüketim malları hazinesini kazanmaya çalışıyorlardı. Elinin altında üçüncü 'bol sulu' viskisi duruyordu. Viski şişesi, Vera'nın iki ocaklı küçük fırının başında akşam yemeği hazırladığı minik mutfağın yanındaki kahvaltı-bar tezgahının üstündeydi.

Vera onun fazla içmesini istemiyor, içkileri kendi eliyle hazırlamakta direterek, o cânım viskiye dünya kadar soda kata-

rak yazık ediyordu. Perce onun her akşamki tayınını almasına engel olmak için çevirdiği dümeni anlayamayacaktı sanki

Neyse boşver, iyi kızdı Vera; onun çıkarlarını gözetiyordu; hiç dilinden düşürmezdi değil mi, hep onun iyiliği için.

Aşağıdaki bilardo salonundan gürültülü kahkahalar duyuldu.

...Bu ev de tren istasyonundan aşağı kalmıyordu bazan.

La Casita, standart planlarla yapılan, iki katlı apartmanlardan oluşan, birkaç haftada kuruluveren modern California sitelerinden biriydi. Perce öteden beri bu tip dairelerde -BEKARLARA, MÖBLELİ- oturmuştu; Los Angeles'e geldiğinden beri hep bu tür yeme-içme-yaşama makinelerini kullanmıştı.

Yıllar geçtikçe semtler değişmiş, ancak evleri hep aynı kalmıştı. Önceleri Hollywood'un merkezine yakın bir yer tutmuş, sonraları, cebi para görünce daha pahalı bir semte, Olympic yakınlarında bir yere taşınmıştı. İlk büyük başarısını elde ettiğinde -Paramount'la uzun süreli bir sözleşme (kırk hafta, haftalık olarak da bir binlik) yapmasına yol açan o değişik senaryo- daha zengin, daha gösterişli bir semt olan Roxbury'ye geçmişti ama tuttuğu ev yine aynı bekar dairesiydi.

Şu son -kaç yıl olmuştu? Ey Tanrım, dört yıl olmuştu ha?- dört yıldır oturduğu külüstür kat da Fairfax'e çıkan sokaklardan birinde, Sunset ve Hollywood bulvarlarının arasındaydı; sıradan bir site; hızlı bir vurgun vurmanın yollarını arayan kişilerin yüzdesi her yerde rastlanamı aşmıyor, alt katta ses çıkarmadan yaşayan iki eşcinsel, TV yapımlarında iş bulan bir iki aktör, pahalı bir orospu olması gereken bir sarışın, öbürleri de göçmen kuşlar gibi bir görünüp bir yok olan kiracılar. Banyonun penceresi arkadaki çıkmaz sokağa bakıyordu; burunları iki yöne bakan park edilmiş arabalar, onların yanlarında çöp tenekeleri; perdeler solmaya başlamış, duvarlar öyle ince ki nerede bir tartışma olsa -ya da bu geceki allahın cezası müzik gibi bir şey- ister istemez dinleyeceksin.

Şimdilik oldukça yeni sayılır ama hele birkaç mevsim daha geçsin, püskürtme sıvayla kaplanan bu duvarlarda çatlaklar belirir, yerdeki naylon halının altındaki kontrplak taban kaplamaları oradan buradan kabarır, sürgülü alüminyüm kapılar çarpıldığı için açılmaz olur ve aşağıdaki avluda, küçük yüzme havuzuna inen krome basamaklarda pas lekeleri görülmeye başlar. Belki havuz da bir yerinden sızıntı yapar.. Kimse pek aldır-

mayacaktır; yapı el değiştirir büyük bir olasılıkla; gelgeç kiracılar bir gelip bir giderler; büyük bir olasılıkla o da başka bir yere geçecektir; çabuk para kazanmak peşinde olan müteahhitlerin bundan daha ucuz bir arsaya, imar durumu son zamanlarda değişen başka bir semtte kurdukları buna benzer bir başka siteye.

...Daha önce yapmadığı şey değil ki; giyeceklerini, senaryolarını ve kitaplarını, televizyonunu arabaya yükler, çekip gider. Onca yıl geçmiş, değişen pek bir şey olmamıştı. Yalnız kira olarak ödenen para değişiyor; o da hep aynı yönde değişiklik gösterir -hep yükselir.

Yarışma programındakilerin bağırıp çağırması sinirine dokunmaya başladığından uzanıp başka bir kanal denedi.

...Uzak planda, Batının bozkırlarından çılgınca at koşturan, hızla yol alan bir posta arabasını izleyen atlılar. Bu kovalamaca birkaç saniye sürdü, sonra bitti. Ardından yakın plandan çekilmiş iki surat, biri ak sakallı yaşlı bir adam, öbürü -o da sakallı- daha genç. Genci, «En güzel filimlerinizden birinin güzel bir sahnesini izledik, Bay Musette,» diyor. «Hâlâ öyle bir dinamizmi, öyle bir gücü var ki seyircinin soluğu kesiliyor.»

Koskoca bir puroyu emen Musette, «Evet, sanırım öyle,» diye karşılık veriyor. «Bunca yıl sonra bu filmi yeniden görmek hoşuma gitti.»

Perce, «Vera!» diye bağırdı. «Orospu çocuğu! Val Musette'e bak!»

Vera sordu: «Val ne?

«İnanılacak şey mi? İhtiyar düzenbaz televizyonda konuşma yapıyor!»

Musette konuşmayı yöneten hevesli delikanlıya açıklamada bulunuyor. «Çekim için bir yere gittiğimiz zaman sabahları çok erken kalkardım. Kameramanla birlikte güneşin doğuşunu izler, bu hareketli sahneler için en uygun ışığı saptardık...»

Perce, «Bok!» diye söylendi. «Senin kameraman yönetmenliğini yapardı çok kez. Sen objektifin kameranın hangi yanında olduğunu bile bilmezdin.»

Vera odanın ucundan televizyona baktı. «Susss! Dinlemek istiyorum.»

Konuşmayı yöneten delikanlı, «Daha sonraki epik filimlerinizden bir sahneye, Doğuda yetişen yetenekli bir yıldızı -Laura

Carruth'ı ilk kez beyaz perdede gördüğümüz filme geçiyoruz,» diye sürdürdü.

Val Musette purosunun ucunu sevgiyle yalayarak, «Aa, evet,» diye karşılık verdi. O kızın büyük büyük bir yıldız olacağını gördüğüm gün anlamıştım. Bakışlarımı ona değdirdiğim an! İçten gelen bir ışıkla aydınlanıyordu sanki...»

Perce, «Senin ona değdirdiğin şeye bakış denemez,» diye söylendi. Ekranda şimdikinden çok daha genç bir Laura Carruth, uzun sarı saçları rüzgar makinesinin esintisiyle savrulan, iri gözleri makyaj uzmanının dikkatle damlattığı damlalarla nemlenen bir yüz belirdi. Sonra da uzak planda, Batının günbatımı kızıllığına doğru korkusuzca ilerleyen, Amerikan bayrağını dalgalandıran bir süvari birliği göründü.

Konuşmayı yöneten delikanlı, «Nefis,» diye mırıldandı. Film de şiir.»

Val Musette alçakgönüllülükle karşılık verdi: «Biz o yıllarda daha çok çaba harcıyorduk galiba.»

Konuşma sürerken, Perce, «Çaba harcıyordum,» diye söylendi. «Her gece Mort Denler'la kumar oynuyordun. Sonunda o kadar para kaybettin ki borcunu ödemeni sağlayabilecek parayı kazanman için Denler seni yönetmenliğe getirdi.»

«Yapma, Perce,» dedi Vera. «Bu adamın çevirdiği filmlerin sayısı az buz değil.»

«Değil tabii. Savaş yıllarında çevirdi çoğunu. Bütün iyi yönetmenlerin askere alındığı yıllarda. Val düztaban mıymış neymiş... O yüzden de orduya gireceğine yönetmen oluverdi.»

Ekrandaki delikanlı, «Açık hava sahnelerinde inanılmaz bir akış görülüyor,» diyordu. «Bunu nasıl başardığınızı söyleyebilir misiniz?»

Musette, «Yetenekle şansın karışımı diyelim,» diye mırıldandı. «Ayrıca, her zaman iyi ekiplerle çalıştım ben. İşbirliği yaptığım yıldızlar da benim hatırım için fazladan bir şeyler vermeyi kabul ederlerdi.»

«Evet» dedi Perce. «Genellikle soyunma odalarında. Bu pezevenk var ya... Hiç bir kadın elinden kurtulmazdı. Postayı dağıtan kız şefine dert yandı bir gün. Onun mektuplarını odasına götüremeyeceğini söylüyordu. Val yılanın bile ırzına geçerdi.»

Vera dumanı tüten bir tabak getirerek yanındaki sehpaya bıraktı. «Televizyon seyrederken ye,» diye söylendi. «Türlü yaptım.»

Ekranda yine hareketli bir sahne görünmüştü. Perce, «Aç değilim,» dedi «Bu herif bende iştah bırakmadı.» Bardakta kalan içkiyi bir yudumda bitirdi.

Vera, «Yemek yesen midene daha iyi gelir,» diye söylendi.

«Ama Val Musette mideme iyi gelmiyor.»

Vera sert içkiler içmekten aylar önce vazgeçmiş, yalnızca beyaz şarap içer olmuştu. Ve doğru yolu bulan bütün ayyaşlar gibi, hâlâ kötü yolda olan herkesin başının etini yerdi.

«Senin bilmem ama ben yemek yiyeceğim,» diye mırıldandı. «Açlıktan ölüyorum ben.»

Tezgaha ilişerek atıştırmaya başladı.

Perce hiç ağzını açmıyordu.

«Niye bu kadar bozuldun?» diye sordu Vera. «Bu günlerde hemen herkesle konuşma yapıyorlar. İstersen seni de çıkarabilirim televizyona...»

«Televizyona çıkmak isteyen yok,» dedi Perce.

«Dikkati çekmiş olurdun, hatırlanırdın.»

Perce, «Pislik bunlar,» diye söylendi. «Bok. Los Angeles dünyanın bok merkezi. Herkes oradan oraya koşturuyor, gerdan kırıp selam vermeye bakıyor.»

«Öyleyse San Francisco'ya taşın.»

Küçük ekrandan bir takım yüzler geçiyordu şimdi. Önce eski bir karakter artisti olan Randy Buck göründü, ardından genç konuşmacı. Sonra da kamera Harry Elbert'in dolunay suratına çevrildi.

Perce oturduğu yerde dikildi. «İşte bak! Harry! O ne halt ediyor burada?»

Vera, «ışş!» diye tıslarken, genç konuşmacı, «Siz, bu akşamki konuğumuz olan Val Musette'i çok eskiden, uzun meslek hayatınızın başından beri tanıyan kişilerden birisiniz, Bay Elbert,» diye başladı. «Öyle değil mi?»

Harry Elbert gırtlağını temizledi. «Evet. Doğrusunu söylemek gerekirse, Val film yapımcılığı konusunda beni çok etkiledi; düşüncelerimin biçimlenmesi bakımından. İlk işlerimden biri **Hayalet Altın** adında bir kovboy filmiydi ve açıkça söylemek isterim ki, Val'le çalışmak benim için büyük bir eğitim oldu. Tanıştığımız gün ona senaryoyu verdim. Okudu, okuduktan sonra diyalogların yanına kırmızı çizgiler çizerek geri verdi. 'Bak, evlat,' dedi. «Buraya bir sürü gereksiz laf konmuş. Ben bu kırmızı çizgilerin yerine birer resim koysam kızar mısın? Eve gi-

dip yaptıklarını inceledim ve her sahneyi eskisinden iyi bir hale soktuğunu anladım. Akıllı yapımcılık diye buna derim ben.»

Konuşmayı yöneten delikanlı, «Çok ilginç,» diye söylendi. «Ya siz, Bay Buck...»

Perce uzanıp televizyonu kapattı.

«Kapattın,» dedi Vera sitem edercesine.

Perce, «Burada oturup Harry Elbert'ı dinlemek zorunda değilim,» diye karşılık verdi. «Hiç değilse yemek yerken dinlemek zorunda değilim.»

Vera içini çekti. «Ona ne düşmanlığın var?»

Perce gırtlağında düğümlenen öfkeyi bastırmaya çalışarak, «Bak dinle,» dedi. «**Hayalet Altın**'ı bilirim ben. Harry'yle birlikte çalışarak bir senaryo hazırlamıştık. O iş bitince birer hafta tatil yapmaya karar verdik. Harry önerdi öyle yapmamızı. Ben karının biriyle Caliente'ye gittim...» Vera'nın suratını buruşturduğunu gördü. «Bilmediğim bir şey vardı,» diye ekledi. «Harry, Hollywood'dan hiç ayrılmamış. Ben Caliente'deyken o Mort Denler'ın kapısını aşındırırmış. Bir senaryonun çok kısa bir zamanda yeniden yazılması gerektiğini duymuş çünkü. Baş rolün değiştirilmesi gerekiyormuş. O işte çalışan iki ahmak on, on iki haftada doğru dürüst bir iş çıkaramadıklarından Mort Denler güç durumda kalmış. Ya tazminat ödeyecek, ya filme başlayacak! Onun için Harry geceleri de çalışmayı kabul etmiş. Ben Caliente'deyken oluyor bunlar! Harry bir hafta çalışıyor ve jenerikte adı geçiyor! Ben Caliente'den döndüğümde o yeni bir iş bile bulmuştu.» Bunu anımsadıkça Perce'in midesi kasılıyordu. «Boşver, Perce, dedi bana. 'Her şey o kadar çabuk olup bitti ki sana haber vermek fırsatını bile bulamadım Karının biriyle kapandığını da anlamıştım zaten. Rahatsız edilmek istemiyorsundur diye düşündüm. Öyle değil mi?' Onun için, Vera'cığım, Harry Elbert'ı dinlemek istemiyorum diye surat asma bana!»

Vera, «Bağırmana gerek yok,» diye karşılık verdi. «Kısacası şöyle böyle derken Harry kendi şirketini kurdu, sen kuramadın. Doğru söyle, onun yerinde olsan sen de aynını yapmaz mıydın?»

«Senin neyini seviyorum biliyor musun, Vera? Şunun şurasında birbirimizi tanıyalı ancak üç ay olduğu halde benim hakkımda bilmediğin şey kalmadı.»

O da pek doğru değildi aslında; Vera'yı yıllar önce kulüpte tanımıştı; Vera o yıllarda Hal George' adında bir komedi yazarıyla evliydi; Hal George ufak tefek bir adamdı; gülerken eşek

gibi anırırdı ve hep kendi esprilerini vurgulamak için gülerdi. Hal'ın NBC televizyonundaki o dansöz kıza tutulup Vera'yı yüzüstü bıraktığı kaç yıl olmuştu? Hal o kızın evine taşınmış, kısa bir süre sonra da kalpten gitmişti. Kulüpteki soyunma odalarında çocuklardan biri kıs kıs gülmüştü o gün. «Kızın hakkını vereyim derken can verdi,» diyordu. «Yine de, böyle ölüm dost başına!»

Vera, «Tamam, seni hiç tanımıyorum,» diye söylendi usulca. «Ama pişirdiğim yemekten bir lokma yemediğini görüyorum.»

Perce bardağına biraz daha viski doldururken, «Hamburger de aldırabilirdik,» dedi. «Yemek yapacağım diye ocağın başında ter dökmen gereksizdi.»

Vera, «Doğrusu çok kibarsın,» diye mırıldandı. «Perce Barnes, Beverly Hills'in centilmen sporcusu, salon erkeği... Her yerde, her durumda söylenecek sözü bilir. Kadınlara değer vermesini de çok iyi bilir.» Bardağındaki beyaz şarabı bitirdi, tezgaha bıraktığı kadeh öfkeli bir çatırdıyla çınladı. «Buraya gelip sana yemek pişirmek de benim için gerekli değildi. Emin ol ki yapacak daha eğlenceli işler bulabilirdim.»

Perce, «Bağışla,» diye mırıldandı.

Kızın omuzunu tuttu; Vera'nın omuzu sert ve hareketsizdi. «O televizyon programı sinirlerimi bozdu,» diye sürdürdü. Elini parlak renkli, çiçekli bluzun üstünde gezdirerek Vera'nın göğsünü avuçladı.

Vera, «Bence sen biraz yemek ye,» diye söylendi.

Perce elini çekti. «Peki, anladık. Ben sıkıcı bir adamım. Sen git de Saloon'un barında dikilen büyük adamlardan birini tavla daha iyi... Onlar hep ünlü kişiler. Geleceği olan insanlar...»

«Kendine acımaya başladın mı öyle kızıyorum ki! Siz yazarlar neden hep böylesinizdir bilmem. Kötümserliği, kederi depo edip yanınızda taşıyorsunuz sanki! Senin ne derdin var sanki? Sağlığın yerinde, aklın yerinde... Yarın otursan yeniden senaryo yazmaya başlayabilirsin. Ya da bir hikaye. Yahut başka bir şey...»

«Ya da anılarımı,» dedi Perce. «Neden olmasın? Öldüğüm zaman meslek dergilerine yazı hazırlayacak olan heriflere kolaylık sağlanır böylece.»

Yerine oturdu, çatalı kavrayıp soğumaya yüz tutan yemek-

ten bir lokma aldı. Güzeldi türlü; Vera iyi bir aşçıydı... Ne yazık ki yemek isteği duymuyordu. Kızın onu gözlediğini bildiğinden zorlukla bir iki lokma daha yuttu. «Güzel olmuş,» diye söylendi.

Vera'nın gönlü olmuştu; başını salladı. Ardından da saatına baktı. «Sunset'teki özel salonda bir film gösterilecek,» dedi. «Saat dokuzda. Müşterilerimizden birinin filmi. Sanat filimleri yapan o genç Fransızın. Bir kampanyaya girişirsek Oscar Ödülü'na aday gösterilebileceğini umuyor. Benimle gelmek ister misin?»

Kocasından ayrıldığından beri, küçük ancak çok başarılı bir şirkette, Daniels/Marcus Markla İlişkiler bürosunda çalışıyordu Vera. Perce niye o zıpırlıklarla uğraştığını sorduğunda, «Niye olmasın?» demişti. «Daktilonun başına oturdum mu çok güzel laflar döktürüyorum. Üstelik de emlak bürosunda çalışmaktan daha ilginç.»

«Gelmem,» dedi Perce. Sabah saat sekiz buçukta dersi vardı. Sonra da kulübün hafta arasında kullanmasına izin verdiği tek kortta tenis dersi verecekti öğleye kadar. «Kusura bakma, bu fakir uykusunu almazsa olmaz. Yarın ekmek parasının peşine düşeceğim yine.»

Vera tezgahtan kalkarak bulaşıkları toplamaya başladı. Tabakları yıkayıp yerlerine yerleştiriyordu. Perce hâlâ yarı dolu olan tabağını mutfağa götürdü. «Bunu kahvaltıda bitiririm», deyip tabağı küçük buzdolabına tıktı.

Elini kızın biçimli kalçasında gezdirdi. Gergin pantolonun altındaki et de gergindi. Vera kırkına gelmiş olmalıydı ama kendine çok iyi bakıyordu. Ona da iyi bakıyordu ya.

...Larry Hart'ın şu eski şarkısı nasıldı? «... eline geçen nimeti tepme...»

«O film gösterisine gitmesen de olur,» diye söylendi.

«Benim işim de o,» dedi Vera. «Üstelik yarın benim için de iş günü.» Gülümseyerek, «Yoksa kalmak isterdim,» diye sürdürdü.

Perce kızın sırtını okşadı. «Gezici hastabakıcı Vera. Benim gibi ihtiyar bir serserinin nesinden hoşlanıyorsun kuzum?»

«Hoşlanacak pek bir şey bulamıyorum aslında.»

«Evet,» dedi Perce. «Ben de öyle düşünmüştüm.»

«Ne bekliyorsun yani? Övgü mü yazayım?» Elindeki bezle tencereyi kurulayarak döndü. «Bana bak, yatakta hâlâ işe ya-

rarsın -kederli olmadığın zaman tabii- dostluğun tatlıdır, bütün gün uğraşmak zorunda olduğum hergeleler gibi sinirküpü değilsin. Tanrım, o yirmi yaşlarındaki 'büyük yetenek'lerden öyle sıkılıyorum ki.»

«Dünyayı onlar yönetiyor, güzelim.» Perce kızı yanağından öptü. Vera tencereyi yerine bıraktı, ona pek de ateşli olmayan bir öpücük verdikten sonra paltosunu aldı, yüzünün boyasını gözden geçirdi ve kapıya yürüdü. Kapı açılınca gecenin nemli havası bir anda içeri doldu. Vera paltoyu sırtına geçirip, «İyi geceler, dede» diye söylendi. «Kuruntuyu bırak. Brrr, dışarısı soğukmuş.»

Kapıyı çekti; Perce beton basamaklarda yankılanan ökçe seslerini dinledi.

«İçerisi de soğuk,» diye söylendi boş odaya seslenerek. Uykuya hazırlık olarak kendine bir viski daha koydu.

Duş yaptı, yatak olan divanın örtüsünü kaldırıp gece lambasını yaktı ve uyumaya çalıştı.

Yarın uzun bir gün olacak... Bu gece ayaz çıktığına göre yarın sabah sis beklenebilir. Sekiz otuz dersi sabahın ayazında yapılacaktı demek. Güneşli Los Angeles derler bir de! Sabahları erken kalkıp ağaçlarda öksüren kuşları dinleyebileceğin tek kent...

Gevrek gevrek güldü.

...Joe Frisco'nun esprilerinden biriydi bu. İyi oğlandı Joe... Aradın mı ya Derbey'de içerken bulurdun, ya Mike Lyman'ın barında, ya da Musso'da. Caddenin hippilerle, pezevenklerle, kaldırım yosmaları ve kaçıklarla dolu olmadığı o yıllarda Sunset Boulevard'da bir yerlerde olurdu mutlaka. Evet doğru, o yıllarda Sunset kasaba caddesinden fazla bir şey değildi; akşam saat dokuz oldu mu kaldırımlar bile kapanırdı ama biri çıkar da kafama bir şey vurup beni bir aralığa atar korkusu olmadan gazete almaya gidebilirdi insan...

...Sabahın sekiz buçuğunda tenis dersi... İnsan benim yaşıma gelmişse çekilecek şey değil, diye düşündü.

Tenisi kötülemeyelim, Perce. Cebin üç kuruş para görüyorsa tenis dersleri sayesinde görüyor. Evet, arada bir postadan bir çek, eskiden yazdığın bir TV oyunundan, dostlarının seni hatırlayıp kollayabilecek durumda oldukları günlerden kalma bir şeyler çıkıyor ama bu zaman başka zaman. Şimdi patron durumunda olanların hepsi otuzun altında... Ekmek parasını

kazanabiliyorsak tenis dersleriyle kazanıyoruz ve tenis dersi verecek yaşı geçirdin mi, Perce, doğru İşsizlik Sigortasına, Perce, bunu hiç aklından çıkarma.

...Tamam, tenisi kötülemeyelim ama şimdi eskisi gibi değil ki; eskiden oynardık, kazanırdık; oysa şimdi yorgun bir beygir gibi duracaksın orada; topları geri yollayacaksın; yavaş aman yavaş, karşındakini topun peşinde koşturup aptal durumuna düşürme sakın... Hayır, hep kendimi tutmak zorundayım; boy ölçüşmek yok; kaybedip de surat asmayan oyuncu olacaksın ki netin öbür yanındaki budala kasılsın. Eski bir tenis şampiyonundan ders alıyorlar ve şimdi şampiyonu yenebiliyorlar.

Budalaları mutlu etmek için yenileceksin...

Kazanınca daha eğlenceli olurdu oyun. Ancak o günlerde bile her zaman kazanmamaya özen göstermek gerekirdi; hele sana iyiliği dokunabilecek birileriyle oynuyorsan.

Jack Warner'ın baş yıldız avcısı Sol Torina sözgelimi; yirmi yıl süreyle, her pazar sabahı Jack Warner'ın Angelo Drive'daki evine giderdi; tam onda; üç set oynanır ve nedense hep Jack kazanır; üniversitede şampiyon olan, sonra da bir süre profesyonel tenisçi olan Sol'u yenerdi hep... **Doğrusu çok güzel oynuyorsun, J.L. Nasıl bu kadar formda kalıyorsun bilmem...** Ve Sol pazartesi sabahları büroya uğrayıp çekini alırdı; yıllar yılı böyle sürüp gitti bu. Derken bir pazar, kimbilir ne olmuştu, J.L. o aptalca şakalarıyla adamı bıktırmıştı belki de... **Hey, Sol, İtalyanlara ne diyorlar bilir misin? Makarnacı diyorlar. Makarnayı kes ki kortta koşabilesin. Hah, hah, J.L., ne şakacı adamsın! O sabah Sol'u** gerçekten sinirlendiren bir şey söylemiş olmalı ki Sol kendinden geçip üç seti de almış. Hem de J.L.'in konuklarının gözü önünde...

Pazartesi sabahı Sol'un masasının üstünde işten el çektirme yazısı...

Gümp gümp gümp... allahın cezası müzik hâlâ kesilmedi.

Evet ama Greaser'la ikimiz kulübü açtığımızda -Tanrım, kaç yıl önceydi o?- kazanmak için oynardık. Kulüp bizim kulübümüzdü, elbette kazanmak için oynayacaktık... Kimsenin kıçını yalamak zorunda değildik.

...Şimdi her şey değişti.

...Greaser sağda solda dolaşıyor hâlâ; İspanya'da küçük roller buluyor, makarnacı İtalyanların kovboy filimlerinde kötü

adamı canlandırıyor, onun Dolores del Rio'yu kollarına alıp öptüğü filmleri, başrol oynadığı filmleri hâlâ hatırlayan zengin karıları beceriyor orada burada... Şaşılacak kadar dayanıklı bir silahşörmüş...

Eh, onun maslahatı varsa senin vuruşların var. Herkesin kazancı kendine. Dayan, Greaser; ben de dayanacağım. Senin maslahatın, benim kolum... İhtiyarlığımızda bize destek oluyorlar. Tanrı yardımını senden esirgemesin, Greaser, dayanmaya çalış... İşsizlik Sigortasından iyidir...

Her zaman...

Perce kıs kıs güldü.

Uyudu.

3

— Hey sürücü, sen posta arabasının kasasını yere atıver. Bak, başından uyarıyorum, altıpatlarına uzanma sakın... Yoksa güneşin doğduğunu bir daha göremezsin.

— Vay canına, bu Pecos Kid! Vurma, Kid! Ben kahraman olmak niyetinde değilim.

— Tamam. Şimdi atlarını kamçıla ve kasabaya sür. Arkana bakma!

Apartmana döndüğünde yorgunluk bacaklarına sarılıyordu. Gücünü harcamamaya özen göstermişti ama o geberesice Bayan Burton sonunda canına okumuştu. O karının saatı -on ikiyle bir arası- gelinceye kadar dalga geçmişti Perce; gelgelelim karı görünür görünmez vuruşlarını güçlendirmek çabasına girmişti. ...Hadi, Perce, hadi. Öyle durma, durma öyle! Sen topa doğru dürüst vur ki ben de vurabilecek bir şey bulayım!» diye haykırıyordu kaltak; karşısındakinin sabahın sekiz buçuğundan beri kortta koşturduğunu düşünmüyordu bile; o yalnız ödediği paranın karşılığını almaya bakıyordu.

Onun için de, aptal aptal sırıtmayı hiç elden bırakmadan, karının canına okumuştu. Yirmi beş dolar ders parası alacağına göre hep sırıtmak zorundaydı.

...Ve dersin son on beş dakikasında, Becker'ların o sümüklü, cılız oğulları, okuduğu özel üniversiteden üç arkadaşıyla birlikte tatil geçirmeye gelen o oğlan, her dakika başında burnunu

telörgüye dayamış, kortu saat birde, tam birde boşaltması gerektiğini hatırlatarak, her an saatına bakarak ortalığı ayağa kaldırmıştı.

Oğlanın kıçına bir tekme indirse keyifli bir iş olurdu tabii; gelgelelim Perce o kadar aptal değildi. Becker'in babası Leon, kulübün yönetim kurulundaydı ve Perce bir gün olmayacak bir söz söylese, bir yanlış adım atsa Leon denen moruk hemen başına bela olurdu; kulüp yönetim kurulu onu çalıştığı korttan atmak için bahane arıyordu zaten. O yüzden de tatlı tatlı gülümseyip korttan çıkmış, baldırlarından yukarı tırmanan ağrıları algılayarak eve yönelmişti ve şimdi tek isteği yatağa yatıp iki saat uyku uyumaktı çünkü yarın aynı sıkıntı, aynı gerginlik yeni baştan başlayacaktı.

Telefon çaldı; yarım uykusunu bölerek. Bir daha çaldı, bir daha çaldı.

Allah kahretsin! Sekreter servise bağlatmayı unutmuştu.

Kalk, aç. Bir müşteridir belki

«Bay Barnes?» Telefondeki sesi hiç tanımıyordu.

«Evet, buyurun.»

«Beni tanımazsınız, Bay Barnes. Adım Chester. Al Chester.»

Kısık bir ses; fısıltı dense yeri var.

«İyi söylediniz, sizi tanımıyorum. Ne istemiştiniz?»

«Ben buralı değilim. Yeni geldim. Bir arkadaşınız sizi aramamı öğütlemişti.»

Perce, «Hangi arkadaşım?» diye sordu.

«Spud Olsen.»

...Spud Olsen. Spud Olsen mı? Duyduğu adı yerli yerine yerleştirmeye çalışıyordu kafası. Bu adı tanıyordu ama nereden? Ne biçim bir oyun oynuyordu karşısındaki herif? Olsen... Dur, dur bir dakika, yavaş yavaş çıkıyordu; Del Mar'da tanışmışlardı önce; peki ama Spud sonradan Las Vegas'a taşınmamış mıydı? Evet, tabii, Universal'daki kadrolu oyunculardan biriyle, uzun boylu, sarışın bir karıyla ilişki kurmuştu nasılsa. İyi ama Spud... Güleryüzlü, dostcanlısı Spud'dan haber almayalı... **Ama dur... Dur hele. Spud ölmüştü.** Bir yerlerde okumuştu haberi.

«Dalga geçmeyelim,» diye söylendi Perce. «Yıllardır Spud'dan haber almadım. Nasıl olur da beni aramanızı söyler?»

Ne biçim dalaveraydı bu?

Telefondaki ses, «O uzun hikaye,» diye söylendi. «Supd bir

iki yıl önce cezaevi hastanesinde öldü. Sahte hisse senedi falan deyip çocuğa iftira etmişler. Kalpten gitti zavallı. Orada tanıştık onunla. Hep sizden söz ederdi, Bay Barnes.»

Peki tamam, herif Spud'ı tanıyor. Kodeste ahpap olmuşlar. Peki ne yazar? Bu da bir dolap çevirmeye çalışıyor. «Anladık,» dedi. «Spud benden söz ederdi. Sonra?»

«Sizin iyi bir yazar olduğunuzu söylemişti, Bay Barnes. Bu işin bütün numaralarını bilir demişti.»

«Eskiden,» dedi Perce. «Evet, bir zamanlar bilirdim gerçekten.»

Al Chester, «Sizin gerçek bir dost olabileceğinizi söylerdi,» diye sürdürdü.

«Borç istemek için açtınsa hiç umutlanma,» dedi Perce.

«Yoo, hayır. Biz yalnız sizinle konuşmak istiyorduk.»

İyice gözleri açılan Perce, «Biz kim?» diye sordu. Neler dönüyordu ortada?

«Ben ve kardeşim LeRoy. Başka kimse yok.»

«Şantaj mı bu? Bilmediğim bir şeyden ötürü beni sıkıştıracak mısınız.»

«Yok canım,» dedi Al Chester. «Öyle bir şey hiç söz konusu değil. Ufak bir iş konuşmak istiyorduk sizinle. Bir sakıncası yoksa, size bir öneride bulunacaktık.»

«Bak ahpap, az önce de söyledim. Bu kuyunun suyu çekildi.»

Al Chester, «Hele durun,» diye söylendi. «Belki biz o durumu değiştirebiliriz. Ne dersiniz? Bizimle oturup birkaç dakika konuşmakla bir şey kaybetmezsiniz herhalde. Spud sizin bu işin bütün inceliklerini bilen biri olduğunuzu söylerdi hep. Bize de sizin gibi bir ortak gerekli.»

«Sağolun,» dedi Perce. «Ancak bu ortaklık benim başımı belaya sokacaksa... öylesi bana hiç gerekli değil.»

«Deli misin? Öylesi bizim işimize de gelmez. Kodeste on yedi yılı tamamlayıp da çıktık biz. Yeniden oraya dönmeye niyetimiz yok.»

On yedi yıl... Adam ne dediğini biliyordu herhalde. Peki ama iki eski hükümlü yasadışı olmayan bir öneride bulunurlar mıydı? Nasıl bir öneri olabilirdi bu?

Adam, «Bir yerde konuşabilir miyiz?» diye soruyordu.

Perce karşılık vermeye fırsat bulmadan telefon operatrisinin sesini işitti. Konuşma uzadığı için telefona yeniden para

atılmasını istiyordu kız. Ardından da Chester'ın birine seslenerek bozuk para istediğini işitti.

Güzel doğrusu, çok güzel. İki eski hükümlü bir genel telefondan aradıklarına göre iş büyük iş olacaktı gerçekten. Telefonu kapat, dedi kendi kendine. Ya da açık bırak ve yat; uyumana bak; bırak Spud'ın cezaevi dostları başka kapıya gitsinler; Spud'a ne yapmıştı ki başına bunlar geliyordu? Telefona atılan paranın sesini duydu. Kapatmakta geç kalmıştı.

Chester konuşmaya başlamıştı yine. «Kusura bakmayın, henüz kendi telefonumuz yok. Genel telefondan arıyoruz sizi. Kente yeni geldik. Dunstan Arms adında bir yerdeyiz. Adresi yazmak ister miydiniz?»

«Dinleyin, dostum,» dedi Perce. «Size yardım etmek isterdim ama...»

«Burası kentin merkezine yakın bir yer. Ancak isterseniz biz size gelebiliriz. Telefon numaranızı rehberden bulduk. Bir otobüse atlayıp oraya gelirsek size kolaylık olur belki.»

Şu iki hükümlüye ilk anda düşmanlık duymuştu ama ceplerindeki üç kuruşla büyük bir iş yapmaya kalkıştıklarını düşündükçe acıyordu serserilere. Nasıl yapmalı da bunları baştan savmalı?

«Bakın,» dedi, «şu ara çok işim var. Siz bana yarın bir telefon etseniz...»

Chester, «Demek öyle,» diye söylendi alçak sesle. «Eh, size de kusur bulmuyorum. Bizi başınızdan atmaya çalışacaksınız tabii. Biz kimiz ki? Sizi tanımıyoruz bile. Onun için de bu işten kurtulmaya çalışıyorsunuz.»

Eh, iyi. Anlamıştı adam.

«Gelgelelim bu iş temiz bir iş,» diye sürdürdü Chester. «Bizim istediğimiz stüdyolardan birine bir film hikayesi satmak. Tek isteğimiz bu.»

Eyvah! Çıka çıka bu mu çıkacaktı?

Perce, «Benim tanıdığım herkes aynı istekle yanıyor,» diye söylendi.

«Olabilir,» dedi Chester. «Ama hiç değilse size hikayeyi anlatmamıza fırsat verseniz.»

Perce, «Artık o işlerle ilgilenmediğimi daha önce söylemiştim,» diye karşılık verdi.

Chester'dan hiç ses çıkmadı. Perce adamı terslediğine üzülmüştü. Zavallı budala cezaevinde kaldığı sürece hep ün yapa-

cağı günlerin düşüyle yaşamıştı herhalde. «Peki öyleyse,» dedi Chester. «Hiç değilse, bizimle ilgilenebilecek kişilere yollamak için bir on dakikanızı verin. Bakın biz işe nereden başlayacağımızı bile bilmiyoruz. Hepimiz Spud'ın arkadaşı olduğumuza göre o kadarcık bir iyilik de yapamaz mısınız?»

Evet, o kadarcık bir iyilik yapabilirdi tabii.

«Peki, dinleyin,» dedi. «Bana adresinizi verin, yarın sizinle buluşmaya çalışırım. Yarın cumartesi; çok işim yok.» Adamların Beverly Hills'e gelmelerini hiç istemiyordu. «Siz olduğunuz yerde bekleyin, ben size bir telefon ederim...» Allah kahretsin, telefonları yoktu ki! Demek kentin merkezine inmek zorunda kalacaktı. Bu iş gerçekten baş belası oluyordu ama.

«İyi hoş da bizim telefonumuz yok. Onun için en doğrusu benim size adresi yazdırmam. Bize gösterdiğiniz dostluğun değerini anlamadığımızı sanmayın lütfen. Kaleminiz var mı?»

Perce kalemi alıp adresi yazdı. Anlayabildiği kadarıyla, nefret ettiği otoyoldan bile gitse en az yarım saatlık bir yolculuk olacaktı bu. Kendisine kızarak, «Peki, yarın görüşürüz,» dedi ve kapadı.

Avanak, diye söylendi kendi kendine. Heriflerin seni tavlamasına olanak verdin. Spud'a olan dostluğunu göstermekle eline ne geçecek senin? Nicedir toprak olan Spud'a. Hiç bir çıkar sağlayamayacak bir iş varsa o da bu işti.

4

— Şu yana bak Marthy. Ne görüyorsun orada?
— Güpgüzel bir vadi görüyorum, Buck.»
— Evvet! Ve günün birinde o vadide bir kasaba kurulacak. Dükkanları, bankaları, belki de üç katlı yapıları, sokaklarında atlar, arabalar olan bir kasaba. Ve kurulup bittiğinde adını ne koyacaklar bilir misin? **Waco-**

Cumartesi sabahı sıcak ve kuru bir hava vardı; sis kalkmıştı, gece dağılıp giden sis havayı tertemiz bıraktığından uzaktaki dağlar bile pırıl pırıl seçiliyordu. Vera'ya yarım yamalak bir söz vermiş, akşam yemeğine onu en sevdiği lokantaya, Fairfax'teki Cafe de Chine'e götüreceğini söylemişti. Ondan sonra da Vera bitmez tükenmez film gösterilerinden birine gidecekti gazetecilerle. Ne var ki akşamüstüne kadar istediğini yapabilirdi.

Öğleden sonra bahçedeki minik yüzme havuzunun başında oturup biraz güneşlenmek niyetindeydi; ondan önce Chester'larla görüşmeye giderek o işi bitirmeliydi en iyisi. Üstü açık külüstür Cadillac'ı çıkardı, benzin istasyonuna götürerek benzin doldurttu ve otoyola yöneldi. Bu işi ne kadar çabuk bitirirse o kadar iyi olacaktı.

Otoyolun çıkışında kendisini hiç tanımadığı, hiç bir güzelliği olmayan bir arazide buldu. Bin dokuz yüz yirmi, bin dokuz yüz otuz yıllarından kalma eski apartmanlarla boyaları dökülmeye başlayan sömürge tipi evler iç içe, eski araba galerileri ve

barlar, ön cepheleri vitrinlerle bezenmiş, ucu bucağı görünmeyen yoksul semt dükkanları yan yana dizilmiş ve hepsi kızgın güneşin altında kavruluyor. Hepsi çirkin ve çıplak. Burası bir zamanlar varlıklı orta tabaka halkının oturduğu bir semt olabilirdi ama, yıllar önce, toplum artıklarının eline, miskin miskin kaşınan, semtlerinin sokaklarında tembel adımlarla dolaşan, her zaman kaybeden, toplumla uyum sağlayamayan, Perce kavşaklardaki kırmızı ışıklarda durdukça arabasını meraksız bakışlarla inceleyen serserilerin eline geçmişti.

Biraz daha gidince, tümüyle yıkılıp yeniden yapılması planlanan bir sokağa geldi. Direnmeyi elden bırakmadan dimdik yükselen tek yapı Dunstan Arms'dı. Buldozerler bütün öbür yapıları yerle bir etmiş, ortada, yorgun, yaşlı palmiye ağaçlarıyla çevrelenmiş dümdüz bir araziden, moloz yığınlarıyla dolu bir araziden başka bir şey kalmamıştı. Ne var ki Dunstan Arms'ın geniş camlı ön penceresine değişen ortama meydan okuyan bir tabela asılmıştı: HOŞGELDİNİZ YOLCULAR, HOŞGELDİNİZ TRANSİT YOLCULAR - BANYOLU ODALARIMIZIN GECELİĞİ 6 DOLAR.

Arabasını park edip kilitledi, yıllar öncesinden kalma, yayları çökmüş deri koltuklarla döşenmiş olan tozlu lobiye girdi. Parşömen rengi yüzünün bittiği yerde başlayan inanılmayacak kadar siyah bir peruk takan sıska otel katibi önündeki at yarışı programını inceleyerek burnunu karıştırıyordu. Perce, Al Chester'ın odasını sorunca parmağını bir an için burnundan çekerek karşıdaki koltuklardan birine işaret etti. «Orada,» diye söylendi. «Sizi bekliyordu.»

Perce lobinin karşısında yöneldi. Al Chester koltuktan kalkıp elini uzattı. «Aradığınız adam benim.»

Perce parmaklarının arasında sıktığı elin ne kadar yumuşak olduğunu farkedince şaşırdı. O sıcak havada bile, Chester üstünden dökülen bir yünlü takım giymişti. Koltuğunun altında da kalın bir sarı zarf vardı.

Perce, «Hikayeniz bu mu?» diye sordu.

Chester sırıttı. «Nereden bildiniz?»

Perce, «İçime doğdu,» diye söylendi hiç gülmeden. Al Chester'ın arkasındaki bir koltuktan, ondan daha uzun, omuzları kapı gibi, suratı pespembe olan ve yine takım elbise giyen ikinci bir adam kalkmıştı. Chester, «Bu da kardeşim LeRoy,» diye açıkladı. «Ünlü Chester kardeşler biziz.»

Perce, parmaklarının LeRoy'un avucunda kaybolmasına izin verdi.

Tamam, dedi kendi kendine, bu herifler vodvil oyuncusu değil. Gerçekten ünlü olduklarına inanıyorlar. Peki ama o ünü nasıl kazandıklarını ben nereden bileyim? Bunu nasıl beklerler

Al Chester onun sormadığı soruya karşılık vermek istercesine zarfa dokundu. «Her şey burada anlatılıyor.»

«Demek hikaye sizin başınızdan geçenleri anlatıyor.»

Al kafasını salladı. «Baştan sona,» diye söylendi. «Herhalde okumak istersiniz, değil mi? O zaman bize daha iyi yol gösterebilirsiniz. Yani kimlere gitmemiz gerektiğini falan...»

«Siz bana şöyle bir özetleyebilirseniz...» Bu köhne otelin lobisi Perce'e hüzün vermeye başlamıştı. Çok eskiden gittiği yerleri anımsatıyordu o lobi. Her zaman bayat yemek ve dezenfektan kokan, hep yoksul, düşkün kişilerin kokusunu taşıyan, ucuz, kirli yerleri. Kendini bildi bileli kaçmaya, kurtulmaya çalıştığı yerlerdi bunlar.

Al Chester, «Gidip bir kahve içebiliriz,» diye söylendi. «Arkada küçük bir kafeteryamız var. Pek parlak bir yer değil ama...»

«Parlak olmadığına eminim,» dedi Perce. «Burasını nereden buldunuz siz?»

«LeRoy'la ikimiz yıllar önce bir kere daha kalmıştık bu otelde. O zaman oldukça kibar bir yerdi.» Gülümsedi. «O zaman biz de oldukça kibardık. Şimdiyse... eh, cebimizin para dolu olduğunu ileri süremeyiz. Anlatabildim mi?»

Felaket, diye düşündü Perce. Bunlar bu hikayeye bel bağlamışlar. Yani bana bel bağlamışlar. Allah kahretsin, keşke gelmeseydim. Oltaya takılmıştı bir kere. Şimdi yapılacak şey oltadan kurtulmaya bakmaktı; elden geldiğince çabuk.

Dunstan Armas'dan bir an önce çıkabilmek umuduyla, «Birer kahve içsek iyi olacak,» diye söylendi. «Arabaya atlayalım da konuşabileceğimiz bir yer arayalım.»

Al, «Çok iyi olur,» diye mırıldandı.

«Kusura bakmazsanız,» dedi LeRoy, «ben çay içerim.»

Perce öne düşerek onları lobiden çıkardı.

Kaldırıma ulaşınca, Al, «Şuna bak,» diye söylendi. «Cadillac! Şu yüzgeçlere bak. Altmış sekiz model, değil mi?»

Perce kapıyı açarken, «Evet,» dedi. «Saat gibi çalışıyor. On beş yıl sonra müzelik antika olacak.»

Al içeri kaydı. «Bunların çekişi de iyidir. Haa, şu Hidramatik'lerden de taktırmışsın. Ama Cadillac'ların hepsinde Hidramatik vardır belki. Yazık. Hızını düşürür.»

Perce caddenin kalabalığına dalarken, «Trafikte işimi kolaylaştırıyor,» diye söylendi.

«Kaçarken insanın işini güçleştirir,» dedi Al. «Kaçarken hep yerden vites kullanmayı yeğlerdik biz.»

Perce, «Ben kaçarken hiç sıkıntı çekmiyorum,» diye karşılık verdi.

Al gevrek gevrek güldü. «Evet ama sen peşinden gelen on polisi ekmek zorunda kalmamışsındır hiç.»

«Hayır,» dedi Perce, «kaldım diyemem doğrusu.»

Ardından da, iyi ama niye özür dilercesine konuştum diye merak etti.

Gözüne ilişen Orange Julius kafeteryasına girdiklerinde Chester kardeşleri açık havada, aydınlık gün ışığında gözden geçirdi. Al Chester bayatlamaya yüz tutan pastasını belirgin bir keyifle yutuyor, LeRoy buzlu çayını yudumluyordu. Perce bozrengi kahvesini içerken kardeşlerden hangisinin reklam konuşmasına başlayacağını merak etti. Al başlayacaktır, diye düşündü. LeRoy'un gücü var, Al'ın çenesi olsa gerek.

LeRoy kardeşini uyardı: «O yediğin şey mideni berbat edecek.»

«Edecek,» dedi Al. «Gelgelelim istediğim şeyi ısmarlayabilmenin tadına doyamadım henüz.»

LeRoy cebinden bir sicim çıkardı, iki elinin parmaklarına dolayarak çeşitli biçimler vermeye koyuldu. Büyük bir hızla, becerikli hareketlerle, hiç düşünmeden yapıyordu işini; binlerce kez yinelendiği için iyice bellenmiş olan hareketlerle.

Perce, sabırsızlığını sesinden belli etmeye çalışarak, «Bana şu hikayenizi özetleyebilir misiniz?» diye sordu.

Al, «Elbette,» deyip ağzını kağıt peçeteyle sildi. Cebinden çizgili bir kağıt çıkardı ve okumaya başladı. «**Bullitt**, Warner Brothers stüdyosundan. On dokuz milyon dolar. **Butch Cassidy ve Küçük Sundance**. 20th Century Fox. Kırk beş milyon sekiz yüz otuz bin dolar. **Bonnie ve Clyde**, Warner Brothers. Yirmi iki milyon yedi yüz bin dolar. **Dillinger**, AIP. dört milyon dolar.»

«Tamam,» dedi Perce. «Gişe hasılatı. Ancak o listeyi bana okumanın amacı ne?»

«Bunların hepsi gişe rekorları kıran şampiyonlar» dedi Al. «**Variety** dergisinden aldım bu sayıları. Film dergisinden. Sonra, **Pis Mary, Deli Larry**, 20th Century Fox, ondört milyon yedi yüz bin dolar...»

«Anladık,» diye söylendi Perce. «Büyük para yapan, dünyanın her yerinde gişe rekorları kıran filmler. Ne olmuş sanki?»

Al elindeki kağıdı uzatarak, «Burada daha bir sürü film adı var,» diye sürdürdü. «Birer birer kopya ettim. Hepsi son on yıl içinde çevrilmiş, hepsi gişe rekorları kırmış. Ve hepsi suçlularla ilgili. Ne demek istediğimi anladınız mı?»

Ayaklarında tenis pabucu, sırtında bir yağmurluk olan, iki naylon torba dolusu giyeceği iki elinde dengeleyen yaşlı bir kadın kendi kendine sövüp sayarak masanın yanından geçti.

«Gişe rekorları kıran filmlerin listesini yapmak zor değil,» diye söylendi Perce. «O listenin hiç bir anlamı yoktur. Biri çıkar, suçla, suçlularla ilgili bir film çevirir ve para kırar. Ondan sonra üç kişi daha aynı türden filmler çevirir ama hiç birinin adını duymazsın. Beş para etmeyen filmlerin listesi çıkarılmaz çünkü. Bir döngü temeline dayanan hikayeleri kimseye satamazsın artık; mutlaka bir kancası olmalı.»

«Kancası mı?»

«Kancası, kulpu,» dedi Perce.

Al gözlerini kırpıştırdı. «Ne demek istediğinizi anlamıyorum.»

Seyircinin ilgisini çekecek, seyirciyi bağlayacak bir şey gerekli yani. Sözgelimi, bu günlerde herkes olağanüstü olaylarla ilgileniyor. İyice çılgın bir şey olmalı hem de... Diyelim ki herkese büyü yapabilen dokuz yaşındaki bir çocuk ya da şeytanı içinde taşıyan bir atla ilgili bir şey. Buna kanca derler işte. Sizde buna benzer bir şey var mı?»

Chester'lardan hiç ses çıkmadı. LeRoy'un parmakları aşağı yukarı, ileri geri gidip geliyor, sicimle, sonu gelmez ağlar örüyordu.

Perce, «Peki sizin dosyanızda neler var?» diye sordu. Kodesten yeni çıkan, zarflarını kollarının altında taşıyan, **Variety** dergisinden çıkardıkları listeyi ona okuyan bu iki adama çok sert davranmanın gereği yoktu ne olsa. Umutlarını getirip ona dökmüşlerdi, bir mucize bekliyorlardı; mucize yaratılamazdı

ama bu herifleri de yüzüstü bırakamazdı; Spud'ın arkadaşıydılar üstelik. «Satmak istediğiniz hikaye neyle ilgili?» diye sordu...

«Bizimle ilgili,» dedi Al. «LeRoy'la ikimizin nasıl çeteye katıldığımızı... Aslı aranırsa çeteyi kuran bizdik ya... Gazetelerde Üç Eyalet Çetesi diye söz ederlerdi bizden. Birkaç banka işi yaptık, sonra da bir araya gelip Nebraska'da bir zırhlı kamyon soyduk.»

Perce, «Karayolları Polisi» dizisinde bir yarım saatlık film olabilir, diye düşündü.

«Anlaşıldı,» diye söylendi. «Silahlı soygun. Büyük vurgun vurduğunuz oldu mu?»

Al, «Eh işte,» dedi usulca. «O son işte altı yüz bin dolar vurmuştuk.»

Tekerlek takılmış dermeçatma tahta kızakların üstünde oturan üç çocuk çığlık ve gıcırtılar arasında masanın yanından geçtiler.

Perce, «Elinizde kaldıysa fena para değil,» diye söylendi.

Al, «Öyle,» diye doğruladı. «Ancak elimizde kalsaydı bu domuz ahırında karın doyurmazdık değil mi?»

«Belli olmaz. Belki de kurnazlık edip hepsini bir yana saklamışsınızdır. Olamaz mı?» Sırıttı. «Bak bu güzel bir kanca olurdu işte.»

LeRoy'un parmakları bir aşağı bir yukarı, bir ileri bir geri gidiyordu.

Al, «Size gerçeği anlatıyoruz,» dedi alçak sesle. Gülümsemesi yüzünden silinmemişti ama gözlük camlarının ardındaki gözleri dik dik bakıyordu. «Meteliğe kurşun atıyoruz biz.»

Perce, anlamsız bir sesle söylendi. «Doğrudur herhalde. İnsan çok darda kalmadıkça sizin seçtiğiniz otele inmez. Para ne oldu peki?»

Al omuzlarını kaldırdı. «Ne olacak? Çocuklardan üçü sonradan vurularak ele geçirildi, biz de keskin zekalı Federal polisin eline düştük. 1959'da oldu bunlar. O zamandan beri içerdeydik.»

Perce, «Karayolları Polisi»ne bile alınamayacak bir hikaye diye düşündü. Olsa olsa MGM'in eski, iki makaralı filmlerinden biri olabilir. «Suç Asla Cezasız Kalmaz» filmlerinden biri. «Siz de tutuklandınız, para da,» dedi. «Yazık.»

Al, «Birinci Ders,» diye söylendi. «Bir vurgun vurduğun

zaman parayı **harcamayacaksın.** Öyle yakalarlar adamı. Sağa sola para saçmaya başladığın zaman.»

Perce, «Siz para saçmaya başladınız mı?» diye sordu.

Al suratını buruşturdu. «Hayır,» dedi tiksintiyle. «Buster Newhouse yaptı o işi. Aslında iyi çocuktu; genellikle güvenilir bir arkadaştı ama sanırım daha önce eline hiç bol para geçmemişti. Paranı kilit altına al, bir yere gizle ve unut demiştim ona. Dinleyen kim? Kadın delisiydi Buster. Aşağılık bir karıyla yaşıyordu. Kadının bir tarafında nasıl bir üstünlük varsa, oğlanı kendine iyice bağlamış. Florida'ya gidelim diye tutturmuş, orada at yarışlarında para yemeye başlamışlar. Ondan sonra işleri tamam.»

Kaz kafalı köy çocuğu, diye düşündü Perce. Farley Granger'a göre bir rol... ya da Richard Jaeckel'a... «Çetenin geri kalanını nasıl ele geçirdiler?»

«Buster'la öbür iki arkadaşın yazgısı kötüymüş. Onları tutuklamaya gelen polislere karşı koydukları için vuruldular. LeRoy'la beni uykuda bastırdılar, onun için biz sağ kaldık.» LeRoy'a bir dirsek attı. «Sen öteden beri güzellik uykuna düşkünsündür, değil mi?» diyerek sırıttı.

LeRoy başını sallayıp sicim ağlarının dünyasına döndü.

Perce soğuyan kahvesini bitirdi. «Size bir şey diyeyim. Bu günlerde soygun, vurgun hikayeleriyle ilgilenen yok. Hele sizinki gibi yıllar önce geçen bir olay...»

«Olabilir,» dedi Al. «Ama suçlularla ilgili filmler öteden beri iyi kazanç sağlar. James Cagney'yi, Bogart'ı falan düşün bir kere... Şimdilerde Charles Bronson, Clint Eastwood, Rod Steiger var... Yalnız Rod Steiger bir süredir bu işten uzak kaldı.»

Perce onun sözünü kesti: «Hangi filmin kazanç sağlayıp hangisinin sağlamayacağı konusunda nasıl uzman olduğunuzu sorabilir miyim?»

Al bu sözdeki alayı farketmemiş göründü. «İnsan cezaevinde bol bol okuyup düşünecek zaman buluyor,» dedi. «Ben mektupla öğretim yapan kurslardan birine de yazıldım. Connecticut'ta bir yerde Ünlü Yazarlar Okulu diye bir yer var, oradan ders aldım. Öğretmenim benim bayağı yetenekli olduğumu yazmıştı.»

«O zaman hikayenizi ona götürsene.»

«Boş ver. Onlara ödediğim para yeter. Birini kendime or-

tak edeceksem seni ederim. Sen tam bize göre adamsın.» Sarı zarfı Perce'e doğru itti. «Şunu alıp bir okusan... Ne yapmamız gerektiğini sonra söylersin bize.»

Okurdu tabii. Mektupla ders alıp yazarlık öğrenen Al Chester'in 'gerçek hayat hikayesi' şaheseri hakkında ne söyleyecekti sonra? Her makinenin, her benzin pompasının, her kasanın başında çalışan, her kamyonun direksiyonunda oturan -şu tezgahın gerisinde sosis kızartıp üstüne sulandırılmış salça döken şişko budala bile- kısacası, bu lanet olasıca ortamda yaşayan herkes gerçek hayat hikayesini eşi bulunmaz bir film konusu olarak görürdü. Onu söyleyebilir miydi bu zavallılara? Herkesin, bir profesyonel yazar bulup hikayemi yazdırsam hemen bir film şirketine satabilir, paraları cebe indiririm düşüyle yaşadığını anlatabilir miydi? Hollywood'daki bütün film yapımcıları Al Chester'le LeRoy Chester'ın hikayesini ele geçirmek için yarış ediyorlardı sanki!

Ve kentin bu köhne semtinde, bu beşinci sınıf kafeteryada oturup onunla zirve konuşması yapan, çaldıkları parayı polislere teslim etmek zorunda kalan şu iki büyük haydut, onun ağzından çıkacak sözü Tanrı buyruğu olarak kabul etmeye hazırdılar. Sofradan yemek artıkları bekleyen sabırlı köpekler gibi bakıyorlardı yüzüne.

Durumları bu kadar acıklı olmasaydı gülerdim diye düşündü.

Yemeklerini karton tepsilerle taşıyan üç kız geçti yanlarından. Biri, yemeğini az kalsın onun üstüne dökecekti.

«Dinleyin,» diye söylendi. «Yazdıklarınızı okurum, bir film hikayesi çıkıp çıkmayacağına karar veririm. Yalnız size başından söyleyeyim... Benim yargım bir kişinin yargısı olacaktır. Yazdıklarınızı beğenmezsem açıkça bildiririm ama siz hikayenizi başkasına da gösterebilirsiniz tabii.»

«Hayır,» dedi Al. «Senden başkasını istemiyoruz.»

Perce öfkelenmişti. «Allah kahretsin,» diye bağırdı. «Variety'nin kaç sayısını okumuş olursanız olun, hemen para kazanamazsınız. Filmcilik pis bir iştir, herkes birbirine çelme takmaya bakar. Gerçeği söyledim diye bana kızmayın sonra.»

Al, «Kızmayız,» dedi. «Değil mi, LeRoy?»

LeRoy oynadığı sicimi masanın üstüne bıraktı, uzanıp Perce'nin elini yakaladı ve parmaklarının arasında sıktı.

«Anlaştık, ortak,» diye söylendi.

Perce parmaklarındaki kan dolaşımının kesildiğini hissediyordu. Elini kurtararak, «Yeter!» diye bağırdı. «O elle ekmeğimi kazanıyorum ben.»

«Ben kendi gücümün farkında değilim,» dedi LeRoy. «Bağışlayın.»

Al, «Biraz dikkatli ol,» diye mırıldandı. «Unutma ki ortağımız o elle yazı yazıyor.»

Perce parmaklarını açıp kaparken, şimdi de ortak olduk, diye düşündü. Tanrım, şu ortaklara bak! İki eski hükümlü; biri mektupla ders alıp yazarlık öğrenmiş, öbürü sağlık meraklısı. İnsanın böyle ortakları olursa sırtı yere gelmez! Oscar ödülünü kazanmamız işten değil.

Chester'ları Dunstan Arms oteline bıraktı. Al, «Çok teşekkür ederiz,» diye söylendi. «Yakında görüşürüz.»

«Tabii,» dedi Perce. «Siz biraz gezin, biraz güneşlenin. Ben sizi ararım. Burada olacaksınız değil mi?»

«Biz seni arasak daha iyi olur,» dedi Al.

Perce, «Olur, arayın,» diye mırıldandı umursamazlıkla. Cadillac'ı kaldırımdan uzaklaştırıp otoyola yöneldi.

Bu köhne semtten bir an önce ayrılıp evine dönmek istiyordu. Ancak telefonla arayabilirlerdi onu. Hikayeyi okur, adamlara kısa bir mektup yazıp postaya atardı. Umalım ki bu iş de öylece kapanırdı. Spud'a eski günlerden bir borcu varsa bile ödemiş olurdu o zaman.

... İçtiği berbat kahve de midesini ekşitmişti bu arada.

5

HAYDUTLUK MESLEĞİNE NASIL BAŞLADIK

1953 yılına girmiştik artık. Ailemizde kardeşim LeRoy'la benden başka kimse kalmamıştı. Ailenin üç kuşağının yaşadığı Portlesville kasabasında kalan son Chester'lar.

Kardeşim LeRoy yaz aylarında yol inşaatında çalışıyordu ama, kış geldi mi o iş de 'kuruyordu, ve ancak kar küremek gibi, yapılması güç, parası az olan küçük işler bulabiliyordu. Bana gelince, Spitzer Servis İstasyonunda yaptığım işin parlak bir geleceği olmadığı belliydi. İhtiyar Spitzer'ın cimriliğini bütün kasaba bilirdi. Sıcaklar bastırdı mı para almadan 'hava, bile basmazdı Spitzer. Her sabah, bir önceki gecenin kazancını torbaya doldurur, götürüp karşıdaki Çiftçiler Bankasına yatırırdı. Günde 125 dolar para kazanırdı ortalama olarak. Hafta sonlarında 200 dolar. Oysa ben haftalığımı beş dolar arttırmasını istesem, «İşler durgun, sen böyle sürekli bir iş bulduğuna şükret ve otur,» diye karşılık verirdi. O herifle tartışmanın bir yararı olmayacağını çabuk anladım. Bu arada, sokağın karşısındaki bankanın kasası doluyordu boyuna. Ama oraya gidip 'kredi, isteyeyim de kendime bir iş kurayım desen, karşılığında nasıl bir 'teminat, gösterebileceğini sorarlardı hemen. İpotek borcunu zamanında ödeyemediği için dedemin çiftliğine el koyan banka orası değildi sanki. Güler misin, ağlar mısın!

Ben bütün bunları düşünmeye başlamıştım artık. Bir gece yatakta yatıp bu durumdan kurtulmanın yollarını ararken bir-

den kafamda bir 'ışık yandı'. Şu bankada onca para duruyor, on kilometre uzakta olan Ives kasabasında başka bir banka ve ondan fazla para ve Turkton'daki başka bir bankada belki de hepsinden çok para ve bunların hepsi günden güne zenginleşiyor ve kimsenin yakındığı yok. Eskiden olsaydı James kardeşlerin, Clanton'ların, Dalton'ların yaşadığı yıllarda bu küçük kasaba bankalarının soyulması işten değildi ama şimdi 1950 yıllarındayız ve 'savaş sonrası, gelişmemiz öyle bir hale geldi ki, herkes, para kazanacağım derdinden para kazanmanın kolay yolunu düşünemez oldu. Para kazanmanın kolay yolu, bankaları, soyguna uğramayı hiç beklemedikleri bir anda soymak. Niye olmasın? Dikkatli davranır, hemen oradan uzaklaşırsan polisten korkmaya pek gerek yok. Haftada 67.5 dolar kazanacağım diye buji değiştirip benzin doldurmaktan kurtulmanın başka yolu da yok.

Onun için de bir akşam gidip bu işi LeRoy'la konuştum. Önce karşı çıktı. Yakalanırız diyordu. Gelgelelim ben bir kağıt parçasına resim çizerek her şeyi açıkladım, dikkatli davranırsak Ives'daki bankayı soymanın hiç zor olmayacağını gösterdim.

O bankada çalışan bir kız tanırdım. Bana bankayı uzun uzun anlatmış, 'güvenlik' tertibatının nasıl çalıştığını bile açıklamıştı. Akşamları herkes evine gidince alarm tertibatının şalterini çekerlermiş, birisi bankaya girecek olursa İves'daki polis karakolunda ziller çalarmış.

Şimdi şunu da belirteyim ki Ives'daki karakolun yalnız iki arabası vardı. Biri kasaba sokaklarında dolaşır, öbürü de bir olay çıkarsa hemen yetişebilmek için karakolun önünde hazır beklerdi.

Ben kasabanın dışında bir olay çıkarmayı düşünüyordum. Küçük bir yangın belki. Polis arabaları oraya gidince ortalık bize kalırdı. Biz de kimsenin soygun falan beklemediği bankaya girer, işimizi görürdük. Basit bir fikirdi ama ne derler bilirsiniz. «Bütün büyük fikirler basittir.»

Bankayı bir cuma akşamı soymayı düşünmüştüm. Kasabalılar cumartesi günleri daha çok para çektikleri için cuma günleri kasa doludur.

LeRoy'la uzun uzun konuştuk, sonunda o da bu işi başarabileceğimize inandı. Benim çıkış noktam şuydu: Nasıl olsa kaybedecek bir şeyimiz yok. Üstelik banka soymak, dostlarını ka-

zıklamak ya da başka kişilerin parasını çalmakla bir tutulamazdı. Bankanın kaybını sigorta şirketleri karşılardı nasıl olsa. Sigorta şirketlerinin hepten soyguncu olduklarını da bilmeyen yok.

Onun için de ertesi hafta benim tasarımı uygulamaya hazırlandık...

Hikayenin otuzuncu sayfasında Chester'lar ilk banka soygununu gerçekleştirmiş ve birkaç bin doları cebe indirmişlerdi. Yaşasın! Büyük başarı. Ondan sonraki bir yıl içinde bu başarı birkaç kez yineleniyor, delikanlılar tekniklerini geliştirerek eyaletin orasında burasında yeni yeni işler çeviriyorlardı. Kendi kendilerini eğiten, silah ve araba kullanmakta usta olan iki saf köy çocuğu. Al dikkatli bir plancı. LeRoy onun güvenilir yardımcısı; hızla ilerliyorlar, kısa zamanda küçük çapta bir ün yapıyorlar; yetkili makamların başını ağrıtıyorlarsa da henüz büyük haydut sayılmazlar.

Sıfırdan başlayıp yükselen gençlerin tipik bir örneği ve her küçük haydudun kafasında yaşattığı düş -**bir gün büyük bir vurgun vurmalıyız.**- Para taşıyan kamyonlardan birini soymayı denesek mi acaba? Fabrikalara, atölyelere işçi aylıklarını taşıyan o çelik kasalı kamyonlardan birini... Bir iki adam daha tutsak, güvenilir bir iki arkadaş bulsak ve büyük bir iş çevirsek.

Oturup tasarlıyorlar, büyük soygunu gerçekleştiriyorlar. Altı yüzbin doları aralarında bölüştükten sonra ayrılıyor ve işi bırakıyorlar. Gerisi tıpkı Al'ın anlattığı gibiydi. Çocuklardan biri eline geçen parayı har vurup harman savurmaya başlayınca, Federal polisin çetenin geri kalanlarını bulması pek zor olmuyor. Sonunda üç haydut ölüyor, ikisi cezaevini boylüyor, paranın büyük bir bölümü ele geçiriliyor.

Bunda ilginç bir şey yok. Kancası yok...

Eski günlerde Republic ve Monogram bu tür filmler çevirirlerdi gerçi. Çekimi on, on iki gün süren, az parayla çevrilen haydutluk filmleri. Baş rollerde ikinci sınıf artistler, Los Angeles'in boş sokaklarında kovalamaca sahneleri; tabancalar patlar, ölüler sokaklara serilir. Ucuz olduğu için bazı televizyon istasyonları geceleri hâlâ gösteriyorlar bunları. Ve her yedi sekiz dakikada bir araya bir reklam sokuşturuluyor.

Gelgelelim 1977 yılında çevrilebilecek bir film değil. Bu sayfalarda Charles Bronson'un ilgisini çekecek, yapımcıların ağzını sulandıracak hiç bir şey yok. Film endüstrisini, hesap cetvelleriyle çalışan genç dâhilerle muhasebeciler yönetiyor bu günlerde. Evet ya da hayır demeden önce senaryonun tümünü görmek istiyorlar; birinci sahneden başlayıp (son) yazısına kadar her şey hazırlanmış olacak (beğenirlerse hepsi yeni baştan yazılacak tabii) ki karşına oturup konuşmaya razı olsunlar. Diyelim bunları da yaptın, gözde bir yıldızın, Steve McQueen, Redford ya da şu yeni ün yapan George Segal gibi bir yıldızın hikayeyle ilgilenmesi gerekecek. Ardından da satışı olan bir yönetmen bulmak için ter dökeceksin; sayıları beşi, altıyı geçmeyen, hepsi senin hikayeni görmeden önce çeşitli sözleşmeler yapmış olan yönetmenler...

Sağol ama istemez, Chester kardeş. Git başkasını bul kendine. California Üniversitesi film kürsüsünden yeni çıkan hevesli gençlerden, ya da Amerikan Film Enstitüsü'ndeki uzun saçlı dâhi gençlerden birini. Onlar oturup senaryo taslağı hazırlasınlar, sonra da onu satmaya çalışsınlar.

Bu iş Perce Barnes'a göre değil.

(Konuşmaları şimdiden duyar gibi oluyordu. Perce Ne? O da kim? Daha önce ne yazmış? Haa, biz o filmi çocukken görmüştük yahu!)

Öylesi bana göre değil.

Vera, «Bu bayağı ilgi çekici,» diye söylendi. «Nereden buldun?»

Uyanıp gözlerini kırpıştırdı, yattığı yerden doğrularak karşıdaki koltukta oturan Vera'ya baktı. Vera sırtına onun gömleklerinden birini geçirmiş, gece lambasının ışığında Al Chester'ın dosyasını okuyordu.

Yataktan çıkalı epey olmuştu herhalde; oysa Perce onun kalktığını hiç duymamıştı.

Spud'la Chester'ların arkadaşlığından söz etti kısaca.

Vera, «Bunu ne yapmayı düşünüyorsun?» diye sordu.

Başucundaki saata bakılırsa sabahın yedisi bile değildi henüz.

Perce esnedi. «Sen ne yapmamı öğütlersin?»

«Çok sürükleyici bir şey bu. Eşsiz bir... havası var. Saf, çocukça bir yanı. Hani **Cinéma verité** havası gibi bir şey.»

«Evet, öyledir herhalde. Bir milyon kere işlenmiş bir konu.» Yataktan kalktı, yalın ayak mutfağa giderek soğuk bir portakal suyu aradı.

«Bu ne olur bilir misin?» dedi Vera. «Avrupalı yönetmenlerin bayılacağı bir şey bu. Hani buraya gelip de tipik bir Amerikan öyküsünü kendi görüş açılarından çeken yönetmenler var ya... Forman ya da Bo Wideberg gibi biri. Gelip burada, Orta Batı'da bir film çevirirler, sonra da bizim eleştirmenlerimiz aman ne değişik bir bakış açısı diye yırtınırlar. Ne demek istediğimi anlıyor musun.»

«Anlamaz olur muyum? İstersen sen Chester'ları alıp Avrupa'ya götür, orada kendi üstün zekalı yönetmenlerini bulsunlar.» Sırtında onun gömleğinden başka bir şey olmayan Vera gözüne çok çekici görünmeye başlamıştı birden. Eğilip dudaklarını kızın omuzuna değdirdi, bedeninden yayılan sıcaklığı duydu hazla. Elini kızın dolgun göğüslerinde gezdirerek, «O iş yapılıncaya kadar biz biraz daha yatsak,» diye mırıldandı.

Vera hâlâ düşünüyordu, «Öte yandan, bu Aldrich'in, Bob Altman'ın ilgileneceği bir şey de olabilir pekalâ. Suç ve suçlu konusuna bayılırlar onlar. Üstelik bu bayağı tarih sayılır artık. Akıllıca hazırlanır, olayların geçtiği yerlerde çekilirse...»

«Sen akıllı bir kadınsın,» dedi Perce. «Git o hikayeyi satmaya bak istiyorsan. Chester'ların adresini de vereyim sana. Kentin merkezine yakın bir yerde, son derece ilginç, **cinéma vérité** sayılabilecek dökün tü bir otelde kalıyorlar. İstersen hemen onlarla konuş ve bir anlaşmaya var.»

«Bu hikaye seni hiç ilgilendirmiyor mu yani?»

«Pek ilgilendirmiyor.»

«Neden peki?»

Eli araştırma çalışmalarını sürdürürken, Perce, «Çünkü ben bu işten uzaklaştım,» diye söylendi.

«Yaa, kendini emekliye ayırdın demek. Ne zaman oldu bu?» Vera üsteliyordu. «Hikayeyi sana getirdiklerine göre bir şeyler yapabileceğine inanmış olmaları gerekir...»

«Bırak bunları, güzelim,» Mırıldanıyordu Perce. «Sabahın bu saatında konuşulacak şey değil.» Dudaklarını Vera'nın

ağzına dayayarak onu dağınık yatağa sürükledi. Dosya yere düşünce sayfaları dört bir yana dağıldı.

Perce bedenini kadının bedenine dayarken, hiç değilse bu işten emekli olmadım, diye düşündü.

Sabahları daha güçlü oluyordu hep. Bu bir yaşlılık belirtisi miydi acaba?

«Nasıldı?» diye sordu.

«İyiydi.»

Biraz uyudular.

... Vera suçluların hikayesini sevmişti demek. Peki, tamam. Ne var ki Vera'nın düşüncesi hikayenin satış şansını arttırmıyordu.

Zaman eski zaman olsaydı, bir şeyler yapılabilirdi belki. Danny Fretwell gibi bir. Ne çocuktu ama Danny! Hafta sonlarında dört beş set tenis oynar, arada bir çıkıp kortun duvarına asılmış olan genel telefonlardan birine yanaşır, iki set arasında bir sürü iş anlaşması yapardı. İhtiyar Manky ne demişti Danny için? «Bayan Fretwell kulağındaki telefonla birlikte dünyaya gelen bu çocuğu doğururken ne kadar sancı çekmiştir kimbilir?»

Kıkır kıkır güldü.

Vera, «Neye gülüyorsun?» diye sordu.

«Danny Fretwell'i düşünüyordum da.»

«Yapımcı Danny Fretwell'i mi?»

«Yapımcılığa başlamadan önce menacerlik yapardı o.» Perce, ihtiyar Manky'nin ünlü esprisini anlattı.

«Gerçekten gülünç,» dedi Vera.

Perce, «O herif ateş gibiydi,» diye mırıldandı. «Bir haftasonu benim için bir anlaşma yapmıştı. Anlatmış mıydım onu sana?»

Vera, «Mmmm,» demekle yetindi.

«Herkesi tanırdı o. Büyüklerin hepsini.» Sevgiyle anıyordu o günleri. «Hiç birinden korkmazdı. Cohn, L.B., hatta koca Goldwyn, hepsi ona bağırıp çağırırlardı: 'Orospu çocuğu, soyguncu seni.' Bundan böyle bizim stüdyoya adım atamazsın, Fretwell.» O da ne derdi bilir misin? 'Tamam, L.B., sete gelmem. Bundan böyle telefonla iş yapacağız demektir. Numaramı biliyor musun?' Hepsini avucunun içine aldığını bilirdi aslında. Menacerliğini yaptığı insanlar altın gibi insanlardı hep.

Danny de onlara altın fiyatı biçerdi. Ondan usta satıcı görmedim ben. Her an yeni bir iş çevirirdi. Haydut kadar korkusuzdu...»

Vera, «Mmm,» diye mırıldandı yine.

«Bir dergide bir hikaye okumuştum. Bir Harvard mezunu sonunda Missisippi nehrinde çalışan buharlı gemilerde kumarbaz oluyor. Senaryonun bir iki sayfasını yazdıktan sonra Danny'ye açtım konuyu. Tenis oynarken hem de! Birden sırıttı. «Cary Grant oynar,» dedi. 'Çiftliğini kumarda kaybeden zengin kadın olarak Bette Davis oynar onun karşısında. Jack Warner bu senaryoyu görünce ağzının suyu akacak.'

«... Ama biz doğrudan doğruya Warner'a başvurmamıştık. Danny öyle akıllıydı ki! Telefona koşup Üniversal'dan Bill Dozier'e açtı konuyu. Joan Fontaine'i oynatabileceği bir senaryo arayan Dozier'e! Dozier'i uyarmayı da unutmadı; Metro'dakiler de bu senaryoyla ilgileniyor diye kulağını büktü. Dozier'in, Metro'dakilerin ağzını arayacağını biliyordu. Derken Metro'dakilerin biri Danny'ye telefon ederek Universal'ın ele geçirmeye çalıştığı bu bulunmaz senaryonun ne olduğunu sordu. Danny hiç anlamamıştı sanki! Ne senaryosu diye soruyordu aptal aptal. Herkes av köpeği gibi koku almaya başlamıştı artık. Warner'ın casuslarından biri Cary Grant'ın oynamaya can attığı bir rolden söz ediyor adama. Oysa Cary'nin hiç bir şeyden haberi yoktu; bir yerlerde tatil yapıyordu o. Ne var ki J. L. de Grant'ı belli bir tarihte işe başlatmak zorundaydı ve uygun bir senaryo arıyordu. Kalktı Danny'ye telefon edip oğlanı bir güzel azarladı. Neymiş? Grant'ın oynamak istediği filmi niye ona göstermemiş? Bu ne biçim düzenbazlıkmış? 'Aman, J. L.,' dediydi Danny, «ben bu hikayenin senin için elverişli olup olmadığını aklıma bile getirmedim. Üstelik sen bana ne demiştin biliyorsun. İşler bozuk gidiyordu hani? Hiç bir senaryoya elli binden fazla veremem diyordun. Oysa ben bu hikayeyi satacak olursam altmış bin isterim.'

«'Seni pis soyguncu seni! Bu kumarbaz hikayesini benden başkasına verirsen bir daha bu stüdyoya adım atamazsın! Elli bin veririm, pazarlığa da oturmam.»

«'Yapma, J. L., sıkıştırma beni. Metro'yla Universal da istiyor aynı hikayeyi. Seni kızdırmak da işime gelmez. Eski dostuz biz. Onun için ne yapalım bilir misin? Film haklarını elli bine satarım ama senaryoyu da benim söyleyeceğim adama

yazdıracaksın. Epstein'ların yapacağı iş değil bu. On bin de benim yazarıma vereceksin. Tamam mı?'

«... Kısacık bir haftasonunda tamamlayıvermişti bütün işi. Warner Cary Grant'ı arayıp soru sormayı bile akıl edemeden. Salı sabahı sözleşme imzalandı... Müthiş bir şeydi. Salı sabahı ben Danny'nin bürosuna gittiğimde kırk beş bin dolar tutuşturdu elime. Beş bin de onun komisyonu. «Ömrümde bu kadar kolay para kazandığımı bilmiyorum,' diyordu. 'Çok hızlı bir dümen çevireyim dedim ve kendi rekorumu kırdım!» Kulaktan kulağa sırıtıyordu. Derken birden ciddileşti. 'Bana bak, Perce,' dedi. 'Bu hikayeden gerçekten film çıkar mı dersin?' Ona verdiğim iki sayfalık özeti bile okumamıştı hergele!

«... Sonra beni John Trump'la birlikte çalıştırmaya başladı. Trump, Harvard üniversitesini, Harvard'lıları falan iyi bilirmiş. Güzel bir senaryo çıkardık, Cary Grant de beğendi. Warner öbür stüdyoları atlatıp hikayeyi aldım diye şişiniyordu.»

Danny gibileri kalmamıştı artık. Danny de sonunda New York'a gidip yapımcı olmuştu. Ne demişti gitmeden? «Allah kahretsin, bu ahmaklar onlara sattığım hikayelerle öyle boktan filmler yapıyorlar ki ben de onların işine atılsam daha kötüsünü çıkarmam gibi geliyor. Hiç belli olmaz, bakarsın daha iyisini bile yapabilirim.»

Vera esnedi.

«Bunları daha önce de anlatmıştın,» diye söylendi.

Perce, «Anlatmış mıydım?» diye sordu hayretle.

«Danny Fretwell'i de anlatmıştın, Columbia'yla yaptığı sözleşmeyi de. Sidney Buchman'ın jokey hikayesini de, o İngiliz yapımcıya sattığınız senaryoyu da.»

«Öyleyse niye sözümü kesmedin?»

«Seni dinlemiyordum aslında. Düşünüyordum.»

«Kusura bakma,» diye hırladı Perce. «Düşünmene engel olmak istemezdim.»

Vera dönüp gözlerini ona dikti. «Söylesene,» dedi, «ömrünün geri kalanını hep anılarını anlatmakla mı geçireceksin?»

«Ne demek istiyorsun?»

«Ne demek istediğimi biliyorsun. Geçmiş yılların özlemiyle yaşayan moruklara benzeyeceksin yakında. Bir şeyler yapacağına eskileri anlatıyorsun hep.»

Perce, «Allah belanı versin!» bağırdı öfkeyle. Yataktan

fırladı. «O kadar can sıkıcı bir moruksam niye geliyorsun buraya?»

Banyoya girerek kapıyı çarptı. Dişlerini fırçaladı, titrek ellerle saçını tarayarak öfkenin geçmesini bekledi. Küçük aynada yüzünü inceliyordu. Saçı pek dökülmemişti; yüzündeki kırışıklar da sayılıydı. Yaşına göre iyi sayılırdı durumu. Dostlarıyla ilgili birkaç hikaye anlatmışsa ne çıkardı sanki? Vera'nın canı cehenneme!

Banyodan çıktığında Vera da yataktan kalkıp giyinmeye başlamıştı.

«Bana kızdın,» diye söylendi.

Perce hiç karşılık vermedi.

«Kızdığına sevindim,» diye sürdürdü Vera. «Benim söylemek istediğim şuydu: Sana verilen dosyayı bir biçime sokmaya çalış.» Chester'ların hikayesini düzgün bir tomar haline getirip gece masasının üstüne koymuştu. «Danny Fretwell senin menacerliğini yapmayacakmış. Zarar yok. Bu kentte konuşabileceğin başka menacerler de var.»

Vardı elbette. Onun kim olduğunu bile bilmeyen bir sürü yeniyetme! «Bırak bunları,» diye söylendi. «Benim eskiden yaptığım işler bu gün hiç bir önem taşımıyor. Herkes benim yeni senaryomu beklemiyor ya! Hadi aslanım, kendini göster demekle iş biter mi sanıyorsun?»

Vera bluzunu ilikleyip pantolonunun içine soktu. «Sen beni çocuk mu sanıyorsun? İşlerin böyle bitmediğini ben de biliyorum. Ben de Hollywood'un eskilerindenim, ne oyunlar oynandığını ben de gördüm. Yine de, iyi işler çıktığını kabul etmen gerekir. Onun için de burada oturup viski içeceğine, kendine acıyıp bütün dostlarım öldü diye yas tutacağına yeniden işe başlayabilirsin. Öyle değil mi?»

«Karanlığa söveceğine kalk bir mum yak, diyorsun yani. Öfkeli dişi olmaktan çıkıp vaız oldun birden.»

Vera da banyoya girerek kapıyı çarptı.

Çıktığında saçını taramış, yüzünü boyamıştı. Gidip çantasını aldı. Perce kahve suyunu kaynatmıştı; kıza bir fincan Nescafe verdi. Pazar günleri, vadinin öbür ucundaki bir bakımevinde kalan hasta annesini görmeye giderdi Vera. Tam pazar gezmesi!

«Teşekkür ederim.»

«Can sıkıcı moruk kibarlığı büsbütün elden bırakmadı henüz.»

Vera, «Ah siz yazarlar!» diyerek içini çekti.

«Siz kimden söz ediyorsunuz, bayan? Ben tenis öğretmeniyim.»

«Benim demek istediğim şu... O hikayeyi bir hale yola koymak istersen... Benim de sana yardımım dokunabilir. Benim bildiğim bazı numaralar da var.»

«Peki ya istemiyorsam?»

Vera, «Allah belanı versin,» diye mırıldandı. «Herhalde yine evine gelirim.» Fincanını bırakıp adama sarıldı.

«Anılarıma gömülsem de mi? Gerçekleri kabul edelim, Vera. Bende iş yok artık. Sahaya yeni oyuncular çıktı. Olsun, benim buna aldırış ettiğim yok.»

«Amma da yok!» dedi Vera. «Geçen akşamki halini gördüm ben. Harry Elbert ekranda görünüp ileri geri konuşmaya başladığında... Hatırladın mı?»

Çantasını alıp evden çıktı.

O gittikten sonra Perce ortalığı topladı, sonra da aşağı inerek iki sokak ötedeki mezeciye gitti. Birkaç yumurta, birkaç şişe portakal suyu ve bir **Los Angeles Times** alarak eve döndü. Kahvaltısını hazırlayıp bir iki saat okudu.

Chester'ların hikayesini yeniden ele aldığında saat on ikiye geliyordu. Onun göremediği ne vardı şu hikayede? Vera nesini beğenmişti acaba?

Birinci sayfadan başlayarak yeniden okumaya koyuldu.

Not edilecek bir şey bulunca hiç farketmeden kalemine uzandı. Allah kahretsin, evde bloknot falan da bulunmuyordu artık. Bloknota gerek duymayalı o kadar çok olmuştu ki.

Ütücüden gelen gömleklerin altındaki kartonu çekerek yazmaya koyuldu.

BAŞLANGIÇ SÖNÜK

Ilgi çekici bir başlangıç değil; küçük bir bankayı soymayı tasarlayan iki kasaba delikanlısı.

Konunun gelişmesi çok uzun sürüyor.

KADIN YOK

Bu delikanlılar o biçim mi? Hiç birinin sevgilisi yok muymuş?

Bir dişi bul.

GERİLİM

Büyük soygundan sonra başlıyor -yakalanacaklar mı, yakalanmayacaklar mı? Doruk noktasından, büyük soyguna giriştikleri sahneden başlayarak, geriye dönüşlerle bu mesleğe nasıl girdiklerini açıklamak daha iyi olabilir.
Sonra da soygun gününe dönülebilir. **Asfalt Cangıl** ya da Dassin'in çevirdiği o Fransız filminde olduğu gibi.

Dişini geçirebileceği bir nokta buluncaya kadar akşam olmuştu. Evet tabii! Kör kör parmağım gözüne! Daha önce neden düşünmemişti sanki?

ADALET TANRISI — TEHDİT

Yaşlı bir Federal polis olabilir. Sert, tecrübeli bir polis. Chester'ların ilk banka soygunlarının birisi, bir raslantı sonucu dikkatini çekmiştir. İlgilenir, delikanlıların meslekte ilerleyişlerini izler. **Les Misérables**'daki Fransız müfettiş gibi biri. Neydi adı? Charles Laughton oynamıştı.
Chester'lar polisin kendileriyle ilgilendiğini bilmezler.
O da delikanlılardan uzak durur, büyük işler çevirmeye kalkacakları günü bekler. İşi büyütmek isteyeceklerine hiç kuşkusu yoktur ve HAKLIDIR!
Büyük soygundan sonra; mutludur, suçluların kim olduğunu bilir ve haklı olduğunu kanıtlamaya hazırlanır.

ANCAK

Chester'lar aptal değildirler (Al paranın harcanmaması gerektiğini söylemişti) ve bir süre için polis yanılmış görünür. Para ortaya çıkmaz.
Adalet tanrısı kendisini enayi gibi görür.
Delikanlılar ellerini kollarını sallayarak evlerine dönerler.
Florida'daki ahmak (kadın delisi) sevgilisinin aklına uyup yarışlarda görününceye KADAR.
Sonunda para ortaya çıkar,
Polis de haklı çıkar.

Yerinden kalkıp odayı arşınlayarak, canına yandığımın, diye söylendi kendi kendine, hikaye şimdi oturdu işte! Başrol denebilecek bir rol de çıktı. Yaşlı polis rolünü Kirk Douglas, Burt Lancaster ya da Karl Malden gibi biri oynamalı. Büyük

soyguncu olmaya hazırlanan küçük haydutları da Bridges adındaki delikanlıyla bizim John'un oğlu -neydi onun adı- Carradine oynayabilirdi ve o zaman görürdün gerilimi! Şimdi bir şeye benzemişti işte!

İçi boşalmışçasına çöktü koltuğa! Saatlardır havalarda gezerken birden yere inmişti.

Kalkıp kendine bir içki hazırladı ve yarım saattır yazdığı notlara baktı.

Tamam, peki, kanca denecek bir şey bulmuştu... Eski günlerde işin en kolay yanıydı bu. Gerisi kolaydı o yıllarda. Altı haftalık bir sözleşme yapılır, ilk taslak ortaya çıkar...

Gelgelelim şimdi 1977 yılındaydı. Bulduğu kancayı nasıl kullanacaktı ki?

Pazartesi sabahı tenis derslerini bitirdi, eve dönerek yine bir takım notlar aldı. Telefon şirketinin sekreter servisi Bay Al Chester'ın onu aradığını bildirdi. Hiç aldırmadı. Henüz zamanı değildi.

Al çarşamba günü öğleden sonra bir daha telefon etti.

«Pazartesi günü de aradım ama evde yoktun,» diye söylendi.

«İşim vardı,» dedi Perce. «Siz ne yapıyorsunuz?»

«Pek bir şey yaptığımız yok. Ömrümde bu kadar ilginç bir semtte oturmamıştım dersem yalan olur. Ancak nereden geldiğimizi düşünürsek burasını kötülemeye hakkımız kalmaz.» Gırtlağını temizledi. «Şeyi merak etmiştik... Okudun mu?»

«Okudum.» Önem vermezmiş gibi konuşuyordu. «Biraz da düşündüm.»

Sarı yapraklı yeni bloknotun yedi sayfasını notlarla doldurmuştu bu arada.

«Ne diyorsun, ortak?»

Ortak ha? Perce, insanın gırtlağına basmayın, diye düşündü. Sabretmesini öğrenin. «Pek emin değilim,» dedi. «Biliyor musun, o hikayenin aksayan çok yanı var.»

Al, «Evet,» diye mırıldandı. «Aksaklıkları düzeltmek de senin işin değil mi?»

«O da kolay iş değil. Büyük yük yüklüyorsun bana. Hikaye gerçek olduğu için kardeşin ve sen ona çok önem veriyorsunuz. Vereceksiniz elbette; siz bunları yaşamışsınız. Ancak bir işe yaraması için birinin her şeyi derleyip toplayıp bir biçime sok-

ması gerekiyor. O da bana düşüyor. Bundan ötürü -bu işi yapacak olursam- yazacağım senaryo taslağına ödenecek olan parayı kendi cebime indirmek isterim.»

«Anlıyorum,» dedi Al. «Biz ne kazanacağız peki?»

«Açık konuşacağım. Senaryo taslağının film haklarını satıncaya kadar pek bir şey kazanmayacaksınız. Satabilirsek tabii.»

Al, «Diyelim ki sattık,» diye söylendi. «Parayı nasıl bölüşeceğiz?»

«Dediğim gibi, taslağın parasını ben alacağım, gerisini bölüşeceğiz. Yarı yarıya.»

Telefonun öbür ucunda bir sessizlik oldu. Ardından Al yine gırtlağını temizledi. «Bu işte biraz haksızlık görüyorum dersem bana kızar mısın?»

«Kızmam,» dedi Perce. «Bundan fazlasını isteyecek durumda değilsin, istesen de veren çıkmaz desem sen bana kızar mısın?»

Al bir kez daha gırtlağını temizledi. «Üçe bölelim,» diye karşılık verdi. «Üçte biri sana, üçte biri LeRoy'a, üçte biri bana.»

Oluversin, diye düşündü Perce. Ne farkeder? Benim yapacağım taslak satın alınmazsa film hakları da alınmayacak demektir.. Ben ayrıca para alacağım nasıl olsa. Onlardan önce ben alacağım.

... Alacak olursan, dedi kendi kendine. Her şey bir düş şimdilik.

«Sıkı pazarlık ediyorsun, Al,» diye söylendi.

Al, «Ben yalnız hakkımızı arıyorum,» diye karşılık verdi.

Telefon santralındaki kız hımhım sesiyle araya girerek telefona yeniden para atılması gerektiğini bildirdi.

Al, «Bir dakika,» diye söylendi. Perce önce telefonun kumbarasına atılan bozuk paraların şıngırtısını işitti, ardından da Al'ın sesini. Gerçekten büyük iş adamlarıyız, diye düşündü. Al, «Ne dedin?» diye sesleniyordu.

«Bir şey demedim ama düşünüyordum. Olur diyeceğim, Al. Sen Spud'ın arkadaşısın ne olsa. Uğraştırmayacağım seni. Ben senaryo taslağının parasını alacağım, gerisini üçe böleceğiz. Anlaştık mı?»

Al, «şimdiden az bir şey verebilir misin?» diye sordu.

Buyurun bakalım. Bu hokkabazların geçimini de mi üstlenecekti sonunda?

«Kusura bakma, ahpap. Bende o kadar para yok,» dedi. «Sözüme güvenmek zorundasın. Ne oldu? Sizin paranız suyunu mu çekti?»

«Eh, bir süre daha idare edebiliriz,»

İdare etmeye bakın, diye düşündü Perce. Sizi beslemek için hayır kurumu açacak değilim ya.

Al, «Bizim yapmamız gereken başka bir şey var mı?» diye sordu.

«Ben bir anlaşma hazırlatırım, üçümüz de imzalarız. Her şey yasal yollardan yürütülmüş olur böylece. Sonra da sizin hikayenizi ele alıp bir senaryo taslağı haline getirmeye çalışırım. Tamam mı?»

«Tamam,» dedi Al. «Sen mi ararsın bizi?»

«Haftasonunda ararım.» Hayır, arayamazdı. Heriflerin telefonu yoktu çünkü. «Hayır,» diye ekledi. «Siz pazartesi günü beni arayın. Öğleden sonra. Olur mu, ortak?»

«Peki.» Al telefonu kapamıştı.

Perce, kolay oldu, diye düşündü. Çok kolay oldu. İşin heyecanı kalmadı. Yazmak zorunda olduğu senaryo taslağına bir müşteri çıkarsa, hesaplarda bir iki numara çevirmek hiç güç olmayacaktı. Öyle bir fiyat verecekti ki, onun alacağı para Chester'ların eline geçenden fazla olacaktı sonunda. Chester'lar bu işlerin nasıl çevrildiğini bilmiyorlardı ne yazık. Film hakları telif hakkından ucuza satılacaktı ve Perce karlı çıkacaktı.

Haksız mıydı sanki? O olmasa Chester'lar ne yapabilirlerdi?

Kendi kendine gülümseyerek sarı yapraklı bloknota uzandı.

Al Chester, Dunstan Arms otelinin tozlu lobisindeki genel telefon kulübesinden çıktı. LeRoy onu kapıda bekliyordu.

«Ne dedi?» diye sordu.

Al bir elinin işaret parmağıyla başparmağını birleştirdi. «Başardık,» diye söylendi sevinçle. «Zokayı yuttu! Sımsıkı yakaladık onu! Tam düşündüğüm gibi oldu.»

LeRoy ona hayran hayran bakarak, «Deme!» diye haykırdı.

«Hadi yürü, gidip bir yerde kutlayalım.» Al kardeşini kapıya doğru sürüklüyordu. «Ben koca bir tabak dondurma ısmarlayacağım, üstüne muz doğratıp krem şantiye koyduracağım,» diye mırıldanarak ön kapıdan çıktı. «Heyyt, bu iş nefis bir iş olacak. Bundan öncekini geride bırakacak!»

Aydınlık, güneşli sokakta yürümeye başladılar. Le Roy, «Öğrendiği zaman döneklik etmeyeceğine emin misin?» diye sordu.

«Etmeyecek,» dedi Al. «Bana sorarsan dostumuz Barnes da en az bizim kadar açgözlü. Yalnız o büyük bir vurgun vurmak için bizim kadar beklememiş şimdiye kadar. Bak görürsün, nasıl açgözlü davranacak.»

LeRoy başını iki yana salladı. «Benim tek bir dileğim var. Bunca zaman bekledikten sonra ödleğin birini seçmiş olmayalım umarım!»

Al kardeşinin sırtına vurdu. «Dertlenmeyi bırak hadi! İşin ortasında korkaklık ederse sonuca varıncaya iki yandan biz sıkıştırırız onu.» Keyifle sırıtıyordu.

«Pekalâ,» dedi LeRoy. «Biz ne yapacağız şimdi?»

«Şimdi top onda,» diye karşılık verdi Al. «Biz gidip birer dondurma yiyeceğiz, sonra da oturup bekleyeceğiz.»

«Dondurma insanı şişmanlatır.»

«Peki öyleyse,» dedi Al. «Daha iyisini yaparız. Gidip birer kadın buluruz kendimize.»

6

— Santral, bana yazı işlerini ver. Ben Brick Watkins, Yazı işleri, ben Watkins. Vali konağındayım ben! Bomba gibi bir haberim var. Birinci sayfayı bozun yeni baştan dizilecek! Bu kenti altüst edecek bir haberim var. Hazır mısınız?»

İki güç gece sonra Vera uğradı.

«Dinle,» diye başladı. «Geçen hafta söylediğim sözler için özür dilerim. Neden bilmem, senin yaşamını düzenlemek için ruhsat almış gibi davranıyorum bazan...» Derken bakışları erkeğin arkasındaki masaya, kullanmaya başladığı daktilonun yanındaki yazılı sarı sayfalara, buruşturulup atılmış kağıtlarla dolu olan çöp sepetine gitti. «Yaşasın,» diye haykırdı. «Denemeye karar verdin demek! Çok iyi.»

«Yalnızca bir senaryo taslağı çıkarıyorum. Hikayemi satmak için gerekli olduğundan. Hepsi bu kadar.»

«Benim yaptığım konuşmadan ötürü mü başladın?» Gülümsüyordu Vera.

«Pek öyle sayılmaz.» Perce kızın konuşmasının etkisi altında kaldığını kabul etmeye yanaşmıyordu. «Chester'ın yazdıklarını yeniden okudum, hoşuma giden bir kanca buldum.» Kızın tepkisini görmek için sabırsızlanarak, Chester'ları mesleklerinin başında gözüne kestiren, onları uzaktan izleyerek bir adalet tanrısı haline gelen yaşlı polisi anlattı çekine çekine.

«Çok güzel!» dedi Vera. «İyi işlenirse, Matthau gibi birinin bile ilgilenebileceği bir rol...»

«Tabii,» dedi Perce. «O da haberi duydu, senaryoyu görmeye can atıyor şimdiden. Menacerler her gün bana telefon ediyorlar. Walter yıllardan beri benim hayranlarımdandı zaten.»

Vera düşünceli bir tavırla söyleniyordu. «Sağlam bir şey yakalamışsın sen. Öyle çekici bir rol ki kim olsa oynamak isteyebilir... Kirk Douglas, Glenn Ford, Lancaster. Belki de Fonda...»

Perce, «Hele bak,» diye alay etti. «Eski yılları anan hangimiz şimdi? 1949'un En Beğenilen Erkekler Listesi!» Bol sulu bir viski doldurdu kendine; kızın tepkisi hoşuna gitmişti. «Güzelim, bu saydıkların bu gün gişe olarak beş para etmezler.»

«Sen adam gibi bir iş yap, bak kaç kişi müşteri çıkar! Al Chester rolünü kime oynatmayı düşünüyorsun?» Rol dağıtımını düşünmek için çok erkendi henüz! Bırak canım, okunabilecek beş sayfa bile çıkaramamıştı daha. Oysa Vera şimdiden çekime hazırlanıyordu. «Başka bir şey konuşalım,» dedi kıza.

Vera omuz silkerek ona sırtını döndü.

«Hey, dur! Seni kırmak istemedim. Dinle, bu iş benim de sinirlerimi bozdu. Nasıl gittiğini anlamaya çalışıyorum boyuna. Bittiği zaman nasıl olacak, ne olacak diye düşünmek istemiyorum henüz. Bittiği zaman bir boka benzemezse -ve büyük bir olasılıkla öyle olacaktır...»

Vera, «Böyle konuşma,» diye söylendi öfkeyle. «**Sen bile**, işe başlarken bir boka benzemeyen bir şey çıkarmak niyetiyle başlayamazsın.»

«**Sen bile** ne demek? Bir sonuç alamayacağıma inansam oturup da senaryo taslağı hazırlar mıydım?»

Vera, «Bilmiyorum,» diyerek içini çekti. «Konuyu kapatalım. Yemek düşünmenin saatı geldi.»

Chester'larla sözleşmeye girmek hiç güç olmadı. Perce'in avukatı Sy Rodman mektuba benzer bir belge hazırlamıştı; Sy Rodman'ın hukuk bürosu yapılan işin her saatına öyle bir fiyat biçerdi ki gerçek bir sözleşme hazırlatmak enayilik olurdu. Sy o küçük belgeyi hazırlamak görevini bürodaki gençlerden birine vermiş ve Al Chester hafta başında telefon ettiğinde, Perce, iki kardeşin imzalayacağı anlaşmanın elinde olduğunu bildirmişti. Cumartesi günü öğleden sonra, Chester'larla buluşmak için kente indi.

Yine o Julius Orange kafeteryasına girmeyi göze alamadığından iki kardeşi doğru dürüst bir lokantaya götürdü bu kez. Wilshire bulvarındaki bu et lokantasına yıllardır uğramamıştı ama Pacific Diner eskiden en iyi yerlerden biri sayılırdı.

Servöz kız yemek listesini getirince Al fiyatlara bir göz atıp ıslık çaldı. «Evet, biliyorum,» dedi Perce. «Merak etme, bu hesabı ben ödeyeceğim. Ortaklığı kutluyoruz.»

İki kardeşin para durumunu sormak istemiyordu. Neyse ki Al, «LeRoy dün iş buldu,» diye bir açıklamada bulundu kendiliğinden.

LeRoy bu sözü başıyla doğruladı.

İçi rahatlayan Perce, «Çok iyi,» diye söylendi. Hiç değilse önlerindeki şu birkaç hafta içinde ona askıntı olmazlardı. «İş nedir?»

«Bulaşıkcılık,» dedi LeRoy. «Öğleden sonra dörtten geceyarısına kadar.»

Al, «Saatta iki dolar altmış sent alıyor,» diye açıkladı.

LeRoy ekledi: «Kesintiler var tabii.» Perce, iri yapılı adamın ellerine bakınca parmakların kızarmış ve çatlamış olduğunu gördü. «Kesintiler korkunç,» dedi LeRoy. «Vergiler falan.»

Al, «Ben de iş arıyorum,» diye mırıldandı. «Geçen günkü konuşmandan anladığıma göre haftasonunda bir günde zengin olacağa benzemiyoruz.»

Yemekler ısmarlanınca, **Perce**, «Sen nasıl bir iş arıyorsun?» diye sordu.

«Beğen beğendiğini diyen var mı ki? Herkes işsizlik sigortasından para almanın kolay olduğunu söylüyor ama ben ondan hoşlanmıyorum. Çalışmaya hazırım; gelgelelim benim gibi biri -belli bir mesleği, hiç bir bonservisi olmayan, benim yaşımda bir adam- gönlüne göre iş arayamaz. Otelden bir iki sokak aşağıda Yahudi benzincinin benzin istasyonu var. Benzin doldurup araba yıkamayı kabul edersem beni işe alacak.»

«Kaç para veriyor?»

«Yine o sihirli sayı. Asgari ücret, iki altmış.»

Daktiloyla yazılmış olan anlaşma belgesini Chester'ların ikisi de okudular, Perce'in dolmakalemini kullanarak ikisi de imzaladılar. Al iki kopyayı da katlayıp cebine koydu. Servöz kız o arada yemekleri getirdi; ıskara etler, yanında fırınlanmış patates ezmesi. Yemekler pahalıydı ama gerçekten iyiydi. Al be-

lirgin bir hoşnutlukla yemeye başladı, LeRoy patatesleri tabağın bir yanına itti.

Al lokmanın birini yutu, öbürünü ağzına atmaya hazırlanırken, «Pahalı olmasına pahalı ya, tadına diyecek yok,» diye söylendi. «Bilir misin, LeRoy'la ben içeri girdiğimizde insan haftada yüz dolarla geçinebilirdi. Geçinmek ne demek! Geleceğini düşünenler bankada üç beş kuruş para bile biriktirebilirlerdi.»

Perce araya girdi: «Siz gidip o bankayı soyuncaya kadar, değil mi?»

«Bırak canım,» dedi Al suratsızca. «Onlar küçük işlerdi. Biz hiç bir bankaya zarar vermedik; hepsi büyüyüp duruyor. Buradaki büyük bankalara bak bir kere... Merkez şubelerine. On sekiz, yirmi katlı koca koca yapılar. Kredilerle, ipoteklerle, teminatlarla dolduruyorlar karınlarını. Yeniden banka soygunu yapmaya kalkışsak bile -kalkışmayacağımızı da kesin olarak söyleyebilirim- bu işlerden o kadar uzak kaldık, öylesine acemileştik ki gülünç oluruz sonunda.»

Perce, «Saçmalama,» diye söylendi. «Yaşlı atletler gibi konuşmaya başladın. Siz eskiden ne kadar ustaysanız yine o kadar ustasınız.»

Ve söyler söylemez, hey allah, ben de Vera gibi konuşmaya başladım, diye düşündü.

Al başını iki yana salladı. Olağan bir şeyden söz edercesine, «İnsan cezaevine girdi mi formdan düşüyor,» diye açıkladı. «Ben başladığım noktaya döndüm yine. Arabalara benzin dolduracağım.» Utangaç bir gülüşle gülümsedi. «LeRoy'la ikimiz, yaşlılığımızda aç kalmamak için sana bel bağladık. Tamam mı?»

İki kardeş de büyük bir istekle atıştırıyorlardı. Perce'in bir söz söylemesini bekledikleri belliydi.

«Dinleyin,» diye başladı o. «Sizinle açık konuşacağım. Hikayenizden bir şeyler çıkarmaya çalışacağım ama sizi başından uyarıyorum. Biz -yani Chester kardeşlerle Perce Barnes- şu anda bu kentin en çok aranan kişileri değiliz. Film endüstrisi bizim görünmemizi dört gözle bekliyor dersem gülünç olur. Hikayeniz ilgi çekici, ben de kötü bir yazar değilim ama...»

«Adını taşıyan senaryolar hiç kötü değildi,» dedi Al.

«Sen nereden biliyorsun?»

Al, «Sorduk, soruşturduk,» diye karşılık verdi.

«Eh, birkaç yıldır hiç bir senaryo yazmadığımı da biliyorsunuzdur öyleyse.»

LeRoy uzanıp Perce'in kolunu tuttu. «Bak şimdi! Hikayemizi sana verdik. Elinden geleni yapmanı bekliyoruz. Anlaşıldı mı?»

«Elbette elimden geleni yapacağım,» dedi Perce. LeRoy'un parmakları bir çelik çember gibi kavramıştı kolunu. İri yarı herif sımsıkı yapışmıştı. Neler dönüyordu burada?

Al, «Ona güveniyoruz, LeRoy,» diye söylendi. «Bırak adamı. Unutma, ortağımız o kolla yazı yazıyor.»

Perce parmaklarını açıp kapatarak kan dolaşımının hızlanmasını sağlamaya çalışırken, «Evet,» diye mırıldandı. «Burada yediklerimizin parasını da bu elle ödeyeceğim. Yoksa hepimizi bulaşıkçılığa alırlar.»

Evine dönünce yeniden çalışmaya başladı. Yazı yazmak bazı günler gerçekten çekilmez bir iş oluyordu. Sabahları o adı batasıca kortta saatlarca tenis dersi verdikten, öğrencileriyle tenis konusu konuşup yanlış vuruşları düzeltmek için uğraştıktan, adamları mutlu etmek, ödedikleri paranın karşılığını hakkıyla verebilmek için ter döktükten sonra öğleyin eve dönerek çalışmaya hazırlanmak, yazı yazmaya başlamak cehennem azabıydı. Evine girince bir sandviç hazırlar, makinenin başına otururak kendisini zorlardı. Hayır, öğle uykusuna yatmak yok, o çok kolay bir kaçış yolu; gazeteye uzanma; televizyonu açma; dışarıdan gelen seslere kulak verme; düşün, kafanı çalıştır. İlk içkini içmeden en az iki sayfa çıkarmak zorundasın, oğlum.

Şu allahın cezası senaryo taslakları! Melez bir yazı türüydü bu; ve ne kadar güç olduğunu unutmuştu yıllardır. Düzyazı değil, senaryo değil, ikisinin karışımı olan biçimsiz bir şey. Yıllardır kullanmadığı becerileri, hâlâ sahip olduğunu sandığı yetenekleri kullanmasını gerektiriyordu. Ve yıllarca kullanılmayan kaslarda olduğu gibi, yeteneklerin cılız ve güçsüz kaldığını görüyordu.

Yalnızdı. Çok yalnızdı. Birkaç olay, birkaç diyalog, müşteri adaylarının iki kasaba haydudunun ilerlemesiyle ilgilenmesini sağlayacak birkaç şey yaratabilmek için çabalıyordu. Akşamları onunla tartışan Vera da yoktu şimdi. Vera o düzmece film festivallerinden birini izlemek üzere bir haftalığına doğuya git-

mişti. Bürosunun müşterilerinden biri, yaptığı filmle festivale katılmış ve adamın kendi reklam-propaganda uzmanı son anda hastalandığı için bürodakiler Vera'nın gitmesini istemişlerdi.

«Yazdıklarını döndüğümde okurum,» demişti Vera.

Kızın yolculuğa çıkmasına sinirlenen Perce, «Bitirdiğimde okursun,» diye karşılık verdi.

«Peki,» dedi Vera. «Önce Matthau okusun, sonra ben okurum.»

Bu lanet olasıca ev de onu sıkmaya başlıyordu.

Senaryo yazarlığı yaptığı yıllarda ikinci bir yazarla birlikte çalışmaya alışmıştı. Önce Hergele Harry Elbert, sinirli Harry, Perce odayı arşınlarken daktilonun başında oturan, boyuna, **hadi Perce, pencereden bakıp kızları dikizleyeceğine bir şeyler söyle, bitirelim şu işi** diye dırdırlanan üçkağıtçı Harry...

Harry ona kazık attıktan sonra Johnny Trump'la işbirliği yapmışlardı ve o günler öyle güzel günlerdi ki... Doğudaki üniversitelerden çıkıp gelen, hep tertemiz gömleklerle düzgün dikilmiş ceketler giyen, Hollywood'da iki yıl kaldığı halde konuşurken asla inceliği elden bırakmayan, gece yazdıklarını sabah büroya getirince özür dileyen -**kusura bakma, Perce, dün akşam bir iki şey düşündüm ve düşüncelerimi şuraya not ettim; bir bak, hoşuna giderse**... Kusura bakmak ne demekti? Şiir gibi yazı çıkarıyordu oğlan. O da çoktan kaçmıştı buralardan. Doğuya dönmüş, ödüller kazanan romanlar yazmaya başlamıştı; akıllıydı çocuk, buradan kaçıp kurtulmuştu.

...Şu anda, bir ara birlikte çalıştığı o İngiliz oyun yazarına bile razıydı. Neydi onun adı? Derek Bilmem Ne, kendini beğenmiş tekerlek bozuntusu, her gün söylev çeker, imlâ meraklısı. ('Size mütesaviyen dedim, Bay Barnes, nasıl yazdığınızı görebilir miyim?' Öyle bir söz senaryoda kullanılabilirdi sanki!) Ondan sonra da bütün gün telefonla kız tavlamaya çalışan şaka yazarı çılgın Morey Drucker. Bütün şakalarını senaryoya sokmaya çalışan Morey. «Gel şuraya alaycı bir söz sıkıştıralım: 'Eski bir sobayı hatırlatıyorsun bana, karnın kocaman ama kafan yok. Ya da sende öyle bir dil var ki bahçenin çitini budayabilir: Bir tane daha bulayım mı?»

Hayır, alaycı şakalar gerekli değildi Perce'e.

...Gerekli olan şu senaryo taslağını bitirmek.

Hadi Perce, çalış biraz. Pencereden karı dikizlemeyi bırak şimdi.

(Hazırladığı şu taslağı Harry Elbert'e satabilseydi ne matrak olurdu ama!)

Hiç umutlanma, Perce! Kulüpte karşılaştıkları zaman Harry onunla konuşmaya bile yanaşmıyordu. Başını hafifçe eğip geçiveriyordu yanından. Orospu çocuğu! Başını eğip de bir evet dese... sözleşme yapılabilirdi hemen. Yapımcılığa yatıracak dünya kadar para vardı Harry'nin elinde.

Unut bunları, Perce. Çalışmaya bak sen.

Allah kahretsin şu yazarlık denen işi!

Yazmaktan hoşlanıyorum diyen yazar varsa bileceksin ki ya yalancıdır, ya deli. Aa, evet, Neil Simon üç perdelik komediler yazmaktan çok hoşlanıyormuş, Sidney Sheldon aynı anda üç ayrı romanı dikte edebilirse zevkinden ölüyormuş, Simenon adındaki o Fransız da tıkır tıkır iş çakırırmış ama onlardan başka hangi yazarı tanıdıysa, hepsi, içten içe yazı yazmaktan nefret ettiklerini söylemişlerdi. Çoğu, daktilonun başına oturmamak için ellerinden geleni yaparlardı.

Ya Dick Fletcher'ın yaptığı! 20th Century Fox'a bir senaryo hazırlayacaktı Dick. Son sekiz dokuz sayfayı haftasonunda bitirmek, senaryoyu pazartesi sabahı teslim etmek zorundaydı. Hiç rahatsız edilmeden çalışabilmek istediği için işini eve götürmüştü. Bayan Fletcher da ona kolaylık sağlamak için üstüne düşeni yapıyor, çocukları alıp evden çıkıyor. Günlerden cumartesi. Ev boş olsun ki Dick rahat çalışabilsin.

Kadın sabahın dokuzunda çıkıyor evden. Çocukları önce Santa Monica plajına götürüyor. Öğleyin karınlarını doyurduktan sonra da La Cienega'daki lunaparka. Yorgunluktan canları çıkan çocuklara akşam yemeğini de dışarıda yediriyor. Çocuklar da bitkin artık, anaları da. Saat sekizde eve döndüklerinde ayakta duracak halleri kalmamıştır ama olsun. Zanuck'un en değerli senaryo yazarı olan babanın hatırı için her şeye katlanılır! Baba işini bitirebildi mi bari? Ne gezer! Serseri herif yatakları toplamış, çamaşırları yıkamış, parkeleri cilalamış, şimdi de mutfakta oturmuş gümüşleri parlatıyor! Yazmak olmasın da ne olursa olsun.

Kes. 1950 yıllarına döndün yine. Anıları bırak, dedi kendi

kendine. Yazılması gereken iki sayfa daha var. Bugün yazılması gereken.

Bugün iki, yarın iki, iki hafta sonunda hemen hemen otuz sayfa olacak. Peki bir senaryo taslağı ne uzunlukta olmalıydı? Kırk sayfa mı? Elli mi?

Herifin biri New York'tan gelen bir oyun yazarıyla konuşuyordu bir gün. «Bay Lubitsch, bir oyunun uzunluğu ne kadar olmalı?» Lubitsch pürosunu salladı. «Uzunluğu iyiliğiyle orantılı olmalı.»

...Haa, bu senaryonun adını da bulamamıştı henüz. Bitirince ne ad takmalı acaba?

Alın bakalım, işin yarısına gelmeden adını düşünmeye başlamıştı şimdi de!

... Peki yazılıp bitince (biterse tabii), bir daktilo bürosuna götürüp temize çektirdikten, fotokopileri çıkartıp dosyaladıktan sonra ne yapacaktı peki?

Oyun adlarıyla ilgili olan bir şey vardı... Broadway'de çalışan bir yapımcı ne demişti bir gün? «Güzel bir oyun adı nasıl olmalı?» diye sorduğunda... «Tutan oyunun adı güzel ad sayılır,» demişti adam.

Büyük bir isteksizlikle çalışmaya başladı.

7

ÜÇÜ GİDER, İKİSİ SAĞ KALIR

Al Chester'la LeRay Chester'ın Yaşam Öyküsü
Senaryo taslağını hazırlayan: Perce Barnes

AÇILIR:

1950 yılları, Eisenhower'ın cumhurbaşkanlığı yaptığı yıllar. Televizyon ekranları otuz santimlik, erkeklerin saçları kısacık kesiliyor, rock and roll çılgınlığı yaygın.

Ortabatı kasabalarının birinin sakin bir caddesindeyiz. Bir zırhlı kamyon kasabanın dışındaki bir fabrikaya doğru yol almaktadır.

Kamyonun içinde, düzgünce istiflenmiş, torbalara doldurulmuş bir yığın para; yaklaşık olarak altı yüz bin dolar. Kamyon şoförüyle güvenlik görevlisi her hafta bu yoldan geçmektedirler.

Her geçişlerinde, küçük bir kahvenin bulunduğu köşede durarlar. Güvenlik görevlisi kahveye girerek merkez büroya yerlerini bildirir, şoförle kendisi için bir termos kahve alıp çıkar.

Kamyon yaklaşırken, sokağın karşısında duran bir araba görülür. Arkada iki kişi, önde bir sürücü.

Yan sokaklardan birinde ikinci bir araba. Onda da iki kişi var.

Her yer sessizdir. Arabalardaki adamlar saatlarına bakarlar. Zırhlı kamyon yavaşlar ve kahvenin önünde durur. Ön kapı hışırdayarak açılır. Güvenlik görevlisi bacağını aşağı sarkıtır. Yüzüne kadın çorabı geçirmiş olan bir adam, sokağın karşısındaki arabadan çıkar, elinde tüfek, kararlı hareketlerle kamyona koşar. Onu, yine maskeli olan ikinci bir adam izler.
Biri güvenlik görevlisini kamyonun kasasına dayarken ikincisi aşağı inmesi için şoföre işaret eder. İki haydut üniformalı iki adamın silahlarını alır, ikisini de yan sokaktaki arabaya bindirirler. Kafalarına tabanca dayanan o iki görevli olay yerinden uzaklaştırılır.
Zırhlı kamyon birkaç saniye sonra yeniden yola koyulur. Maskeli adamlardan biri direksiyonda, ikincisi onun yanındadır. Kamyonun içindeki altı yüz bin dolar apayrı bir yöne gidecektir artık.
Sürücünün yanında oturan adam yüzündeki maskeyi sıyırarak bağırır. «Başardık LeRoy! Büyük bir iş çevirdik!»

Al ve LeRoy Chester adındaki iki kardeşin gençlik yılları. Tipik Amerikan delikanlıları; bacaklarında blucin, ayaklarında tenis pabucu. Hepimizin birlikte büyüdüğü, boş arsalarda oyun oynadığımız, cumartesileri birlikte kız tavlamaya, pazar sabahları birlikte kiliseye gittiğimiz arkadaşlardan.
Ancak arkadaşlardan bazıları sigortacı, avukat ya da araba satıcısı olurken,
...Al ve LeRoy Chester banka soyguncusu olmuşlardır.

Zırhlı kamyonun soyulmasından bu yana yarım saat geçmiştir. FBI merkezinde, makinelerin takırdadığı, telefonların açılıp kapandığı hareketli bürolardan birinde, Bert Hughes'u görürüz. Yıllardır yasadışı olayların soruşturmasıyla uğraşan, keskin çeneli, kır saçlı bir polistir Hughes. FBI örgütünde yeni yetişen bir sürü genç polis varsa da, Hughes onların hiç birinden geri kalacağa benzemez. Şu anda -olaydan epey sonra- teleksle verilen haberi incelemektedir. Kamyon şoförüyle güvenlik görevlisi boş

bir tarlada serbest bırakılmış, zırhlı kamyon ortadan kaybolmuştur. Kimlerden oluştuğu bilinmeyen bir çete başarılı bir soygun düzenlemiş ve altı yüz bin doları aşkın olduğu sanılan bir servelte birlikte yok olmuştur.

Bert teleks haberini masasına bırakırken, «Kimliği bilinmeyen!» diye güler. «Mutlaka o çocuklardır. Nicedir gözüm onlardaydı zaten. Sonunda yaptılar.»

Yardımcılardan biri, «Sen hâlâ o iki delikanlıyı aklından çıkarmadın mı?» diye sorar. «Onların yaptığına nasıl emin olabilirsin?»

«Ben yıllardır bu görevdeyim,» der Bert. «Kokuyla iz sürüyorum artık. O iki delikanlı hiç aptal değiller. Gelgelelim benim onlardan üstün bir yanım var: Ben onları tanıyorum, oysa onlar beni tanımıyorlar.»

Zaman içinde geriye dönerek Ortabatı kasabalarından birine, yarı yarıya boş denebilecek bir anacaddeye kayarız. Çiftçilerin haftosununda alışveriş etmek için uğradıkları, yerlilerin en büyük heyecan olarak komşu kasabayla yapılan maçları bildikleri küçük bir ilçe.

Genç Al Chester küçük bir benzin istasyonunda çalışmaktadır. Bu işin geleceği yoktur ama Al geceleri bol bol kitap okur. İyi bir atlet olan kardeşi LeRoy karlı yollara belediye kamyonuyla kum serpmek gibi bir iş bulmuştur. Yazın da yol inşaatında çalışır.

Sakin bir yaz gecesi. Chester kardeşler kasabanın alanında, bankanın karşısında dolaşmaktadırlar. Elks kulübün düzenlediği danslı eğlenceye gitmek isterler ama bilet parasını denkleştiremezler.

Al, «Sevinilecek ne var bilir misin?» diye sorar. «Biz bundan aşağı inemeyeceğimize göre olsa olsa yükselebiliriz.» «Öyle,» der LeRoy. «Ancak yükselmenin yolu nedir bilmem.»

Kasaba bankasının içi. Sakin, hareketsiz bir yer. Tek vezne, para yatırmak için bekleyen birkaç müşteri... Büyük bir olasılıkla, kurulduğu günden beri hiç değişmeyen, hep aynı yöntemleri uygulayan bir banka...

Sabahın erken saatları. Gün doğarken, yalnızca ağustos böceklerinin sesi işitilir. Kamera, Chester'ların gizlendikleri eski bir çiftlik evine doğru yaklaşır. Soygun yerinden uzaklaşmak için kullandıkları araba kapının önündedir. Bir karaltı parmak uçlarına basarak arabaya yaklaşır, eğilip ön lastiğinin havasını boşaltır.

Güneş yükseldikçe, evin çevresine, stratejik noktalara yerleştirilen polis arabalarını, polislerin kurşun geçirmez yelekler giyip tabancalarını hazır ederek arabaların arkasına mevzilendiklerini görürüz.

Bert Hughes da elindeki megafonla arabalardan birinin arkasında durmaktadır. Elini kaldırıp bir işaret verir, saatına baktıktan sonra megafonla bağırmaya başlar. «Tamam, çocuklar, kuşatıldınız! Eğlence sona erdi. Silahlarınızı dışarı atın, ardından kendiniz de çıkın. Sizi havaya uçurmamızı istemezsiniz, değil mi?»

Çiftlik evinin içerisine geçiş.

Gafil avlanan Chester'ları görürüz. Al kendini göstermeden pencereden dışarı bakan LeRoy'a bir dirsek atar.

Onların bakış açısında dışarısını görürüz. Çevreye polisler yayılmış, tabancalar çiftlik evine yönelmiştir.

LeRoy, Al'e döner. «Bütün Amerikan ordusunu buraya taşımışlar sanki.»

Al, «Bizi nasıl bulmuş olabilirler?» diye düşünür.

«Onun önemi yok. Şimdi sorulacak soru şu: Ne yapacağız? Sen teslim olmak niyetinde misin?»

«Yapacak daha iyi bir şey düşünebiliyor musun?»

Sessizce bakışırlar.

Ardından yine yapının dışına, Bert Hughes'un beklediği yere geçeriz.

Bert'in yardımcısı, «Ateş açalım!» diye haykırır.

Bert onu uyarır: «Hayır, bekle!» Kamera onun omuzunun üstünden evin kapısına doğru ilerler. Uzaktan, kapının ağır ağır aralandığını, iki tüfekle bir makineli tabancanın dışarıya atıldığını görürüz. Derken beyaz bir mendil uzatan bir el görünür.

Bert'in yüzünün yakın çekimi. Chester'ların çıkışını izlerken yorgun ve gururludur. Polisler iki kardeşin çevresinde toplanırlar.

İki yanlarında iri yapılı polislerle yürüyen sakallı haydut-

lar bir polis arabasına doğru ilerlerler. Bert'in yanından geçerlerken yaşlı polis bir adım öne çıkar. «Evet, çocuklar,» diye söylenir. «Sizinle tanışmak için kaç yıldır bekliyordum ben.» Chester'lar onun kim olduğunu çıkartamadan şaşkın şaşkın bakarlar.

«Yıllardır sizin hayranlarınızın arasındayım,» der Bert. «Siz beni tanımazsınız ama ben sizi bilirim. Güzel çalıştınız -çalışabildiğiniz sürece- ama artık her şey bitti.»

Al yere bir tükrük atarak, «Büsbütün bitmiş değil,» diye söylenir.

Chester'lar polis arabasına götürülürken kamera yükselir. İki haydudu yukarıdan, uzak çekimle görürüz. Kamera o kadar yükselir iki kardeş yeşil çimenlerin üstünde dolaşan iki karınca gibi görünürler. Chester'lar arabaya binerlerken olayı duyan çevre halkı da oraya toplanır. Araba yola koyulur.

Kalabalık dağılmaya başlar.

Jenerik (Zincirleme)

KARARIR.

8

— Her yabancı, nereden geldiğini, buradaki işinin ne olduğunu bilmiyorum ama seni başından uyarıyorum. Bu kasaba ikimizi alacak kadar büyük değil. Yarın sabah gün doğarken Ponca City'den ayrılmış olmalısın.

Harry Elbert sıcak banyoda yatarken bayağı gevşemişti. Sabun köpükleri kaslarının üstünde titreşiyor, ensesindeki sertlik yumuşuyor, günlerden beri ilk kez kendini iyi hissediyordu.

İyi hissetmek de hakkıydı haa! Oldukça usta bir oyuncu sayılan operatör doktor Joe Pollock'la oynadığı iki seti 6-4, 7-5 kazanmıştı; hemen hemen bir aydır korta ayak basmadığı halde hem de... Şu son haftalarda, yeni filminin tasarlanan tarihte tamamlanabilmesi için öyle çok çalışmıştı ki. Toplantılar, tartışmalar, hiç bitmeyen sürtüşmeler, Vin DeLuca'yla yapılan sözleşme, kendini beğenmiş pezevengin menacerlerinin hem bir milyon temiz para, hem de kazançtan yüzde beş isteriz diye tutturmaları... Ama boşver, DeLuca o paraya değerdi. Öyle olduğunu kendisi de biliyordu, Harry de. O gün için, film endüstrisinin en gözde yıldızıydı DeLuca...

Gelgelelim International-United stüdyosunun sahiplerini kandırmak gerekmişti. Hesap cetvelleriyle dolaşan, holdinglerin temsilcileri olan o soğuk burunlu namussuzlar filmcilikten ne anlarlardı sanki? Bildikleri tek şey, bu yılın kazancı geçen yılınkinden yüzde on fazla olmalı, ihtiyar Mike Tudor böy-

le kurmuştu I-U'daki düzeni: Tudor'ın göğsünü yarsan, yürek yerine bilgisayar bulurdun herhalde... Mike'ı yaptığı işin doğruluğuna inandırmak için üç kez Doğu'ya gitmek zorunda kalmıştı. Yaptığı iş; klasik bir kovboy hikayesini yeniden filme çekmek, başrolü de hâlâ ata binmesini öğrenemeyen o Boston'lu oğlana, DeLuca'ya vermek!

Sinema seyircisi artık kovboy filmlerine dönecekti mutlaka; bu inancında haklı olduğunu kanıtlamak için I-U'nun parasından yedi milyon dolar yatırıyordu **Cimarron**'a. Felaket filmlerinin işi bitmişti; halkı korkutmak için hiç kimse yeni bir düzen bulamazdı artık; olağanüstü olayların cıcığı çıkmış; 2. Dünya Savaşıyla kimse uğraşmak istemiyor; Yıldızların Savaşı gibi gerçekten çılgınca bir şey bulamazsan, bilim-kurguda da iş kalmadı; komedi desen, değerini sahnede kanıtlamış bir oyun bulamazsan hiç uğraşma; o zaman bile sahnede tutan oyun filmde fiyasko olabilir pekalâ; detektif hikayelerinden başka ne kalıyor geriye... Ünlü bir detektif romanını filme çekmeyi düşünmüştü ama telif haklarını ellerinde tutanlar satmaya yanaşmamışlardı; sonuç olarak, hiç bir yapımcının ilgisini çekmeyen bir konu, yani kovboy filmi kalıyordu geriye. Tudor'a, «Yaş grubu araştırmaları benim umurumda değil,» demişti. «Bu filmde her şey var. Hareket var, serüven var, Amerikan tarihi var... Richard Dix rolünü de öyle birine vereceğim ki... Öyle biri olacak ki yıldızımız **geğirecek** desek, halk onu görmek için para akıtacak!»

«Peki, Harry,» demişti Tudor. «Eğer haklıysan...»

Haksız çıkarsa ne olacağına değinmemişti. I-U'daki düzeni bilirdi Harry. Orada çalışıp işten atılmamayı başaran herkes bilirdi.

...Banyodan çıktı, duşun altında bir dakika durduktan sonra kurulanmaya başladı. Soyunma odasındaki aynada kendini inceliyordu; saçları dökülmemiş, pek ağarmış da denemez, herkesin kullandığı peruklardan birini takmaya hiç gerek yok. Mide oldukça yassı sayılır hâlâ. Onun yaşındaki biri için hiç kötü değil. Doktor geçen ay baştan ayağa kontroldan geçirmiş, sağlığının yerinde olduğunu bildirmişti. Yalnız biraz daha az çalışmalıydı; biraz dinlenip eğlenmeye bakmalıydı.

Tamam işte, onu yapmaya gidiyordu şimdi.

Cartier marka saatına baktı: 4:40. Brentwood'a varmak için yarım saat zamanı vardı öyleyse. Şu iş de bayağı gülünç-

tü hani; burada giyin, oraya vardıktan beş dakika sonra yine soyun, o çılgın İngiliz karısıyla yatakta debelen. Fiona doktorun reçetesine yazdığı ilaçtı. İngiliz ağzıyla konuşan o güzel diliyle, o istekli bedeniyle iyi bakardı Harry'ye. Fiona, son Londra yolculuğunda tanıdığı ateşli bir hostesti. Sıcaktı, anlayışlıydı, orta yaşlı erkekleri çok iyi anlıyordu, haftada bir Londra'ya uçarak boş Tampax tüplerinin içine soktuğu Partagas No. 2 Küba püroları getiriyordu Harry'ye. İnsan başka ne isteyebilirdi?

Harry ceylan derisi pantolonuyla ipek gömleğini, elle dikilmiş İtalyan ayakkabılarıyla kaşmir ceketini giydi. Hollywood'dakilerin hepsi, terzide diktirdikleri blucinleri, işlemeli pamuklu gömlekleri, o abuk sabuk şeyleri giysinler bakalım... Ün yapmak için çırpınan bütün o piçler Harry Elbert'ın ayaklarının dibinden ayrılmazlardı. Harry Elbert bu yörenin kraliydi hâlâ; birinci sınıf bir adamdı. Sınıf deyince... Son filmi, ülke içinde on bir milyon kazanç sağlamıştı, yabancı ülkelerde de en az dokuz milyon sağlayacaktı. Bu sayıların üstüne çıkabilecek biri varsa ortaya çıksın da görelim.

Gözlerini güneşten korumak için güneş gözlüklerini takıp dinç adımlarla soyunma odasından çıkan Harry alt kata indi, camlı bölmelerin arkasındaki yemek salonunda oturan, kağıt oynayarak çene çalan gediklilerden birkaçına el salladı, kortların iki yanındaki masaların arasından geçip kapıya yöneldi. O saatta santral memuru olarak göreve başlayan Myrna bakışlarını telefon santralından ayırarak gülümsedi. «Eve mi gidiyorsunuz, Bay Elbert?»

Elbert, «Stüdyoya dönüyorum,» diye bir yalan attı. «Arayan olursa stüdyoda bir toplantıya katıldığımı, geç saatlara kadar orada kalacağımı söylersin.» Stüdyodaki sekreterine de onu arayan herkesi atlatmasını söylemişti daha önce. Arayan karısı bile olsa, kız onun Vin DeLuca ve menaceriyle anî bir toplantı yapmak zorunda kaldığını, rahatsız edilemeyeceğini bildirecekti. Harry de saat yedide Fiona'dan ayrılıp evine yollanacak, karısı o gece hangi sıkıcı insanları yemeğe çağırmışsa onlar gelmeden evinde olacaktı.

Kulüpten çıkıp Rolls Royce'una binerken tanıdık birinin ona doğru yürüdüğünü gördü. Sırtı hafifçe kamburlaşmış, güneşten yanmış, sırtında tenis kazağı, başında yumuşak bir kasketle, hızlı adımlarla gelen biri... Perce Barnes.

İki laf etmeden kaçmanın olanağı kalmamıştı. Perce'in hâlâ kulübe gelip gittiğini biliyordu. Zavallı budala kortlardan birinde tenis dersleri veriyordu her sabah; ne var ki yıllardır böyle yüz yüze gelmemişlerdi.

Dostça bir tavırla elini uzattı. «Merhaba, Perce.»

Perce olduğu yerde kaldı, kolunun altındaki sarı zarfı sağdan sola aktardıktan sonra Harry'nin elini sıktı. Utangaç bir gülüşle gülümsüyordu.

«Bak hele bak! Harry!» diye söylendi. «Çok iyi görünüyorsun.»

«Sen de pek kötü görünmüyorsun,» dedi Harry. Doğruydu da. Perce incecikti, güneş gözlüklerinin ardındaki gözlerin bakışları keskindi; ee, olacaktı tabii, bütün gün korttaydı serseri, formda kalmaktan başka ne iş yapıyordu ki!

Perce, «Yeni bir filme başladığını duydum,» diye söylendi. «Büyük bir film olacakmış. Şansın açık olsun.»

«Sağol, sen nelerle uğraşıyorsun, Perce?» Bakışları sarı zarfa yöneldi. «Güzel şeyler çıkarıyor musun yine?»

Perce, «Benim yaptıklarım seninkilerin yanında hiç kalır,» dedi. «Aslına bakarsan sana rastladığım iyi oldu.» Zarfa vurarak, «Burada ilgini çekebilecek bir şey var,» diye sürdürdü. «Tam sana göre bir şey. Geçenlerde gözüme ilişen bir hikaye. Üstünde biraz çalıştım, son derece sürükleyici bir şey çıktı.»

Konuşmaya son vermek isteyen Harry, «Eminim öyledir,» dedi. «Ne var ki ben şimdi yeni filmimden başka bir şey düşünecek durumda değilim. Anlarsın.»

Perce'i baştan savdığını sanarak kararlı adımlarla Rolls Royce'una yöneldiyse de Perce peşini bırakmadı. «Suçlular konusunda bu güne kadar okuduklarından çok başka bir hikaye,» diye söyleniyordu. «Orta Batıda doğup büyüyen iki kasaba delikanlısı haydutluğa başlıyor, sonunda bir zırhlı kamyonu soyuyorlar. Ancak günün birinde Federal polis bunları ele geçiriyor... Üstelik yaşanmış bir hikayeye dayanıyor her şey... Güzel bir numara da buldum...»

Harry, «Herhalde çok güzeldir,» diye söylendi kısaca. Şu çocuğun anlattığı kepazeliğe bak, Brynie Foy'dan çıkma bir senaryo, ya Paul Kelly'nin ya da Lyle Talbot'un oynadığı türden... Zavallı Perce, bu oğlanda iş kalmamış gerçekten...

Perce, «Gerçekten hoşuna gitti mi?» diye sordu umutla.

«Henüz kimseye göstermedim. İstersen bir kopyasını sana vereyim...»

«Hayır, ahpap. Benim aradığım bu tür bir şey değil.» Bu herifi neden başından atamıyordu sanki? «Senin hikayenle genç yönetmenlerden biri ilgilenir belki.»

Ön kapıyı açarak içerisinin havalanmasını bekledi. Bu lanet olasıca Rolls'ların deri döşemeleri güneşte öyle kızıyordu ki... Ve Perce hâlâ başında duruyordu. «Öyle ama ben onların hiç birini tanımıyorum,» diye söyleniyordu şimdi de. «Onlar beni hiç tanımazlar.»

Harry kontak anahtarını yerine yerleştirirken, «Yapma canım,» dedi. «Alçakgönüllülüğü bırak şimdi. Eskiden neysen yine osun sen. Kendine iyi bir menacer bul, bırak satıcılığı o yapsın.»

«Benim menacerim iki yıl önce öldü,» dedi Perce. «Şimdi iş başında olanların hangisini salık verirsin sen?»

Rolls'un motoru tatlı bir mırıltıyla çalışmaya başlayınca, Harry, «Git Sam Grant'ı gör,» diye söylendi. «Şimdikilerin içinde ondan beceriklisi yok.»

Perce, «Sam Grant!» diye haykırdı. «O benimle telefonda bile konuşmaz.» Eğilip kafasını pencereden içeri uzattı. «Ancak... senin adını verebilirsem, Harry...»

Harry kararsızdı.

Perce, «Sam Grant!» diye haykırdı. «O benimle telefonda lerin hatırı için.»

Harry, «Olsun bakalım,» dedi cömertçe. «Benim adımı ver ona.» Camları elektrik akımıyla kapatan düğmeye bastı. Arabanın soğuk hava aygıtını çalıştıracaktı. Cam kapanınca Perce'in başka bir şey söylemesine olanak kalmadı. Ancak Harry cam kapanmadan önce bir cümle daha ekledi. «Unutma, ahbap, önemli olan dosyanın içinde taşıdığın şeyin kalitesidir.»

Yeşilimtrak camların arkasında kalan Perce'in gülümseyerek el salladığını, dudaklarının sağol anlamına gelen bir biçim aldığını gördü.

Dikkatle geri basarak Rolls'unu kaldırımdan uzaklaştırdı. Allah kahretsin, Beverly Hills'den hemen çıkamazsa Sunset bulvarında akşam trafiğinin içine düşecelkti. O zaman da Fiona'ya gitmesi gecikecekti. Ve Fiona'nın hoşlanmadığı bir şey varsa sevişmenin aceleye getirilmesiydi.

Dikiz aynasına bakınca, hâlâ elini havada tutarak arkasından bakan Perce'i gördü.

Zavallı budalayı başından atabilmişti sonunda.

...Ortalıkta hayalet gibi dolaşan, berbat bir hikayeyi satacağım diye uğraşan şu herif, defterinin dürüldüğünü anlamıyor muydu? Bu serserilerin en büyük suçu buydu işte. Havluyu ringe atmanın zamanı geldiğini anlamazlardı bir türlü.

İyi ama Perce bir zamanlar başarılı bir yazardı değil mi? İyi para kazanır, enikonu iyi senaryolar yazardı.

...Uzaklardan gelen buz gibi bir ses, aynı şey senin başına da gelebilir, Harry, diyordu. Cimarron -yazısının hemen altında Vin DeLuca'nın adı bulunsa bile- bir fiyasko olabilir ve sen hemen onun arkasından çok kazanç salğayan bir film yapamazsan...

Tudor'un kiralık katilleri tabancalarını üstüne çevirmeye hazırdırlar. Bir iki yıl sonra sen de zavallı Perce'e dönersin. Kolunun altına kıstırdığın bir sarı zarfın içindeki abuk sabuk şeyleri satacağım diye taban tepersin.

«Bırak bunları,» diye bağırdı kendi kendine. Düşüncelerini dağıtacak olan stereo müziği başlatmak için radyonun düğmesine bastı.

Perce güneşin altında durarak sarı zarfın üstüne «Sam Grant» yazdı.

Bu akşam Grant'in bürosuna telefon edemezdi, çok geç olmuştu artık. Ama yarın sabah ilk iş oraya telefon edecekti. Sam Grant dinamo gibi adamdı; gerçek bir dev, müşterileri de büyüktü, milyonluk fiyatlara giden kişiler, yönetmenler, yazarlar. Kimin menacerliğini yapmak isterse onu kabul ederdi Grant. Harry Elbert'ın adını verince telefona çıkardı ama... gerisi ona kalmıştı.

...Allah kahretsin, Harry Elbert denen namussuzdan nefret ediyordu. Kendini beğenmiş orospu çocuğu; yıllardır şurada burada karşılaşmışlardı ama Harry onunla konuşmaya bile yanaşmamıştı.

Yarım saat önce biri çıkıp da Harry senin Sam Grant'e yaklaşmanı sağlayacak deseydi... Chester kardeşlerin hikayesini Harry'ye vermeye hiç niyeti yoktu aslında. Tabii canım, daha iki gece önce Chester'larla konuşurken, Al, Harry'nin adını

ortaya atmış, Perce'le Harry'nin bir zamanlar birlikte çalıştığını bildiğinden söz etmişti. (Canına yandığımın, Al denen o herif her gece eski Hollywood dergilerini mi okuyordu neydi?) Perce'in hikayeyi Harry Elbert'a, hâlâ yapımcılığı sürdüren Elbert'a götürmesini önerince sertçe karşı çıkmıştı: «Hayır! Hayır Elbert olamaz!»

Ne var ki on dakika önce Harry birden karşısına çıkmış ve Perce hemen ona doğru yürüyüp elini sıkmıştı değil mi? Yüz seksen derecelik bir dönüş yapmış, sevgi arayan köpek yavruları gibi Harry'nin elini yüzünü yalamış, gururunu hiçe sayarak senaryo taslağını ona vermeye çalışmıştı.

Gurur mu? Gurur ne demek? Gurur zenginlerin harcıydı.

Yıllardan beri ilk kez, satılacak bir senaryo taslağı, hem de bomba gibi bir taslak hazırlamıştı; ve insanın karnı açsa kim takar gururu! Harry demek güç demekti.

O komünist yazarla -adı Leo'ydu ama soyadı neydi?- onu Komünist Partisine yazdıracağım diye uğraşan o delikanlıyla birlikte çalıştığı günlerde öğrendiği bir cümle vardı. Çocuğun dilinden düşürmediği bir söz. «Unutma, Perce, amaç, aracı doğrular.»

Evet, gerçi Harry onu başından atmak için az uğraşmamıştı ama şu karşılaşmadan bir kazanç sağlamıştı değil mi? Sam Grant'la konuşabilmek için sağladığı bu ayrıcalık -eski günlerdeki olaylar düşünülürse böyle bir yardımda bulunmak gönül borcuydu Harry için- Grant'ın onun menacerliğini kabul etmesiyle sonuçlanacaksa ve bunu Harry'ye yağ çekmekle sağlayabilmişse, o zaman, canına yandığımın, Leo -neydi o oğlanın soyadı yahu?- ve Karl Marx haklıydılar.

9

— Hazleton Incorporated şirketinin yönetim kurulu üyeleri! Sizlere şirketimizin yeni başkanını tanıtıyorum.

— Günaydın baylar. Bu koltukta bir kadının oturması pek hoşunuza gitmeyecek, biliyorum. Ancak şunu başından belirtmek isterim ki, kadın olsam bile, sert davranmayı bilirim ben. Ticaretin ne kadar dalaverası varsa dedemden hepsini öğrendim. Şimdi ilk işimiz Big Jim Comerford'u tepelemek olacaktır ve ondan kurtuluncaya kadar dur durak bilmeyeceğiz.

— Yaşa, bravo!

— Bir şey daha söyleyeyim. Yüzümdeki pudrayla dudak boyasına aldanmayım. Bunlar süs boyası değil, savaş boyasıdır!

Vera apartmana geldiğinde Perce ikinci viskisine başlamıştı. Kız, «Nasıl gitti?» diye sordu.

«Berbat.»

Vera açık duran şişeye bir göz attı. «Ben de kutlamak için içtiğini sanmıştım. Grant ne söyledi?»

Perce yeniden koltuğuna gömülürken, «Grant'ın yanına bile giremedim,» dedi. «Bayan Hastings adında biriyle konuştum. Bayan Judith Hastings adında bir kadın.

Vera, «O İngiltere'den geldi,» diye açıkladı. «Grant'ın sağ kolu. Çok başarılı olduğu söyleniyor. Senaryo taslağını beğendi mi? Yoksa...»

Bayan Hastings'in bürosu çok yüksek bir yapının en üst katlarında, Beverly'ye bakan bir odaydı; duvarlarda çağdaş tabloların reprodüksyonları, yazı masası yok, kitaplarla, dosyalarla dolu yuvarlak bir cam masa; kadın yirmi sekiz, yirmi dokuzunu aşmış olamaz; o da genç yeteneklerden biri. Kılığı derli toplu, boyu çok uzun, sarışın, duman rengi güneş gözlükleri, çok nazik, ince uzun pürolar içiyor; saçma sapan şeylerle zaman kaybetmeyeceği belli; Perce'in randevusu öğleden sonra saat üçteydi, sekreter kız Bayan Hasting'in saat dörtte başka bir randevusu olduğunu başından bildirmişti. (Öğle yemeğinde buluşmaktan kimse söz etmemişti. Öğle yemeklerinde buluşmak anlaşmaya varıldıktan sonra yapılan bir işti.)

Bayan Hastings onu beklettiği için çok üzülmüştü; ne var ki bir iş konuşmasından geliyordu ve trafik korkunçtu; ancak şu anda dönebilmişti büroya; bu randevuya geciktiğine göre öbürlerine de gecikecekti, öyleyse bir an önce konuya girilmeliydi, Perce de öyle isterdi herhalde.

Perce, «Sam Grant gelecek mi?» diye sordu.

Hayır, ne yazık ki o New York'a gidiyordu ama Perce'in taslağını Bayan Hastings'e vermişti ve Bayan Hastings konuşmaya hazırdı.

«İyi,» dedi Perce. «Konuşalım bakalım.»

«Siz bir zamanlar Harry Elbert'la birlikte çalışmıştınız, değil mi?»

«Çok eskiden.»

«Bay Elbert bu taslağı gördü mü?»

«Hayır,» dedi Perce. «Konuştuk ama dosyayı okumadı.» Yaptıkları konuşmanın ayrıntılarına girmedi.

«Sizinle çok açık konuşabilir miyim, Bay Barnes? Ben...» Telefon çaldı, Bayan Hastings ona gülümseyerek telefona uzandı. «Evet,» diye mırıldandı. «Evet. Evet. Hayır. Kesinlikle. Ozzie, aşkım, yüz binin altına inmeyeceğiz asla. Bu son fiyat. Olur, güzelim. Sonra yine arayabilirsin. Ben buradayım.» Telefonu kapatarak Perce'in dosyasına kalemiyle vurmaya koyuldu.

«Bu senaryo taslağı,» diye başladı. «Bu haliyle bunu hiç kimseye satamayacağınızı söylememe gerek var mı?»

«Bu bir taslak,» dedi Perce. «Ben düşünmüştüm ki... Biri okur da ilgilenecek olursa, bir anlaşmaya varılır...»

Bayan Hastings başını iki yana salladı. «Sizin düşündü-

günüzü bir yana bırakalım. Gerçekçi değilsiniz. Gerçek şudur ki tam senaryo olmadan hiç kimse bunu okumak istemeyecektir.»

«Yıldızlardan biri konuyla ilgilenecek olursa?»

«Yıldızlar,» dedi Bayan Hastings, «senaryo okumazlar. Senaryoları yönetmenler okur. Hoşlarına giderse, konuyu yıldızlara anlatırlar. Bu kentte, adları mutlaka para getiren beş yıldız vardır, beşi de her gün senaryo konusu dinliyorlar. Siz bir zırhlı kamyonu soyan, onları izleyen yaşlı bir polis tarafından yakalanıp cezaevini boylayan iki banka soyguncusunun öyküsünü anlatmışsınız. Bundan iyi bir şey çıkmaz demiyorum...»

Perce öfkesini bastırmaya çalışarak, «Sağolun,» diye söylendi.

«Ne var ki bu haliyle hiç bir işe yaramaz. Size özel bir soru sorabilir miyim?»

Telefon çalıyordu yine. Bayan Hastings gülümseyerek açtı. «Evet?... Ah, sen misin Carlo? Roma'da mısın?.. Londra'dasın demek. Sam bu hafta seni New York'ta görmeyi umuyor. Irwing'le Bobby için tasarladığınız film hakkında konuşacaksınız. Her şeyi toparlayabilirsek, belki -belki diyorum- Danny'yle anlaşma yapabiliriz. Sen kazancın altı milyonu aşacağını garanti edersen tabii. Gelir gelmez Sam'ı Regency'de arar mısın? İyi. Ciao!»

Telefonu kapadı, bloknotuna bir şeyler yazdıktan sonra ince uzun pürolarından birini daha yaktı.

«Neredeydik?»

«Bana özel bir soru sormaya hazırlanıyordunuz,» dedi Perce.

«Evet, öyle.» Kokulu, mavimtrak dumanın arkasından bakıyordu Perce'e. «Söyleyin, siz bu öyküyle evli misiniz?»

Soru, yazarı şaşırtmıştı. «Anlamadım?»

«Yani senaryoyu hazırlamak için oturup üç ayınızı bu işe vermeyi göze alır mısınız?»

Perce başından beri bu soruyu aklından çıkarmaya çalışmıştı. Eve ya da başka bir yere kapanıp üç ay süreyle daktiloyu takırdatarak bir senaryo yazmak... Bu işe çok zaman ve çok emek vermiş olacaktı... Çalışmaya başladığından beri o düşünceyi kafasından atmaya çalışmış, senaryo taslağını satın alacak bir müşteri bulabileceğini ummuştu.

Bayan Hastings, «Senaryonun yazılmasında başka birinin katkısı olmasını kabul eder misiniz?»

Perce hâlâ anlamamıştı. «Biriyle birlikte çalışmamı mı öneriyorsunuz?»

«Henüz kesin bir düşüncem yok. Ancak büromuza bağlı olan bazı yetenekli yazarlarla yönetmenler bulunduğunu unutmayın. Benim aklımdan geçen şöyle bir şeydi. Belki onlardan biri bu taslağı alıp kendi stiline, kendi anlayışına göre bir biçim vermek isteyebilir.»

Yavaş yavaş anlamaya başlıyordu Perce.

«Ben olmadan,» diye söylendi.

«Evet. Bir anlaşma yapılacak tabii. Öyle bir anlaşma ki siz ve o iki adam...» Dosyanın birinci sayfasına bakıyordu.

«Chester'lar,» dedi Perce.

«Evet, tabii. Chestar'lar. Senaryo ne olursa, siz üçünüz sonunda payınızı alırsınız tabii.»

Şimdi her şey aydınlanmıştı.

«Senaryo taslağını satın almak isteyen biri var mı?»

Bayan Hasting bu sözü hiç duymamış gibi davrandı. Kalemeyin. Ben sizin hemen şimdi, şurada satış yapabileceğinizi söylemiyorum. Zaten hem sizi, hem de kendi müşterilerimden birini temsil edemem. Ancak siz bir avukat tutacak olursanız. şöyle bir anlaşma yapabiliriz. Benim müşterilerimden biri bu taslağı beğenecek olursa, sizden opsiyon isteriz. Beğenen olursa tabii.»

Perce, «Şu anda beğenen biri var,» diye mırıldandı. «Öyle değil mi?»

Bayan Hasting bu sözü hiç duymamış gibi davrandı. Kalemini alarak bloknotuna bazı sayılar yazdı. «Sözleşme imzalanınca bin dolar desek... Bir yıllık bir opsiyon; senaryo satılırsa, yirmi beş bini aşmaması şartıyla, senaryoya ödenen paranın yüzde yirmi beşi de sizin. Ne dersiniz?»

«Felaket derim.» Perce öyle öfkelenmişti ki elleri titriyordu.

Kadın, «Pek çok kişi Sam Grant'ın müşterilerinden biriyle iş yapmak için can atar, Bay Barnes,» diye söylendi aldırmazlıkla. «Elinize geçen fırsatın değerini bilmiyorsunuz. Biraz gerçekçi olun.»

«Ben çok gerçekçiyim, sayın bayan. Bir yıllık opsiyonun

karşılığı olarak üç kişiye bin dolar ha? Sözleşmeyi hazırlayacak avukatın ücretini bile karşılamaz o para...»

Bayan Hastings masasının üstündeki saata bir göz attı. «Yetenekli bir yazar olduğunuza hiç kuşkum yok, Bay Barnes. Gelgelelim çoktan beri hiç bir senaryo satmadınız, değil mi? Bunu alacak olan kişi kumar oynayacak. Bir yıllık opsiyon karşılığı size bin beş yüz dolar da verebiliriz belki. Ancak bu fiyatı kabul ettirip ettiremeyeceğime emin değilim.»

Köpekbalığının çok çeşidi olurdu ama Deborah Kerr gibi konuşanına ilk kez rastlıyordu Perce.

«Kalsın,» diye söylendi.

Kadın omuz silkti. «Çok çabuk karar veriyorsunuz.»

«Hayır. Gerçekçi davranıyorum.»

«Bence,» dedi Bayan Hastings, «belli bir sayının yüzde onu, sıfırın yüzde yüzünden iyidir.»

«Sence öyledir elbette. Dinle güzelim, üç kağıtçıya üçkağıt yapmaya kalkışına. Senin kıçına bez bağladıkları yıllarda ben çoktan bu mesleğe atılmıştım. Ve sen çamurla oynadığın yıllarda bile yapımcılar bu numaranın aynını yutturmaya çalışırlardı bana. Bu dosyayı ilk kez bu büroda gösterdim... Ölmüş eşek fiyatına vereceğime sen de inanmıyorsun, değil mi?»

Bayan Hastings, «Lütfen heyecanlanmayın,» diye söylendi.

«Heyecanlanmıyorum.»

«Yüzünüz bembeyaz oldu.»

«Hiç korkma, süslü yazıhanende kalp krizi geçirecek değilim. Kanepeye yatırsan karşılığında benden kira istemeye kalkarsın sonra.»

Bayan Hastings ayağa kalkarak, «Ben izninizi rica edeceğim,» dedi. Elindeki dosyayı Perce'e uzattı. «Biraz sonra birini kabul etmek zorundayım. Bu konuda ikinci bir konuşma yapmak isterseniz sekreterime bir telefon etmeniz yeterlidir.»

Perce'ten tam bir baş uzundu kadın. Adamı kapıdan uğurlarken ekledi. «Gerçekçi olmak derken ne demek istediğimi anladınız umarım.»

«Açık seçik. Benim bu senaryoyu yazabileceğimi sanmıyorsunuz.»

«Onu siz söylediniz, ben değil. Unutmayın, fikrinizi değiştirecek olursanız bir telefon yeter. Yalnız çok gecikmeyin ve lütfen bu öyküyü kapı kapı dolaştırmayın. Elden düşme mal satmayı sevmeyiz biz.»

Büronun kapısı kapanınca Perce yine bekleme odasında olduğunu farketti.

...Kişilikten yoksun koridorlardan geçerek asansöre bindi, on dört kat aşağıya, zemin katın da altına yapılan otoparka indi. Mağarayı andıran koca garajın içinde dolaşıp Cadillac'ını aradı. Sonunda arabayı buldu ve ön kapıyı açtı. Torpido gözünde küçük bir viski şişesi bulundururdu hep. Titremesi, o İngiliz orosposuna karşı duyduğu öfke, ancak birkaç yudum viski içtikten sonra geçti.

Vera, «Peki neden üzülüyorsun?» diye sordu. «Olumlu düşün. Kadın senin yazdıklarını çalmaya kalkıştığına göre hikaye gerçekten iyi demektir.»

«Evet,» dedi Perce. «Belli bir sayının yüzde onu! Ben o taslağı hazırlayacağım diye kıçımı yırtayım, sonra karı benim yaptıklarımı çalsın, senaryoyu parlak oğlanlardan birine yazdırsın ve paraları cebe indirsinler. Bizim payımıza düşen ne? Yağlı kazık!»

«Öyleyse senaryoyu sen yaz.»

İkinci bir yazar daktiloda oturup sayfaları doldururken o pencereden dışarı bakarak karıları dikizlemişti yıllarca. Şimdi yeniden yazmaya başlayabileceğini sanmıyordu. Bunu nasıl itiraf etmeli? Senaryo taslağını kim olsa yazabilirdi... Ama 150, 160 sayfalık bir senaryo...

«Bedavaya mı çalışacağız?» diye bağırdı.

Vera'nın bakışları ateş püskürüyordu. «Bazı gerçekleri kabul etmek zorundasın, Perce. Bu işi yapman için kimse ceplerine para doldurmayacak. Televizyona çıkarsan, ya da Ford Vakfı'nın ilgisini çeker de çağdaş toplumda suçluların acıklı durumunu...»

Perce, «Tamam,» diye haykırdı. «İyi buldun!» Kendine iki parmak viski daha koydu, Johnny Trupm'ın konuşmasını taklit ederek, «Merhaba,» diye başladı. «Adım Perce Barnes. Beni hatırladınız mı? Yıllardır hiç bir senaryoya imzamı atamadım ama şmidi çok güzel bir konu buldum... Siz de bana güzel bir çek yazarsınız artık...»

Vera, «Bir dakika sus,» diye söylendi.

«Ben de gelecek haftaya kadar size üç kilo diyalog çıkarırım.»

Vera, «Sus!» diye diretti.

«Neden susayım?»

«Çünkü ben düşünüyorum.»

«Buyur düşün öyleyse.» Vera küçük odada bir aşağı bir yukarı dolaşırken o bardağındaki viskiyi bitirdi.

Bitişik dairedeki geri zekalı herif stereoyu sonuna kadar açmıştı yine. Oda güm güm ötüyordu.

Vera gelip onun karşısında durdu. Gülümsüyordu.

«Aslında ben bu iş için dünyanın parasını alırım ama sen borcunu daha sonra ödeyebilirsin,» dedi. «Eski dostsun ne olsa. Başarırsam yüzde on verirsin bana. Anlaştık mı?»

«Neyin yüzde onunu?»

«Senaryonu satmayı başarırsam kazanacağın paranın yüzde onunu.» Elini uzattı. «Anlaştık mı?»

Perce gözlerini kırpıştırdı. Ciddi konuşuyordu kız.

«Hadi,» dedi Vera. «Ne kaybedebilirsin ki? Şu anda sıfırdasın. Ben seni istediğin yere unlaştırabilirim. Yüzde on alırım karşılığında.»

«Sen de o İngiliz kaltağı gibi konuşmaya başladın,» dedi Perce. «Bir sayının yüzde onu sıfırın yüzde yüzünden iyidir.»

«Çok doğru. Beni dinlemek zorunda değilsin tabii. Burada oturup viskileri yuvarla, yarın kalk, tenis dersi vermeye git, istersen senaryo taslağını birkaç kişiye daha göster, birkaç kapıdan daha dön. Ama bulunduğun çukurdan çıkmak istiyorsan o zaman benimle anlaşmaya bak.»

«Sana bir şey diyeyim mi? Şimdi de tıpkı eski Rosalind Russell filmlerinin altıncı makarası gibi konuşmaya başladın. Bırak bu lafları! O konuşmaları **biz** yazardık.»

Vera, «Ben sana pazar bulmasını bilirim,» dedi. «Al ve LeRoy Chester kardeşlerin başarısız haydutluklarının hikayesine de. Senaryo taslağında ilgi çekici bir nokta yakaladın. Ama o kadarı yetmez. O yalnız bir başlangıç. Şimdi, müşterilerde senin sattığın mala karşı istek uyandırmalıyız.»

Perce, «Bana 'Evlat, demeyi unuttun,» diye söylendi.

«Allah belanı versin,» dedi Vera öfkeyle. «Bu esprilerine bir son vermezsen kendi reklam kampanyanı kendin yürütmek zorunda kalacaksın. Yaptığın iş de bir şeye benzemeyecek tabii.» Başını iki yana salladı. «Neyin var senin? Başarısız bir yazar olarak kalmaya yeminli misin?»

«Olabilir.»

«Öyleyse bu işe neden başladın?»

Perce omuz silkti. «Belki de kendimi kaptırdığım için.»

Vera çantasını aldı.

«Ben çıkıp yemek yiyeceğim,» dedi. «Sen de gelmek ister misin? Yoksa bu sessiz odada tek başına oturup Metro'daki parlak günlerini anmayı mı yeğlersin?»

Perce koltuğundan kalkarak, «Hayır,» diye mırıldandı. «Söylevi kesmeye söz verirsen sana yemek bile ısmarlarım. Sihirli formülünüzü ne zaman öğreneceğim, Madam Curie? Yemeğin ortasına kadar beklemek zorunda mıyım? Yoksa şimdiden çıtlatır mısınız?»

«Niye çıtlatmayayım? Kilit sözcük her zaman, her yerde kullanılan bir söz. Kilit sözcükler, radyo-televizyon reklamı.»

«Vay canına!» dedi Perce. «Reklamla beni yıldız mı yapacaksın yoksa?»

«Yüzde on verirsen.»

«Yemek ısmarlasam yetmez mi?»

Ciddi konuşuyorum,» dedi kız. «Yarın sabah bir anlaşma metni hazırlatırım, sen de imzalarsın.»

«Öfkelendiğin zaman çok güzelleştiğini söyleyen oldu mu sana?»

Vera merdivenden inerken, «Bundan iyi diyalog yazamazsan,» diye başladı, «hiç işe girişmeyelim bari.»

10

FİLM DÜNYASINDAN HABERLER

...Yıllardır kortlarda çalışan tecrübeli senarist Perce Barnes raketini bir süre için bir yana bırakıp yeniden daktilonun başına oturmaya karar vermiştir. Perce'i yeniden yazarlığa yönelten konunun çok ilginç bir şey olması gerektiğini düşünenler yanılmıyorlar. Şimdilik **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** adını taşıyan senaryo taslağı, iki eski suçlunun yaşamını konu alıyor. Barnes, yapıtını **cinéma vérité**'yle Rififi-tipi materyel karışımı olarak tanımlıyor. 1950 yıllarının gazete başlıklarına geçen olay, bugünün piyasasında çok beğenilen bir film olacaktır kanısındayız.

MUHABİRİNİZİN GÜNLÜK RAPORU

1950 yıllarında Orta Batı'da haydutluk eden Al ve LeRoy Chester'ın yaşam öyküsünü bir haydutluk filminin senaryosuna uygulayan tecrübeli senarist Perce Barnes sık sık Roma'ya telefon ediyor. Barnes, yazdığı senaryoyu Amerika'da film çevirmek isteyen Gianno Mannani'ye uçakla postalamaya hazırlanıyor...

Perce o akşam, «Mannani de kim?» diye sordu Vera'ya. «Nereden çıktı bu herif?»

«Kim olduğunu kimse bilemez. Benim kafamdan çıktı. Haber yayınlandı ya! Önemli olan o.»

EDEBİYET DÜNYASINDAN

New York'taki yayımcılar ilginç bir kitabın kokusunu alarak harekete geçtiler. Yıllardan beri senaryo yazarı olarak tanınan Perce Barnes, bin dokuz yüz elli yıllarında Orta Batı'da haydutluk yapan ve polisi epey uğraştıran Al Chester'la kardeşi LeRoy Chester'ın yaşam öyküsünü kaleme alıyor. 1950 yıllarında pek çok senaryoya imzasını atan Barnes. Chester'ların öyküsünün bu günün kitap piyasasında çok tutunacağına inanıyor. «Okuyucu olağan üstü öykülerden, açık saçık romanlarla politikacıların anılarından iyice bıktı,» diyen Barnes, senaryoyla ilgilenen bazı yapımcılar bulunduğunu, ancak kendi isteğinin, kitapla filmin aynı zamanda piyasaya verilmesini sağlamak olduğunu belirtiyor.

Yapıtına, **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** adını veren yazar bütün hazırlıklarını tamamlamadığından açıklama yapma konusunda bağışlanabilecek bir çekingenlik gösteriyor...

Perce, «Ne çekingenliği?» diye söylendi. «Şimdi bir yayımcı gelse adamı iki yanağından öperim.»

Vera, «O kolay kolay olmaz,» dedi. «Sanırım biraz radyo reklamı yapmanın zamanı geldi. Senin çenen düşüktür ama Chester'lar konuşabilirler mi acaba?»

«Onları mı konuşturacaksın radyoda? Ne hakkında konuşabilirler ki?»

«Soyguncuğun pek kazançlı bir meslek olmadığını falan anlatabilirler.»

«Bir televizyon ekibi yolla, oturdukları otelde filmlerini çeksin... Soyguncuğun kazançlı bir meslek olmadığı hemen ortaya çıkar.»

«Sizi televizyon programına çıkartacak değilim,» dedi Vera. «Yalnız ABC radyosunda sabaha kadar program yapan bir müşterim var... Sanırım Chester'larla konuşmayı kabul eder.

Sen adamları razı edebilirsen tabii. Konuşmasını becerirler mi?»

«LeRoy için bir şey diyemem. Ama Al söylemek istediğini düzgün bir biçimde anlatabilir sanıyorum.»

«İyi, öyleyse ayarla onları. Gerisini bana bırak.»

«Sen gerçekten hızlı çalışıyorsun!»

«Yüzde onu hakketmeye çalışıyorum.»

Bayan Tabori kapıyı tıklattı. «Seni telefondan arıyorlar,» dedi. «Barnes adında biri arıyor.»

Al Chester yataktan kalktı. «Teşekkür ederim, bayan,» deyip tek katlı evin arkasına düşen pansiyon odasından çıktı.

Başındaki pembe plastik bigudilerle dolaşan pansiyon sahibi, Rubens'in tablolarındaki kadınları anımsatan iri gövdesini sımsıkı saran askılı bir bluzla pantolon giymişti. Al, kadının yanından geçerken kibarca gülümsedi.

Telefonun başına varınca, «Merhaba, Perce,» diye söylendi. «İşler nasıl gidiyor, ortak? Hikayemizi satabildin mi?»

Başını sallayarak, «Evet, tabii,» diye sürdürdü. «Zaman alır. Biliyorum.»

Perce telefon edişinin nedenini açıklarken sessizce dinledi.

«Radyo programı ha? Doğrusunu istersen LeRoy için bir şey diyemem. O geceleri çalışıyor biliyorsun. İşinden iki üç saat uzak kalması patronun hoşuna gitmeyebilir... Ben yalnız mı geleyim? Haa, seninle birlikte katılacağız... Ne söylerim ben radyoda?»

Perce biraz daha açıkladı.

«Bunları konuşmamızın yararı olur mu diyorsun? Hı hı... Bize para verecekler mi peki? Hani elime biraz para geçse hiç fena olmayacak. Yaa?» İçini çekti. «Peki, bir zararı olmaz herhalde... Ne zaman? Olur, ben senden telefon beklerim. Aradığın için teşekkür ederim, ortak.»

Almacı yerine bıraktı.

Konuşma boyunca holde beklemişti Bayan Tabori.

«Acaba yanlış mı duydum?» diye sordu. »Radyoda mı konuşacaksın sen?»

«Öyle görünüyor.»

«Yaa?» Bayan Tabori etkilenmişti. «Ünlü biri olduğunu bilmiyordum.»

Al güldü. «Pek ünlü sayılmam.»

«Ünlü olmayanı röportaja çağırmazlar ki. Sen ne yapmıştın?»

«Bizim yaptığımız çok eski bir iş,» dedi Al.

Koridordan geçip odasına döndü, kapıyı kapatarak yeniden yatağa uzandı. Bir saat sonra benzin istasyonuna gidip sekiz saatlik çalışma süresine başlayacaktı; yarım saat daha kestirebilirdi öyleyse.

Kapı bir kez daha tıklatıldı. Al içini çekerek kalktı ve açtı.

«N'olur doğrusunu söyle,» diyordu Bayan Tabori. «Ne yaptın sen? Radyoda konuşan hiç bir müşterim olmamıştı daha önce.»

Al, sonunda, «Peki,» dedi. «Nasıl olsa radyoda duyacaksın, şimdiden öğren bari. Çok yıllar önce, kardeşim LeRoy ve ben bazı soygunlara karışmıştık.»

Bayan Tabori'nin gözleri iri iri açılmıştı. «Sen... Beni işletmiyorsun, değil mi? Kardeşinle sen... öyle nazik, öyle temiz insanlarsınız ki, şey olabileceğiniz hiç aklımdan geçmedi.»

Al, «Ne olabileceğimiz?» diye sordu.

Kadın soluğunu salarak, «Haydut!» diye mırıldandı.

«Artık haydut değiliz,» dedi Al. «Cezaevinde yattık, topluma olan borcumuzu ödedik. Onun için hiç merak etme.»

Yeniden yatağa uzandı, gözlerini kadına dikip baktı.

Bayan Tabori kapının yanında duruyordu hâlâ.

«İçeride... ne kadar kaldınız?» diye sordu.

«O kadar uzun bir süre ki hatırlamak bile istemiyorum.»

Kadın yine sordu. «Onca zaman ne yaptınız orada?»

Al, «Çıkacağımız günü bekledik,» diye karşılık verdi. «Başka ne halt edebilirdik ki?»

Bayan Tabori gözlerini ondan ayırmıyordu.

«Söylesene...» dedi. «Cezaevleri hakkında yazılanlar doğru mu? Hani boyuna yazıp duruyorlar ya.»

«Na yazıyorlar?»

Duyduğu ilgiden gözleri parlamaya başlayan Bayan Tabori, «Anlasana canım,» dedi. Erkeği süzüyordu. «Hani erkeklerin hep erkeklerle bir arada olmasından ötürü...»

Al omuz silkti.

«Tabii,» dedi. «Olur öyle şeyler. Başka ne beklenir? Hayvan gibi kafese koysan bile, erkek erkektir.» Yüzünde belli

belirsiz bir gülümseme vardı. «Başka sorun varmı?»

Bayan Tabori sonunda söyleyeceğini söyledi. «Bana kalırsa sen hiç benzemiyorsun.»

Al, «Neye benzemiyorum?» diye sordu alayla.

«Aman canım, o biçim olan erkeklere işte.»

«Yerine ve zamanına göre değişir.» Al açıkça sırıtıyordu artık. «Şu anda bir kadın ister miyim diye soracaksan, isterim derim.»

Yattığı yerde doğruldu.

«O ne biçim konuşma?»

Al yataktan kalkarken, «Sen başladın,» diye söylendi.

Bayan Tabori bir adım geriledi. «Nereye gidiyorsun?»

«Hiç bir yere,» dedi Al. Kapıya giderken kadına süründü hafifçe. Bayan Tabori hızla geriledi. Al kapıyı kapatıp kilitledi. Sonra da Bayan Tabori'ye döndü. «Artık kimse bizi rahatsız edemez.»

Bayan Tabori hızlı hızlı soluyordu şimdi. «Sen kendi kendine gelin güvey oluyorsun,» diye söylendi. «Irzıma geçiyorlar diye bağırmaya başlarsam görürsün. Zaten sabıkalısın.»

Al, «Peki,» diye mırıldanarak ona sokuldu. «İstersen şu anda kapıyı açıp çıkabilirsin. Durdurmam seni. Ama o zaman benim hakkımda bir karar veremeyeceksin. Merak edip duracaksın.» Kollarını kadının beline doladı.

Bayan Tabori, «Merak eden kim?» diye söylendi.

Al'ın elleri kadının dolgun bedenini yokluyordu şimdi. Pansiyon sahibini dağınık yatağa itti.

Bayan Tabori, «Perdeleri kapat,» diye mırıldandı.

11

00 : 09

Saat on ikiyi dokuz dakika geçiyor ve bütün gece yayın yapan KIA istasyonundaki dostlarınız için gece henüz başlıyor. Ben telefondaki dostunuz Rita Kelsey. Programımızın adı Rita'yla Söyleşi. Programımızın ikinci saatına girerken Perce Barnes'la konuşma yapacağımızı bildirmenin sevinci içindeyiz. Perce yıllardır senaryo yazar. Yazdıklarının listesini çıkarsak, eh, Los Angeles telefon rehberi kadar bir şey olur herhalde. Yanında yakın arkadaşı Al Chester'ı da getirmiş. Eski bir banka soyguncusu olan Bay Chester başından geçenleri anlatan bir kitap yazmış. Cezaevinde geçirdikleri uzun yıllardan sonra yeniden kuşlar gibi özgür olmanın ne kadar büyük bir mutluluk olduğunu az önce anlattı, bize. Şimdi sizlere birkaç reklam sunacağım, ardından telefon hatlarını açacağız ve sizlerin telefonunu bekleyeceğiz. Konuklarımıza istediğiniz soruyu sorabilirsiniz, yalnız lütfen hiç kimse adını vermesin, hat meşgul çıkarsa bir daha deneyin ve Rita'yla Söyleşi'ye başlayın... Numaramız 78 29 91, hemen kapatmayın, meşgulse bir daha arayın... Evet, numarayı çevirmeye başlayabilirsiniz ve beklemeyi unutmayın, şimdi bayan dinleyicilerimize iki sözümüz var. Vücudunuzdaki gereksiz tüyler başınıza dert oluyor mu? Bundan böyle hiç bir derdiniz kalmayacak...

00 : 16

— Sakın unutmayın. Bert Kanter Kürk Market'inde indi-

rimli satış yapıyorum demişse, gerçekten indirimli satıştır o. Pico Bulvarı numara 1898. Ve şimdi telefonlarınızı bekliyoruz. Hazır mısınız Perce Barnes ve Al Chester?

— Ben hazırım, Rita.

— Ya sen, Al? Gecenin bu saatında uykun gelmedi umarım.

— Hayır, efendim. Bu iş benim çok hoşuma gitti.

— Bu adam öyle tatlı ki. Çok da nazik. Bizim konuklarımız hep tatlı insanlardır zaten. Birinci Hat, sizi dinliyoruz. Rita'yla Söyleşi'yorsunuz. Aloo, lütfen adınızı vermeyin ve yüksek sesle konuşun...

— Alo, Rita? Bu geceki programınızı dinledim. Tek bir şey söylemek istiyorum. İncil'de yazılanlara inanıyorsanız... Hırsızlık etmeyeceksin der bilirsiniz...

— Sözü nereye getirmek istiyorsunuz, bayan?

— Bir de 'Göze göz, dişe diş' der. Sanırım bu akşamki konuğumuz Bay Chester dinleyicilerin arasındaki dinsizlere bu sözlerin doğruluğunu kanıtlamış oluyor. Yani İncil'de yazılanlar gerçekten doğru. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?»

— Çok iyi anlıyorum, çok haklısınız. Bizi aradığınız için teşekkür ederiz, güle güle. İkinci Hat, sizi dinliyoruz. Lütfen adınızı vermeyin.

— Aloo? Söylediklerim radyodan yayınlanıyor mu şimdi?

— Evet, elbette. Ne sormak istiyorsunuz?

— Şimdi o Barnes denen adam bir şeyler söylediydi bu gece. Hani haydutluktan kazanç sağlanamazmış falan. Peki şimdi yaptıkları nedir? Demek istediğim şu: Şimdi yaptıkları Chester'lara kazanç sağlamak için yapılmıyor mu?

— Perce, bu soruya sen karşılık ver istersen.

— Olur. Bay Chester'la kardeşi belli bir para almayı umuyorlar elbette. Ancak yaşam öyküsünü bir yapımcıya satan herkesin böyle bir para almaya hakkı olduğunu kabul edersiniz sanırım.

— Evet ama benim söylemek istediğim başka. Şimdi bu adamlar haydutluk yapmasaydılar onların yaşam öyküsüyle kimse ilgilenmeyecekti, değil mi?

— Al, bu soruyu sen yanıtlar mısın?

— Peki, efendim, deneyeyim. Bay Barnes'ın yazdığı senaryodan bir servet kazanmayı ummuyoruz biz. Aslında, istediğimiz başımızdan geçenleri herkese duyurmak, gençlere bir ders vermek. Ömrümüzün büyük bir bölümünü boşa harcadık...

— Hadi canım, bunlara inanmamızı beklemiyorsunuz herhalde. Filmlerin ders verdiği nerede görülmüş. Kazanç sağlasın diye çevrilir film. Siz kiminle dalga geçiyorsunuz?

— Kimse kimseyle dalga geçmiyor. Aradığınız için teşekkür ederiz. Rita'yla Söyleşi'yoruz, sizleri dinlemek, sizlere düşüncelerinizi duyurmak fırsatını vermek için bekliyoruz. Evet, Birinci Hat, dinliyoruz. Adınızı vermeyin...

— Aloo?

— Lütfen biraz daha bağırın, şekerim.

— O kamyonu soyan adam hâlâ orada mı?

— Evet, tabii. Al Chester'ı soruyorsunuz değil mi? Soru sormanızı bekliyor.

— Bay Chester, siz hiç insan öldürdünüz mü?

— Hayır, öldürdüm diyemem.

— Öldürmüş olsaydınız ne hissederdiniz?

— Doğrusunu isterseniz bilemeyeceğim.

— Peki bir insanın bir başka insanın canını almasını doğru bulur musunuz?

— Hayır, sanmıyorum.

— Yani soygunculuk yaparken birini öldürmüş olsaydınız, suçunuzun cezası olarak ipe çekilmek istemeyecektiniz. Öyle değil mi?

— Az önce de söyledim, bayan. Ben kimseyi öldürmedim.

— Ölenler oldu ama. Siz kendiniz anlattınız. Polisler izinizi bulunca çetenizden üç kişi ölmüş. Bir bakıma, onların ölümünden siz sorumlusunuz, çünkü soygunu yapmak düşüncesi sizden çıkmıştı.

— Bakın, bu soruları niçin sorduğunuzu hiç anlamıyorum.

— Ben sizinle konuşmuyorum, Bay Barnes. Sizin suç ortağınız olan Bay Chester'la konuşuyorum.

— Biz suç ortağı değiliz. Benim yaptığım tek şey onların öyküsünü senaryo haline getirmek. Ve Al'ın yaptıklarının ölüm cezası konusuyla ne ilgisi olduğunu hiç anlamıyorum.

— Gerçeği kabul edemiyorsunuz, değil mi? Duvarda yazılı olanları unutmayın. Mene Mene Tekel, Upharsin... Bu sözler o gün ne kadar geçerliyse bu gün de aynı ölçüde geçerlidir.

— Hiç kuşkusuz öyledir, bayan. Lütfen sakin olalım. Al Chester ve Perce Barnes'la konuşuyorsunuz, ancak yeniden telefonlarımızın başına dönmeden önce bizlere bu programı yayınlamak olanağını sağlayan kişilere teşekkürü borç biliriz. Ye-

diklerinizi tatsız mı buluyorsunuz? Ninenizin yaptığı yemeklerin tadını arıyorsanız...

00 : 31
00 : 39

— ... şunu da aklınızda tutun, Mike Morris'in galerisindeki arabalardan birini beğenirseniz sizi Rita'nın yolladığını söyleyin. Mike alacağınız o güzel arabanın fiyatında yüzde bir indirim daha yapacaktır. Ve yine telefonlarımızın başındayız. Birinci Hat açık. Aloo, Rita'yla Söyleşi'yorsunuz, adınızı söylemeyin lütfen...

— Bay Chester hâlâ orada mı?

— Evet, efendim, buradayım.

— Silah taşıma yasağı hakkında ne düşündüğünüzü sormak istiyorum Bay Chester.

— Anlayamadım, efendim.

— Karımızı ve çocuklarımızı korumak için yalnızca silah sahibi olmayı değil, silah taşımayı da zorunlu kılanlar sizin gibileri değil mi? Bu söze karşı çıkabilir misiniz?

— Bakın, bayım, ben kimseye zarar vermek istemedim. Hiç bir zaman.

— Ama elinizde bir tabanca vardı, değil mi. Ve o kamyonu soyduğunuz gün karşınıza çıksaydım beni vururdunuz. Gelgelelim şimdi bu yufkayürekli kongre üyeleriyle bir takım yalancı liberaller, Tanrının her Amerikalıya verdiği hakkı, silah taşıma hakkını yasalarla elimizden almak istiyorlar. Yasayı değiştirmeyi başarırlarsa siz beni öldürebilirsiniz. Öyle değil mi?

— Hayır! Benim silahım yok.

— Bu adam yirmi yıldır eline silah almış değildir. Sözleriniz hiç hoşuma gitmedi.

— Haa, sen de o pis komünistlerdensin...

— Aradığınız için çok teşekkür ederiz. Rita'yla Söyleşi'yoruz. Bu gece Perce Barnes ve Al Chester adında iki konuğumuz var. Sen iyi misin, Perce? Biraz sıkkın görünüyorsun.

— İyiyim. Ancak bu soruların bazıları biraz aşırı kaçıyor bence. Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?

— Yapma, Perce. Senin gibi usta bir yazar her soruya karşılık verebilir. Telefondaki dostlarımız Amerikan halkını temsil ediyor. Bu telefon hatlarını her gece açık tutmamızın nede-

ni bu; Bay ve Bayan Amerikalı'nın sesini duymak, düşüncesini öğrenmek. Harry Truman ne demişti hatırlar mısın? «Sıcağa dayanamıyorsan mutfaktan çık!» Biz de mutfaktayız ve İkinci Hattı dinliyoruz...

— Öyleyse yalnız film tasarısından söz edelim.

— Olmaz, Perce. Ben dinleyicilerimin sorularını sınırlandıramam. Öylesi onlara haksızlık sayılır. Burası onların forumu. İkinci Hat, buyurun konuşun.

— Barnes denen o palyaçoyla mı konuşuyorum?

— Buyurun, dinliyorum.

— Yahu, ben deminden beri seni ve arkadaşını dinliyorum ve siz boyuna soygunculuğun kazançlı bir meslek olmadığını söylüyorsunuz. Şimdi sormak istediğim şu? Kazançlı olmayan hangi tür soygunculuk. Ben Covina'da oturuyorum, burada bir mağaza var...

— Lütfen kimsenin adını açıklamayın.

— Peki, adını söylemem, kimden söz ettiğimi anlarlar nasıl olsa. Şimdi bu herifler burada ev eşyası satıyorlar, hani o kolay taksitlerle gırgırı var ya, öylesinden işte. Neyse geçende bizim hanımla gittik, kendimize bir yatak odası takımı aldık -kaçırılmaz fırsat diyorlardı- eşyayı eve getireli daha iki ay olmadı ve o anasını...

— Rita'yla Söyleşi'yoruz. Aradığınız için teşekkür ederiz. Zamanımız azalıyor ama telefonlarınızı bekliyoruz, düşüncelerinizi dinlemeye hazırız, Birinci Hat, kimsenin adını vermeden konuşun lütfen...

— Aloo, kuzum bu ikiyüzlülüğe daha ne kadar katlanacağız? Siz halk yararına çalışan, devletten ruhsat alarak çalışan bir radyo istasyonusunuz ve ömrü boyunca hırsızlık yapmaktan başka bir şey düşünmeyen, dürüst, çalışkan vatandaşların biriktirdiği paraları çalmaktan başka bir şey düşünmediğini kendi ağzıyla itiraf eden bu adam...

— Bir dakika, Bay Chester'ın yıllarca cezaevinde kaldığını, topluma olan borcunu ödediğini hatırlatmak isterim.

— Bana kalırsa, Amerikan halkının kafasını zehirlemek için girişilmiş olan büyük bir komplodan başka bir şey değil bu.

— Ne komplosu?

— Sözümü kesmeyin, Bay Barnes, şimdi ben konuşuyorum.

Bu haydutları anlı şanlı adamlar gibi gösterecek olan bir senaryo yazıyorsanız...

— Ben onları anlı şanlı adamlar gibi göstereceğimi söylemedim!

— Sözümü kesmeyin diyorum. Siz onları birer kahraman gibi göstereceksiniz, bu pisliği de çocukların körpecik beyinleri...

— Çocuklarınızı sinemaya yollamayın öyleyse!

— Ha, çok hoşsunuz, Bay Barnes. Sizin ve sizin gibilerinin, buraya gelip iletişim araçlarını ele geçiren yabancı uyruklu kişilerin neler çevirdiklerini bildiğimi siz de farkettiniz. Her türlü pisliği, her türlü çirkefi piyasa sürüyor ve Amerikan halkının kafasını zehirleyerek ceplerinizi doldurmaya bakıyorsunuz.

— Ben bu deli saçmalarını dinlemek zorunda mıyım, Rita?

— Hah, adam suçunu itiraf ediyor işte! Bana deli demesi yaptıklarını bağışlatabilirmiş gibi! Shakespeare'in bir dizesi bu durumu çok güzel özetler ama siz herhalde Shakespeare'i tanımazsınız, değil mi, Bay Barnes? Haa, aklıma gelmişken sorayım, gerçek adınız Barnes mi?

— Bizi aradığınız için çok teşekkür ederiz. Rita'yla Söyleşi programındayız ve sizlerin bizi dinleyip dinlemediğinizi öğrenebilmemiz için telefon etmenizi istiyoruz, evet, İkinci Hat, adınızı vermeden konuşun lütfen.

— Bir soru sormak istiyorum.

— Sorun. Konuklarımızın hangisi karşılık versin?

— Senyor Barnes. Bu film çevrilecek mi, Senyor Barnes?

— Umarım öyle.

— Cezaevini boylayan iki yoksul Meksikalı olsaydı onların hikayesiyle ilgilenir miydiniz?

— Bilemeyeceğim doğrusu.

— Evet, ben de öyle düşünmüştüm. Benim gibi Meksika göçmenleri hiç adam yerine konmuyor zaten. Allah belasını...

— Kusura bakmayın, sövmek yasaktır, aradığınız için teşekkür ederiz. Evet, Rita'yla Söyleşi'yoruz ve Birinci Hat açık, yalnız lütfen konuşurken biraz dikkatli olalım... Alo?

— Merhaba, Rita. Ben saatlardır telefonun başında bekliyorum ama değdi doğrusu. Bay Barnes'a bir soru sormak istiyordum. Hâlâ orada mı?

— Burada. Ancak daha ne kadar dayanacağını kestiremiyorum.

— Siz bizim bunlara inanmamızı mı bekliyorsunuz, Bay Barnes?

— Neye inanmanızı, bayan?

— Bu numaralara. Hani soygunculuğu meslek edinen iki haydut varmış da, şimdi cezaevinden çıkıp doğru yolu tutmuşlar da, siz de onların hikayesini senaryo haline getiriyormuşsunuz; başrolü ya Paul Newman oynar artık ya da Dustin Hoffman, Walter Matthau gibi biri...

— Keşke sizin söylediğiniz olduğu gibi gerçekleşse.

— Ben de onu söylemek istiyorum. Hikaye doğru olsa da olmasa da siz bu senaryoyu yazacaksınız.

— Hikayenin doğru olduğu su götürmez!

— Öyle olup olmadığı benim umurumda değil. Benim dediğim şu. Siz her şeyi uydurmuş olabilirsiniz, yazarsınız ne olsa, sonra bu iki herifi bulur, onları da oyuna sokarsın ve kimse numarayı çakmaz, değil mi?

— Yapmayın, bayan, bunları dinlemek zorunda değilim ben. Al Chester'la kardeşinin silahlı soygun suçundan cezaevine gönderildiklerine inanmıyorsanız, onca yıl yattıkları yere gidip sorarsınız.

— Yanlış hatırlamıyorsam, Julius, hayır Murray -yoksa Irving miydi?

— Hangi Irving?

— Howard Hughes'un hayatını yazan o dolandırıcı da yazdıklarının gerçek olduğuna inandırmıştı herkesi.

— Beni dolandırıcılıkla mı suçluyorsunuz?

— Yoo, ben öyle bir söz etmedim. Ben yalnız şunu soruyorum: Bunların doğruluğuna nasıl inanabiliriz.

— Benim Merihten gelen bir uçan daireden inmediğime, Al ve LeRoy Chester'ın uzay adamları olmadığına nasıl inanabiliyorsunuz?

— Bakın, Bay Barnes, benim soruma karşılık vermediniz.

— Vermedim, vermeyeceğim de. Burada oturup Güney California'da yaşayan her delinin, sabahın birinde aklına gelen her soruyu...

— Rita'yla Söyleşi'yoruz, yalnız biraz sakinleşmen gerek Perce, heyecanlanma, bayan istediğini düşünebilir, benim sadık dinleyicilerimdendir o.

— Sehin olsun, Rita!

— Hah hah, çok şakacısın, Perce, senin büyük bir senarist

olmanı sağlayan da bu alaycı zekaydı zaten. O yıllar ne kadar uzakta kaldı.

— Sağol, eksik olma. Önce bu bayan telefon edip bana dolandırıcı diyor, ardından sen Yaşlı Senaristler Huzurevi'nden kaçmışım gibi konuşuyorsun... Ya Al? O da burada oturup bu zırvaları dinlemek zorunda kalıyor...

— Yapma, Perce, kendi isteğinle geldin buraya.

— Ve kendi isteğimle gidiyorum. Sen de programını al ve...

1 : 14 : 30

(Yayın kesilir.)

1 : 14 : 48

— Evet, duyduğunuz gibi tartışma iyice kızıştı bir ara. Dinleyicilerimizin Rita'yla Söyleşi programını kaçırmamalarının bir nedeni de dostluk havası içinde sürdürülen bu heyecanlı tartışmalardır. Heyecanlı programımızı izlemek isteyenler bizi hangi istasyonda arayacaklarını bilirler. KIA istasyonunun telefonları çalmaya başlamadan size bir iki reklam sunacağız. Sıhhî tesisatınız sorun yaratıyorsa, Yuva Danışmanları'na bir telefon etmeniz yeterlidir. Gönderdikleri ekip banyonuzdan çıkınca musluklarınızın keyiften mırıldandığını işiteceksiniz.

1 : 17

Merhaba, dostlar, Rita'yla Söyleşi'yoruz ve İkinci Hat açık. lütfen adınızı vermeyin, evet, sizi dinliyoruz.

— O senaryo yazarına bir soru sorabilir miyim, Rita? 1949 yılında çevrilen **İki As, Sırt Sırta** filminin senaryosunu o mu yazmıştı? Dan Duryea ve Peggy Dow başrol oynamışlardı...

— Bilemem, dostum, yazarımız artık burada değil. Arkadaşını aldı, evlerine döndüler.

— Tüh be, Peggy Dow ne oldu diye soracaktım ona.

— Evine telefon et. Numarası rehberde bulunur sanırım. Birinci Hat, şimdi sizi dinliyoruz, adınızı bildirmeyin.

— Aloo. Rita sana bir şey soracaktım. Demin yanında olan adam uçan daireden çıktığını söylemedi mi?

— Hayır, güzelim, öyle demedi ama davranışı o izlenimi veriyordu, hah hah, başka sorun var mıydı?

12

— İtiraz ediyorum, sayın yargıcım. Savcılık makamı müvekkilimi adi bir kanun kaçağı gibi göstermeye çalışıyor. Oysa bu kız namuslu bir kızdır, ancak başından geçenler...
— İtirazınız kabul edilmedi.
— Ama sayın yargıcım...
— Bay Hanson, tek bir söz daha söylerseniz sizi mahkemeye saygısızlık etmekle suçlayacağım.

Al Chester, Garnitürlü Kral Hamburger'ini belirgin bir istekle atıştırıyor, Perce çayını yudumluyordu. Gecenin o saatında bir şey yemek çılgınlık olurdu onun için.

«Bu gece için özür dilerim,» dedi. «Oralara kadar gelip de o küfürleri dinlemek zorunda değildin.»

Al kızarmış patateslerin üstüne bolca keçap döktü. «Yok canım, ben pek aldırmadım. LeRoy'la ikimiz bundan çok daha kötüsünü gördük zamanında.»

Başka bir açıklama yapmadan yemeğine döndü.

«Yine de kadını yüzüstü bırakıp çıkmamız doğru olmadı,» dedi Perce. Öyle çocukça bir davranışta bulunduğu için kendine kızıyordu. «O karının sinirlerimi bozmasına fırsat vermemeliydim.»

Al, «O da herkes gibi ekmeğini kazanmaya çalışıyor,» diye söylendi. «Biz adımızı duyurmaya gittik oraya. Belki başardık da. Eğer öyleyse, kadınla ödeştik demektir.» Peçeteyle ağzını

sildi. «Adamın dediği gibi, adını doğru yazsınlar da gerisine aldırma. Doğrusunu söylemek gerekirse o programa katılmak benim hoşuma gitti.»

Perce, «Desene ki sende de aktör olmak merakı varmış,» diye söylenerek hesabı aldı. Hiç değilse hesabı ödemeliydi bu gece.

Al, «Olabilir,» diyerek sırıttı. «O küçücük odada oturup herkesin telefonunu dinlemek tuhaf bir duygu verdi bana. Şurada burada yaşayan bir sürü insanın düşüncesini öğrenmek...»

«Sen iyimsersin,» dedi Perce. «Çoğunun hiç bir düşüncesi yoktur. Eskiden, yapımcılarla toplantıya girerdim sık sık. Bana sinema seyircisinin ortalama zeka yaşı on ikidir derlerdi de onlarla tartışırdım. Bu geceden sonra onlara hak vereceğim geliyor.»

Al, «Doğarken her insan aynı beyinle doğar,» diyerek esnedi. «Önemli olan o beyni nasıl kullandığın, nasıl geliştirdiğin. Ben bunu çok acı dersler aldıktan sonra anladım. Şimdi de beynimi benzin doldurmakta kullanıyorum.»

Perce, «Benzincilik işinin çok uzun sürmeyeceğini umalım,» diye söylendi.

... Başka ne diyebilirdi?

İki kardeşin bir odayı paylaştıkları pansiyonun önünde bıraktı Al'ı; onları çok yakında yine arayacağına da söz verdi. Evine girdiğinde saat üçe geliyordu. Uykusu yoktu ama dinlenmesi gerektiğinden yarım Valium alarak yatağa girdi.

Telefonun sesiyle uyandığında saat sekizdi.

Vera, «Günaydın, Tatlı Dillim,» diye söylendi.

«Tanrım, dinledin demek.» Hâlâ yarı uykudaydı Perce.

«Sonuna kadar. Senin bomba gibi patladığın o unutulmaz ana kadar yatmadım.»

Perce, «Aptallık ettim,» diye söylendi. «O karının sinirlerimi bozmasına olanak vermemeliydim.»

«Çok iyi ettin,» dedi Vera. «Şimdi beni dinle. Bugün seni arayanlar olacaktır...»

«Neden arayacaklar?»

«Dün geceki gösterden ötürü. Adın dillerde gezmeye başlayacak birden. Bir süre, bu kazanı kaynama derecesinde tutabiliriz. Aklını başına toplamaya çalış; bundan sonrası için söy-

leyeceklerimi dikkatle dinlemeni istiyorum. Bu eli iyi oynarsak karlı çıkabiliriz...»

«Kârlı çıkacak olan kimdir? Mikrofonun karşısında oturup bütün dünyanın bana sövmesine izin veren kaltak mı?»

Vera anlamlı bir sesle, «O, para ödeyen müşterilerimdendir,» dedi.

«Yüzde on alıyorsun sen. Ama orada oturup o pis lafları dinlemek zorunda kalan bendim değil mi?»

Vera, «Onca insanın telefon etmesini sağlamak kolay mı oldu?» diye sordu. «Kolay olduğunu mu sanıyorsun? O saatta uyanık olan kaç ahpabım olduğunu sanıyorsun?»

«Hey...» Perce birden doğruldu. «Hey... yani sen mi?...»

«İyi,» dedi Vera. «Şimdi uyandın... Söyleyeceklerime kulak ver.»

VARIETY dergisinden

YAZAR ÖFKELENİP KAÇINCA RADYO PROGRAMI YARIM KALDI

Evvelki gece erkenden yatmayıp da KIA istasyonunun 'Rita'yla Söyleşi' programını dinleyenler, programa konuk olarak katılan yazar Perce Barnes'ın birden alevlendiğine tanık oldular. Perce Barnes'la arkadaşı Al Chester, çekilmesi tasarlanan, Al ve LeRoy Chester'ın haydutluk hikayelerini konu alan, **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** adındaki senaryo hakkında konuşmak, haydutluğun sonunda pek kazanç sağlamadığını açıklamak üzere katılmışlardı programa. Değişik yurttaşlar radyoya telefon ederek Chester'ların hikayesine inanmadıklarını ima edince, gecenin geç bir saatında tartışmalar başladı. Barnes, program yapımcısı Rita Kelsey'yle yaptığı konuşmada hakarete uğradıklarını ileri sürdü. Sonunda Chester'la Barnes çıkıp gittiler, Bayan Kelsey de programın geri kalan saatlarını kendi başına yürütmek zorunda kaldı.

Bu anlaşmazlık konusundaki düşüncelerini sorduğumuzda, Bayan Kelsey olayın üstünde durmaya gerek görmediğini belirtti. «Ateş altında kalan konuklarımızın bazıları dayanıklı çıkar, bazıları dayanıksız,» diyen Bayan Kelsey, «Telefon eden-

lerin bazıları Bay Barnes'ın sinirlerini bozmuş olabilir; kalkıp gitmek onun en doğal hakkıydı.»

Oysa Bay Barnes'ın düşünceleri çok ayrı. Yazar **Variety** dergisine yaptığı açıklamada, «Dostum Al Chester topluma olan borcunu ödemiştir,» dedi. «Hiç bir kazanç ummadığı halde, sabaha kadar o stüdyoda oturup konuşmaya hazırdı ama bazı sorumsuz kişilerin kendisine yönelttikleri nefret dolu, aşağılayıcı sözleri dinlemek zorunda değildi. Bize telefon edenlerin arasında, Yahudi düşmanlarından tutun, sağcılara, idam cezasının kaldırılmamasını, herkese silah taşıma ruhsatı verilmesini isteyenlere kadar çeşit çeşit insan vardı. Orada duyduklarım bana gerçekten korku verdi. Herkese söz hakkı tanınmasını kabul ederim ama radyo yayınlarındaki özgürlüğün sınırını da bilmek isterim. Sınırsız mıdır bu özgürlük? Topluma olan borcunu ödeyen, cezaevinden çıktıktan sonra başka gençlerin aynı yola düşmelerini önlemek için çaba harcayan bir insana hakaret etmek hakkını mı veriyor halka? Chester kardeşlerin -ve benim- yapmak istediğimiz budur çünkü. Yasadışı işlerin yanlış olduğunu anlatmak! Gelgelelim belki de dünya onların iletmek istedikleri mesajın duyulmasına olanak bırakmayacak.»

Al ve LeRoy Chester'ın başka radyo ya da televizyon programına çıkıp çıkmıyacaklarını sorduğumuzda, Bay Barnes, «Pek sanmıyorum,» dedi. «Geçen akşam olanlara bakılırsa kimse onlara söz hakkı tanınmasını istemiyor. Toplum eski suçlulara çok sert davranıyor. KIA istasyonunda olanlar bunu bir kez daha kanıtlamıştır bence.»

Bu yazı çıkınca telefonun sesi kesilmez oldu.

Her öğleden sonra, gecenin her saatında, her aklına esen onu arıyordu. Numara rehberde yazılı olduğundan, her yerde ortaya çıkan bütün kaçıklar, ona söven bir ihtiyar, Al'le tanışmak isteyen bir kadın, Al ve LeRoy Chester'ın Covina'daki bir kulüpte konuşmasını isteyen iyiniyetli bir vatandaş, bir aydın kişi, vadideki küçük bir kolejde 'iletişim uzmanlığı' öğrenimi yapan, Chester'larla Barnes'ı doğru yolu bulan eski suçluların haklarını savunmak üzere açık oturum düzenlemeye çağıran bir delikanlı, Chester'ları çocukluklarından tanıdığını, onları evine almak istediğini bildiren yaşlı bir kadın, gömülü defineleri bulmaya yarayan, psişik dalgalar yayan bir alet icat etti-

ğini, küçük bir ücret karşılığında Chester'ların parayı gömdükleri yeri bulabileceğini bildiren bir kaçık, para isteyen dilenciler, Perce'ı yıllardır aramayan, şimdi filmde bir rol almayı uman küçük oyuncular, kısacası bütün deliler ona telefon edebiliyorlardı.

Sabahları da kulübe telefon ederek kafasını şişiriyorlardı. Santralda çalışan Mryna, «Kendine bir büro tutsan iyi olacak,» dedi sonunda. «İşim çoğaldığı için yakındığımı sanma, Perce. Ancak ben kulübün yöneticilerini iyi tanırım. Yakında başına bela olacaklardır.»

Herkes telefon ediyordu ama hikayeyle ilgilenen çıkmamıştı.

O gece, hiç durmadan zırlayan telefonun sesinden kurtulmak için Vera'nın Laurel Canyon'daki evine gitti.

Kız yiyecek bir şeyler uydurmaya çalışırken mutfakta oturdu ve dert yandı. «Daha hiç bir şey olmadı.»

Vera beyaz şarabından bir yudum alarak, «Sen yalnız kaçıklardan kurtulmaya bak, gerisini düşünme,» dedi. «Valley Times'ın radyo-TV sütununda da bir yazı çıkacak bu hafta Vernon Scott'un seninle konuşmasını da sağlamaya çalışıyorum. Eski hükümlülerin durumu hakkında. O UPI'ye bağlıdır biliyorsun; yazıları ülkenin her yanında basılır. Biraz zaman alacak ama başaracağız, evlat.»

Perce kendine bir votka daha doldurdu. Votkayı hiç sevmezdi; dokunuyordu ona. Ne var ki Vera evinde viski bulundurmuyordu.

«Aklımdayken söyleyeyim,» dedi kız. «Konuşmanı istediğim biri var. Sanırım yarın telefon eder. Adını bir yere yaz. Doktor Daniel Moresby.»

«Hasta kim?»

«Teoloji doktoru,» dedi Vera. «Inglewood'daki bir kilisenin başpapazı. Chester'larla seni pazar ayinine konuk olarak çağırmak istiyor. Bağışlamasını bilmeyen dünya, Chester'lara oklar ve taşlar yağdırırken Doktor Moresby onları kilisesine sığınmaya çağıracak.»

«Kimdir bu serseri? Cemaatın imanını tazeleyip arkadan para toplayan dolandırıcılardan biri mi?»

«Hayır, namuslu bir papaz. Ve her pazar sabahı bir saat süreyle televizyonda görünüyor. Şimdi anladın mı?»

Perce, «Şaka ediyorsun,» diye söylendi. «Biz ne yapacağız

orada? Vaftiz mi edileceğiz? Dizüstü durduktan sonra 'Tanrının ışığını gördüm, doğru yolu buldum,' diye bağırarak fırlayıp mezhep mi değiştireceğiz?»

Vera, «Öyle şeyler yok,» dedi sabırsızca. «Moresby ağırbaşlı, vakur bir adamdır. Onu televizyonda izleyenlerin sayısı da çok yüksek.»

«Sağol ama istemem.»

«Bana bak! Bu olay Chester'lara saygınlık kazandıracak Ayrıca da eşsiz bir reklam olacak. Herkes onlara acıyacak, duygusuz toplumun eski hükümlülere ne kadar sert davrandığı bu örnekle belirtilecek... Anlamıyor musun?» Kollarını iki yana açtı. «Nefis bir şey bu! Ayarlaması da hiç kolay olmadı.»

Perce içkisini bitirerek sordu. «Ciddi mi konuşuyorsun?

«Çok ciddi hem de.»

«Bunu aklından çıkar.»

Vera gözlerini dikip baktı. «Neden?»

«Ben bir film hikayesini namuslu yollardan satmaya çalışıyorum, sense bu işi kasaba panayırına çevirmek istiyorsun.»

Vera, «Öyle mi?» diye sordu usulca. «Söyle bakalım, pazar bulmak denen iş çağımızda başka nasıl yapılıyor sanırsın?»

Perce bardağına biraz daha votka koydu. Sinirden midesinin altüst olduğunu hissederek, «Al'le LeRoy'u bir eğlence programına da çıkarsana,» dedi. «Bir düet yaparlar. 'Melek gibi kanatlarım olsaydı, aşardım şu yüksek duvarları' şarkısını söylerler belki. Yalnız tempoyu biraz hızlandırmak gerek tabii. Sonra bir açık oturuma katılırlar, bol bol konuşurlar; bakarsın onları Hollywood Kareleri programına da sokabilirsin; ikisini bir kareye sığdırırsınız; düşün ne şirin olur; ardından Sonny ve Cher programına çıkarırsın, gülünç bir skeç oynarlar, yine bir şarkıyla bitirirler -erkeklerin, sevdikleri kadınlardan ayrı kalmalarının ne kadar acıklı olduğunu anlatan hüzünlü bir şarkı olabilir pekalâ...»

Vera, «Kes,» diye bağırdı.

Perce mutfakta üç aşağı beş yukarı dolaşarak, «Sonra bir müzik topluluğuna katılırlar,» diye sürdürdü. «Şöyle akılda kalacak bir ad bulmalı onlara. Al'ın Kodes Kuşları! Çizgili cezaevi üniformalarıyla çıkarlar sahneye; sirenler öter, alarm zilleri çalınır; gençler bayılırlar bu müziğe; kodes müziği diye yeni bir tür doğar...»

Vera, «Yeter dedim,» diye bağırdı öfkeyle.

«Sonra turneye çıkarlar, eyalet panayırlarını falan dolaşırlar; Johnny Cash'i örnek alarak müzikli monologlar da söylerler belki; gerçekten pişmanlık duyduklarını belirten monologlar; ola ki Johnny Cash onlarla işbirliği yapar, cezaevlerini dolaşarak mahkumları eğlendirirler birlikte; şarkıları En Beğenilen On Şarkı listelerine girer, derken bunlar resimli romanlara konu olurlar... Hühüüü! Bir düşün! Ve bunların hepsi senin eserin olur. Kentin en iyi reklamcısı diye adın çıkar, Vera'cığım, sana iyi şanslar dilerim!»

Bir iskemleye yığıldı. Boğazı kurumuştu. Bardağı da boştu.

... İyi ama niye bu kadar öfkelenmişti sanki?

Kalkıp biraz daha votka aldı.

Vera öfkesinin sesinden anlaşılmamasına özen göstererek, «Ben başka bir öneride bulunacağım,» diye söylendi. «Sen şu senaryo taslağını o İngiliz karıya teslim etsene. Ya da git Louis B. Mayer'in ruhuyla tenis oyna. Senin o eşi bulunmaz menacerinin ruhu iki set arasında senaryoyu ona satar belki... O zaman seni ve zavallı, saf Chester'ları kötü yollara sürüklediğim için üzülmene gerek kalmaz.»

Perce hiç karşılık vermedi. Bu söze nasıl karşılık verilebilirdi ki?

«Bir noktayı kesin olarak anlamalıyım,» dedi Vera. «Sen bu hikayeyi bir stüdyoya satmak istiyor musun, istemiyor musun?»

«Aptalca sorular sorma.»

«Öyleyse Chester'lara telefon et, birer boyunbağıyla birer temiz gömlek bulsunlar. Pazar sabahı hepimiz bir saatımızı kilisede geçireceğiz.»

«Bu kilise işine bu kadar takılmanı anlamıyorum. Neden bununla tutturdun?» Soruyu sorarken gerçeği sezmişti. «Papaz da senin müşterilerinden mi yoksa?»

«Öyle olsa ne çıkar?»

Tepesi atan Perce, «Orospu çocuğu!» diye bağırdı. Parmağını suçlarcasına uzatıp sürdürdü: «O iki budalanın işini senin ellerine teslim ettim, sen de kene gibi yapıştın. Sen kazançlı çıkıyorsun bu işten, usta reklamcı oluyorsun! Olayın hiç bir ilginç yanı kalmayıncaya kadar kullanacaksın Chester'ları. Gerçekten işini biliyorsun!»

«Aman, Perce.» Vera içini çekti. «Ahlakçılığa başlama şim-

di. Senin böyle konuşman... bir orospunun, ırzıma geçiyorlar diye ağlamasına benziyor.»

Perce, «Sen herkesi kendin gibi sanıyorsun,» diye bağırdı.

Vera uzanıp onun yanağına bir tokat indirdi; bütün gücüyle vurmuştu, adamın yanağı sızlıyordu. O da içgüdüsel bir hareketle kızın bileğini kavradı, iyice bükerek canını yakmak isteğine kapıldı.

«O elle yazı yazıyorum,» dedi Vera. «Telefonu da o elle kullanıyorum. Burkulursa... O zaman bütün işi kendin yürütmek zorunda kalırsın, eşşoğlueşek.»

Perce parmaklarını gevşetti.

Onun da elleri titriyordu. Az kalsın bir halt edecekti.

Kıza sarılmak için uzanıp, «Özür dilerim,» diye mırıldandıysa da Vera kendini geri çekti.

Birden boşalan, bulantıya benzer bir duyguya kapılan Perce yere oturarak yüzünü ellerinin arasına aldı. Tanrım, yıllardır böyle bir şey yapmamış, böyle kendini kaybetmemişti. «Sen bana yardım etmeye çalışıyorsun, bense hayvanlık ediyorum,» diye söylendi.

Hiç karşılık gelmedi. Başını kaldırıp baktı. Vera orada durmuş, bileğini oğuşturarak öfkeli bakışlarla onu gözlüyordu.

«Yaptıklarının değerini bilmez değilim,» dedi Perce. «Emin ol, biliyorum.» Vera olmasa ne yapardı? «O sözleri söyleyen ben değildim; içtiğim votkaydı konuşan. Öyle olduğunu sen de biliyorsun.»

Vera, «Pekalâ,» dedi sonunda. «Suç votkada... bu kez. Ancak bu işten vazgeçmek istiyorsan hemen şimdi söyle. Yoksa, başarı kazanıncaya kadar bu satıcılık hilelerine başvuracağız... ve arada bir köpek bokuna basmak zorunda kalırsak ikimiz de yakınmayacağız. Anlaştık mı?»

Perce başını salladı.

«Pazar günü kilisede neler söyleyebilirim diye düşünüyorsan,» dedi Vera. «Votkayı nasıl bıraktığını anlatmakla başlayabilirsin.»

«Amin.»

13

— Bana söylemek istediğin bir şey var mı, oğlum?

— Ben... bilmem... Bakın peder. Diyeceğim şu ki... ben...

— Acele etme, oğlum. Benim patronum bekleyebilir. Beklemeye alışıktır o.

Papaz Daniel Moresby'nin arkasında, göze görünmeyen bir koro ilahiler söylüyor, kilise streofonik ses düzeniyle donatıldığından, müzik dört bir yandan yankılanıyordu. Mihrap, güçlü lambaların parlak ışığına boğulmuştu. Beyaz plastik çiçeklerle donatılan mihrabın iki yanındaki merdivenlerin aşağısına, göze batmayacak bir yere de iki televizyon kamerası yerleştirilmişti.

Moresby yerinden kalkarak mihraba yürüdü. Bir eliyle, banttan çıkan müziği kısan düğmeyi çevirdi. «...hepimiz kalplerimizin sesini dinleyerek düşündük,» diye başladı neşeyle. «Sizlere şunu hatırlatmak isterim, dostlarım. Bugün burada gerçekten unutulmaz bir âna tanık olduk ve hepimiz ruhî bir heyecana kapıldık.

Tek bir kişi, «Amin,» diye bağırdı.

Yüzü hafif bir makyajla renklenen, düzgün takma dişleri televizyon lambalarının ışığıyla parlayan, saçları dikkatle arkaya taranmış olan Moresby, lacivert takım elbise ve beyaz gömlekleriyle mihrabın yanında oturan Al ve LeRoy Chester'a baktı. İki kardeş sıcağın etkisiyle hafifçe terlemişlerdi.

«Bu adamlar, bu iyi yürekli adamlar gerçekten pişman olduklarını açıkça söylediler.» Çın çın öten sesi hoparlörlerden yükseliyordu. «LeRoy Chester'ın söylediklerini duydunuz. Bana doğru yolu gösteren Tanrının kendisidir diyor.»

Biri «Amin, amin,» diye bağırdı yine.

«Kardeşi Al de onun kadar içtenlikle konuştu. Ve gerçekten, ikisi de Tanrının gücünü anlattılar, O'nun bu kargaşa dolu, karmaşık, kolayca anlaşılamayan teknolojik çağda bile kendi yöntemleriyle, kendi görkemli yollarıyla çalışarak hasta ruhları iyileştirdiğini gösterdiler.» Bol büzgülü, külrengi bir cüppe giyen Moresby kollarını iki yana açmıştı.

«Kardeşlerim, bizler size karşı yalnızca sevgi duyuyoruz,» diye sürdürdü. «Sevgiyle, anlayışla size dönüyor, kötülükle, kötü güçlerle savaşırken başarılı olmanıza dua ediyoruz. Sizin ve dostunuz Bay Barnes'ın bundan sonraki girişimlerinizde hep başarılı olmanızı, çevrilecek olan filmin insanlar arasındaki hasta ruhlara Tanrının buyruğunu hatırlatmasını diliyoruz. Hikayeniz, genç yavrularımıza, yollarını şaşıran, öfkeli kentlerimizin geniş caddeleriyle dar sokaklarında dolaşarak yağmacılık yapan, ırza geçen gençlerimize bir ders olsun, onlar da doğru yolu, Tanrının gösterdiği yolu benimsesinler. Şunu da eklemek isterim. **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** adındaki filminiz ne kadar çabuk çevrilir, sinemalarda ne kadar çabuk oynatılmaya başlarsa, kötü güçlere, pisliğe, her yanda karşımıza çıkan pornografiye karşı açılan savaş o kadar erken başlar, bizim gibi müminler de o kadar hoşnut kalır!»

«Amin, ah ah, amin,» sesleri duyuldu yine.

Birinci televizyon kamerasının gerisindeki teknisyenlerden biri saatını gösterdi, anlamlı bir bakışla bakarak boğazını kesecekmiş gibi bir hareket yaptı. Rahip Moresby belli belirsiz bir baş hareketiyle karşılık verdi.

«Televizyonda bize ayrılan değerli dakikalar sona ermek üzere,» diye sürdürdü. «Hep birlikte dua edelim, dostlarım. Unutmayın, kilisemiz her gün açıktır. Tanrı adına yaptığımız çalışma haftanın yedi günü ve yedi gecesi, hiç ara verilmeden sürüp gider. Ancak ne yazık ki maddeci bir toplumda yaşıyoruz ve çalışmalarımızı sürdürebilmek için sizlerden destek bekliyoruz. Tanrı adına, iyilik ve doğruluk adına yaptığımız çalışmaları desteklemek için, gönlünüzden kopanı Inglewood, California, posta kutusu 8777 adresine gönderebilirsiniz. Bugün

burada bulunanlar çok cömert davrandılar, bizleri ekranlarda izleyenlerin de onların yükünü paylaşmalarını bekliyoruz. Göndereceğiniz ne olursa olsun, Tanrının sizleri gözetmesi için dua ederek alırız ve Tanrının işine kullanırız. Şimdi başlarımızı eğelim; dua edeceğiz...»

Parmakları düğmeye dokununca müzik sesi yayıldı ortalığa.

«Kurtarıcı efendimiz rahmetini sizlerden esirgemesin, nurlu yüzünü sizlerden gizlemesin, armağanlarının en değerlisi olan sonsuz huzuru bağışlasın sizlere. Bu pazar sabahı burada bulunan, Tanrının izniyle, yedi gün sonra yine burada bulunacak olan cemaatımız, Tanrının kutsadığı kişiler, haftayı iyilikle geçirelim.»

Müzik sesini biraz daha yükseltti, ezgi bütün kiliseye yayıldı.

Pazar ayinine gelen dindarlar birer birer kapıdan çıkıp otoparka yönelirken onlar kilisenin önünde, parlak güneşin altında beklediler. Moresby bir yanına Al'ı, öbür yanına LeRoy'u almış, Vera'yla Perce biraz uzakta durmuşlardı. Vera dümdüz bir siyah elbise, Perce de yıllardır dolapta bekleyen bir gri takım giymişti.

Sonunda, ayine gelen son dindar kasabalı da papazın elini sıkıp uzaklaştı. Moresby mendiliyle alnını kurulayarak, «Sanırım pek kötü olmadı.» diye söylendi.

«Çok iyi götürdünüz,» dedi Vera. «Her zamanki gibi.»

Moresby düşünceliydi. «İlâhileri iyi seçip seçmediğimi bilmiyorum. Daha uygun bir şeyler bulabilirdik belki. 'Kalbimdeki iman, duvarları aşıyor' çalınabilirdi pekalâ.»

«Televizyon seyircileri programınıza bayılmışlardır. Göreceksiniz, kiliseye yapılan bağışlar birden artacaktır, sayın Peder.

Moresby, «Elimizden geleni yapıyoruz,» deyip Chester kardeşlere döndü. «Tanrı yolunuzu açık etsin, kardeşlerim. Geldiğiniz için teşekkür ederim.»

«Yoo, hayır,» dedi Al. «Biz teşekkür ederiz. Burada bulunabildiğimiz için sevinç duyuyoruz. Öyle değil mi, LeRoy?»

Koca adam başını sallamakla yetindi.

Moresby, «Size de teşekkür ederim, Bay Barnes,» dedi. «Ta-

sarınızı gerçekleştirmenize Tanrı yardımcı olsun. İnsanlara doğru yolu gösterecek olan o güzel filmi ne zaman görebileceğiz acaba?»

Perce, «Tanrı kameraların çalışmalasına ne zaman izin verirse,» diye söylendi.

Moresby, «Umarım çok gecikmez,» dedi. «Unutmayın, filminiz bitince size başka yardımlarda da bulunabiliriz. İlk gösterilişi kilisede yapmak isteyebilirsiniz. Film makinemiz var...»

Perce, «Bu sözlerinizi hiç aklımdan çıkarmayacağım,» diye karşılık verdi.

Moresby saatına bir göz atarak, «Gitmek zorundayım,» diye mırıldandı. Saat ikide bir vaftiz töreni var. Tanrının bize yüklediği görev gün boyunca sürer; tatil saatımız yoktur.» Kiliseye girerken elini salladı. «Başladığınız hayırlı işi yarım bırakmayın!»

Perce, «Ne adammış!» diye söylendi. «Ronald Reagan'a benziyor. George C. Scott gibi vaaz veriyor. Sırtındaki cüppeyi atarsa altından şımşık bir elbise çıkacağına bahse girerim.»

Vera, «Büyük bir emlak şirketinde hissesi de var,» dedi.

Perce, Chester kardeşleri pansiyonlarına bıraktı. LeRoy saat birde işbaşı yapmak zorundaydı; bulasıkçı olarak çalıştığı lokanta pazar günleri her zamankinden daha kalabalık oluyordu. Al de pazar günü benzin doldurursa yarım gündelik fazla alıyordu. «Tatil günü sayılıyor ama bize tatil yok,» dedi Al.

İki adam Perce'in Cadillac'ından inerlerken, Vera, «Çok iyiydiniz,» diye söylendi. «Pek yakında bir sonuç alacağımızı sanıyorum.»

«Bekleriz, efendim,» dedi Al. «Bizi eve getirdiğiniz için teşekkür ederiz. Size bir şey diyeyim mi? Yıllardır öyle kibar bir kiliseye girmemiştim. Cezaevinin kilisesine hiç benzemiyor, değil mi, LeRoy?»

LeRoy bu sözü başıyla doğruladı.

Perce deniz kıyısına akan araba sürülerinin arasında otoyola yönelince, Vera, «LeRoy'un eğilimini bilmem ama, Al kızlardan hoşlanıyor,» diye söylendi.

«Nasıl anladın?»

«Hiç zor olmadı. Moresby onları mihraba çağırmadan önce

arkamda duruyorlardı ikisi de. Al elini kıçıma dayadı, ilahiler çalınırken parmaklarıyla tempo tuttu hep.»

Perce kıs kıs güldü. «Ciddi mi söylüyorsun?»

«Bir de soruyor!»

«Niye bir tokat atmadın?»

«Kilisede ha?»

«Haklısın,» dedi Perce. «Halkla ilişkiler ve reklam bakımından zararlı olurdu.

Vera da güldü. Dost olmuşlardı yine; Vera onun küçük şakalarına kızmıyordu.

Perce, «Eh, dindardık rolünü oynadık,» diye sürdürdü. «Şimdi ne yapmayı tasarlıyorsun?»

«Eve dönüp yatağa yatmayı. Aylardan beri hiç bir pazar sabahı bu kadar erken uyanmamıştım.»

Perce elini kızın bacağına dayadı. «Ben de,» dedi. «Bu kadar erken uyanmamıştım yani.»

«Ne oldu sana? Birden isteklendin. Neden? Al'ın yaptıklarını anlattığım için mi yoksa?»

Akıllıydı şu kız. Bazan fazla akıllıydı.

«Benim tek isteğim Tanrının buyruğunu yerine getirmek. İnsanı yarattıktan sonra ne demişti? 'Gidin ve üreyin.'»

«Öyleyse gazla da bir an önce eve varalım.» Vera'nın eli de onun bacağında dolaşıyordu şimdi. Pantolonun düğmelerini farkedince «Bunlar da ne?» diye sordu.

«Fermuar-öncesi çağlardan kalma düğmeler.»

Belki alışılmadık bir saatta, öğle saatında, perdeleri aceleyle çekilen bir odada, henüz toplanmamış bir yatakta olduğundan, belki kızın soyunmasına bile zaman bırakmadan, siyah elbisenin eteklerini yukarı çekerek telaşlı liseliler gibi yatağa devrildiklerinden, belki Vera'nın kendisi sakin bakışlarla onları gözlediğinden -her neyse, her nedense- o günkü sevişmelerinde aylardır unuttukları bir coşkunluk vardı.

...Perce'in rüyasında Greaser Avrupa'dan dönmüştü. Kusursuz dişlerini göstererek gülümsüyor, gölün kıyısındaki eski evinde, özel eğlencelerini düzenlediği küçük evde duruyordu. **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** filminde yaşlı polisi oynayacaktı

Greaser. Tam ona göre bir rol. Al'ı Joel McCrea oynayacaktı; Al'den biraz yaşlıydı ama götürürdü pekalâ; LeRoy'u da Burt Lancaster'ın oynamasını istiyordu stüdyo; Lancaster'ın Roma'dan gelmesini istiyorlardı. Greaser senaryoyu çok beğenmişti. Perce'e bir içki verdi, filmin şerefine içtiler. Böyle bir oyuncu kadrosuyla multaka milyonlar kırardı film.

Derken Greaser onu küçük eve sokarak son oyuncağını, duvara gizlediği kapalı devre televizyon kamerasını gösterdi. Ne işe yarayacaktı bu? Greaser sırıtıyordu. «Senaryoyu gözden geçirmek için bir toplantı yapacağız,» dedi. «Yönetmen gelecek birazdan. İlk kez bir kadın yönetmenle çalışacağım. Onu buraya sokup üstüne atlayacağım, amigo. Sen kamerayı çalıştırırsın. Eşi olmayan bir film yapacağım. İlk kez, bir oyuncu yönetmeni becermiş olacak!»

Kapı çalınıyordu ve Greaser uşaklara izin vermişti. amigo,» dedi. «Git kadına da bir göz at. Bak bakalım filmde bizimle birlikte oynamak ister misin? Filmde görünürsen ölümsüzleşirsin be!»

Perce eski evin öbür ucuna yürüdü, zil sesi hâlâ kesilmemişti, kapıdaki gözetleme deliğinden baktı, kadın falan yoktu dışarıda, polisler vardı: iki polis; tabancalarını çekmiş bekliyorlardı; ne istiyorlardı acaba?

Greaser'ı uyarmak için geri döndü; zil çalıyordu hâlâ...

...Üstelik zil değil telefon sesiydi; ardından Vera'nın konuştuğunu işitti. Uyanıp gözlerini kırpıştırdı. Moresby'yle mi konuşuyordu Vera?

Evet. Ve telefonu kapatınca dönüp onu dirsekledi. «Gördün mü, imansız herif,» dedi. «Kiliseye gitmek istemiyordun bir de! Dinle de gör. CBS televizyon şirketi bu sabahki ayinin iki dakikalık bir bölümünü istemiş Moresby'den. Akşam altı haberlerinde yayınlayacaklarmış. Demektir ki on bir haberlerinde de gösterilecek!»

Perce, «Niye olmasın?» diye söylendi. «O kadar dua edildi.»

14

— Tek umudumuz bu, Brad. Donanmayı ara ve son bombardıman uçaklarından bir filo gönderip gönderemeyeceklerini sor!
— Onun ne yararı olacak?
— Anlamıyor musun? Uçaklar Yaratık'ın üstünden uçarak yangın bombaları atarlarsa, yüksek ısı Yaratık'ın garip derisini tahrip edebilir.
— Ya edemezse?»
— Tartışarak kaybedilecek zamanımız yok, Brad. Yaratık şimdiden Spokane kentinin büyük bir bölümünü yerle bir etti!

Düşlerini, yarı-gerçekleri ve zayıf umutları gerçekmiş gibi göstermekte son otuz yıldan beri ustalık kazanan Harry Elbert'ın, çevrilmesi tasarlanan **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** adındaki filmle nasıl ilgilendiğini anlatırken olayı biraz değiştirip biraz süslemesi kaçınılmaz bir şeydi.

New York Times gazetesinin sanat sayfasında çalışan bir kadın muhabire birkaç hafta sonra yaptığı açıklamada -Kadın onu öğle yemeğinde Le Bistro'ya çağırmış ve tam iki saat konuşmuştu- bayağı alçakgönüllü davranmıştı Harry. «Evet, ben genel olarak büyük filmler, milyonlarca dolara çıkan filmler çeviririm. Bildiğiniz gibi, son eserim, başrolünü Vin DeLuca'nın oynadığı **Cimarron.** Gelgelelim altı yedi milyona çıkmayan filmlerin de sinema endüstrisinde yeri olduğuna inanırım. Öyle

filmler vardır ki ucuz oldukları halde sinema sanatının yaratıcı yönünü güçlendirirler. Gençliğimizde bu tür filmleri çok çevirdik biz. Ayrıca, benim kafamda radar gibi bir şey vardır. Gerçekten başarılı bir film olabilecek bir konuya rastladım mı, radarım çalışmaya başlar. Bunu anlayabilecek misiniz bilmem.»

(Olayın ilgi çekmeye başladığı o pazar günü Fiona'nın evinde, Fiona'nın şişirilmiş güreş minderinin üstünde uyukluyordu. Fiona az önce kalkıp küçük Sony televizyonu açmıştı. Televizyonun sesi Harry'nin uykuya dalmasını kolaylaştırıyordu.

Cimarron'un çekilişi aman-ağzını-hayra-aç denilecek bir dönemdeydi; yirmi yedi günde çekileceği sanılan sahneler altı günde çekilip bitmiş; her akşam Arizona'dan uçakla yollanan bölümler banyo edildiğinde herkes hoşnut kalıyor, film editörü montaj işini elinden geldiğince hızlı yürütüyor, çünkü Vin DeLuca yalnızca sekiz haftalık bir sözleşme yapmıştır ve çekim süresi sekiz haftayı aşarsa al başına belayı; neyse ki DeLuca da içkiye el sürmüyor şimdilik; kilo da almıyor; son sevgilisi olan o İsveçli kızla kalıyor otelde; çekilen sahnelerden anlaşıldığı kadarıyla kız da ona iyi bakıyor gerçekten; Tanrı yardım etse de bu ilişki iki hafta daha sürse; DeLuca'ya kız dayanmaz çünkü.

Fiona uzun kumral saçlarını savurarak ıslak bedeniyle banyodan çıktı. Eğilip giyeceklerini toplamaya koyuldu. Çamaşır yıkayacak; onun deyişiyle 'ufak tefeğini bir sudan geçirecek'... Çılgın bu kız, şu gövdenin güzelliğine bak. Oysa üniformasını, beyaz eldivenlerini giyip saçını topuz yaptı mı bambaşka bir insan olur. O zaman öyle ağırbaşlıdır ki yatakta böylesine kudurgan olabileceği kimsenin aklına gelmez...

Uzanıp kızı yatağa çekti. Sırtüstü devrilmişti Fiona, Harry üstüne çıkarken kıkır kıkır güldü. Harry kızın üstüne abanırken gözlerini yummuştu; Kovboy Harry'ydi şimdi, yalnız bir kovboy, safkan atının üstünde vadiden geçiyor, dağlara tırmanmaya hazırlanıyordu...

Fiona, «Ah, Harry... şuna bak...» diye mırıldandı yattığı yerden. «Ne... güzel... adamlar...»

«Nee?»

«Bak... N'olur. Hele şu... iri yarı... sessiz olanı... Ne güzel... değil mi?»

Harry gözlerini araladı. Küçük ekranda iki adam görünüyordu. İki küçük adam... koyu renk elbiseler... bir de papaz mı ne?..

Cüppeli... Kollarını açmış...

Televizyon! Zamanı mıydı şimdi?

«Yapma, güzelim,» dedi. «Dikkatini... bana ver...» Gözlerini yumunca izini sürdüğü haydutların düşüne daldı yine. **Haydi gümüş yürü oğlumiiyaaa!)**

«...Bu filmin çekilişinde oğlumu kendime yardımcı olarak seçmeme gelince... Bir riske atıldığımı biliyorum ama şunu da belirtmek isterim ki bir zamanlar, ben bu işe yeni başladığım yıllarda bir başkası da böyle bir riske atılarak bana fırsat tanıdı. Oğlumun kuşağı benim kuşağımdan çok daha olgun ve bilgili Birbirimize yardımcı olabiliriz» **Times**'den gelen muhabire yapılan açıklamanın bir bölümüydü bu da. «Kendi akrabalarını kayırıyor diyeceklermiş. Desinler, kimin umurunda! Billy Elbert kendisine verilen işi başaramazsa o zaman düşünürüz bu konuyu.»

(Bayan Elbert, «New York'tan buraya taşınacağını söylüyor,» dedi. «Anita denen o kızdan ayrılmış sonunda.»

Aynı pazar gününün gecesiydi. Harry'nin Fiona'nın evinde geçirdiği saatları, Bayan Elbert akşam kurslarında geçirmişti. Gecenin geç saatlarına kadar karşılaşmıyorlardı genellikle. Yatmadan önce birbirlerini yirmi dakika görseler yeterdi.

Harry iki kişilik yatağın bir ucundan seslendi: «Billy'nin seçtiği kızları bir düşünürsen, o kız hiç kötü sayılmazdı.» Uyku maskesini yüzüne geçirdi Martha akşam kurslarından döndü mü geç saatlara kadar ders çalışırdı. Evet, Harry gidip konuk odasındaki yatakta uyuyabilirdi pekalâ. Ne var ki evliliklerinde aksayan bir yan olduğunu hiç hatırlatmazdı karısına. California yasaları kocalarından boşanan kadınlara öyle bir tazminat, öyle bir nafaka veriyordu ki durup dururken kadının aklına olmadık şeyler sokmanın hiç anlamı yoktu.

Bayan Elbert, «Billy'nin kendisini bulması gerek,» dedi.

«Billy'nin çalışması gerek.»

«Çalışmak yeterli değil,» dedi Martha. «Hâlâ kendine uygun bir meslek arıyor o. Yaptığı işe istekle bağlanmalı. Kendi değerini anlasa her şey çok kolaylaşacak.»

Son psikanalistinden öğrendiği sözleri sıralıyordu şimdi.

Harry, «Bir iş...» diye mırıldandı.

«O her alanda başarı gösteren bir çocuktu,» dedi Martha. «Ticaret ve iş çevrelerinde uyumsuzluk gösteriyorsa bu onun suçu değil herhalde.»

...Billy suçlu değildi tabii. Nasıl olabilirdi ki? Doğduğu günden beri, anası oğlunun her isteğini yerine getirmişti. Çocukların bitişik komşuya bile arabayla götürüldükleri Beverly Hills'de büyümüştü Billy. İzci arkadaşlarıyla Sierra dağlarında yürüyüşe çıkacağı zaman çocukları oraya kadar götürmek üzere helikopter kiralanırdı! Ardından doğudaki o koleje, okul ücreti olarak her yıl yedi sekiz bin dolar alan o koleje gönderilmişti. Sonra da Avrupa yolculukları, yoga merakı, vejeteryenlik dönemi, Greenwich Village'da tutulan çatı katı ve sonu gelmeyen kız arkadaşlar, Maine'deki komün denemesi ve bunların hepsini sağlayan banka kartları. Son olarak 'iletişim, alanına el atmıştı Billy; araç gereç gerektiren bir uğraştı bu. Kendi televizyon istasyonunu kuranlara bile yetecek sayıda alet almıştı oğlan: Japon malı videobantlar, portatif mini-kamera, kapalı devre yayın aygıtları, Nagra ses alma cihazı, kısacası, alınabilecek ne varsa. Derken son sevgilisi Anita'yla belgesel bir TV filmi çevirmişlerdi: Kızın İtalyan atalarının tarihçesi. Eh, ilginç olabilir diyordu insan: hiç değilse Mafya'yla ilgili bir şeyler çıkarabilirlerdi. Onun için de Harry Elbert İtalya'da aylarca kalmalarına göz yummuş, gerekli olan parayı da esirgememişti. Ve ne çıkmıştı sonunda? **Kökler** gibi bir destan mı? Ne gezer! Anita'nın döşemecilik yapan dedesini -Ey Tanrım, tam **padrone**'ymiş adam!- konu alan, iki saat süren sıkıcı bir belgesel.

Martha, «Toledo'daki videobant yarışmasında ödül kazanmıştı,» dedi. «Kendi öz oğluna düşman olmanı bir türlü anlayamıyorum. Sen başından beri onunla boy ölçüşmek merakındasın, değil mi?»

«Boy ölçüşmek merakında değilim, düşman da değilim. Yalnız yorgunum.»

«Buraya gelirse oturup çocukla bir konuş bari.»

«Ben onun için yeterince avant garde değilim,» dedi Harry. «Sabah kalkıp para kazanmaya giden, o yüzden de uykusunu almak zorunda olan kentsoylu bir iş adamıyım ben. Para kazanacağım ki onun banka hesabını büyütebileyim.»

«Hah, yine başladın işte. Benim söylemek istediğim de bu. Sen çocuğundan hoşlanmıyorsun.»

Harry sırtını dönüp başını yastığın altına soktu.

...Uykuya dalmak üzereydi. Küçük ekranlı düşlerinde, pespembe bir Fiona kısrak gibi zıplıyordu... Tam o sırada Martha'nın sırtını dürtüklediğini farketti. «Harry,» diye sesleniyordu karısı. «Şuna bak!»

«...Ne?»

«...on bir haberlerinde. Bak... Şu iki mahkum kilisede konuşuyorlar... Haydutluk yaptıkları yıllardan söz ediyorlar... Yaşanmış bir olay. Çok etkileyici...»

Harry, «Hıh!» diye hırlayarak yastığına iyice gömüldü.)

«... Al ve LeRoy Chester'ı haber bülteninde gördüğüm an kafamda bir şeyler belirdi,» diyecekti sonradan «Nasıl etsem de şu adamların dokunaklı hikayesini en yüksek sayıda Amerikan vatandaşına ulaştırmanın yolunu bulabilsem diye düşünmeye başladım.»

(Ertesi sabah bürosuna girdiğinde, sekreteri Laura beş dakika önce çektiği taze kahveyle pişirdiği sade kahvesini önüne getirdi.

«Haftasonu iyi geçti mi, Bay Elbert?»

«Hep aynı. Sen ne yaptın?»

Sekreter gelen mektupları masanın üstüne dizdi. «Dün akşam on bir haberlerini dinlediniz mi?» diye sordu. «Inglewood'daki bir kilisede yapılan ayinden parçalar gösterdi. Oradaki cemaatın konuğu olarak çağrılan iki eski hükümlü de vardı kilisede. Çok heyecan verici bir sahneydi.»

Harry sade kahveyi yudumlarken, «Yalvararım!» diye inledi. «Yeter artık. Kilisedeki mahkumlar konusunda başka bir şey duymak istemiyorum. Cezaevlerinde geçen filmlerin modası kalmadı.»

Laura, «O adamları dinlemeliydiniz,» diye sürdürdü. «İnsa-

nın içi aydınlanıyordu dinlerken. Söyledikleri gençlere bir uyarıydı üstelik. Bir mesaj iletiyorlardı.»

Harry, «Mesaj iletmek isteyenler telgraf çekerler,» diye homurdandı.

«Özür dilerim ama,» dedi Laura, «siz bu işi hafife alıyorsunuz. Bu adamlar bir gerçeği yaymaya çalışıyorlar. Başkalarını bilmem, ancak ben, onlarla alay edilmesini değil, onlara yardım edilmesini uygun görürüm.»

Harry başını kaldırıp baktı. Bu kadına da olmuştu birdenbire? Yaşdönümü mü yoksa? Yıllardan beri yanında çalışan Laura, her zaman güvenilir bir yardımcı olan Laura ilk kez böyle sert çıkıyordu.

«Peki, tamam,» diye söylendi. Laura az bulunur sekreterlerdendi ne olsa. Harry'nin kirli çamaşırlarının nerelere gizlendiğini de bilirdi. «Benim söylemek istediğim, pazar günü kilisede olanların pazartesi günü bu büroda önemli sayılamayacağıydı.»

«İzin verirseniz ben de şunu söyleyeceğim, Bay Elbert. Belki de bu durumun değişmesi gerekir artık.»)

«Ben nereye gidersem gideyim,» demişti Harry. «Her zaman halkın nabzını yoklamaya çalışırım. Buna çok önem veririm. Onun için de Bel-Air'ın salonlarından uzaklaşmayan öbür yapımcılara benzemem. Son zamanlarda görüp duyduklarım da, suç ve cezayla ilgili sürükleyici bir hikayenin, Amerikan halkı tarafından çok büyük ilgiyle karşılanacağını söylüyor bana.»

(Bir saat sonra, 7 numaralı montaj odasının bitişiğindeki tuvalette oturuyordu; sade kahve umduğu sonucu yaratmıştı. Küçük bölmenin kapısını kilitlemiş, meslek dergilerine göz atıyordu. Tuvaletin kapısının açıldığını, oturduğu bölmenin önünde iki kişinin konuştuğunu duyduğunda okuduğu yazıyı yarılamıştı.

Seslerden biri, «Bu haftasonu Springs'e gitmek ister misin?» diye sordu.

«Çok isterdim ama perşembe günü New York'a gitmek zorundayım. Oradakiler paniğe kapılmışlar, anî bir toplantı istediler.»

...İkinci ses hiç yabancı değildi. Genç televizyonculardan biri; önemli bir görevi var; otuzuna gelmediği halde dahî sayılıyor.

«Neymiş onları korkutan?»

«Güz programları. Şirket bazı dizilerin daha fazla uzatılamayacağına karar vermiş. Onların yerine yeni filmler bulmak zorundayız.»

«Yeni ne var?»

«Hiç bir şey. Hep aynı boktan şeyler. Şiddet istemiyorlar artık. Düzenden, yasalardan yana olan bir şeyler bulmak gerek. Senin anlayacağın, değişik bir yanı olan bir polis filmi hazırlamak gerek. Aklına gelen bir şey var mı?»

«Uzaydan gelen bir polis yaratsan. Uçan dairesiyle Los Angeles'in üstünde devriye gezer...»

«Aman ne güzel!»

Lavaboya akan suyun sesi.

«Hey, dün gece televizyona çıkan o iki herifi gördün mü? İki eski haydutmuşlar hani...»

«Ben haydut istemiyorum, polis istiyorum.»

«Anladık. Gerisini dinle bak...»

Tuvaletin kapısı çarpılarak kapandı.

...Gerçi tam dört işaret gerekmişti ama, Harry içindeki radara kulak veriyordu sonunda.)

...**Times**'ın muhabirine, «onun için, bu projede bazı yenilikler olacak,» dedi. «Bu yaz piyasaya vereceğimiz filmlerin en önemlisi **Cimarron. Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır**'ı çevirirken küçük bir bütçeyle çekilen filmlere dönülebileceğini göstermek amacındayım. Yalnız unutmayın ki ucuz film yapmak pahalı film yapmaktan daha kolay değildir. Hatta daha zordur. Paranın yerini zeka ve yetenek almalıdır. İlginç bir çalışma olacak sanırım. Sizce de öyle değil mi?»

Times'daki yazı şöyle bitiyordu: «Elbert, Polo Lounge'dan ayrılır ayrılmaz montaj odasına dönecekti. Otuz yıldır filmcilik yapan bu yapımcı o kadar çok çalışıyor ki, bir gazeteciyle röportaj yapmak için zaman ayırması çok ender görülen bir olaydır. Onun gibileri, haftanın her günü, her saatı işlerini düşünen

filmciler de pek kalmadı artık. Hollywood'un duygusallıktan çok uzak bir kent olduğu herkesçe bilindiği halde, Harry Elbert'ın sinemaya gerçekten tutkun olduğunu en kuşkucu kişiler bile kabul ediyor. Avrupa'dan gelen göçmenlerin arasından yetişen ilk büyük sinemacılardan sayılamayacak kadar genç, genç dahîlerin arasında sayılamayacak kadar yaşlı olan Elbert'ı ancak şöyle tanımlayabiliriz. İyi film yapmak isteğiyle yanan bir adam.

15

— Evet, Hudkins, uçak karşında işte. Deneme uçuşuna hazır.
— Çok güzel bir uçak, şef.
— Pek çok şey onun başarılı olup olmayacağına bağlı. X-19'umu kullanabilecek misin?
— Tabii, şef. İki kanadıyla bir kuyruğu olan her şeyi kullanabilirim ben.
— Havalanabileceğini biliyorum. İnişte de başarılı olmaya çalış.
— Siz o işi bana bırakın, şef. Evet, çocuklar, hazırız.

Los Angeles kentinin il sınırları içinde bir yerde, dört yanında sayısız düğmeler bulunan bir bilgisayar merkezi vardı mutlaka. Bir insanın düğmesine basıldı mı, onun üstündeki kırmızı ışık yanıyordu. O kişi SICAK'tı artık.

Birinin düğmesine basıldı mı, nasıl olduğu bilinmez, kentteki herkes anlıyordu bunu. Bütün hergeleler o insanın peşinde dolaşmaya, sırtını okşayıp yüzüne gülmeye başlıyorlardı. Las Vegas'takiler ona anında kredi açıyor, Chasen's'da en ön masa ona ayrılıyor, Schwab's'ın önündeki ayakkabı boyacısından tutun, MCA-Universal'daki kara türbesinde oturan Lew Wasserman'a varıncaya kadar herkes o kişinin dostu oluyordu birden.

Kırmızı ışık söndüğü zaman da aynı kişi B-U-Z oluyordu birden. Hergeleler de biliyorlardı bunu: ayakkabı boyacısı fırçalarını eskisi kadar hızlı sallamıyor, Lew Wasserman birkaç

haftalık bir yolculuğa çıkmış oluyor, Las Vegas'taki otellerin hiç birinde yer bulunmuyordu. O zaman insan çırçıplak soyunup Wilshire bulvarından aşağı koşsa, Hollywood Bowl'un sahnesine çıkıp hara-kiri yapsa, yine kimse dönüp bakmazdı.

CBS televizyonu kilisedeki ayinin bir bölümünü haber bültenlerinde yayınladıktan sonra Perce kendi kırmızı ışığının yandığını hissetmeye başladı. Yıllardan beri ilk kez... bir yerlerde, bir parmak onun düğmesine basıyordu.

Korttaki öğrencilerden anladı önce. Hepsi tenis konusunu bir yana bırakarak onun senaryo çalışmalarından söz etmeye başlamışlardı. Bayan Berker ve Jean Swenson bile yanlış vuruşlarıyla kötü servislerinden çok suçluluk konusuyla, özellikle de Chester'larla ilgileniyorlardı (şimdilik). Birkaç kişi, onu ders verirken izlemek için korta geliyordu. Şampiyon Jimmy Connors'ın çalışmalarını izlemeye gelenlerin sayısı kadar olmasa bile birkaç kişi geliyordu işte. Soyunma odasında yüzüne gülen, hatta merhaba diyenler oluyordu.

Santralda çalışan Myrna onu arayanların çokluğundan yakınmıyordu artık. Telefon edenlerin ağzını arayabileceğini, kaçıkları baştan savabileceğini bile söylemişti.

Salı günü Ziggy Harling günaydın dedi.

Bu kesin kanıt sayılırdı.

Kennedy-Eisenhower seçim kampanyası konusunda tartıştıkları günden beri ilk kez konuşuyordu Ziggy. Yıllar önce Perce'le Greaser'a yalvaran, kulübe üye kabul edilmesi için el ayak öpen, kimseden farkı olmadığını, kulübün ırk ayrımı yaptığını ileri süren şişko Ziggy. İçtiği ucuz pürolardan ötürü üstü başı leş gibi kokan cimri Yahudiyi kimse sevmiyordu ama acıdıkları için kulübe üye olmasına izin vermişlerdi.

Şimdi Z.H. diyorlardı ona. Dünyayı görmüştü, zengindi, yılın altı ayını Avrupa'da geçiriyor, Cap d'Antibes'deki villasında kalıyordu ve Perce'in kulüpte ders verip veremeyeceği tartışılırken en yüksek sesle karşı çıkan Ziggy olmuştu.

Salı sabahı, altın ağızlıklı Dunhill piposunu tüttürerek, kalın camlı gözlüklerinin arkasından gözlerini kırpıştırarak seslendi: «Hey Perce, seni televizyonda gördüm. O eski hükümlülerle işbirliği yapıyormuşsun ha? Niyetiniz nedir, ahpap?»

On beş yıldır her gün birbirleriyle ahpaplık ederlermiş

gibi, Perce «Bir film yapmayı düşünüyoruz,» diye söylendi rahatça.

«Güzel,» dedi Ziggy, «Çok güzel. Menacerin kim?»

Bu da güzel bir soruydu. Perce'in menaceri kimdi? Herhalde Bayan Hastings değil.

«Avukatım beni temsil edecek,» dedi.

Ziggy, «Dur biraz, hemen kaçma.» diye söylendi. «Otur bir kahve iç. Belki senin haberin yoktur ama ben şirket kuruyorum; çok seçkin kişiler; özel girişim; hepsi film işine para yatıracaklar; Araplardan bile ortak bulduk. Anladın mı? Senin hikayen gerçekten iyiyse, bu adamlarla bir konuş, benim sözümü dinlerler; Araplar neyin iyi neyin kötü olduğunu ne anlarlar zaten; ödeme yapılırken seni ayrıca görürüz belki... Ne dersin?»

Ziggy yıllar önce B.K. Osterman'ın kızıyla evlenmişti. İhtiyar B.K., uzun boylu, dişlek kızını alacak adam bulduğuna öyle sevinmişti ki damadını yapımcılığa başlatmıştı hemen. Ziggy'nin yaptığı filmleri onun şirketi dağıtıyordu. Ondan sonra Ziggy karısının karnını hiç boş bırakmadı, büyük bir büroya yerleşerek Dunhill'lerini tüttürdü ve birbirinden kötü filmler çevirdi... Bir gece, bir eğlencede paldır küldür içeri girmişti de, biri başını kaldırıp ona bakarak -Billy Wilder değil miydi?- «Bu herif dramatlık mesleğini tek başına kepaze etti,» diye söylenmişti.

Perce kendini zorlayarak gülümsedi. «Olur, Ziggy. Bir ara oturup bu işi konuşuruz.»

Ziggy, «Otur hadi, şimdi konuşalım,» diye diretti. «Senaryoyu ne zaman okuyabilirim? Yirmi dört saat içinde sonuç alabilirim sanıyorum. Ne yirmi dört saatı, on iki saat içinde... Yeniden üne kavuşabilirsin, Perce. Eline geçen fırsatı bok etme...»

Zarif adamdı canım. Her zaman birinci herifti. Yanlış meslek seçmişti hergele. Hariciyeci olacak adamdı.

Kulübün hoparlörlerinden Myrna'nın sesi yükseldi. Bay Perce Barnes'ın santrala gelmesini rica ediyordu.

Perce, Ziggy'den kurtulmak için bahane bulduğuna sevinerek, «Bana izin,» diye söylendi.

Ziggy arkasından seslendi. «Bana oyun etmeye kalkma, Perce. Unutma, yıllardır bu işin içindeyim ben. Bütün oyunları bilirim.»

Myrna, «Seni rahatsız etmek istemezdim, şekerim,» dedi.

«Ne var ki arayan yakın bir arkadaşınmış. Önemli olduğunu söylüyor.»

Arayan Al Chester'dı. «Merhaba, Perce,» dedi. «Yahu şu Harry Elbert senin dostun değil miydi?»

«Eskiden,» dedi Perce. «Ne oldu ki?» Harry Elbert?

«Sekreteri kaldığımız pansiyona telefon etti az önce.»

Adresi nereden bulmuştu acaba?

«Ne istiyormuş?»

«Harry Elbert bizimle konuşmak istiyormuş. Soygunculuk mesleği hakkında. LeRoy'la benim bugün geç saatlarda oraya gidip gidemeyeceğimizi sordu. Sen ne dersin?»

Hep aynı kaypak Harry; hâlâ bir dümen çevirip insanı arkadan vurmaya çalışıyor.

Perce, «Sekreter benden söz etti mi?» diye sordu.

«Hayır,» dedi Al. Canına yandığımın, oysa Perce hikayeyi nasıl satabileceğini daha birkaç gün önce sormuştu namussuza. Al, «O etmedi ama ben ettim,» diye sürdürdü. «Seni aramasını söyledim. Hikayeyi senin yazdığını, aramızda bir anlaşma olduğunu, senaryoyla ilgileniyorlarsa seninle konuşmaları gerektiğini bildirdim. İyi etmiş miyim?»

«Çok iyi etmişsin,» dedi Perce. «Avukat olmalıymışsın sen.»

«Onu çok geç anladım ne yazık. Bu herif senin eski dostun olduğuna göre niye bize telefon ediyor? Ne dümen çevirecek?»

«Aklı sıra malı ucuza düşürecek. Harry'yi bilirim ben, denemeye değer diye düşünmüştür. Bir randevu ayarlayabilirsem kaçta gelebilirsiniz siz?»

«İş saatlarının dışında olsun da kaçta olursa olsun.»

«Onun iş saatlarının mı, sizin iş saatlarınızın mı?»

«Bak dinle,» dedi Al. «Elime doğru dürüst bir para geçinceye kadar benzin pompalarımdan ayrılmam ben.»

«Akıllılık edersin. Harry yardımseverliğiyle ün yapan kişilerden değildir.»

«Ama çağımızın en ünlü yapımcısı o, değil mi? Eğer hikayeyi o alırsa gerçekten muazzam bir film yapacaktır.»

«Kendi ağzınla söyledin,» dedi Perce. «Eğer alırsa.»

«Sen bu işi kıvıracaksın. Çok bekledik ama, senin yardımınla, beklediğimize değecek.»

Tabii, canım, onun kıvıramayacağı ne vardı ki? Bu herifler

ne sanıyorlardı onu? Düşman bölgesine giren süvari birliğine komuta eden Randolph Scott mu?

Almacı yerine bıraktıktan sonra, Myrna'ya, Harry Elbert'ın bürosundan telefon beklediğini söyledi.

«Peki, canım,» dedi Myrna. «Hemen ararım seni.»

«Hayır, arama. Beni bulamadığını, bizim onları arayacağımızı söyle.»

Myrna bilgiç bilgiç göz kırptı. «Oyun oynuyoruz ha?»

Perce başını salladı.

Kırmızı ışığı yanmışsa köpek yavrusu gibi seyirtmezdi insan. Hiç değilse bir süre için, Harry denen pezevenk onun peşinde koşmalıydı.

...Şimdi de Ziggy'yi atlatmanın bir yolunu bulmalı.

Evine döndüğünde, telefon idaresinin sekreter servisi iki kişinin onu aramış olduğunu bildirdi. Biri Bayan Hastings'di, öbürü Harry Elbert'ın sekreteri.

Bırak biraz daha ter döksünler.

Duş yaptı, banyodan çıkarken yine telefon çalıyordu.

Elbert'ın sekreteri arıyordu. Bütün öğleden sonra onu bulmaya çalışmıştı. Bay Elbert'ın sormak istediği bir şey vardı. Bay Barnes, Chester adında iki kardeşi konu alan bir film hikayesinin nerede bulunabileceğini biliyor muydu acaba? Ona yardımcı olabilir miydi?

Bay Barnes yardımcı olabilirdi elbette. (Bir metre ötedeki sehpanın üstünde bile senaryo taslağının fotokopileri duruyordu.)

Sekreter çok sevinmişti. Bay Barnes hikayeyi sabah erkenden Harry Elbert'a gönderebilir miydi?

Hayır, ne yazık ki bunu yapamayacaktı Bay Barnes.

Öyleyse kendisi birini yollayıp dosyayı aldırabilir miydi? O daha kolay olurdu belki.

Hayır, o da olanaksızdı ne yazık.

Bay Elbert'ın sekreteri şaşırmış göründü. Bay Barnes, Bay Elbert'ın bu dosyayı en erken bir tarihte ele geçirmesini istemiyor muydu yoksa?

Perce, «Pek umurumda değil,» diye söylendi neşeyle.

«Doğrusunu isterseniz anlamıyorum,» dedi kadın.

«Bay Elbert'a beni aramasını söyleyin. Ona anlatırım.»

Vera, «Anladık, adamı peşinden koşturmak sana eğlence oluyor ama onu kızdırma,» dedi. «Bu kentte sözleşme yapan çok, film yapanlar sayılı. Harry günün yapımcısı.»

Perce, «Biraz daha ter döksün,» diye karşılık verdi.

«Senin burnunun büyümesi de pek uzun sürmedi, değil mi?»

«Sen Frankenstein, ben canavar,» dedi Perce.

«Harry bir sözleşme yapmak isterse işi kim yürütecek? Kimi buluruz? Sözünü dinletebilecek biri olmalı.»

«Avukatımı götürürüm.» Perce kızın kraliçeler gibi birinci şahıs çoğul kullandığını hiç farketmemişti sanki.

Ertesi sabah Myrna'ya uğradı. «Bugün Harry'nin telefonunu bağlayabilirsin.»

Kız, «Anladık,» diyerek göz kırptı.

Harry tam 11:30'da aradı.

Son on yıldır sık sık buluşup konuşurlarmış gibi, «Canım kardeşim,» diye başladı. «Bu Chester kardeşlerin işi nedir kuzum? Senin onlarla ilişkin olduğunu duydum galiba...»

«Benden duydun, Harry.»

«Öyle mi?»

«Öyle ya! Bir iki hafta önce kulübün önünde konuşmuştuk.»

«Kafa mı kaldı?» dedi Harry. «Altı milyona çıkacak bir filmin çekimiyle uğraşıyorum. Ondan başka bir şey girmiyor aklıma. Bilirsin bu işleri. Chester'ları arıyorum. Onlarla bir iki şey konuşacaktım.»

Perce, «Yani bizimle,» dedi.

«O da olur tabii. Seninle bir anlaşma yaptılarsa... Neden olmasın?» Harry boyun eğiyordu.

Öteden beri kurnazdı zaten.

«Bu akşam saat altıda toplanabilir miyiz?» diye sordu. «Kapıya bir giriş kartı bırakırım sizin için. Oturur konuşuruz.»

Perce yaşadığı dakikanın tadını çıkararak sordu: «Ne konuşacağız, Harry?»

«Özel bir şey konuşacak değiliz canım. Şu çocuklarla tanışmak istiyorum. Gerçekten. Biraz çene çalarız.» Dil döküyordu.

Perce, «Avukatımı da getiririm,» dedi.

Harry, «Bak şimdi!» diye söylendi alınmışçasına. «Yanında avukat varken korkusuzca çene çalabilir mi insan? Sana ne oldu, Perce? Bana güvenmiyor musun? Paranoid mi oldun sen de?»

«Az önce oldum.»

Harry bu sözdeki alayı anlamamış göründü. «Uunutma,» diye sürdürdü. «Yazılı olan ne varsa hepsini getir.»

Evet, zokayı yutmuştu.

Önemli olan oltayı dikkatle toplamaktı şimdi. Balığı kaçırmadan.

Ön kapıdaki kır saçlı bekçi gelenlerin sete girmesine olanak sağlayan pasoyu uzatırken gözlerini kısıp Perce'e baktı. «Yüzünüz bana hiç yabancı gelmiyor, Bay Barnes.»

«Öyleyse çoktandır bu işte olmalısın,» dedi Perce. «Benim son yazdığım senaryonun başrolünü Rin Tin Tin oynadı çünkü.»

Bekçi, «Ne siz o kadar yaşlısınız,» diye karşılık verdi, «ne de ben. Bay Elbert'ın bungalovunu bulabilir misiniz? Eskiden Curtiz'in bürosu olan yapı. İsterseniz Rin Tin Tin'i yanınıza vereyim, size yol göstersin.»

Kapı otomatiğine bastı. Perce, Al'le LeRoy'u içeri soktu.

Al, «Buraya girmek hiç zor değilmiş,» diye söylendi.

«Öyle mi sanırsın?» dedi Perce. «İstenmediğin bir gün gel de zor mu, kolay mı olduğunu gör.»

Küçük, yeşil çimenliklerle montaj odalarının önünden, iki yanında külrengi ses alma stüdyolarının sıralandığı bir sokaktan, sete parketmek ayrıcalığını kazanacak kadar önemli olan kişilere ayrılan park yerlerinin yanından geçtiler. Perce bu yolları o kadar iyi bilirdi ki... Kaç kere geçmişti buralardan; öğle yemeği için Yeşil Oda'ya giderken, yemekten sonra yazarlara ayrılan yapıya dönerken, Phil'le, Julie'yle şakalaşmak, Jerry Wald'la çene çalmak ya da (hangi yapımcı gözüne kestirmişse onun uğruna) birkaç haftalık bir sözleşmeyle stüdyoya alınan son sarışını gözden geçirmek için duraklayarak... Ahpaplık ettiği, birlikte çalıştığı, konuşup gülüştüğü onca insan... Çoğu yoktu artık. Orada kalan, ayakta kalan tek kişi o muydu yoksa?

Al, bulunduğu yerin etkisi altında kaldığını gösteren bir sesle mırıldandı. «Bak, LeRoy. Her şey burada olup bitiyor işte. Sonunda başardık.»

Amerika'da, bir film stüdyosuna ayak basan her çaylak aynı duyguya kapılırdı. Al yirmi yıllık bir gecikmeyle gelmişse o duyguyu tatmayacak değildi ya!

Perce, «Durun bakalım,» dedi. «Henüz hiç bir şey başarmış sayılmayız.»

Harry'nin bürosu, Lassie filmlerindeki kişilerin dağ evlerini anımsatacak tarzda döşenmiş süslü bir odaydı. Ahşap kaplamalı duvarlara Harry'nin sayısız resmi asılmıştı; Harry, yıldızlarla, yönetmenlerle, poliitkacılarla, yıllardır kimlerle tanışmışsa hepsiyle kol kola resim çektirmişti. Kitap rafları Harry'nin çevirdiği filmlerin senaryolarıyla doluydu; hepsi deri ciltli. Küçük bir kuyruklu piyanonun üstünde Harry'nin kazandığı iki Oskar ödülü; bir pleksiglas kutuya konmuş, tepeden aydınlatılmış. Karşı duvarda da Harry'yi olduğundan çok daha yakışıklı gösteren bir yağlıboya tablo; yanında Bayan Elbert ve kovboy elbisesi giyen zayıf bir oğlan. Göze görünmeyen hoparlörlerden stereofonik müzik yayılıyordu.

Harry bir iki dakika önce izin isteyip dışarı çıkmıştı. Sekreteri, duvardaki kaplamaların arkasına gizlenen bardan sakarinle tatlılandırılmış, kalorisi düşük gazozlar alarak konuklara sunduktan sonra parmaklarının ucunda yürüyerek çıkıp gitti.

Al, «Güzel yer,» diye söylendi.

Perce başını salladı.

Arkalarındaki duvarın gerisinden bir su şakırtısı duyuldu, sonra da Harry pantolonunun kemerini bağlayarak içeri girdi.

Kendi masasına oturdu. Konukların iskemleleri bir yay çizecek şekilde dizilmişti. Yönetimi elinde tutan, yönetim kurulu başkanı gibi davranan Harry dikkat merkezi olacaktı elbette.

«Bu günlerde başımı kaşıyacak vaktim yok,» diye başladı. «Onun için hemen konuya giriyorum. Nereden anladığımı sorarsanız karşılık veremem ama, bana öyle geliyor ki sizin haydutluğa nasıl yöneldiğinizi, nasıl suçunuzun cezasını ödemek zorunda kaldığınızı anlatan hikayeden bir film çıkabilir. Çıkabilir diyorum. Orta tabaka Amerikan halkına, kasabalılara, bel-

ki de gençlere göre bir film. Genel anlaşma hükümlerini konuşalım.»

«Harry,» dedi Perce. «Anlaşma hükümlerini konuşmayacağımıza karar vermiştik.» Sarı zarfın içindeki senaryo taslağı ortaya çıkmamıştı henüz. «Ne menacer getirdik biz, ne de avukat.»

Harry, «Avukatlar daha sonra anlaşsınlar,» diye söylendi: «Biz zemin yokluyoruz şimdilik. Diyeceğim şu... Yazdıklarınızı beğenirsem opsiyon isterim: yaşam öykünüzü filme çekme hakkını yani.»

Tatlı bir müzik yayılıyordu odaya.

«Biraz peşin para veririm. Anlaşmamızın bağlayıcı olması için. Senaryo hazırlanırken bir ödeme daha yaparım, film çevrilecek olursa toplu bir ödeme daha. Film çevrilecek olursa çok ucuza çıkması gerekecek zaten. Belki de iki saatlık bir televizyon filmiyle yetinmek zorunda kalırız. Şimdilik kesin bir şey söyleyemem. Ne diyorsun, Chester?»

Al hiç sesini çıkarmadı.

Perce, «Senin gibi büyük bir yapımcı neden böyle ucuz bir filmle, böyle küçük bir işle ilgilensin?» diye sordu.

Harry omuzlarını kaldırdı. «Ben kesin bir şey söylemedim. Materyel elime geçsin, nasıl kullanacağıma ondan sonra karar veririm.»

«Henüz okumadığın materyel,» dedi Perce.

«Yapma canım, okusam ne çıkar? Ne olabilir elindeki? **Hırsız polis hikayesi. Çete** bir kamyonu soyuyor, parayı alıp kaçıyor; sonunda **kodesi boyluyor ve suç** işlememeye yemin ediyorlar. Olup olacağı bu işte. Bir milyon kere işlenmiş bir konu.»

Perce, «Pek öyle değil,» diye söylendi usulca.

Harry sihirli bir tavırla karşılık verdi. «Öyle olmayacak tabii. İyi bir yazarın elinden geçince, bu günün seyircisinin beğeneceği bir biçim alacak.»

«Benim elimden geçti, Harry?

Harry kolunu salladı sabırsızca. «Evet, tabii. Bir de bizden geçsin ki tam cilalansın.»

Al gırtlağını temizledi. «Dostumuz Perce çok güzel bir taslak hazırladı, Bay Elbert.»

Harry uzun uzun esnedi.

Al, «Ne demek istiyorsunuz?» diye sordu. «Senaryoyu Perce'in yazmasını istemiyor musunuz?»

Harry omuzlarını kaldırdı. «O her gün kulüpte ders veriyor. İnsan öyle rahat bir işten ayrılmaya yanaşır mı?»

Perce herifin sıska boğazını sıkmamak için kendini güç tuttu. Yoksa yeni bir suçun hikayesi yazılacaktı; üstelik birincisinden çok daha keyifli bir hikaye.

LeRoy, «O bizim ortağımız,» diye söylendi ansızın.

Harry, «Parayı nasıl bölüşeceğiniz size kalmış bir şey,» dedi.

Tatlı tatlı gülümseyerek üçünü de gözden geçirdi.

Al, Perce'e baktı. Perce başını iki yana salladı.

Al, «Sizi anlamıyorum, Bay Elbert,» diye mırıldandı. «Biz aramızda bir anlaşma yaptık. O anlaşma gereğince senaryoyu Perce'in yazması gerekiyor. Sanırım bunu açıkça belirtemedik.»

«O çok iyi anlıyor, Al,» dedi Perce. «Ancak kabul etmek istemiyor. Onun için biz evlerimize dönelim, çocuklar.» İskemlesinden kalktı.

Harry, «Nereye gidiyorsunuz?» diye haykırdı.

«Senin bir sürü derdin var, Harry, değerli dakikalarını boşa harcamayalım. Gazoza teşekkürler. Biz başımızın çaresine bakmaya çalışırız... canım kardeşim.»

Al'le LeRoy ayağa kalkarlarken Harry onları tepeden tırnağa süzdü.

«Siz bu herifin her sözünü dinler misiniz?» diye bağırdı. «Satılacak olan hikaye sizin hikayeniz yahu!»

Al, «LeRoy söyledi,» dedi. «O bizim ortağımız.»

Perce'in peşine düşerek dışarı çıktılar.

Perce sekretere dönerek, «İyi geceler,» dedi. «Merak etmeyin, kapının yolunu biliyoruz.»

Stüdyonun geniş sokağı bomboştu şimdi. Kızgın güneş uzaktaki dağların arkasında kaybolurken gölgeler uzuyordu.

Al, «Girmemizle çıkmamız bir oldu,» dedi. «O herifin niyeti neydi?»

«Bana kazık atmaya çalışıyordu,» dedi Perce. «Hepsi bu.»

«Sen de sırtını dönüp yürüdün ha? Blöf mü yapıyorsun?»

«Eh işte.»

Biraz daha ilerlediler.

«Bana bakın,» dedi Perce. «Siz içeride çok güzel konuştunuz. Harry ağzının payını aldı.»

«Ünlü bir yapımcı olabilir ama sana öyle davranamaz,» dedi Al. «Onun yaptığının yarısını yapanların eli kolu kırılır. Çok gördük.»

LeRoy, «Çok gördük,» diye onayladı.

«Anlatırsınız,» dedi Perce. «Bir gün anlatırsınız.»

Işıkların hâlâ söndürülmediği montaj odalarının arasından, seslendirme odalarından arada bir çıkan cazırtıların büyük gürültüler gibi algılandığı ıssız yollardan geçtiler ve onları içeri alan bekçinin nöbet beklediği kapıya vardılar.

Nöbet değişmiş, yaşlı bekçinin yerine genç bir adam gelmişti. Camlı bölmenin arkasındaki iskemlesinden kalkarak, «Bay Barnes siz misiniz?» diye sordu. «Az önce Bay Elbert'ın bürosundan telefon ettiler. Bay Elbert sizin oraya dönmenizi istiyormuş. Ne olursa olsun kapıdan dışarı bırakma dediler bana.»

«Yaa, demek öyle,» diye mırıldandı Perce. «Eh, ne dersiniz? Dönelim mi, çocuklar?»

«Vay vay vay,» dedi Al. «Ben seninle poker oynamak istemem doğrusu!»

«Elimdeki kağıtlara güveniyorum...»

...Masaların üstündeki kağıtları okumakta çoktan ustalık kazandığını söylese miydi acaba? Harry kenefe gidince masanın üstüne uzanıp tepesinde koskoca bir CBS damgası olan kağıdı, televizyon şirketinin Harry'nin yeni önerisiyle -iki eski hükümlünün hikayesi olan, ancak yasalarla düzenin korunması gerektiğini belirten hikayeyle- ilgilendiğini, bir televizyon filminin çekimi için anlaşmaya hazır olduklarını açıklayan pusulayı okuduğunu açıklasa mıydı acaba?

Hayır, şimdilik dursun. Meslek sırlarının hepsini açıklamanın zamanı gelmemişti henüz.

Sekreter onları ikinci kez içeri alınca Harry yerinden kalkmak gereğini duymadı; öfkeli bir Buda gibi oturuyordu masanın gerisinde.

Perce, «Bize dünyanın yolunu yürüttün,» diye söylendi. «Hiç birimiz genç sayılmayız artık. Arabanı yollayabilirdin hiç değilse.»

Harry, «Sen benim gırtlağıma basıyorsun,» dedi. «Hoşuma gitmiyor bu.»

«Sen de benim ağzıma sıçmaya çalışıyorsun, Harry. Gerçi sıçılacak ağız şeye yakın gelirmiş ama...»

«Ne demek istiyorsun sen?»

«Beni bu anlaşmanın dışında bırakmaya çalıştığını söylüyorum. O fırsatı vermeyeceğim sana.»

«Anlaşma lafı da nereden çıktı?»

Perce, «Uzatma, Harry,» diye hırladı. «Yedi milyon dolarlık bir film çeviriyorsun, bütün gün o işle uğraşıyorsun. Zaman ayırıp bizi buraya çağırmışsan tek bir nedeni olabilir. Bunu istiyorsun!» Sarı zarfı sallıyordu.

Harry karşı çıktı. «Okumadığım bir şeyi isteyip istemediğimi nereden bileyim!»

«İyi öyleyse. Bu akşam okuyabilirsin. Sabaha kadar zaman veriyorum sana. Doğru dürüst bir öneride bulunacaksan sabah ararsın. Senden bir ses çıkmazsa avukatıma telefon edeceğim ve bu hikayeyi almak isteyen öbür müşterilerle konuşmaya hazır olduğumu bildireceğim.»

Harry, «Sen kendini ne sanıyorsun?» diye bağırdı. «Kimse bana rest çekemez. Onu ancak ben yaparım.»

«Harry!» Dem çeken kumrular gibi konuşuyordu Perce. «Bizi kapıdan geri çağırdın sen!»

Harry hâlâ bağırıyordu. «Çağırdımsa konuşmak için çağırdım.»

Perce yıllardır bu dakikayı beklemişti.

«Öyleyse konuşalım,» dedi. «Chester'ların hikayesini satın almak istiyorsan senarist olarak beni alacaksın. Yazılı bir sözleşme yapacağız.»

Harry, «Ben de bir madde ekleyeceğim,» diye söylendi. «Sen işi berbat edersen ikinci bir yazar tutmak benim hakkım olacak.»

«Ben işi berbat etmem,» dedi Perce. «Ayrıca yapımcı asistanı ünvanını istiyorum, bunun için ek ücret ödeyeceksin.»

«Onu sonra konuşuruz. Başka ne söyleyeceksen söyle. İşim var benim.»

«Al ve LeRoy teknik danışman olarak işe alınacaklar. Belli bir haftalık ödenecek onlara.»

«Onlar kimin işine yarayacak?»

«Benim işime yaracak,» dedi Perce.

«Öyleyse haftalıklarını sen ödersin.»

«Stüdyonun bütçesinden öderim.»

Harry ona gözdağı vermeye yeltendi. «Biraz ileri gidiyorsun sen.»

«Sana genel bir fikir veriyorum, Harry.»

Harry parmağını sallayarak sordu. «Ya bu gece buradan çıkar da hikayeyi başkasına verirsen?»

«Olacak şey mi? Bir 'Harry Elbert Sunar' filmi yapmak varken ha?»

«Benden başka herkese bu senaryo taslağından söz etmişsin. Ziggy Harling bile alıcı çıkmış.» Ziggy Harling'i küçümsediğini sesiyle belli ediyordu.

«Ziggy'nin çenesi düşüktür,» dedi Perce. «Onu sen de bilirsin.»

Ziggy'yle yaptığı konuşmayı Harry nasıl öğrenmişti acaba?

Sarı zarfı yazı masasının üstüne bıraktı. «Al oku,» dedi. «Yarın sabah erkenden telefon et, Sy Rodman'ın buraya gelmesini isteyip istemediğini bildir. Sekizde arayabilir misin?»

Harry mızmızlığı bırakmıyordu. «Niye o kadar erken arayayım?»

Perce, «Çünkü ben bütün gün kulüpte ders veriyorum,» diye söylendi sırıtarak. «Unuttun mu yoksa?»

Stüdyo karanlığa gömülmüştü artık. Dışarıdaki lambalar yakılmış, serinlik getiren gece havası her yana yayılmaya başlamıştı.

Kapıdaki bekçi gülümseyerek el salladı.

Perce'in arabasına doğru yürürlerken, Al, «Eh, elindeki kağıtlar gerçekten iyiymiş,» diye söylendi. «Şimdi ne olacak?»

«Bekleyeceğiz. Bakalım yarın sabah telefon edecek mi?»

«Bizim teknik danışman olarak işe alınmamızı kabul eder mi dersin? Ben benzin doldurmaktan bıktım. LeRoy'un elleri de haşlanmış istakoza döndü.»

Perce, «Henüz işi bırakmayın,» dedi.

Az önceki heyecanı kalmamıştı şimdi; birdenbire yorulduğunu hissetti.

16

— Bakın çocuklar, bu parçayı gerektiği gibi çalıncaya kadar provayı kesmeyeceğiz. Gerekirse bütün gece çalışacağız. Her şey kusursuz hale gelmedikçe New York'ta açılış yapmam ben! Evet, Hymie... baştan başla.

Kulübün soyunma odalarında biri dert yanıyordu. «Eskiden, birkaç haftada film çevirirdik. Şimdi yalnızca anlaşma yapmak için aylarca uğraşıyoruz.»

Sy Rodman'la Harry Elbert'in hukuk danışmanı, sözleşmenin üstünde günlerce çalışmış, her maddeyi tartışıp her cümlenin anlamı üstünde durmuşlardı. Bu konuşmalar yapılırken Perce kulüpte ders vermeyi sürdürdü, Al'le LeRoy da eski işlerine gittiler. Harry'nin bir namussuzluk yapıp yapmayacağı, konuşmaların yarıda kesilmesine yol açacak bir numara düşünüp düşünmediği hiç bilinemezdi çünkü.

Toz toprak yatışıp da sözleşmenin bütün ayrıntıları belli olunca belgelerin hazırlanıp yazılması da üç dört gün sürdü. Ardından Harry'nin adamları metinde herhangi bir değişiklik yapılıp yapılmadığını incelediler, Sy Rodman bir iki noktaya işaret etti, cümleler, sözcükler, hatta noktalarla virgüller üstünde biraz daha tartışıldı, biraz daha bağırılıp çağırıldı.

Sözleşme son biçimini aldığında, dosya, Perce'in hazırladığı senaryo taslağından daha kalındı. İki saatlık bir televizyon filmi çekilecekti (Harry bir televizyon şirketiyle anlaşmaya

gideceğini itiraf etmişti sonunda). Yaşam öykülerini filme çekme hakkının karşılığı olarak, Chester'lara iki taksitte on beş bin dolar ödenecekti; birinci taksit imzalar atıldığı gün, ikincisi çekime başlandığı zaman. Senaryonun yazılması ne kadar sürerse sürsün, Perce bu işin karşılığında on bin dolar alacaktı. Harry senaryonun yeniden yazılmasını ya da değiştirilmesini isterse bu durumda yazar beş bin dolar daha alacaktı. 'Teknik danışmanlık' ücreti olarak da Chester'lara sekiz hafta süreyle beş yüz dolar haftalık ödenecekti. Film bir sinema filmi olarak kullanılır, televizyondan önce sinemalarda gösterilirse Elbert'ın şirketinin yirmi bin dolar daha ödemesi öngörülüyordu. Televizyon şirketi dizi film programı uygulamaya karar verirse fiyat biraz daha artacak ve (en önemlisi) o durumda, dizinin her programı için büyük telif hakkı ödenecekti.

Chester'larla Perce sözleşmeyi imzalamak için Sy Rodman'ın bürosuna gittiklerinde, Al sordu: «Bu anlaşma iyi bir anlaşma sayılır mı, ortak?»

Perce, «Henüz zengin olmuş sayılmazsınız ama ün yapabilirsiniz,» dedi. «Değişik yerlerde konuşmanızı isterler, televizyoncular sizinle röportaj yapabilir, çocuklar için çıkarılan resimli dergilere adınızı verebilirler, Al ve LeRoy Chester bebekleri bile yapılabilir. LeRoy kendi adını taşıyan bir jimnastikhane bile açabilir belki.»

Al sözleşmeyi imzalarken içini çekti. «Biraz daha fazla para kazansaydık iyi olurdu.»

Harry Elbert'ın bürosundan gelen haberde, ertesi hafta pazartesi günü bir toplantı yapılacağı açıklanıyordu. Perce kulüpteki öğrencilerine ders vermeyi kabul eden bir delikanlı bulmuştu. Gerçekten çok iyi bir tenisçi olan Tommy Rose yaz tatili için üniversiteden evine dönmüştü ve önündeki yılın üniversite giderlerini karşılamasına yardımcı olacak bir iş bulduğuna seviniyordu.

Cuma günü paranın ilk taksidini alınca kutlamaya karar verdiler. Sy'ın bürosundakiler parayı büyük bir dikkatle bölüştürmüş, kendi ücretlerini peşin olarak aldıktan sonra çekleri Perce'e vermişlerdi.

Vera'yla Chester kardeşler, Perce'i Hollywood'daki bir Çin lokantasında bekliyorlardı. İçkilerini içerlerken Perce herkesin

çekini verdi. «Size zengin olmayacağınızı, söylemiştim,» diyerek bardağını havaya kaldırdı. «Ama hiç değilse benzin istasyonunda çalışmaktan kurtuldun, Al. Onun için şerefe içelim.»

Al de bira bardağını kaldırdı. «Onlara ellerini göster, LeRoy.»

LeRoy meyve suyuyla kutluyordu. Gülümseyerek, «Aylardan beri ilk kez bu gece ellerim suya girmeyecek,» dedi.

Vera gözlerini kısıp lokantanın boş ışığında Perce'in çekini inceledi. Dudaklarını sarkıtarak, «Bunun yüzde onu ancak bu ayın telefon faturasını karşılayacak,» diye söylendi.

Gecenin geç bir saatında, «Allah kahretsin, o Al gerçekten azgın bir herif,» diye mırıldandı. «Bundan böyle onun yanına oturtmayın beni.»

Perce, «Al'ın kadınlardan hoşlandığına sevindim,» diye karşılık verdi. «Unutma ki önümüzdeki iki ay boyunca her gün onlarla bir odaya kapanmak zorundayım ben.»

Pazartesi sabahı Harry büroda yoktu. **Cimarron**'un çekiminde bir aksaklık çıkmış, Harry Arizona'ya uçmuştu. Artık son sahneler çekiliyordu zaten; Harry'nin orada bulunması gerekliydi.

İlk konuşmalarından birinde, epey mırın kırın ettikten sonra («Biz burada otel mi işletiyoruz, kiralık odalarımız mı var?» diye homurdanmıştı.) Perce'le Chester'lara çalışabilecekleri bir yer vermeyi de kabul etmişti. Üç adamın bir yerde toplanmaları zorunluydu ne olsa.

Harry'nin iki sekreterinden biri, Lister adındaki kızıl saçlı, eli yüzü düzgün kız, onları Harry'nin bungalovunun arka kapısından çıkardı. Bir başka yapının ikinci katına tırmandılar, kilitli kapıların önünden geçip iki odalı bir daireye girdiler. İki oda da 2. Dünya Savaşı günlerinden kalma eski püskü eşyalarla döşenmişti. Halının üstünde sigara yanıkları görülüyor, pencerelerin birinde, pek çalışacağa benzemeyen bir klima aygıtı duruyordu. İkinci pencere yüksek bir duvara, kimsenin gelip geçmediği dar bir aralığa bakıyordu. Eski bir yazı masasının üstüne daha da eski bir yazı makinesi konmuştu.

Her yana püro dumanının kokusu sinmişti. Hiç bir kişi-

liği olmayan, sıkıcı, ancak yapılacak iş için yeterli olan bir yer. Yıllar önce de buna benzer odalarda ter dökmüş, üç aşağı beş yukarı dolaşarak tartışmalar yapmıştı. Gelgelelim, nasıl olduğu bilinmez, bu odalarda senaryolar yazılabiliyordu pekalâ. Belki de oradan kurtulmanın tek yolu işi bitirmek olduğu için.

Ancak bu çağda hâlâ böyle yerler olabileceğine inanmak kolay değildi.

...Şu gıcırtılı kanapeye gelince... Kim yatıp da kestirebilirdi orada?

«Buyurun bakın, çocuklar,» dedi. «Lüks bir stüdyodasınız.»

Al, «Eh, hiç değilse parası da ona göre,» diye söylendi.

Bayan Lister bir kucak beyaz kağıt, birkaç sarı bloknot getirdi, daktilonun şeridini değiştirip uçları sivriltilmiş bir deste kurşun kalem bıraktı. «Rahatınıza bakın,» diye söylendi. «Bir şey isterseniz beni arayın.»

Perce, «Nasıl arayacağız?» diye sordu.

Kız, «Bugün telefonunuz da bağlanacak,» dedi neşeyle.

Al arkasından bakarak mırıldandı. «Ben ondan ne isteyeceğimi çok iyi bilirim ama...»

Stüdyo eskisinden pek farklı değildi. Ancak şimdi daha çok televizyon filmleri çekildiğinden, seslendirme stüdyolarının büyük çoğunluğu ikiye bölünmüş, buralarda, değişiklik dizileri seslendiren küçük ekipler çalışmaya başlamıştı.

Değişen şey çalışma temposuydu. Yıllar önce, ikinci sınıf bir film, 'şipşak' diye adlandırılan kötü filmler iki üç haftada bitirilir, herkes bu hızlı tempodan dert yanardı. Oysa şimdi, iki hafta süren bir çekim lüks sayılıyordu bayağı; elli dakikalık bir televizyon programı, seri-imalattır-bu-bitti-dendi-mi-bitecek anlayışıyla altı günde çekilip bitiriliyordu. Yarım saatlık programlar üç günde tamamlanıyordu; o da filme çekilenler için. Banda alınanlar dört gün prova ediliyor, sonra da seyirci önünde, bitmek bilmeyen bir günde banda alınıyordu.

Orta yaşlıların artık bu işlerde barınamamalarında şaşılacak bir yan yoktu.

Öğle yemeğinde Al'le LeRoy'u stüdyonun yemekhanesine götürdü. Her zamanki gibi, oyuncularla, teknisyenlerle, bir fil-

min yapımında çalışan çeşitli insanlarla doluydu salon. Chester'lar hem yemek yiyor, hem de çevrelerini inceliyorlardı. Al bütün kadınları belirgin bir hayranlıkla izliyordu. Film yıldızlarıyla tanıştırılmayı ummuşlarsa umutları boşa çıkacaktı ne yazık. Perce oradakilerin hiç birini tanımıyordu. Eski karakter artistlerinden bir iki tanesi gözüne ilişti -Tanrım, bu kadar yaşlı mıydılar bunlar?- ama genellikle, herkes yemeğini atıştırıp biraz dinlenmeye, ya da öğleden sonraki sahneleri çalışmaya niyetlenir gibiydi. Şu anda, bir fabrika yemekhanesinden hiç farkı yoktu salonun.

Al, «Öğleden sonra ne yapacağız?» diye sordu.

«Sizi biraz dolaştırırım, filmlerin çekildiği yerleri gösterirm. Sonra da evlerimize dönüp biraz uyuruz belki.»

«Bir de haftalık alacağız,» dedi Al. «Hırsızlık sayılır bu.»

«Sizinki yasal hırsızlık. Bu gün buraya gelip kendinizi göstermekle yüz dolar kazandınız.»

Bu kez LeRoy sordu: «Bu işler ne zamandan beri böyle yürütülüyor?»

«Cecil B. DeMille Hollywood'a gelip iki filmini çevirmeye giriştiğinden beri.»

Harry çarşamba günü de dönmedi Arizona'dan.

Al'le LeRoy hâlâ neşelerini kaybetmemişlerdi; özel Disneyland'larında gezen iki turisti andırıyorlardı. Perce onlara bütün stüdyoyu gezdirmiş, dekor, kostüm, sahne donanımı, atölye, marangozhane bölümlerini göstermişti. Kesim ve montaj odaları, sözlendirme odaları, ekiplerin çalışmasını izlemek için sessizce girilip çıkılan seslendirme stüdyoları, stüdyonun arkasında her zaman hazır tutulan dekorlar hep dolaşıldı. Chester'lar büyük bir merakla geziyorlardı; oysa Perce için boşuna harcanan saatlardı bunlar.

Birkaç gündür doğru dürüst uyuyamıyordu.

Onu bekleyen iş upuzun bir senaryo yazmak göreviydi. Üstelik haftalıkla çalışmayacak, götürü para alacaktı. Yani iş ne kadar uzarsa kazancı o kadar az olcaktı.

Bütün bir senaryo yazmak kolay iş değildi; yüz kırk sayfa uzunluğunda bir maraton yarışı. Herkes -ve herkesin eniştesi- biten her sayfayı alıp okumak isteyecek; Harry Elbert yazılanları eleştirmeye başlayacak, sahneleri değiştirip önerilerde

bulunarak yaptığı işi berbat edecek; yönetmen, belki on kere yazıp attığın, sonra yeniden yazdığın bir sahnenin gereksiz olduğunu, hikayenin akışını yavaşlattığı için çıkarılması gerektiğini bildirecek; oyuncular, diyalogların konuşma diline uymadığını ileri sürerek kendi kafalarından aptalca sözler uyduracak ve bu sözler yerli yerine oturmayan saçma laflar olunca -ki genellikle öyle olurdu- eleştirmenler yazarın baştansavma iş çıkardığını söyleyeceklerdi...

...Ancak bütün bunların gerçekleşmesi için sen, sen tek başına, o koca senaryoyu yazmak zorundasın. Tek başına boğuşacaksın, saldırılara yalnız sen hedef olacaksın.

Nicedir böyle bir işle boğuşmak zorunda kalmamıştı ve şimdi yumurta kapıya gelip dayanınca ürktüğünü farkediyordu. **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır**'ın senaryosunu yazmak yıllardır oynamadığı bir oyuna yeniden başlamak demekti. Gerçi bedeni nasıl hareket edilmesi gerektiğini belli belirsiz hatırlayabilir, reflekslerin yeniden güçlenerek üstlerine düşeni yapacakları umulabilirdi ama kaslar gevşemiş, sarkmıştı. Oysa Batı Yazarlar Birliği'nde bir sürü hevesli genç vardı; hepsi ilk taslağın üstüne atlayıp her şeyi yeniden yazmaya, hikayeye güncel ve çağdaş bir hava getirmeye can atan genç yazarlar.

...Harry denen pezevenk Perce'in kortlarda kalıp tenis dersi vermesi gerektiğini savunurken doğru söylemişti belki de.

Harry'nin anasını... Senaryoyu yazar, sözleşme gereğince kendisine ödenmesi gereken parayı alır, ondan sonra -Greaser'ın **deyişiyle**- «... canına yandığımın, bırak **que sera** ne biçim **bir sera olursa** olsun.»

Perşembe sabahı Bayan Lister bir haber getirdi. Bay Elbert pazartesiden önce kente dönemeyecekti ama herkesin ertesi sabah saat onda bürosunda bulunarak Bay William Elbert'la toplantı yapmasını istiyordu. Herkes şunu bilmeliydi ki, «Bay William Elbert, Bay H. Elbert'ın çalışma yöntemleri hakkında yeterince bilgi edinmişti.»

...Bay **William** Elbert?

O solucan hangi taşın altından çıkmıştı acaba?

Vera, «Senin bütün kusurun meslek dergilerini okumaman,» diyerek **Daily Variety**'nin birinci sayfasındaki yazıyı gösterdi.

«Vin DeLuca'nın başrolünü oynadığı **Cimarrron** filminin son sahnelerinin çekimini denetleyen yapımcı Harry Elbert, adı henüz belirlenmeyen, iki saatlık bir videobant olacağı sanılan yeni filminde oğlu William Elbert'a kendi görevini yaptırmak niyetindedir. Genç Elbert geçen yıl Toledo'da yapılan Videobant Festivalinde birinci ödülü almış olduğuna göre, televizyon filmlerinin çekiminde gerçekten tecrübe kazanmış olduğu söylenebilir.

Perce, «Ben Ziggy Harling'ten kaçtımsa **damat** olduğu için kaçtım,» diye haykırdı. «Şimdiyse bu herif **oğlunu** salıyor üstüme! Bir göz at şu yazıya! Hergeleler benden hiç söz etmemişler.»

Vera, «Şimdi para ödeyen müşterilerim gibi konuşmaya başladın,» diye mırıldandı.

17

— Hey, Newton, nasıl oluyor da sen hep santrfor oynuyorsun?
— Benim babamın arsasında oynuyoruz da ondan; üstelik top da benim.

Çok yakınlarının Billy diye tanıdığı, o sabah Bay Elbert diye tanıtılan William Elbert, «Eh işte, bizim peder Arizona'da Cherokee sahnelerinin çekimiyle uğraştığına göre,» diye başladı. «Anlayın işte, önümüzdeki işle de ben uğraşacağım. Şimdi sizlere neler tasarladığımı anlatacağım. Tamam mı?»

Babasının koltuğuna yaslandı. Çiçek nakışlarıyla bezenmiş bir Meksika buluzuyla eski bir blucin giyiyordu. Pahalı çizmelerinin ökçelerini görkemli maun masanın üstüne dayadı. Alnına düşen dalgalı saçların altında kalan gözlerini koyu renk havacı gözlükleri örtüyor. Zapata bıyığı, ağzını gizlemeye bol bol yetiyordu.

«Taslağı okudum,» diye sürdürdü. «Bu haliyle de ilginç ama... Anlasanıza canım... Yeterli değil. Ne demek istediğimi anladın mı. Chester?»

Al Chester gırtlağını temizledi.

«Yazar olan ben değilim, Perce.»

«Tabii, tabii,» dedi William. «Ben öykünün genel havasından söz ediyorum, tamam mı? Bence bir Altman havası vermeliyiz bu filme. Kesimde anî sıçramalar, gölgesiz bir aydınlık,

yerel renk falan. Karakterler öyle gerçek olmalı ki, ekrana bakan, adamın kokusunu duysun. Tamam mı?»

Kimse karşılık vermedi.

Perce tırnaklarını inceleyerek bundan sonra gelecek olan deha kırıntılarını bekliyordu. Merak etmişti birden; bu zeka şu korkusuz kovboyun kendisinden mi çıkıyordu, yoksa ona akıl öğreten babası mıydı?

William babasının masasındaki bloknota bir göz attı. «Dikkatinizi çekerim,» diye mırıldandı. «Büyük bir soruna işaret edeceğim. Kız yok! Şimdi ben diyorum ki siz ikiniz sokakta bir kız tavlasanız... Heyecan düşkünü çılgın bir kız, tamam mı? Bir haydutla yatmak merakında olduğu için geliyor sizinle.» Al'e baktı. «Bonnie de Clyde'a tutulmuştu ya hani!»

Al, «Bana hiç öylesi rastlamadı,» dedi. «Clyde daha şanslıymış herhalde.»

«Olabilir. Sende iş yok öyleyse.» LeRoy'a dönerek sordu: «Ya sen, Al? Sana ne biçim karılar rastladı?»

Perce, «O LeRoy,» diye düzeltti.

«Öyle mi? Kusura bakmayın.» Hiç bozulmamıştı William. «Ben bu işe yeni girdim daha. Ee, LeRoy, sen elinden geçen kadınları anlatmak ister misin?»

«İsteyebileceğimi sanmıyorum.»

Dev yapılı adamın yüzü kızarıyordu.

William, «Hadi canım, hünsa değilsin,» diye diretti. «Yatıp kalktığın kadınlar olmuştur.»

LeRoy'un eli cebine gitti, paslanmaz çelik aletini çıkararak el jimnastiği yapmaya başladı.

«Bana bak,» dedi William. «Radyo programı yapmıyoruz burada. Utangaç davranmanın gereği yok. Benim tek isteğim, öykünüze renk katmamıza yardımcı olacak bir kadın erkek ilişkisi bulmak.»

Al, «İnsan öyle şeyleri anlatmaktan hoşlanmaz,» diye mırıldandı.

Yine bir sessizlik oldu.

William'ın güneş gözlükleri sağdan sola, soldan sağa dönüyor, karşısındaki üç kişiyi inceliyordu.

Perce gülmemek için çaba harcadı.

William, «Sizler bana hiç yardımcı olmuyorsunuz,» diye söylendi huysuzca.

Perce, «Notlarınızda başka neler var?» diye sordu. «Onlardan birini ele alalım isterseniz.»

«Daha ilk noktayı konuşamadık ki!»

Bloknotuna bakarak sürdürdü. «Bu öykünün mutlaka 1950 yıllarında geçmesi gerekli mi? Herkes 1950 yıllarını konu alan filmler çevirdi, halk bunlardan bıktı. Biz olayı 1956 yıllarında geçmiş gibi göstersek ne çıkar sanki?»

Al yine gırtlağını temizledi.

«1960 yıllarında içerideydik biz.»

«Ne çıkar?»

«Dışarıda neler olup bittiği pek bilmiyoruz.»

William, «Öğrenirsiniz,» diye diretti.

Yine sessizlik çöktü odaya.

Artık iyice surat asan William, «Siz bana karşısınız,» diye söylendi. «Öyle geliyor bana.»

Perce, «Onu da nereden çıkardınız?» diye sordu saf saf.

William çizmelerini yere indirdi, kendisi de doğrulup oturdu. «Büsbütün ahmak değilim,» dedi meydan okurcasına. «Bana öyle geliyor ki işe yeni başladığım için benden hoşlanmıyorsunuz.»

Al, «Sizi henüz tanımıyoruz,» dedi. «Hoşlanmamamız için bir neden yok... şimdilik.»

William'ın dudakları kısıldı.

Perce çocuğa acıdığını farketti birden. Babası onu bu duruma düşürmüşse oğlanın suçu neydi? Yoksa çocuk kendisi mi istemişti işi? **Ayağını denk al, Perce.** Karşındakinin Harry'nin **oğlu olduğunu unutma**; kalıtım denen bir şey var bu dünyada. Barışalım diye elini uzatsan, kolunu kurtaramazsın şu oğlandan.

Hayır, bu piçi idare etmenin tek yolu ona hafiften yağ çekmekti. O bize yakın olduğunu sansın, ama biz onu hep biraz uzakta tutalım.

Yerinden kalkıp yazı masasına yanaştı. «Sizinle başbaşa konuşabilir miyim?»

Sözünü bitirir bitirmez kapıya yöneldi. Al'ın yanından geçerken göz kırptı. William da yerinden kalkarak onun peşinden dışarı çıktı.

Perce kapıyı kapadı, delikanlıya biraz daha yakına gelmesini işaret etti.

Erkek erkeğe konuşacaklarını belirten bir havayla, «Söyle-

yeceklerim aramızda kalsın,» diye başladı. «Siz dünyayı tanıyan bir delikanlısınız, sanırım durumu anlamışsınızdır. O herifler sapına kadar haydut. Yirmi yıl kodeste kalmışlar. Görünüşlerine aldanmayın, sert, acımasız heriflerdir.»

«Yaa?» dedi William. «Öyle olduklarını ben de sezmiştim canım!»

«Siz ve ben... Biz sivil sayılırız, dostum. Gelgelelim şunu bilmek gerekir ki, konuyu kendisi açmadığı sürece, bir sabıkalıya geçmişiyle, özel hayatıyla ilgili sorular sorulmaz.»

William, «Ahaa!» diye mırıldandı.

Perce onu bir kez daha uyardı. «İri yarı olanı dinamit lokumundan farksızdır. Onun için dikkatli ol. Ben onları hep hoş tutmaya çalışırım. Tamam mı?»

«Tamam,» dedi William.

«Teknik ayrıntılar konusunda bize çok yardımları dokunacaktır. Gelgelelim kadın konusu ya da onların özel hayatıyla ilgili bir konu açılırsa nasıl tepki gösterirler bilemiyorum. Öyle bir durum doğarsa sen ve ben onları idare etmeye bakacağız.»

William, «Anlaştık,» diye mırıldandı minnetle.

«Hadi, şimdi içeri dönelim de şu senaryo taslağını sonuna kadar gözden geçirelim. Sen önerilerini açıklarsın, oturur konuşuruz. Not alırım, odama dönüp bir şeyler düşünmeye çalışırım. Sonra bir toplantı daha yaparız. Yalnız sen ve ben. Tamam mı?»

«Tamam.»

«Nefis bir film yapacağız,» dedi Perce. «Bu kenttekilerin ağzını bir karış açtıracak bir film.»

William keyiflenmişti. «Ben başından beri aynı şeyi söyledim.!»

Perce, «Aramızda bir anlaşmazlık çıkarsa,» diye sürdürdü, «ben buraya yeni geldim de ondan oluyor gibi saçmalıklar da istemem. Herkes düşüncesini açıkça söylemeli, kimse kimseden çekinmemeli.»

William büyük bir coşkunlukla karşılık verdi. «Çekinenin...»

Perce delikanlıyı önüne katarak içeri döndü.

Birinci raundu ben kazandım diye düşünüyordu. Geriye yalnız on dört raund kaldı.

Günün geri kalan saatlarını senaryo taslağı üstünde ko-

nuşmakla geçirdiler. İşin şaşılacak yanı şuydu ki, William'ın notlarından bazıları hiç de aptalca şeyler değildi. Bazıları bayağı yararlı sayılırdı.

Onun için de, Perce uzun tartışmalardan sonra oğlanın önerilerinden bir ikisini kabul etti. Çocuk bu işe bir katkıda bulunduğunu kanıtlayabilecekti böylece.

Saat dörtte, William bir randevuya yetişmesi gerektiğini belirterek izin istedi. Arabasını Hollywood'un merkezindeki özel bir bakım ve servis istasyonuna götürmesi gerekiyordu... Toplantıyı artık onsuz da götürebilirlerdi, değil mi?

Birkaç saat içinde herkesi can dostu gibi benimsediğinden, son oyuncağını, yani yeni arabasını görmeleri için dışarı çağırdı hepsini.

Araba Harry'ya ayrılan park yerine bırakılmıştı. Çizgileri hiç yabancı gelmeyen, iki kapılı, pırıl pırıl bir otomobil.

Al, «Hey!» diye bağırdı. «Studebaker değil mi bu? Studie Hawk! Elli üç model. Öyle değil mi?»

William sevinmişti. «Tanıdın demek!»

«Güzel arabadır,» dedi Al. «Çizgileri bitirim. Yalnız motor gücü düşüktür.»

«Buna Porsche motoru taktırdım.»

Al, «Nefis,» diye mırıldandı.

«Sen de aynısı mı vardı?»

«Evet,» dedi Al. Sırıtıyordu. «Bir ara. İki üç saatlığına.»

«İki üç saat... Haa, anladım!» Bayağı etkilenmişti William.

Al, «Enselendik,» diye bitirdi. «Motor gücünün yetersiz olduğunu oradan biliyorum.»

Büroya dönerlerken, Al, Perce'e seslendi: «O bacaksızı iyi yola getirdin, ortak.»

«Sizin de yardımınız oldu.»

LeRoy bambaşka bir noktaya takılmıştı. «Hünsa ne demek?» diye sordu.

18

— Evet! Ben, Kont Zarko sonunda Radyum X-ışın-Ograf'ı elde ettim! Elimde böyle bir silah olduktan sonra bütün dünyayı yönetebilirim.
— O kadar acele etme Zarko. Hiç kımıldama... Bu yapı kuşatılmıştır! Senin terör rejimin sona erecek artık.
— Ajan Carruthers! Demek sensin. Korkarım yanılıyorsun. Bu oyunda, bütün kozlar benim elimde. Kızı getirin!
— Betty! Betty... Benim... Ben Tom!
— ... Kim?
— Betty, sevgilim... Bu canavar sana ne yaptı?
— Şimdi ne diyorsun, Carruthers? Şimdi durum biraz değişti değil mi?
— Bunu senin yanına bırakmayacağım Zarko.

Kısa kollu gömlekler, spor pantolon giyen Al Chester stüdyonun güneşli yollarında ağır ağır ilerliyordu. Güneş gözlüklerinin ardındaki gözleri, birkaç adım önünde yürüyen, esintiyle etekleri açılan 1920 kılıklı, kızıl saçlı güzele dikilmişti.

Sırtında önü açık bir gömlekle dar paçalı bir pantolon olan LeRoy da onu karşıdan görerek geldi, yanına yanaşıp kardeşiyle uygun adım yürümeye başladı. «Hava almaya mı çıktın, Al?»

«Evet. Biraz da çevredeki güzellikleri görmeye. Arada bir eğlence arıyor insan. Kapıların durumunu inceledin mi?»

LeRoy, «Kapılar beş tane,» diye söylendi usulca. «Hepsinde nöbetçi var; günün yirmi dört saatı hem de. Stüdyonun garajına yakın olanı... kamyonlar daha çok oradan girip çıkıyor. Öbür kapıları arabalar kullanıyor genellikle.»

«Ya duvarlar?»

«Alarm sistemi var,» dedi LeRoy. «Hep elektronik; garajın arkasındaki bir yapıya bağlı. Biri içeri girecek olursa, duvarlara çevrilen televizyon kameraları çalışmaya başlıyor hemen. Kapılardan görünmeyen yerleri bu kameralarla denetliyorlar. Küçük araçlarına binip hemen olay yerine yetişebilmek için.»

Al kıs kıs güldü. «İnsan kendini yeniden kodeste sanıyor değil mi?»

Önlerinden yürüyen kızıl saçlı kız ikinci kattaki makyaj odalarına çıkan basamakları tırmanmaya başlamıştı. Kısa eteğinin altındaki bacakları büsbütün göz önüne serilmişti şimdi.

LeRoy, «Kodeste böyle şeyler yoktu,» diye söylendi.

Al, «Olsaydı üç günde canı çıkardı,» dedi. «Kasalardan söz et şimdi.»

«Buradaki kasalar, her gün çekilen, her sabah laboratuardan gelen bölümlerin korunmasında kullanılıyor. 'Günlükler' diyorlar onlara. Oradan alıp kesime götürüyorlar her gün.»

«Kesim işi bitince akşamları yine aynı kasalara mı konuyor hepsi?»

«Evet. Ancak hepsi birleştirilip de iş kopyası denen hale geldi mi, negatifi laboratuarda saklıyorlar.»

«Sen filmciliği öğrenmeye başladın bayağı.»

«İnsan kendini yetiştirmeli,» dedi LeRoy. «Bir de kız buldum... Kesim işinde çalışan birinin yardımcısı. Bana çok yardımı dokunuyor.»

Al, «Senin kim olduğunu biliyor mu?» diye sordu kuşkuyla.

LeRoy başını iki yana salladı. «Yok efendim. Elektrikçiyim ben. Arkadaki sette çalışıyorum. Adım Hank Jones.»

«İyi,» dedi Al. «Sen ona nasıl bir yardımda bulunuyorsun peki, Hank? Fişe sokup kısa devre yapmayasın?»

«Yok canım, kız evli.»

«Uzun etme. Burası Hollywood. İnsanın burada çalışması demek, bir çocuğun şekerleme fabrikasında kilitli kalması demek.»

İki kardeş köşeyi dönerek stüdyonun yemekhanesine yöneldiler.

LeRoy, «Senaryo nasıl gidiyor?» diye sordu.

«Bizim Perce iyi çalışıyor. Dediğine bakılırsa senaryo yarılanmış. Adamımızı seçerken akıllı davranmışız değil mi?»

«Evet,» dedi LeRoy. «Umarım işin sonuna kadar iyi bir ortak olarak kalsın.»

«Bu güne kadar herhangi bir aksaklık çıktı mı?»

Küçük sayılabilecek bir bahçeye sığdırılan, pahalı Japon hasırlarıyla çevrelenen yüzme havuzu parlak güneşin altında ışıltılar saçıyordu. Ev, Coldwater Canyon'un derinliklerine bakan bir düzlükte kurulmuştu. Bir cumartesi sabahıydı. Yakınlardaki tenis kortlarından gelen top sesleri aşağıdan yükselen trafik gürültüsüne karışıyordu.

Harry Elbert'ın evinin sürgülü cam kapılarından biri açıldı, ince uzun bedenine eprimiş bir blucinle birörnek gömlek geçiren William elindeki kahve fincanıyla dışarı çıktı. Parlak ışık gözlerini kamaştırınca yüzünü buruşturdu, sonra da, gözleri güneş gözlükleriyle korunan Harry Elbert'ın hiç kımıldamadan sırtüstü yattığı şezlonga yürüdü. Harry'nin gövdesi süründüğü güneş yağından ötürü pırıl pırıl parlıyordu. Ağzından bir periskop gibi yükselen, arada sırada mavimtrak bir duman salan pürosu bir yana bırakılırsa, baba Elbert'ın hiç bir canlılık belirtisi göstermediği söylenebilirdi.

«Merhaba,» dedi William.

«Haa, sen misin? Gece geç geldin galiba.»

«Hıı. Epey geçti galiba.»

«Umarım karı peşinde koşuyordun.»

«Evet.»

«Hem de erken bir saatta başladın, değil mi? Dün öğleden sonra seni stüdyoda aradım, çıkmıştın. Değdi mi bari?»

William, «Herhalde değdi,» diye söylendi esneyerek.

«Eve getir de görelim.»

William, «Sana bıraktığımız sayfaları okudun mu?» diye sordu.

«Henüz okumadım,» dedi Harry. «**Cimarron**'un son sahnelerinin kesimiyle uğraşıyoruz. İşim başımdan aşkın. Hiç bir şey okuyamam. Sen anlatsana.»

William bir yere iliştı. «Bence çok iyi oluyor. Güzel bir gerilim var. Soyguncu olmalarına yol açan durum falan... Hareket çok, fazla söz yok. Konu çok güzel gelişiyor.»

«Senaryo ne zaman biter?

«Sanırım bir iki hafta içinde. Perce iyi iş çıkardı doğrusu. Tabii hep denetim altında tutulması gerekiyor ama... Biliyor musun, başlarında durdun mu bu eski yazarlar bayağı iyi iş yapıyorlar.»

Harry de bu gerçeği kabul etti. «Onun da bildiği bazı şeyler var tabii. Onca yıl bu işte çalıştıktan sonra bilmese ayıp olur.»

William başını salladı. «Evet ama... o enikonu üstün bir yazar. Tam istediğim havayı veriyor senaryoya. 1949 yılında çevrilen iyi melodramlara benzedi. Senaryonun gerçeğe uygun olduğunu hissediyorsun, tamam mı?» Kahvesini bitirerek ekledi. «O herifle çalışmak benim hoşuma gidiyor.»

Harry pürosunu ağzının öbür yanına aldı. «Gözünde büyütme çok.»

«Anladım.»

«Herifi bağrına basma.» dedi babası. «Öbür haydut eskileriyle de pek sıkıfıkı olma.»

«İyi ama ben bu adamlarla birlikte çalışıyorum.»

«Tamam, o sınırı aşma. Dostluk kurmaya kalkışma. Birlikte yemeğe falan gidiyorsunuz... Biraz daha soğuk davran.»

«Birlikte yemeğe gitmekten ne çıkar?

«Anladık, yemeğe git ama sıkıfıkı olma,» dedi Harry. «Çünkü Perce senaryoyu yazıp bitirince bazı bölümlerin yeniden yazılmasını isteyeceğiz biliyorsun.»

«Biliyorum tabii. Aslında yeniden yazılması gereken yerler çok az. Perce de biliyor onu. Konuştuk biz.»

«Değişmesi gereken bölümleri kimin yazacağını da konuştunuz mu?»

William gözlerini kırpıştırarak baktı. «Perce yazacak.»

«Hayır, evlat,» dedi Harry. «Sen yazacaksın.»

«Beni mi?» Sırıtıyordu William. «Ben yazar değilim ki.»

«Başlayıncaya kadar hiç kimse yazar değildir. Bir başladın mı çabuk ilerletirsin. Öyle yapacağız ki jenerikte seni de yardımcı senarist olarak gösterebilelim.»

William bir an düşündükten sonra, «Benimle gırgır geçiyorsun,» diye söylendi.

«Hayır, geçmiyorum.»

Oğlan, «Dur hele,» diyerek karşı çıktı. «Perce'in ne kusuru var? Şimdiye kadar çok iyi çalıştı...»

«Allah allah,» diye bağırdı Harry. «Bir şeyi senin kafana sokmak için resim mi çizmek gerek? Perce işini bitirince ona posta koyacağız, sonra da senaryoyu sen elden geçireceksin. Nasıl yapacağını da ben göstereceğim tabii. Bir şeyler eklenecek, bazı konuşmalar değiştirilecek, orası burası parlatılacak... Filme katkısı olanlar kararlaştırılırken senin adın da Perce'inkiyle birlikte yazılacak.»

İyice şaşkına dönen William başını iki yana salladı. «Böyle bir şey yapabilir misin sen?»

Harry yerinde doğruldu, pürosunu yanındaki kül tablasına fırlattı. «Haftanın her günü yaparım hem de. Dinle de anla. Adın jeneriğe geçerse satılan her televizyon filminden sana da pay düşer, filmi sinemalarda gösterirsek oradan da para alırsın, dizi film olursa ayrı para, kitap halinde basılırsa yine para. Onun için git Yazarlar Birliğine üye ol. Senaryonun ikinci kez yazılması senin görevin. O işi bitirdiğin zaman cebin para görecek.»

«Perce de kazıklanmış olacak.»

«Ne kazığı be? Peşin para aldı... jenerikte adı da geçecek. Kaç yıldır görmedi bunları... Belki yeni bir iş bile bulur kendine. Kötü mü?»

«İşin kokusu kötü,» dedi William.

«Burnunu tut öyleyse. Şunu da iyi bil ki eline fırsat geçse o da bana aynı şeyi yapar.»

Yerinden kalktı, gözlüklerini çıkararak gerindi, havuzun kıyısına gidip suya atladı acemice. Havuzun ucuna kadar yüzdükten sonra çıkıp kurulandı. Güneş gözlüklerini gözüne takınca dikkatle oğluna baktı.

«Ne oldu?» diye sordu. «Kamyon çarpmış gibi bir halin var. Neye sıkıldın?»

«Senin söylediklerine. Az önce söylediklerine inanamıyorum bir türlü. Ne biçim kazık atıyorsun adama?»

Harry uzanıp oğlunun omuzunu okşadı. «Burası senin komünlerinden biri değil,» diye söylendi kabaca. «Merak etme, yakında sen de alışırsın bu işlere.»

Havlusuna sarınarak sürgülü kapılara yöneldi.

«Evet,» diye mırıldandı William. «Benim korktuğum da o.»

19

— Çek ellerini üstümden! Hayvan herif, sen beni ne sanıyorsun? Ne biçim bir kız olduğumu sandın?

Kortta insan topa vurdu mu, kötü bir vuruş olduğunu raketi çekmeden anlardı. İyi bir vuruş yaptığın zaman da karşındakinin yüzünden anlardın öyle olduğunu; onun topu kaçırdığını görmeden anlardın.

Onun için de, sıkıcı bir büroya tek başına kapanıp günde sekiz dokuz saat yazı yazmak bir işkence olmuştu başlangıçta. Tek başına çalışıyordu; konuşacak, şakalaşacak, «Kötü vuruş!» diye uyarıda bulunacak kimse yoktu.

Senaryo yazmak ne zamandan beri manastırda yaşamak anlamına geliyordu peki? İnsan böyle karanlık bir kutuya hapsedilirse yazdığının iyi mi, kötü mü olduğunu nasıl anlardı?

Bazı bölümlerin çok gittiğini seziyordu gerçi. Al'le LeRoy yazdıklarını okuyor, büyük bir incelikle, her şeyi tam tamına yansıttığını söyleyerek başlarını sallıyorlardı. Billy Elbert ender olarak odaya uğrayıp yazılanları gözden geçirirse (İkinci haftadan sonra herkesin kendisine Billy demesini istemişti), Perce'in bomba gibi iş çıkardığını yineliyordu. Billy'nin en büyük övgüsü buydu. «Bomba gibi olmuş!» İyi ama o ne anlardı ki?

En kötüsü de Harry'den hiç ses çıkmayışıydı. Yazılan sayfalar ona gönderiliyor, ancak hiç bir tepki alınmıyordu. Harry

kurgu uzmanlarıyla bir odaya kapanıp altı milyonluk filmini bitirmeye çalışıyordu.

Senaryonun iyi gittiğini gösteren ilk belirti hiç beklenmedik bir yerden geldi.

Kızıl saçlı Bayan Lister'dan. (Harry bu güzel vücutlu kızı beceriyor muydu acaba?) Büronun bütün yükünü, bütçeyi, maaş bordrolarıyla muhasebe işlerini yüklenen, herkese giriş kartı çıkartmak, arkadaki otoparkta herkesin arabasına yer bulmak (Perce'in eski Cadillac'ı ve Chester'ların Billy Elbert'ın araba sorunlarını çözümleyen tamirciden satın aldıkları eldendüşme Vega) için uğraşan sessiz kızdan.

İşini büyük bir düzenle yapan Bayan Lister'ın oturup çene çalmak gibi bir alışkanlığı da yoktu. Perce'in yazdığı sayfaların her sabah alınıp yeniden daktilo edilmesi ve fotokopi çıkartılması işini de sessizce üstlenmiş, her sayfanın bir kopyasını dosyaya, birini Harry'ye, birini Billy'ye, sonuncuyu da Perce'e ayırmaya başlamıştı.

Derken, üçüncü haftanın ortalarına doğru, Perce'e yeni bir daktilo bulmanın gerekli olduğunu söyleyiverdi. Ertesi gün, külüstür L. C. Smith'in yerine hemen hemen hiç kullanılmamış lüks bir IBM konmuştu.

Bir iki gün sonra Bayan Lister yeni bir öneride bulundu. Perce çalışma saatları içinde taze kahve içmek isterdi belki; Bay Elbert'ın dolaplarından birinde kimsenin işine yaramayan bir kahve makinesi olacaktı. Kahve makinesi de ertesi gün geldi; bir kutu kahve, bir kutu süttozu ve bir fincan takımıyla birlikte.

Ertesi hafta Bayan Lister yazarın oturduğu eski iskemlenin yerine bir yenisini getirdi kendi elleriyle.

Perce, «Bunca lüks,» diye mırıldandı. «Ne yaptım da bunlara hak kazandım?»

Kız, «Bu büroda her şey lüks tutuldu,» diye karşılık verdi.

«Başlangıçta öyle değildi ama. Bay Elbert yazdığım senaryoyu mu beğendi yoksa?»

«Bilmem. Onun başını kaşıyacak vakti yok.»

«Öyleyse siz beni yazılı sınavdan geçirdiniz ve iyi not verdiniz.»

Bayan Lister hafifçe gülümsemek hakkını tanıdı kendisine. «Daha kötü şeyler okuduğumu söyleyebilirim.»

«Bu hafta da iyi şeyler yazarsam gelecek hafta ne ödüller vereceksiniz, Bayan Lister?»

«Bana Audrey deyin.» Boş odaları gözden geçirdi. «Yapışık kardeşleri ne yaptınız?»

Perce, «Balığa çıktılar,» diyerek göz kırptı. Chester'ları öğle yemeğinden sonra eve yollamaya başlamıştı. Bazı günler stüdyoya hiç uğramadıkları da oluyordu. Ne çıkardı peki? Harry'i batıracak değillerdi ya. Kaldı ki Harry onların hikayesini ölmüş eşek fiyatına almıştı; onların da bu kadarcık bir avantası olmalıydı. Üstelik Al'le LeRoy'nu büroda oturarak onun yazdıklarını okumalarının, ya da yazmayı kesse de beyzbolden, yahut Vega'nın kaç litre benzinle kaç kilometre yol yaptığından söz etsek diye beklemelerinin hiç yararı yoktu. Perce götürü iş yapıyordu. Senaryoyu ne kadar çabuk bitirir de teslim ederse, anlaşmanın, düzeltmeler, değişiklikler bölümüne o kadar erken geçilir, Perce de yeniden kazanç sağlamış olurdu.

Audrey onun sigaralarından birine uzandı.

«Bilir misiniz, o iki adam bana korku veriyor zaman zaman.»

«Kedi kadar yumuşaktırlar,» dedi Perce.

«Bakışlarından hoşlanmıyorum. Hele o iri yarı olan öyle bir bakıyor ki insana.»

«Eee, yıllarca sizin gibi bir şey görmemişler tabii.»

«Öyle bakacaklarsa başka birini bulsunlar.» Audrey biçimli poposunu bürodaki kanepeye yerleştirdi ve arkasına yaslandı. Ancak kırık yaylardan biri sırtına batınca, «Uff!» diye bağırdı. «Hey, bunu burada tutmak hiç doğru değil.» Yüzünü buruşturdu. «Bıçaklıyor insanı.»

«Saçma! O kanepe antikacı dükkanlarına layık bir parça.» Gülüyordu Perce. «Carole Landis meslek hayatına bu minderlerin üstünde başladı desem bana inanır mısınız?»

«Carole kim?»

Perce suratını astı. «Hay allah, bu kadar yaşlandığımı bilmiyordum. Ya da sizin bu kadar genç olduğunuzu.»

«Siz yaşlı değilsiniz. Olgun erkek dedikleri çağdasınız.»

«Altı saat daktilo başında çalıştıktan sonra denerseniz düşkırıklığına uğratırım sizi.»

«Öyleyse ben size daha rahat bir kanepe bulayım da arada sırada biraz dinlenin.»

«Askerin moralini düzeltmeye çalışıyorsunuz herhalde.»

Audrey keyifli keyifli gülümsedi. «Yaşlı bir adam olduğunuzu söylemiştiniz hani?»

Perce, «O kadar da yaşlı sayılmam,» diye mırıldandı.

Bir iki gün sonra, öğle tatilinde bir kanepe geldi büroya. Stüdyonun iki adamı eskisini çıkarıp yenisini soktular; döşemesi yumuşak, minderleri şişkin olan geniş, rahat bir kanepe.

Büro içi haberleşme aygıtının başına geçerek Audrey'yi aradı. «Bu da çok lüks,» dedi. «Ne zaman deneyeceğiz?»

Kız, «Benim adım Carole değil,» diye karşılık verdi. «Neyse, bugün olmaz zaten. Bay Elbert hepimizi dörtnal koşturuyor bugün.»

«Biraz dinlenip gevşemek isterseniz kölelerin yanına gelin, hanımefendi.»

Al ertesi sabah şöyle bir baktı, ardından, «Üff be,» diye mırıldandı. «Bunu hakketmek için ne yaptık ki?»

«İnsanın yıldızı parladı mı tam parlar,» dedi Perce.

Al gazetesini okudu, kahvesini içti, sonra da sabah yürüyüşüne çıktı. LeRoy o sabah danışmanlık yapmaya gelmiyordu; özel bir işin peşinde koşması gerekmişti.

Öğle yemeğinden sonra Al ceketini kanepenin üstüne bırakarak tuvalete gitti. Cebinden düşen dörde katlanmış bir sarı kağıt yerde kalmıştı.

Perce kağıdı yerden aldı.

Sarı sayfanın üstünde Al'ın özentili el yazısıyla, kitap harfleriyle yazılmış bir sürü şey vardı.

1. Yönetmen kesim yapar.
2. Yapımcı ya kabul eder ya da etmez
3. Kurgu değiştirilirse editörle birlikte değiştirilir
4. Son biçimini alan film **iş kopyasıdır**
5. Editör, yazıların, optik hilelerle başka numaraların gireceği yerleri işaretler
6. Bunların yapılabilmesi için filmi canlandırma bölümüne yollar; yazılar, optik numaralar filme sonradan eklenir
7. Efekt uzmanı kapı çarpmalarını, ayak seslerini, sirenleri falan banda alır

8. Bu kuşağı iş kopyasıyla eşzamanlı olacak şekilde hazırlar.

9. Söz kuşağı iş kopyasına daha sonra eklenir

10. Bileştirme — resimler
müzik
söz kuşağı
efekt
büklümler
hep bir kuşakta toplanır

11. Yabancı ülkelerin kopyaları (söz kuşağı ve efekt kuşağı)
(müzik ve efekt kuşağı)

12. Bileşik kuşak optik kuşağa

13. Negatifler iş kopyasına uyacak şekilde kesilir

14. Optik efektler eklenir

15. Hepsi negatife yapıştırılır

16. Negatif, optik kuşakla birlikte **laboratuara** yollanır

17. Optik kuşakla birleştirilmiş olan negatiften bileşik negatif ya da çoğaltma negatifi elde edilir

18. Zaman ve renk yanlışları düzeltilir

19. NEGATİF laboratuarda saklanır. Stüdyoda değil, Hollywood'daki laboratuarda.

«... Yanılmıyorsam o benden düştü.» Çok tatlı bir sesle konuşuyordu Al.

Tuvaletten dönmüş, kapıda dikiliyordu.

Perce sarı kağıdı ona uzattı.

«Sen filmciliği iyice öğrenmeye karar vermişsin anlaşılan.»

Al başını salladı. Kağıdı cebine yerleştirirken, «İçerideki arkadaşlardan biri bize mektup yazmış,» diye açıkladı. «Filmlerin nasıl yapıldığını öğrenmek istiyor. Ben de teknik bölümdeki arkadaşlardan bazılarına birkaç soru sordum...»

Perce, «Arkadaşın kodeste film mi çevirecekmiş?» diye sordu.

«İnsan dört duvar arasında uzun süre kalınca,» dedi Al, «olmadık şeyler düşünmeye başlar. Öğleden sonra burada kalmamı gerektiren bir durum var mı, ortak?»

Bir an önce işe başlamak için sabırsızlanan Perce, «Keyfine bak,» diye karşılık verdi. «İstediğin yere gidebilirsin.»

... Ve aynı gün öğleden sonra, çetenin kamyonu soyduğu tarihi kesin olarak saptamak amacıyla Al'ın yazdığı hikayeyi

karıştırırken, eski hükümlünün ıkına sıkına yazdığı cümlelerden biri gözüne ilişti:

... Bizim meslekte, başarı kazanmanın 'püf noktası,' en küçük ayrıntıya varıncaya kadar her şeyi başından düşünmek, inceleyip tasarlamaktır. Plan yapmak aylarca sürse bile sıkılmayacaksın. Unutma ki fırsat ancak bir kere ele geçer. İlk denemede başardın, başardın... Başaramazsan...

İnsana dokunuyordu bayağı. Onca zaman plan yapsınlar... Florida'da para harcamaya başlayan o karı delisi olmasaydı, bu çocuklar asla yakayı ele vermezlerdi. Al Chester'ın hesaba katmadığı tek şey insan denen unsurdu.

Şimdi de filmciliği öğrenmeye koyulmuştu Al; her yönünü, her ayrıntısını.

Burada bir 'işi' çevirmeye niyetlenircesine.

... Kodeste kalan, filmcilikle ilgilenen bir arkadaş için ha? Olacak şey değil... Al onunla dalga geçiyordu belki de.

Elbette, başka türlü olamazdı zaten. Al ve LeRoy Chester bu yerin dibine batasıca stüdyoyu soymaya kalkışmazlardı herhalde.

Bu düşünce eğlenceli geldi Perce'e. Bakarsın oradan da bir hikaye çıkardı. Orta yaşlı iki haydut stüdyoyu soymaya kalkışıyorlar. Orada çalışanlara ödenecek haftalıkları ele geçirmeye çalışırlardı mutlaka. Cuma günü ya da ayın birinci günü vezneye saldırarak... Yoo, o da olmaz... Bu çağda para yerine çek veriliyor herkese. Öyleyse çağdaş bir yöntem uygulayacaklardır. Sözgelimi birilerini rehin alabilirler. Al ve LeRoy Chester seslendirme stüdyolarından birine girerek dizi filmlerden birinin yıldızını kaçırıyorlar -Telly Savalas ya da Farah Fawcett-Majors- ve yarım milyon fidye istiyorlar... Evet, olsa olsa böyle olabilirdi.

Hey, dedi kendi kendine. Bayağı iyi bir şey çıkabilir bundan.

Bırak, Perce, işinin başına dön. Götürü çalıştığını unutma.

O gün yazılması gereken sayfaları yazıp bitirdiğinde saat altıyı geçiyordu. Artık evine gidip viski şişesini açabilir, günün ilk içkisini -çoktan hakkettiği içkiyi- içebilirdi.

Yerinden kalkarak gerindi, yazılı sayfaları toplayıp Aud-

rey'yi aradı. Çıkarken yazıları ona bırakacağını bildirmek istiyordu.

Audrey, «Ben gelir alırım,» dedi.

Birkaç dakika sonra oradaydı. Güzel gövdesini daha da güzel gösteren mavi bir kazakla etek giymişti o gün.

Perce dosyaladığı sayfaları ona uzatarak, «Buranın servisine hiç diyecek yok,» diye şakalaştı.

«Hakkettin,» dedi kız.

«Bu sayfaları dikkatle koru. En azından Oskar kazanacak şeyler bunlar.»

Audrey odadan çıkmak niyetinde değildi sanki.

«Burada içecek bir şey var mı?» diye sordu. «Şöyle sert bir içki içsem iyi gelecek.»

«Kahveden başka bir şey yok.»

Genç kız, «Allah kahretsin,» diye mırıldanarak kanapeye çöktü. Yüzü gergindi. Ve bugün hiç gülmüyordu.

«Hey,» dedi Perce. «Neyin var? Harry çok mu yoruyor seni?»

Audrey başını iki yana salladı.

«Sanırım işimi sevmiyorum,» diye söylendi. «Bir stüdyoda çalışmanın, yıldızların arasında, film dünyasının içinde yaşamanın çok heyecan verici olacağını sanmıştım...» Yüzünü buruşturdu. «Eve gitsem, duşun altında dursam, içimdeki pislik duygusundan arınabilir miyim acaba?»

Perce kızın yanına oturdu.

«Neyin var, küçük?» diye yineledi. «Gel bu ihtiyara anlat.»

«Anlatsam da senin yardımın olamaz.»

Başını iki yana sallıyordu yine.

Perce kolunu onun boynuna doladı: Audrey'nin omuzu kaskatıydı.

«Ben buraya sana cilve yapmaya gelmedim,» diye terslendi ansızın.

«Elbette onun için gelmedin. Perce kızın kokusunu içine çekiyor, elleri bacağının gergin derisinin üstünde dolaşıyordu. «Hiç fena olmazdı oysa.»

Dudaklarını kızın ağzına yapıştırdı. Önce liseli öğrenciler gibi boğuştular, ardından Audrey'nin dudakları aralandı, istekle erkeğe sarıldı.

Bir ara kendini çekerek, «Kapı açık,» diye mırıldandı.

«Çaresine bakarız.» Perce yerinden kalkıp kapıyı kapadı,

eski kilidin anahtarını çevirdi. Sonra da pencereye giderek perdeyi çekti. Paramount'taki eski günlere benzemişti şimdi. Saat beş dedi mi çekmecelerdeki içki şişeleriyle sekreterlerin donları çıkar, eğlence başlardı... Paramount'ta çalışmanın en güzel yanlarından biriydi bu.

Pencereden dönünce odanın iyice loşlaştığını farketti. Yine de, kızın pabuçlarını atıp kazağını çıkarmaya giriştiğini, diri, güneş yanığı bedeniyle sutyeni zorlayan dolgun göğüsleri görebiliyordu.

«Güzelim,» diye mırıldandı. «Sen bambaşka bir şeymişsin.» Heyecanlanmıştı: nicedir böylesine isteklendiğini hatırlamıyordu.

«Evet, öyleyimdir.» O akşamın hedefi olan göğüsler göz önüne serildi. Perce'in ağzı kızın topoğrafyasını ezberliyor, elleri etekliğin fermuarıyla boğuşuyordu.

Audrey, «Sen de soyun,» diye mırıldandı. Ardından, «Sen de pek kötü sayılmazsın,» diye ekledi.

«Yaşımı hesaba katarsan yani.» Bundan başka konuşma olmadı.

... Loş odada, tenlerine yapışan yumuşak döşemenin üstünde uyuyakalmışlardı.

Perce gözlerin açıp bakındı, yerdeki giyecekleri görünce kıs kıs güldü.

«Niye gülüyorsun?»

«Bu kanepe rol dağıtımında kullanılmaya hazır artık. Göreve başladı.»

«Gelirken hiç böyle bir niyetim yoktu,» dedi Audrey.

«Kanepeyi ilk kullanan olduğun için göğsün kabarmıyor mu?»

«Kabarmaz olur mu?» Audrey yerinden kalkıp giyeceklerini toplamaya koyuldu. «Seni kanepeye yatırmadan becerdiler oysa.»

Perce yine dalmıştı

Kızın söylediği sözün anlamını kavrayınca gözlerini açtı. «Ne demek istiyorsun sen?»

Audrey etekliğini giymiş, kazağını kızıl saçlı -o parlak kızıl rengin boya olmadığı da kesin olarak kanıtlanmıştı şimdi- başından aşağı çekiyordu.

Perce kalkıp oturdu. «Açık konuş, küçük. Böyle gizemli sözler etme bana.»

Audrey hiç bir açıklama yapmadan kapıyı açtı ve çıktı. Perce tuvaletin kapısının kapandığını işitti.

Ne demek istemişti bu kız?

Giyinip onun dönmesini bekledi.

Audrey geri geldiğinde yüzünü gözünü boyamış, saçlarını taramıştı. Harry Elbert'ın sağ kolu değilse bile sol kolu olan becerikli sekreterdi yine.

«Demin söylediğin söz ne anlama geliyor?»

«Şu anlama geliyor...» Audrey bir an duralayarak bir sigara yaktı. «Aslında hiç bir şey söylememem gerekir ama... Sen burada oturup eşek gibi çalışıyorsun, yazdıklarının çok iyi şeyler olduğunu da hepimiz biliyoruz...»

Perce'in ensesi karıncalanmaya başlıyordu.

«Ve?»

Audrey, «Ve kazığı yiyeceksin,» diye sürdürdü öfkeyle. «Ve sana söylediklerimi birine anlatacak olursan yalandır derim, çünkü ben o pezevengin emrinde çalışıyorum ve işimi kaybetmek istemiyorum. Hiç değilse daha iyisini buluncaya kadar.»

Kapıya yönelmişti ama Perce de iyice uyanmıştı artık. Uzanıp kızın kolunu tuttu.

«Anlat,» dedi. «Hiç korkma seni bu işe karıştırmayacağım.»

«Anlatılacak pek fazla bir şey yok aslında. Doksan yedinci sayfayı bitirdin; 'kararır' yazısını yazdığın gün senin de dünyan kararacak, işin bitecek.»

Perce kendini tutmaya çalışarak sordu. «Benim yerime kim geçecek?»

Billy ha?

Audrey birden geri dönerek Perce'e sarıldı. «Senden çok hoşlandım,» dedi. «Böyle bir kazığı hiç hakketmedin.»

Bir an sonra kız da yok olmuştu, o gün yazılan sayfalar da.

Perce yeni kanepenin üstüne yığıldı.

Allah kahretsin.

...Nasıl olmuştu da onca yıldır tanıdığı Harry Elbert'ın huyunu değiştirmeyeceğini düşünememişti? Niye hazırlanmamıştı böyle bir numaraya?

Harry başından beri onu kullanmak niyetindeydi. Onu bu köhne büroya tıkarak işi bitirmesini beklemişti. Sonra da kurubüzük oğlunu onun yerine geçirecek, adının jeneriğe yazılmasını sağlayacaktı.

Kanepeden kalkarak dışarı çıktı. Midesi bulanıyor, ağzında safra tadı duyuyordu.

...Çılgınlar gibi çalışmıştı onca zaman; başarı ödülü peşinde koşan dürüst izciler gibi uğraşmış, bu senaryonun, yazabileceklerinin en iyisi olması için çaba harcamıştı.

Kendisini korumayı düşünmeden. Üstelik bu numara -birinin beleşten jeneriğe geçmesini sağlamak- öyle eski bir numaraydı ki nasıl yapıldığını bile unutmuştu Perce. Hollywood'un en eski numarası!

Pekalâ, Perce, Harry'nin tuzağına düştün demektir. Şimdi ne yapacaksın?

Telefon çaldığında o çoktan yatağa girip sızmıştı.

Vera, «Nasıl gidiyor?» diye sordu. «Bütün gün senden haber bekledim.»

«Çok güzel gidiyor.»

...Sesin bir tuhaf geliyor. Yemek yedin mi sen?»

«Acıkmadım ki.»

«Perce, sarhoş musun yoksa?»

«Evet.»

«Neden ama?»

«Elbet bir nedeni var, güzelim. Bana bir iyilik et, bu akşam hiç soru sorma. Çok yorgunum.»

Vera, «Keyfin, bilir,» diyerek telefonu kapattı.

Perce de almacı yerine bırakıp yüzünü yastığa gömdü.

Yarın bir şeyler düşünecekti. Yarın o da Harry Elbert'a kazık atmanın bir yolunu bulacaktı.

...Yarın olmazsa öbür gün.

Saat on biri geçiyordu. Chester'ların yeni tuttukları iki odalı, möbleli apartman dairesindeki radyo, bütün gece çalışan bir istasyonun yayınladığı kovboy şarkılarını çalıyordu.

Üstünde donundan başka giyecek bulunmayan, yine de hafifçe terleyen Al Chester mutfaktaki kahvaltı masasının başındaydı. Önünde yazılı kağıtlar, bir kiralık araba acentasının broşürü, bir Los Angeles telefon rehberi, bir de Los Angeles il haritası vardı. Mavi kalemle bir yol çiziyordu haritanın üstüne.

Sokak kapısının kilidine bir anahtar sokuldu, LeRoy eşofmanıyla gelerek mutfaktaki küçük buzdolabına yanaştı.

Bardağa doldurduğu soğuk sütü içip bitirince kardeşine döndü. «Nasıl gidiyor?»

Hâlâ yol çizgilerini işaretleyen Al, «İyi gidiyor,» dedi. «Bu akşam biraz geciktin.»

«Jimnastikhaneden çıkınca bir bayanı evine bıraktım. Arkadaşlık ettiğim bir kadın. Halter kaldırıyor.»

Al sırıttı. «Seni de kaldırdı mı?»

«Sen yaşlandıkça daha ahlaksız oluyorsun,» dedi LeRoy. «Hep pis şeyler düşünüyorsun.»

«Zaman öldürmek için.» LeRoy kardeşinin omuzunun üstünden haritaya bakıyordu.

Al, «Şimdi bütün iş zamanı ayarlamak,» diye söylendi. «Sen yarın arabayı al, bu yolları izle. Kronometre de al yanına. Her şeyi inceden inceye hesapla.»

LeRoy olur dercesine başını salladı.

Al, «Elbert'ın programı hakkında yeni bilgi var mı?» diye sordu.

«Kızın dediğine bakılırsa haftasonunda bitirecekmiş işi.»

Al, «İyi,» diyerek kalemi bıraktı ve gözlerini oğuşturdu. «Fazla beklemeyeceğiz artık.» Esnedi, gerindi, «Ben yatacağım,» diye mırıldanarak banyoya girdi ve dişlerini fırçalamaya koyuldu.

LeRoy, «Perce'le ne zaman konuşacaksın?» diye sordu.

«Sanırım zamanı geldi. Sen de öyle düşünmüyor musun?»

LeRoy pijamalarını giyiyordu.

«Bilmem,» dedi. «Emin değilim.»

«Zamanı gelmedi mi yani?»

«Hayır, ondan emin değilim,» dedi LeRoy.

Al, «Yapma,» diye söylendi. «Şimdi kuşkuya kapılacak zaman değil.»

LeRoy, «Gerçi o da paraya düşkün,» diye mırıldandı. «Evet, belki de güvenilecek bir adam. Yalnız... bir aksaklık çıkarsa... dayanabilir mi dersin?»

Al dişlerini fırçalamayı bitirmişti. «Ödleklik mi eder? Sence korkak mı?»

«Korkak diyemeyeceğim de...»

«Eee?»

«Yeterince paragöz değil belki. Ne demek istediğimi anlıyor musun?»

«Hayır, anlamıyorum,» dedi Al. «Bence o da herkes kadar seviyor parayı. Belki herkesten fazla.»

«Parayı seviyor tabii. Benim düşündüğüm şu: Bolca paraya sahip olmak için neleri göze alır, neleri göze alamaz?»

Al, «Onun yaşına gelen herkes ilerisi için bir güvence ister,» diye söylendi. «Ona düşen fazla bir iş de yok zaten. Bize uysun yeter.»

LeRoy yatağa girerek, «Evet, öyle,» dedi. «Ancak mutlaka üçüncü bir kişi gerekliyse -neden gerekli olduğunu da hâlâ anlamıyorum- niçin ille Perce olsun? Bir sürü insan var.»

«Perce olmalı,» dedi Al. «Bizi o koruyacak. Bunları daha önce de konuştuk, LeRoy. Yapacaklarımızı bilir, bize katılmayı da kabul ederse... bizi korumak zorunda kalacak demektir. Onu aramıza almazsak ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilemeyiz.»

LeRoy başını yastığa gömerken, «Hıı,» diye mırıldandı. «Yine de... Keşke biraz daha... kötükalpli olsaydı. Yaptığı işi de öyle seviyor ki!»

Al radyoyu susturdu, ışıkları söndürüp yatağa girdi.

Karanlığa doğru seslenerek, «Artık geri dönemeyiz,» dedi. «Bu noktaya geldikten sonra dönüş olmaz. Kararlaştırdığımız gibi yapacağız. Sanırım Perce'le konuşmanın zamanı da geldi.»

Karşılık alamadı. LeRoy çoktan uyumuştu.

20

— Yani...?
— Evet, iyi bildin. Onu demek istiyorum.

Perce istemeye istemeye gözlerini açtı. Aylardır bu kadar kötü uyanmamıştı. Tıp bilimi, şu akşamdan kalma kafayı Harry Elbert'a nakletmenin bir yolunu bulabilseydi ya! O namussuza böylesi layıktı.

Stüdyodaki sıkıcı büroya girip yazı yazmak düşüncesi içini karartıyordu. Bir neskafe yaptı, iki aspirin yuttu. Sonra da kulübe yollandı. Kortlardan birine çıkıp üstündeki gerginliğin birazından kurtulmaya çalışmalıydı.

Saat çok erkendi ama neyse ki Danny Kanter ondan önce gelmiş, oyun oynayacak birini aramaya başlamıştı. Zavallı Danny dört karısını da boşadığı halde beşinciyi bulmaya çalışıyordu hâlâ. Yalnız yaşadığı için de tenis kulübü onun ikinci evi, hatta ikinci iş yeri haline gelmişti. Kulübün üyeleri arasında ondan kötü oyuncu da yoktu gerçi; gelgelelim sabahın o saatında başkasını bulmak da olanaksızdı.

Korttan ayrılırlarken Perce adamı 3-0 yenmişti. Danny ellerini havaya kaldırmış, «Yeter!» diye bağırıyordu. «Pes dedik! İyi ki kimse görmedi beni.»

Terlerini silerek soyunma odalarına yöneldiler. Danny, «Senin öfken kime?» diye sordu. «Dostça oynayacaktık hani?»

Perce yaşlı adamın omuzunu tuttu. «Sen üstüne alınma, Danny.»

«Nasıl alınmayayım?» diye inledi Danny. «Öyle bir oyun çıkardın ki Nastase yanında acemi kalırdı. Karşındakini öldürmeye niyetlenmiş gibi oynadın.»

«Belki ama karşımda gördüğüm kişi sen değilsin.»

İçindeki saldırgan duyguların birazını boşaltmışsa da hâlâ stüdyoya dönmek istemiyordu.

Nereye gidebilir peki?

Senaryonun da tamamlanması gerekiyordu; son sahnelere gelmişti artık. Chester'lar zırhlı kamyonu soyarak dikkatle tasarladıkları kaçış planını uygulamışlardı. Şimdi çete dağılacak, sonra da yaşlı polis suçluların izini bulacaktı.

Canına yandığımın, iyi bir senaryo olmuştu. Çarpıcı, açık, hiç bir fazlalığı olmayan bir senaryo. Evet, ve iş bitince ona güle güle diyeceklerdi. Sonra da doğru dürüst cümle kurmasını bilmeyen o sevimli oğlan kalemi eline alacak, -babasının yardımıyla- her sayfada bir iki değişiklik yaparak, şuraya bir satır ekleyip şu diyalogu biraz değiştirerek... adının tanıtma yazılarına geçmesini sağlayacaktı!

Görülmemiş bir şey değildi ki bu. Her zaman rastlanan bir olaydı.

Aynı numarayı Perce de yapmıştı kaç kez; onun kadar bilgili olmayan başka yazarlara.

Peki başına geleni kabul etmek neden bu kadar güçtü şimdi?

...Bırak canım, onu anlamak için Beverly Hills'in kazıkçı psikiyatrlarından birine başvurmak gerekmezdi.

Başından beri kuşkucu ve alaycı olan Perce Barnes'ın beyni sulanmıştı yaşlanınca. Bu kez yazdığı şeye yürekten bağlanmak gibi bir budalalık etmişti. Bu senaryonun yalnız iyi bir senaryo olmakla kalmadığına, **onun** eseri olduğuna inanmaya başlamıştı.

Kurallardan birini bozdun, budala... Yıllar önce birisi kuralları sıralayıvermişti ona. Kimdi? Evet, Don Stewart'tı tabii. Hollywood'da en çok parayı alan, yıllarca Metro'da çalışan, ünlü filmlerin birçoğuna imzasını atan akıllı, keskin zekalı Don. Thalberg'den tutun, Louis B.'ye varıncaya kadar herkesle çalışan ve hepsini gömen Don Stewart... Birinin düzenlediği büyük partilerden birindeydiler o gece; pistin üstüne tente gerilmiş, yüzme havuzu sarhoşlarla dolu, eğlence olsun diye arada bir kızlar da havuza fırlatılıyor. Terasta ev sahibinin Dom

Perignon şampanyasını içerlerken Don canını kurtarmak isteyenlerin dikkat etmesi gereken üç kuralı açıklamıştı ona.

«Önce, senaryo yazarken başrolde Lana Turner'ı düşünmeyeceksin asla: çünkü o rolü mutlaka Norma Shearer'a verirler. İkincisi, ilk senaryoyu sen yazmayacaksın. Bekleyeceksin, sekiz on kişi ter dökecek, kalem tutmaktan parmakları şişecek, sonra sen onların yazdıklarını değiştirip düzelteceksin. O zaman, ne yaparsan yap, ilkinden daha iyi oldu denecektir...» Gevrek gevrek gülüyordu. Gecenin nemli havasında çın çın öten sesiyle, «Bir de,» demişti, «Bu namussuzların kalbini kırmasına asla fırsat vermeyeceksin, onların yaptıklarına asla aldırmayacaksın.»

Evet, Perce senaryonun ilk şeklini yazmakla ikinci kuralı bozmuş oluyordu. Harry'nin ona kazık atarak kalbini kırmasına fırsat verirse üçüncüyü de bozacaktı.

Hayır. Harry Elbert'ın canı cehenneme.

...Senaryoyu bitirir, parasını alır, defolup giderdi.

Stüdyodaki büroya girdiğinde saat on birdi. Oda boştu ama masanın üstünde bir pusula buldu. Billy Elbert okunaksız yazısıyla şöyle yazmıştı: «Arkadaş, bir iki saatlığına dışarı çıkmak zorunda kaldım. Senaryonun çok iyi gittiğini bildirmek için uğramıştım. Eline sağlık, gerisi de böyle gelsin!»

Baykuş gözlü kalıtımsal hergele! Senin de anan...

Perce kahve makinesinde kahve yaptı, ayaklarını masaya dayayarak fincanı eline aldı.

Az sonra da telefon çaldı. Vera'ydı arayan. Florence Nightingale sesiyle konuşarak, Perce'in iyi olup olmadığını sordu.

«Bomba gibiyim,» dedi Perce. «Merak edilecek bir şey yok. Yorgundum dün akşam; içkiyi biraz fazla kaçırdım. Hepsi bu.»

«Doğru söylediğine emin misin?»

«Sana yalan söylemem için bir neden var mı?»

«Ben birkaç neden düşünebiliyorum.»

Perce, «Eksik olma,» diye söylendi. İleride hayatımı yazacak olursan anlatırsın.»

«Daha iyi olduğun belli,» dedi Vera. «Eski terbiyesiz Perce'i görüyorum karşımda.»

Telefonu kapatınca bir şeyler yazmaya çalıştı. Yazdıklarını okudu, okudukları hoşuna gitmedi. Öbür odaya geçince Al Chester'ın yeni kanapede oturarak sessizce gazete okuduğunu gördü.

«Makineyi takırdatıyordun,» dedi Al. «Tıkır tıkır yazıyordun. Engel olmak istemedim.»

Perce, «Eksik olma ama yazdıklarım bir boka benzemedi,» diye söylenerek yazılı sayfaları yırttı. «Nasıl oldu da burada kaldın sen? Film endüstrisini inceliyordun hani?»

«Öğreneceğimi öğrendim,» dedi Al. «Bana gerekli olanı öğrendim.»

«Yoo, senin öğrendiklerin işin en kaba yanı. İşin içyüzünü, inceliklerini, herkesin birbirine nasıl kazık attığını hiç bilmiyorsun. Filmciliğin en eğlenceli yanı odur oysa.»

Al, «Sen bir şeye bozulmuşsun,» dedi. «Nedir?»

«Hiç sorma.»

«Doğrusu bana kalırsa, buradaki insanlar başka insanlardan pek farklı değil. Herkes bütün gün birbirinin gözünü oyuyor. Her yerde öyle ama buradakiler biraz daha hırslı belki. Yemeğe gidelim mi? Ben ısmarlayacağım. Yahudi yemeklerini sever misin?»

Murray'nin Ventura Bulvarındaki Kaşar Lokantası kalabalıktı; ne var ki Perce, Murray'yi yıllar önce tanımıştı; lokanta küçücük, kovuk gibi bir yerken. Şimdi lokanta da genişlemişti, sahibi de. Onları bir masaya oturtan Murray en az yüz kilo çekerdi.

Perce yumurtalı, kızarmış soğanlı bir sandviç istedi; Al de francala arasına konmuş kıyma rostosu. Bir bardak da portakal suyu. Portakal suyunu yemeğiyle birlikte istediğini söyleyince onlara servis yapan kız yüzünü buruşturdu.

Arkalarındaki masada üç genç kadın oturuyordu. Haftasonu hakkında tasarılar yapıyorlardı neşeyle. Haftasonunu Las Vegas'da geçirmeye karar verdiler; Vegas'a doğru dürüst bir kılıkta gidebilmek için de o gün öğleden sonra alışveriş yapmaları gerekiyordu elbette.

Perce, «LeRoy nerelerde?» diye sordu.

«Biraz işi var.»

Ismarladıkları yiyecekler geldi. Perce önüne konanı atıştırmaya koyuldu. Al, lokmalarını ağır ağır çiğneyerek, sandviçinin cadını çıkararak yiyordu.

«Geçen gün bir şey düşündüm,» diye mırıldandı. «LeRoy'la konuşurken aklımıza geldi. Hikaye konusu gibi bir şey. Anlatayım mı?»

«Nasıl bir konu?»

«Diyelim ki, biri, laboratuardaki kasada saklanan negatiflerden birini alıp götürdü, rehin olarak tutmaya başladı. Öyle bir durumda ne yaparlar?»

Perce omuz silkti. «Filmin sahibi kimse, malını geri almak için paraları sökülür. Niye sordun?»

«O negatifler çok değerli mi değil mi? Özellikle kopyası olmayan negatifler. İnsan birini çalabilirse epey para isteyebilir herhalde.»

«Onu deneyen oldu,» dedi Perce. «Bir iki yıl önce İtalya'da öyle bir şey oldu. Sanırım Fellini'nin filmlerinden biriydi... Negatifin iki üç makarasını çaldılar, Fellini iş kopyasıyla çalışarak yeni bir film yapmak zorunda kaldı.»

Al, «Yanlış,» diye söylendi. «İki üç makara çalmakla olmaz, bütün filmi yürüteceksin ki sonuç alabilesin.»

«Boşver,» dedi Perce. «Bizim elimizde bir hikaye var nasıl olsa. Şu anda, ikincisini düşünmek gereksiz.»

Müşterilerden biri çıkarken ona el salladı. Perce adamın kim olduğunu görmeden karşılık verdi.

Al dudaklarını peçetesine silerek sürdürdü. «Ben film hikayesi olarak düşünmemiştim zaten.»

«Ya ne hikayesi olarak düşünmüştün? Dergide mi yayınlanacak?»

«Yok canım, o da değil. Öyle bir şey gerçekten yapılabilse diyorum ben. Üstün yapım denen filmlerden biri çalınsa... Sözgelimi Bay Elbert'ın yeni çevirdiği o kovboy filmi...»

Perce gözlerini ondan ayıramıyordu. Ciddi mi konuşuyordu Al?

Servis yapan kız masaya yanaştı. «Tatlı ister miydiniz?»

«İsterim,» dedi Al. «Adamın dişlerindeki dolguları söken o bademezmelerinden bir iki tane yerim.»

Perce, «Ben biraz daha kahve içerim,» diye söylendi.

Kız uzaklaşınca, Al, «Tatlıya hiç dayanamıyorum,» diye dert yandı. «Harry'nin filmi çalınsa -kopya çıkartılmadan tabii- geri alabilmek için bir milyonu sökülür mü dersin?»

Ciddi konuşuyordu.

Güneşte başı açık dolaşmıştı besbelli. Başına güneş geçmiş olmalıydı.

Perce, «Bunları ne zaman düşündün?» diye sordu.

«Ooo, çoktandır düşünüyorum.»

«Sana bir uğraş bulmak gerek» dedi Perce. «Boş zamanlarını değerlendirmek için.»

Arka masada oturan genç kadınlar hesabı istemiş, kimin hesabına kaç para düştüğünü, servis yapan kıza ne bırakılacağını tartışmaya koyulmuşlardı.

Onların gergin pantolonlarıyla dolgun kalçalarına masanın yanından geçerken Al gözlerini ayırmadan baktı. Sonra da, «Düşünecek bol bol zamanım vardı,» diye sürdürdü. «Kodesten çıkıp buraya gelince, düşündüklerimi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğimi araştırmak fırsatını buldum.» Keyifle göz kırptı. «Sanırım gerçekleştirilebilir.»

Servis yapan kız tatlıyı getirdi. Al bademezmelerinden birini alarak iştahla gevelemeye koyuldu. «Ve senin sayende, bu işi çevirebilecek bir yerde bulunuyoruz.»

Ne uğraşı be! Bu herife gerekli olan psikiyatrik tedaviydi. Şurada soygunculuk mesleğinden kazanç sağlanamayacağını anlatan bir film çevriliyor, bu film onların hikayesinden esinlenerek hazırlanıyor... Ve bu adam yeniden hırsızlık yapmayı düşünüyor!

Perce ürkünç bir sezgiyle sordu: «Bulunuyoruz derken kimden söz ediyordun?»

«Kimden olacak? Bizden tabii. Sen, ben, bir de LeRoy. Sen bizim ortağımızsın.»

Perce'in midesi altüst olmuştu ve buna yol açan yediği kavrulmuş soğan değildi.

Al ikinci bademezmesine uzandı. «Çok tatlı bir iş olur,» diye mırıldandı. «Bir milyon üçe bölünürse -masraflar çıktıktan sonra bile- adam başına üç yüz bin dolar kalır. Vergisi de yok. Ne dersin?»

Perce fincanın dibinde kalan kahveyi titrek ellerle bitirdi. «Beni düşündüğün için teşekkür ederim,» dedi. «Ne var ki bu iş benim uzmanlık alanımın dışında kalıyor. Bence senin uzmanlık alanına da girmiyor. Biz kendi işimizle ilgelenelim. Ha?»

Al hiç keyfini bozmadan sordu: «Neden ama?»

Perce sinirlenmeye başlamıştı artık. «Ben Dillinger rolüne çıkamayacak kadar yaşlıyım da ondan. Üstelik siz böyle bir iş çevirecek olursanız ilk önce kimin peşine düşecekler sanırsın? Bırak canım, ciddi konuştuğuna inanamam.»

Al peçetesiyle ağzını sildi. «Biz bunların hepsini düşündük, ortak.»

Servöz kız gelip hesabı uzattı. Al pusulayı aldı, orada yazılı

olan sayıya bolca bahşiş ekleyip tabağa bıraktı. «Yemekleriniz çok güzeldi, küçük hanım.»

Kız parayı avuçlayıp cebe indirdi. «Sağol, tatlım, size iyi günler.»

Lokantadan çıkarken Al mırıl mırıl söyleniyordu. «Ben o kızın bademezmelerini her gün yesem doymam.»

«Sen gidip kendine bir kadın bulsan,» dedi Perce. «Öbür işi unutursun belki.»

«Bulmasına bulurdum ama stüdyoda inceleyeceğim bir iki nokta daha var.»

Perce'in arabasına binerek stüdyoya doğru yol almaya başladılar. Los Angeles'in parlak güneşi, geniş bulvarları, gözalıcı renklere boyanan ucuz motelleri, elden düşme araba satan galerilerle güzellik salonlarını, kısacası orta sınıf halk için kurulan bütün anıtları aydınlığa boğmuştu.

Ve Perce'in yanında oturan orta yaşlı sabıkalı yeni bir soygun tasarlıyor, bu arada da sakin sakin dişlerini karıştırıyordu... Olacak şey değil!

«Dinle, Al,» dedi. «Bana bir iyilik etmek istersen bugün yaptığımız konuşmayı unut.»

Al, «Yok efendim,» diye karşı çıktı. «Böyle güzel bir iş unutulamaz.»

«Sizi içeri atarlar, anahtarı da denize!»

«Yakalarlarsa,» dedi Al. «Yakalamayacaklar ki!»

«İşe başlarken her haydut öyle düşünür.»

«Onu ben de biliyorum. Onca yıl kodeste kaldık, orada bir sürü insanla tanıştık. Neyin nasıl olduğunu çok iyi biliyorum ben. O son işi çevirdiğimiz zaman da paçayı sıyırmıştık pekalâ... Parayı göz önüne seren o budala çocuk olmasaydı sırtımız yere gelmezdi. Bu kez öyle bir durum doğmayacak.»

«Tabii,» dedi Perce. «Doğmaz tabii. Neden doğmaz peki?»

«Çünkü milyonu cebe indirdiğimiz zaman paranın uzun bir süre -çok uzun bir süre- ortaya çıkmaması için gerekeni yapacağız. Biz hiç bir şey olmamış gibi davranacağız, Elbert parayı ödemek zorunda kalacak... Sigorta ödeyecek aslında... Sonra da milyonu kimsenin göremeyeceği bir yere gizleyeceğiz.»

«Öyleyse paranın size ne yararı olacak?» Perce bu adamla tartışmanın fanatik bir dindarı mantık yoluna çağırmaktan daha güç olduğunu düşünmeye başlıyordu.

Al küçük bir çocuğa laf anlatırmış gibi, «Düşün bir kere,» dedi. «Ömrümüzün son yılları için bir güvence olacak. Bizim ne

birikmiş paramız var, ne emekliliğimiz, ne de başka bir şey. Bir yerde yaşlılığında kullanabileceğin üç yüz bin dolar olduğunu bilsen geceleri daha rahat uyumaz mısın?»

Perce, «Senin ciddi konuşmadığına inanabilsem o zaman çok, çok daha rahat uyurum,» diye bağırdı. Yanındaki herif hayat sigortası satan sigorta komisyoncuları gibi konuşmaya başlamıştı şimdi!

«Heyecanlanma,» dedi Al. «Midene kramp girecek. Sen ne sanıyorsun, Perce? Biz her şeyi en küçük ayrıntısına varıncaya kadar hesaplamadan işe girer miyiz hiç? Yapma, ortak,» diye ekledi alınmışçasına. «Biz **profesyoneliz!**»

Stüdyonun otoparkına yaklaşmışlardı.

Perce ayağını gazdan çekti; kararsızlık çekiyordu. Al'ı stüdyoya sokmak, iki kardeşin içeride dolaşarak her köşeyi incelediklerini bile bile gidip daktilonun başına oturmak... ve hırsızlığın yapılmasını beklemek. Bu da mı gelecekti başına?

Al onun kararsızlığını sezmişti. «İçeri gir ve park et,» dedi emir verircesine. «Bu işi üçümüzden başka kimse bilmiyor. Bizden sır çıkmayacağına göre, yalnız seni düşünmemiz gerekiyor. Sen de çeneni tutarsın sanırım.»

Perce, «Nereden biliyorsun?» diye sordu öfkeyle.

Al gülümseyerek açıkladı. «Bir kere, söylediklerine kimse inanmaz. Üstelik Harry Elbert'la aran da pek iyi değil. Ona iyilik etmeye kalkışacağını sanmıyorum.»

Kurnaz hergele. Her şeyi düşünmüştü.

Perce arabayı park etti.

Al yanındaki kapıdan çıkarak stüdyonun girişine yöneldi.

Perce onun peşinden koşup kolunu tuttu.

«Bir şeyi bilmek zorundayım, Al. Niyetiniz ciddi mi gerçekten?»

«Elbette. Haftalardır tasarlıyoruz bu işi. En küçük ayrıntıya varıncaya kadar her şeyi düşündük.»

Evet, tabii. Cebinden düşen sarı kağıtta yazılı olan notların anlamı, stüdyoyu 'şöyle bir dolaşmak, amacıyla çıkılan uzun yürüyüşler, LeRoy'un ikide bir 'bazı işlerin' peşinde koşması hep anlaşılıyordu şimdi. Bu herifler onu kendilerine paravan ederek hazırlık yapmışlardı.

Eski soyguncunun duru mavi gözlerinin içine bakıp, «Beni dinle, Al,» dedi. «Bu iş sizin başarabileceğiniz bir iş değil. Bin dokuz yüz elli yılında değiliz artık... California'da ne kadar po-

lis varsa hepsi peşinize düşecek... Gel bu işten vazgeç. Hepimiz için daha iyi olur.»

Al de gözlerini ona dikmişti; bakışları birden soğumuş, sertleşmişti.

Derken o soğukluk kayboldu, eski haydut, gülümseyerek Perce'in kolunu tuttu. «Bok yeme, ortak,» dedi. «Biz senin yazarlığına karışıyor muyuz?»

Kapıdan geçerken kulübedeki bekçiye selam verdiler. Dışarıda yenilen bir öğle yemeğinden dönen iki orta yaşlı erkek, gündeliklerinin öbür yarısını da hakketmek için iş başı yapan iki işçi, o koskoca düş fabrikasına girdiler. Orada çalışan öbür işçilerden hiç farkı olmayan iki adam.

...Yalnız Al kendi düşünü geliştirmeye başlamıştı; milyonluk bir gündelik kazanmasını sağlayacak olan düşü.

Perce de tasarıyı bildiğine göre ona suç ortağı olmuştu.

Al neşeyle el sallayarak, «Sonra görüşürüz,» dedi. «Benim gözden geçirmek istediğim bir iki nokta var.» Perce'i bırakıp stüdyonun ana yolunda ilerledi.

...Nereye gidiyordu acaba? Kasalara mı? Kesim odalarına mı? Kaçış yolunu kararlaştırmaya mı?

Perce, bilmek istemiyorum, dedi kendi kendine. İstediğim tek şey şu yerin dibine batasıca senaryoyu bitirip bu iki herifften uzağa, çok, çok uzak bir yere kaçabilmek. Beni resmen suç ortaklığına atayan bu iki sabıkalıdan kurtulmak.

Tabii, Perce. Sen öteden beri akıllı adamsındır zaten, kaçmasını, sıyrılmasını, kirli işlere bulaşmamasını iyi bilirsin. Harry Elbert sana kazık atmaya hazırlanıyor, öte yandan, öbürleri sana gerçek bir soygunda rol vermeyi tasarlıyorlar. Bundan nasıl sıyrılacaksın peki?

Bir yol aramanın yararı yok; birinden yardım görmen gerek.

Kimden?

Vera'dan mı? Billy Elbert...? Audrey?

Amma boktan bir durum.

Adımlarını yavaşlatmadan yürüyordu.

Bir sokak ötedeki stüdyonun önüne yanaşan Harry Elbert da arabasını kendine ayrılan yere park edip çıktı. Onun arkasından gelen lüks model kiralık araba da son bir motor mırıltısıyla durdu. Ben Judge ve Tony Staats parlak günışığına çıktılar. İki adamın koyu renk elbiseleriyle düğmeli beyaz gömlek-

lerini gören herkes bunların doğudan gelen stüdyo yöneticileri olduklarını anlardı.

Üç erkek, Le Bistro'da yedikleri öğle yemeğinden dönüyorlardı. En güzel yiyecekler gövdeye indirilmiş, şaraplar içilmiş, sunulabilecek ne varsa sunulmuştu. Harry bu öğle şölenlerinden nefret ederdi genellikle; ne var ki o gün öylesini gerekli görmüştü. Yalnızca doğudan gelenleri ağırlamak isteğiyle değil: Tudor'ın sağ kolu olan Judge'la pazarlama müdürü gibi bir zımbırtı olan Staats'ı yumuşatmak için. İki adam, Cimarron'un son halini görmek için gelmişlerdi New York'tan. Döndüklerinde Tudor'a rapor vereceklerdi.

Bir gece önce uçakları Los Angeles'e indiğinde Harry konukların oteline iki kız yollamayı da önermişti; kendi özel stokundan birinci sınıf kızlar. Gelgelelim Judge, bazı raporları incelemek zorunda olduklarını bildirmiş ve kızları yollamasına incelikle karşı koymuştu. (Geceliği 250 dolar olan bir kızı geri çeviren adamlardan korkmak gerekirdi.) Beton suratlı pezevenkler şakadan anlamıyor, dedikodu yapmıyor, boyuna teknik sorular soruyorlardı. Harry bütün yemek boyunca adamları gevşetmeye çalıştığı halde başaramamıştı. Bu namussuzları güldürmek için bir komedyen tutmalıydı belki!

...Şimdi de herifleri A salonuna götürüyordu. On dakika sonra, Harry'ye haftalarca ter döktüren, onca çabaya -ve Tudor'ın şirketinin kasasından çıkan dokuz milyon dolara- mal olan yüz otuz bir dakikalık filmi seyredeceklerdi.

İki adam Harry'nin yanında yürümeye başladılar. Harry, sevgilisinin kaçak olarak getirdiği Küba pürolarını cebinden çıkarıp konuklara uzattıysa da Judge başını iki yana salladı.

Saatına bakarak, «Sinemaya gidelim, Harry,» dedi. «Zamanımız kıt.»

Harry, «Biraz gevşeyin ki filmin tadına varabilesiniz,» diye karşılık verdi ve adamları A salonuna giden dar aralığa soktu.

Köşeyi dönünce, karşıdan gelen, başını yere eğip hızlı adımlarla yürüyen biriyle çarpıştılar.

Perce Barnes.

Onun ne işi vardı buralarda?

Harry, «Hay allah,» diye söylendi öfkeyle. «Önüne baksana, ahpap.»

«Kusura bakma, Harry,» dedi Perce. «Bağışla. Düşünceye dalmıştım.»

Aralık çok dardı. Judge'la Staats, Perce'in yoldan çekil-

mesini bekliyorlardı.

Harry, «Tanıştırayım,» dedi. «Perce Barnes eskilerdendir... Billy'yle benim çevireceğimiz başka bir filmin senaryosunu hazırlıyor.»

Judge nazikçe el sıkıştı.

Staats da, «Herhalde düşüncelerinizi toplamak için dolaşmaya çıktınız,» diye söylenerek gülümsedi.

«Herhalde,» dedi Perce.

Harry, «Yolladığın sayfaları, okudum,» dedi neşeyle. «Fena değil, hiç fena değil. Kime yazdırdın?»

Kendi yaptığı şakaya gülüyordu.

Öbür iki adam hiç bir tepki göstermediler.

Harry, «Sonra görüşürüz, Perce,» dedi. «İş başına dönmeliyim. Vakit nakittir.»

İki konuğu Perce'in yanından geçirip projeksiyon salonuna soktu. İçeri girdiler, önce yerine oturan ağır kanadın, ardından kilitte dönen anahtarın sesi işitildi.

Aralıkta tek başına kalan Perce'in yüzü sertleşmişti.

«Pis domuz!» diye söylendi. «Bunu yapmayacaktın bana. Hiç değilse bugün yapmayacaktın.»

Ağır adımlarla yola koyuldu.

Sonra da, «Yok,» dedi kendi kendine, «belki de yaptığın daha iyi oldu.

Büroda tek başına oturmuş daktiloya bakıyor, önündeki sayfayı değil, Harry'nin alaycı yüzünü görüyordu.

Derken dış kapı açıldı, oturduğu odaya yaklaşan ayak sesleri, sonra birinin kapıyı tıklattığı duyuldu.

Perce, «Ne var?» diye bağırdı.

Al kanadı aralayıp kafasını içeri uzattı. «Hoşçakal diyecektim. Ben eve gidiyorum.»

Perce başını salladı.

«Neyin var, ortak?» dedi Al. «Sıkkın görünüyorsun. Senaryo iyi gitmiyor mu?»

Perce başını kaldırıp baktı, «Al,» diye mırıldandı usulca, «adam öldürmek nasıl bir duygu yaratır insanda?»

Al kapıdan içeri girdi. «Doğrusunu istersen bilemeyeceğim. Ben kimseyi öldürmedim.»

«Gerçekten, candan yürekten nefret ettiğin biri olsa...»

Al, anlaşıldı dercesine başını salladı. «Senaryo için soruyorsun herhalde. Sanırım sana ayrıntılı bilgi verecek birini bulabilirim. Bir bakayım.»

«Hayır, kendim için soruyorum. Hemen şu anda gırtlağına yapışmak istediğim biri var. Gırtlağını sıkıp dili dışarı sarkıncaya kadar bastırsam diyorum.»

«Iı-ıh,» dedi Al. «Öylesi hiç iyi olmaz. Önceden tasarlanmış cinayete girer. Geçici bir süre için aklımı oynatmıştım diyebilirsin ama mahkemede onu kanıtlamaya kalkıştın mı dünyanın parasını harcayıp uzmanlara tanıklık ettirmen gerekir. Kaza olursa, ya da havaya sıkılan bir mermi yanlışlıkla birini öldürürse -o da polis olmamalı haa!- biraz daha yumuşak davranırlar. Avukatın da iyiyse genellikle az bir cezayla kurtulursun. Olmaz, ortak,» diye bitirdi. «Cinayet hiç akıl işi değil bence.»

İyiyürekli, yaşlı Doktor Gillespie, Doktor Kildare'e öğüt veriyordu sanki.

«Aklından geçirdiğin kişi kim?» diye sordu usulca. «Benim tanıdığım biri mi?»

«Evet,» dedi Perce. «Tanırsın. Harry Elbert adında bir orospu çocuğu.»

«Haaa!» Gülümsüyordu Al. «Demek o. Eh, yüreğine su serpiyorsa otur adamı öldürmeyi düşün. Ancak şunu bil ki adam öldürmek içini rahatlatmaz. Herifin canını yakmaya bakacaksın. Keyif veren odur. Kıvranmasını seyredeceksin... ve çektiğin sıkıntıların karşılığında cebine bol para girecek.»

Perce hiç karşılık vermedi.

Al, «İyi akşamlar, ortak,» diye mırıldandı, alçak sesle ıslık çalarak bürodan çıktı.

21

— Evet, sayın dinleyiciler, bu maç gördüğümüz maçların en güzellerinden biri oldu. Carlton yedi-altı yenik durumda oynuyor State'in karşısında ve as futbolcuları Bruce Baker şu ana kadar oyun dışı bırakıldı. Maçın bitmesine iki dakika var ve görünüşe bakılırsa State şampiyonluk kupasını alacak... Fakat durun! Ne görüyorum? Evet, sayın dinleyiciler, yetmiş yedi numara geliyor! Broce Baker oyuna giriyor!

«Anlıyorum, ortak,» dedi Al. «İşin nasıl yapılacağını öğrenmek istiyorsun.»

Elindeki boş Coca-Cola şişesini bıraktı, kahvaltı masasının üstündeki bulaşıkları bir yana iterek açılan boşluğa Los Angeles il haritasını yaydı.

Perce, şu güzelliğe bak, diye düşündü. Ne çete ama! İkisi donla oturan üç erkek, ucuz, havasız bir dairede toplanmış, elli dolarlık bir haritayla çalışarak milyonluk bir soygun tasarlıyorlar.

Eee, başka ne beklenebilirdi ki? James Bond filmlerinden bir sahne bulacağını mı ummuştu? Paraları olsaydı soygun yapmaya kalkışmazlardı zaten.

Al haritanın üstündeki noktalara kalemle işaret ederek açıklamaya başladı. «Negatifi şuradan... saklandığı laboratuardan almakla başlayacağız.»

«Başlayacağız ne demek? Kim başlıyor?»

«LeRoy'la ben,» dedi Al. «Sonra arabaya atıp yola...»

Perce, «Dur hele,» diyerek onun sözünü kesti. «Elinizi kolunuzu sallaya sallaya girip alacak değilsiniz herhalde.»

Al, «Sen işin o yanını düşünme,» dedi. «LeRoy'la ben neyi nasıl yapacağımızı biliyoruz.»

LeRoy başını sallayarak bu sözü onayladı.

«Arabaya atıp şuraya götüreceğiz...»

Perce yine sordu: «Hangi arabaya.»

«Bir kamyonete,» dedi Al. «Madeni kasaları olan kapalı kamyonetler var ya... Onlardan birine.»

«Onu nereden bulacaksınız?»

Al kardeşini gösterdi. «Onu bulmak LeRoy'un işi.»

«Kiralık kamyonet mi tutacaksınız?»

LeRoy başını iki yana salladı. «Önce öyle düşünmüştük ama tehlikesi çok. Ödünç alacağız.»

Ne demek istediği apaçık ortadaydı. Perce. «Ya plakalar?» diye diretti. «Plakaların numarasını alırlarsa kamyoneti bulabilirler.»

LeRoy yine başını salladı. «Plakalar değiştirilecek.»

Al söylevini sürdürerek kalemiyle bir noktayı gösterdi. «Kamyoneti buraya park edeceğiz.» Los Angeles Uluslararası Havaalanını gösteriyordu haritada.

Perce karşı çıktı. «Neden oraya? Havaalanının otoparkı tıklım tıklımdır her zaman.»

«Evet ama uzun süre park edilmesine olanak sağlayan otopark saatları var. İki gün süreyle kimse o kamyonetin yanına yanaşmaz. Bu arada sen de havaalanına geleceksin ve bizi alacaksın. Bir telefon kulübesi bulup Elbert'ı arayacağız ve...»

«Bir dakika,» dedi Perce. «Elbert'ın telefon numarası rehberde yazılı değil.»

«Öyleyse sen onun numarasını öğrenirsin. Öğrendiğini kimseye çaktırma, yoksa bizden kuşkulanabilirler.»

Audrey'den öğrenebilir miydi acaba? Hayır, başka bir yol bulmalıydı. Ardından apayrı bir şey düşündü. «Harry'nin evde olacağını ne biliyorsunuz? Haftasonuna rastlıyor.»

«Evde biri bulunacaktır,» dedi Al. «Hiç kimse yoksa telesekretere bağlatacaktır numarayı. Harry gibi büyük adamlar öylece çekip gitmezler.»

«İyi ama telefon ettiğimiz zaman seslerimizi tanımayacak mı?»

«Tanıyamaz. Elektronik bir alet aldık... Son buluşlardan

biri. Gırtlak kanseri olan insanlar konuşabilsinler diye icat edilmiş.»

Perce adamların becerikliliğine hayran kalarak sordu. «Onu nereden buldunuz?»

«Orası bizim bileceğimiz iş.» Al parmağıyla haritanın bir noktasını gösteriyordu yine. «Şimdii... Elbert'ın parayı buraya getirmesini isteyeceğiz. Genellikle boş olan bir otoparktır orası, pek aydınlık değildir, hava karardıktan sonra gelen giden de olmaz. Parayı buraya getirecek.»

Perce, «Bunlar cumartesi günü olacak, değil mi?» dedi.

«Evet. Ancak Elbert zaman kazanmaya kalkışmak gibi bir şirinlik yaparsa pazara da kalabilir.»

Perce, «İşte şimdi hapı yuttunuz,» diye söylendi. «Haftasonunda bütün bankalar kapalı. Harry bir milyonu nereden bulacak? Hem de küçük banknotlar halinde istenen bir milyon!»

Al başını iki yana salladı. «Yanılıyorsun, dostum. Harry gibi büyük bir iş adamı, bankalardan boyuna kredi alan bir adam, bankacılarla dostluk da kurar. Banka yöneticileri böyle durumlarda bir iki şubenin kasasını açarak gerekli olan parayı denkleştirirler. Büyük müşterilerin hatırını kırmazlar onlar.»

Oda iyice havasız kalmıştı; pencereler de kapalı olduğundan Perce boncuk boncuk ter döküyordu. «Bu iş hoşuma gitmedi,» diye söylendi. «Şöyle olacaktır, böyle olmalı deyip geçtiğiniz pek çok şey var.»

Al küçük bir çocuğu yatıştırırcasına konuştu. «Hiç öyle bir şey yok. Adamın nasıl bir tepki göstereceğini düşün, Perce. Dokuz milyonluk negatifin kızgın güneşin altında fırınlandığını haber vereceğiz. Bunu duyunca telaşlanmadan oturabilir mi sanıyorsun? Oturabilirse ne kadar oturabilir?»

Hâlâ içi rahat etmeyen Perce, «Herhalde haklısın,» diye mırıldandı.

«Peki,» dedi Al. «Şimdi herif parayı buraya getiriyor, biz de onun otopark fişini almasına fırsat tanıyoruz. O gidip negatifini alıyor, biz oralardan uzaklaşıyoruz. Yalnız pazartesi sabahı yine büroya geliyoruz tabii. Herkes bizi görsün diye.» Keyifli keyifli sırıttı. «Onun yerinde sen olsan, hırsızların ikinci katta teknik danışmanlık yapan adamlar olabileceğine inanır mısın?»

Hayır. Al'ın açıkladığı plan gerçekten zekice hazırlanmıştı. Bir hırsız-polis filmine senaryo olabilecek kadar ustaca hazırlanmıştı hem de.

Arada tek bir fark vardı. Film çekilirken insan kameranın gerisinde durur, her şeyin istendiği gibi gelişmesini sağlardı. Biri bir yanlışlık yaparsa o sahne bir daha çekilir, her şey bitince de, editör, filmi bir bütün haline getirirdi.

...Oysa soyguncuklukta bir aksaklık çıkarsa aynı sahnenin bir daha çekilmesi olanaksızdı.

...Olaydan sonra büroda oturup polisler beni gözaltında tutuyorlar mı diye düşünmek vardı bir de. Kimbilir kaç gün süreyle...

«Sizden kuşkulanacakları kesin,» diye söylendi.

«Kuşkulansınlar,» dedi Al. «Önemli olan para. Onu hiç unutma. Bizi koruyacak olan paranın ortaya çıkmaması. Bizim hakkımızda ne düşünürlerse düşünsünler, o yeşil banknotları bulamadıkları sürece bir şey kanıtlayamazlar.»

«Haklı çıkmanı bütün gönlümle dilerim.»

«O bir milyonu çok, çook arayacaklar ama bulamayacaklar. Ortaya çıkmayacak çünkü. Bankalarda satılan, anaparası ancak yirmi yıl sonra ödenecek olan tahvillerden biri gibi düşüneceksin o parayı. Nerede olduğunu bileceksin ama el sürmeyeceksin.» İçini çekti. «Ne yazık ki milyonumuz faiz getirmeyecek.»

LeRoy ansızın gülümser gibi oldu. «Parayı çekmeye yeltenmediğimiz için bize banka ikramiyesi de çıkarmayacaklar.»

Perce alnındaki teri kuruladı. «Nereye koyacaksınız peki?»

Al, «Zamanı gelince öğrenirsin,» diye söz verdi.

«Ne zaman?»

«Zamanı gelince.»

Perce, hele dur, diye düşündü. Meksikalıların eski numarası olmasın bunlarınki? Aldıkları milyon ortadan kaybolacak, sonra da Chester'lar ortadan kaybolacaklar belki.

Peki ben ne olacağım? Gırtlağını temizleyerek sordu; «öyle olacağını ben nereden bileyim?»

Al, «Beni dinle,» dedi usulca. «Sanırım bu işte üçümüzün de birbirine güvenmesi gerek. Sen polislere gidip bizi ele vermeyeceksin... biz de senin bu işe katıldığını söylemeyeceğiz.» Sırıtıyordu. «Herşey sağlama bağlanmış sayılır bizce.»

Söyledikleri haksız değildi ama Perce'e yetersiz göründü.

Sırtından aşağı ter boşanmış, gömleği derisine yapışmıştı.

Sonunda, «Planınızı ne zaman uygulamayı düşünüyorsunuz?» diye sordu.

«Elbert negatiften kopya çıkarmaya başlamadan,» dedi Al.

«Ne kadar erken olursa o kadar iyi. Ben gelecek cuma yapabiliriz diyorum.»

...Bir hafta bile kalmamıştı yani.

Al, «Bu işler diş çektirmeye benzer,» dedi. «Ne kadar ertelersen o kadar güçleşir. Hazırlığımızı yaptık, hesaplarımızı tamamladık. Onun için bir an önce başlayıp bir an önce bitirelim, Perce. Senden beklediğimiz tek şey bize uyman.»

İki kardeş sessizce oturarak onun vereceği karşılığı beklediler.

...Evinden çıkıp buralara gelmiş, bu havasız odada oturmuştu. İki kardeşin tasarladığı çılgınlığa katılmaya niyeti olmasaydı oraya gelir miydi? Yirmi dört saattır midesinde kabaran safrayı bastırmaya çalışıyordu Perce; öfkesini, Harry Elbert'a duyduğu nefreti, adamın ona atacağı kazığı unutmaya çalışmıştı. Ne var ki, iki saat önce de Chester'lara telefon ederek bu buluşmayı kararlaştırmıştı. Al'ın öğüdüne uyacaktı. Herifin canını yakacaksın, hem çıkar sağlamak için, hem de eğlence olsun diye.

Bu adamlar meslekten yetişme haydutlardı. Neden kararsızlık çekiyordu sanki?

«Gerçekten başarabileceğinize inanıyor musunuz?» diye sordu.

«Dinle, dostum,» dedi Al. «Son denememizde her şey yolunda gitti. Sonra budalanın biri canımıza okudu. Aynı durumun ikinci kez doğmasına fırsat verir miyim sanıyorsun? Kodeste ölmeye hiç niyetimiz yok.»

«Peki, aptalca bir soru sordum. Unutalım. Ben de sizinle birlik oluyorum.»

Al elini uzattı, el sıkıştılar.

Ardından sıra LeRoy'a geldi. Dev yapılı adamın parmakları öyle güçlüydü ki Perce eklemlerinin sızladığını hissetti.

Temiz havaya çıkmak gereğini duyuyordu. Oturduğu iskemleden kalktı.

«Sen telefon numarasını öğrenirsin,» dedi Al. «Unutma sakın.»

«Size bir şey soracağım. Ben bu işte yokum deseydim ne yapardınız?»

«Hiiç. İşi sensiz bitirirdik. Yalnız o zaman parayı ikiye bölecektik tabii.»

«Planınızı bana açıklamış olmak sizi rahatsız etmez miydi?»

Haritasını katlamaya başlayan Al, «Boşver,» diye söylendi. «Sen bizi ele vermezdin nasıl olsa.»

«Nasıl emin olabilirsin?»

Al gülümsedi. «Sen Harry Elbert'tan nefret ediyorsun. Onun kötü duruma düşmesini bizden çok sen istersin.»

Perce oradan ayrıldıktan sonra LeRoy başını iki yana salladı. «Bilemiyorum,» diye mırıldandı. «İnsan başında ödlekse sonunda yine ödlektir.»

«Merak etme,» dedi kardeşi. «Dövüş horozu sayılmaz ama biz de onu pek sıkmayacağız. Unutma ki yükün büyüğü bizim omuzlarımızda.»

LeRoy buzdolabını açarak kendine bir bardak süt doldurdu. Sütünü yudumlarken, «Öyle,» diye söylendi. «Şükür ki öyle.»

22

— Tamam, çocuklar, saatlarınızı ayarlayın.

Perce için, ertesi hafta korkunç bir hafta oldu. Çeteye içeriden yardım eden kişi haline gelmişti birden. Yaklaşan cumanın herhangi bir iş haftasının sonundan çok farklı olacağını bilmezmiş gibi davranmak, hiç bir şey belli etmemek, çeşitli işlerin peşinde koşarak sessizce gelip giden Al'le LeRoy'un yokluğunu türlü bahanelerle açıklamak (Öyle durumlarda kendini iki taraflı oynayan casuslardan birine benzetiyordu Perce), bu arada da yerin dibine batasıca senaryonun sayfalarını çoğaltmak... Olacak iş miydi bu?

Salı günü, Elbert'ın bürosundaki hava değişmeye başladı. Son haftalarda sezilen gerginlik kaybolmuştu. Bürodaki kanapenin üstünde geçen olaydan beri Perce'le konuşmayan Audrey yine gülümsüyordu. Öğleyin, Harry'nin yaşlı sekreteri bile ona el salladı.

Neler dönüyordu ortalıkta?

Bu sorunun karşılığını Vera verdi o gece. «Eski dostun Harry'nin büyük kazanç sağlayacak bir film yaptığı söyleniyor.»

Nasıl olmuş da Vera bunu ondan önce haber almıştı?

Vera, «Bu kent koskocaman bir radar ekranıdır,» dedi. «Her yandan işaretler aldım. Harry, biten filmi birkaç kişiye göstermiş haftasonunda. Filme para yatıran adamlar salondan çıkarlarken gözlerinde dolar işaretleri yanıp sönüyormuş.»

...Plan yapmakta gerçekten usta olan Al zamanı kılı kılı-

na hesaplamıştı demek. Harry yakında filmin kopyalarını çıkartmaya başlardı. Dokuz milyonluk kredinin faizi günden güne artarken kimse filmi rafa kaldırıp bekletmezdi bu çağda.

Perce hiç düşünmeden söylendi: «Çok iyi, sevindim.»

Vera gözlerini dikip baktı. «Eski dostun Harry'nin başarıları ne zamandan beri sevinç veriyor sana?»

Perce pot kırdığı için kendi kendine sövdü. «İnsan birinin ekmeğini yiyorsa onun borusunu öttürür,» dedi.

...Harry'nin telefon numarasını hâlâ öğrenememişti. Herhalde akşam saat beşten sonra adamın bürosuna girerek sağı solu karıştırması gerekecekti. Onun orada olduğunu kimsenin bilmediği bir saatta, hırsız gibi girip çıkacaktı.

Harry'nin son filminin gişe rekorları kıracak bir üstün-yapım olduğu yeterince kanıtlanmıştı ama, son kanıtı da o gün öğleden sonra büroya uğrayan Billy Elbert sağladı. Oğlan koskoca bir püro tüttürüyor, kaymak tabağının dibine darı eken kediler gibi keyifli keyifli sırıtıyordu. Mideye indirdiği kaymak Perce'in senaryosu muydu yoksa?

Yok canım. Gerçi senaryo da bomba gibi gidiyordu ve Billy Perce'in yazdıklarını müüt-hiş güzel buluyordu (bulması da gerekirdi zaten) ama, daha da önemlisi, Billy o gün birinci sınıf bir iş yapmıştı. Canı gibi sevdiği Studebaker'ı Santa Barbara'da bir galeriye veriyordu; az bulunan arabaları alıp satmakla ün yapan galeri sahibinin elinde acaip güzel bir araba vardı, Studie'yi onunla değiştirecekti. Hemen hemen el değmemiş, kilometre saatı geri alınmadığı halde on bin kilometrede duran, üç yıldır zengin bir herifin garajında bekleyen bir Dual Ghia; bir çizgileri var, adamın aklı durur, fıstık gibi bir şey...

Perce, «Sen bu arabayı satın mı alacaksın, yoksa yatağa mı atacaksın?» diye sordu.

Billy sırıttı. «Esprilerini senaryoya sakla sen. Hey babam, öyle güzel bir iş yaptım ki...»

«Üste para vermiyor musun?»

«Vereceğim. Hem de epeyce vereceğim ama değer,» dedi Billy. «Bir yatırım sayılır bu. Pederi de keyifli bir anında yakaladım, paraları o sökülecek.» Göz kırparak ekledi. «Psikoloji bileceksin oğlum. Bir şey isteyeceksen zamanını bileceksin. Şimdi ben yarın Santa Barbara'ya gidip o işi bitereceğim, sonra da arabayı kamyona atıp buradaki tamircime getireceğim. Bir el-

den geçirsin. Pazar günü çocuklarla seni şöyle bir gezdiririm belki. Haftasonunda burada mısın?»

«Elbette,» dedi Perce. «Çalışacağım. Çocukların durumunu bilmiyorum. Sorarım.» Kafasında bir ışık yanmıştı ansızın. «İki gün burada olmayacağına göre,» dedi, «Sana sormak istediğim bir şey çıkarsa gece evine telefon edebilir miyim, Billy?»

Billy'nin aklı başka yerlerdeydi. «Niye edemeyesin?»

Perce bloknotunu ona uzattı. «Numarayı yazarsan...»

Billy numarayı yazdı, fono-sekreter numarasını da ekledi. «Evde yoksam nerede olduğumu sorma,» dedi. «Oranın numarasını hiç kimseye vermem.»

Perce, erkek erkeğe konuşuyoruz dercesine sordu: «Tekeline mi aldın karıyı?»

«Bir görsen,» dedi Billy. «Ee, insanın arada bir dinlenip eğlenmesi gerek ne olsa.»

Elbette, diye düşündü Perce. Haftalardır şu senaryoyu bitireceğim diye yırtındın; dinlenmeyi hakkettin tabii.

Bloknotu geri alarak, «Keyfine bak,» diye söylendi. «Bana büyük yardımın dokundu doğrusu.»

Billy, «Elimden geleni yapıyorum,» diyerek çıktı. Kutsal görevine giden bir erkek, ulu tanrı Ghia'ya tapan bir dindar!

Aldığı sonuçtan hoşnut olan Perce kıs kıs güldü. Ne de kolay olmuştu numarayı öğrenmek. Birazcık kafasını kullanan herkes CIA'da çalışabilirdi demek!

Al o gün öğleden sonra ortaya çıktı. Beşe doğru büroya uğrayarak bir fincan kahve aldı.

Perce, «İşler nasıl gidiyor?» diye sordu.

Al bir el hareketiyle her şeyin yolunda gittiğini belirtti. **«İki üniforma bulmam gerekiyordu.** O işle uğraştım.»

«Üniforma mı?»

«LeRoy'la ikimiz aktör olmayı düşünüyoruz da.» Gülüyordu.

«Bu haftasonunda mı?»

Al niyetini açıkladı. «Laboratuara gittiğimizde nakliyeci olacağız.»

«Üniformaları nereden buldun.?»

«Orası benim bileceğim iş,» dedi Al. «Senin görevin Harry Elbert'ın telefon numarasını öğrenmek.»

Perce, Billy'den aldığı iki numarayı küçük bir kağıda geçirmişti daktiloyla. Numaraları Al'e verdi.

«İyi çalışmışsın. Nereden buldun bunları?»

Perce, «Orası da benim bileceğim iş,» diye karşılık verdi. «Benden istediğin başka bir şey var mı?»

«Arabanı bakıma götür. Cumadan önce bir elden geçsin. Deponu doldur. Lastiklerin değişmesi gerekiyorsa şimdi değiştir.»

«Yapabileceğim daha önemli bir iş yok mu?»

«Daha önemlisi olamaz,» dedi Al. «Son bindiğimde arabanın motorundan bir ses geliyordu. Haftasonunda yolda kalmak istemeyiz, değil mi?»

Kahvesini bitirip çıktı.

Soyguncuların başarılı olması dikkate bağlıysa, Al onların hem zengin hem özgür kalmalarını sağlayacaktı.

Ancak bu yeterli değilse, bir yerde bir aksaklık çıkarsa...

O anda bunu düşünmek bile istemiyordu Perce. Beverly'deki bakımservis istasyonlarından birine telefon ederek ertesi gün için randevu aldı.

Çarşamba sabahı arabayı bırakıp her yanının elden geçirilmesini söyledi. Arabasız kalmak da zorluk çıkaracaktı; stüdyoya giderken bir taksiye binecek, dönerken yine taksi tutmak zorunda kalacaktı. Al'le LeRoy kendi arabalarıyla bir yere gitmişlerdi.

Gün boyunca senaryoyu ilerletmeye çalıştıysa da pek bir şey yazamadı.

Öğleden sonra Al telefon edip perşembe günü buluşmalarını önerdi. Akşamın geç bir saatında Perce'in evinde toplanıp son provayı yapacaklardı.

Perce telefonu kapatır kapatmaz perşembe akşamı için Vera'ya söz verdiğini hatırladı. Birlikte yemek yiyecek, sonra da bir filmin iş kopyasını görmeye gideceklerdi. Allah kahretsin, Vera'yı atlatmak gerekiyordu.

Kızın çalıştığı büroya telefon etti. Perşembe akşamı onunla buluşamayacağını bildirince Vera hiç üzülmedi. Haftasonu için eşsiz bir fırsat çıkmıştı çünkü. Perce'le ikisi çok güzel bir haftasonu geçirebileceklerdi.

Haftasonu mu?

Haftasonunda yapacağı işler yetmezmiş gibi...

Vera'nın müşterilerinden biri, genç bir yönetmen, sinir krizleri geçiren genç bir kadın oyuncunun yerini almak üzere Bermuda'da bir film festivaline gönderilmişti anî olarak. Yö-

netmenin deniz kıyısında bir evi vardı ve Vera'nın haftasonunda o evde kalabileceğini söylemişti. Ne güzeldi değil mi?

«Çok güzel,» diye mırıldandı Perce. Ancak...

Başbaşa kalacaklardı orada, ne telefon eden olacaktı ne bir şey, Trancas'tan ötede bir yerdeydi, cuma akşamı bahçedeki ocakta koca koca biftekler pişirebilirlerdi...

Perce nasıl kurtulabileceğini düşünüyordu.

«Cuma akşamı işim var,» dedi.

«Nasıl bir iş?»

Perce ayaküstü bir yalan uydurdu. «Çalışacağım.» Harry Elbert gelecek hafta yolculuğa çıkacağından senaryonun bitirilmesini istiyordu; okumak için yanına alacaktı senaryoyu; o yüzden Perce birden sıkışmıştı...

«Öyleyse cumartesi sabahı gel,» dedi Vera. Senaryoyu cuma gecesi bitiremezse makinesini de getirebilirdi; Vera yanına bir kitap alır, onu hiç rahatsız etmeden kitabını okurdu; iş bitince kumsalda uzun bir yürüyüş yaparlar, güneşte yanarlardı. «...Bizden başka kimse olmayacak, sevgilim,» diyordu Vera. «Telefon etmek de yok. İkimize de çok iyi gelecek.» Ne düşündüğü kolayca anlaşılıyordu.

Perce, keşke gelebilsem diye düşündü.

«Gelemem,» dedi. Amma da kötü zamana rastlamıştı şu iş.

«Neden gelemiyorsun? Çok çalıştın, biraz dinlenmen gerek. Son haftalarda hep gerginsin...»

Gergin ne kelime!

«Dinle,» dedi. «Sen cumadan git, ben ne zaman gelebilirsem gelirim. Belki cumartesi akşamı geç bir saatta.»

«Onun ne yararı olacak?»

Pek yararı olmazdı ama Perce o anda başka bir yalan uyduramıyordu.

«Perce,» dedi Vera. «Son haftalarda gösterdiğin bu çalışkanlık... Senden beklenmeyecek bir şey. Gerçeği söylesene bana.»

Perce, gerçeği söylesem bürodaki halının üstüne serilip kalırsın, kolay kolay da ayılamazsın, diye düşündü.

«Vera'cığım,» diye mırıldandı. «Sana yalan söylemem için bir neden var mı?»

«Bilmem. Son zamanlarda seni tanıyamaz oldum.»

«Sanırım bir noktada haklısın,» dedi Perce. «Gerçekten gerginlik içindeyim. Harry Elbert'ın emrinde çalışmanın ne

demek olduğunu sen de bilirsin, güzelim. O pezevengi hoşnut etmek kolay değil. Kaldı ki bu senaryonun iyi olmasını ben de istiyorum.»

Vera, «Sana inanmıyorum,» diye söylendi. «Benimle iki günlük bir kaçamak yapamıyorsun ha? Bu kez ben seni çağırıyorum.»

«Güzelim, inan bana!»

Vera' yeniden konuştuğunda sesi kuruydu. «Anlıyorum. Başka bir kadın buldun.»

Tanrım. Bir de bu mu çıkacaktı şimdi?

«Kadın falan yok.»

«Uzatma,» dedi Vera. «Ben seni tanırım, çapkınlığını da bilirim... Son günlerde öyle uzaksın ki, burada mısın, değil misin onu bile bilmiyorum.»

Burada olmaz olur muyum, buradayım tabii. Keşke başka bir yerde olabilseydim!

«Bana inan.» diye yalvardı. «Senin sandığın gibi değil...»

Vera, «İnanmıyorum,» diye söylenerek telefonu kapadı.

Durum gerçekten böylesine gülünç olmasaydı gülebilirdi insan.

Sevgilisinin milyonluk bir soyguna katılacağına haftasonunu onun koynunda geçirmesini isteyen bir kadını yatıştırmak.

...Gerçek bir hırsız-polis hikayesinde böyle bir pürüz çıktığı görülmüş şey miydi?

Öte yandan -Birden hatırlamıştı Perce_ Federal polise John Dillinger'ın yerini bildiren kimdi?

İsteği yerine getirilmeyen, o yüzden de tepesi atan öfkeli bir kadın.

Aklında mı?

Demek Vera herhangi bir şeyden kuşkulanacak olursa bir tehlike yaratabilirdi.

Bu da uzak bir olasılıktı ama, Al'ın dediği gibi, her olasılığın hesaba katılması gerekirdi. Büyük bir kumara giriyorlardı çünkü.

Vendome mağazasına telefon ederek Vera'yı iki şişe kalite şarap -Vera'nın sevdiğini bildiği pahalı bir kırmızı şarap- ısmarladı. Şişeler Vera'nın bürosuna yollanarak, pakete şöyle bir kart iliştirilecekti: «Birazını bana ayır. Gelmeye çalışacağım. Söz! Sevgiler, P.»

Barış sağlamak umuduyla yollanan bir armağan.

Suçluluk duygularından ötürü gönderilen bir armağan demeyelim lütfen!

Harry Elbert yeni aldığı Vacherin-Constantin saata baktı. 2.30. Masasındaki kağıtların çoğunu elden geçirmişti. Saat üçte bürodan çıkabilirse, Fiona'yı evinden alıp, San Francisco'ya kalkan ilk uçağa yetişebilirdi. Her şey denk gelmişti. Karısı müzede çalışan bir grupla iki haftalık bir yolculuğa çıkmıştı: İspanya'da müzeleri gezecekler, sanatı içlerine sindireceklerdi. Billy yeni oyuncağıyla oynamaya çıkmış -namussuz oğlan o yeni araba için dünyanın parasını koparmıştı ama boşver; paranın çoğu oğlanın geleceği için açtırdıkları banka hesabından çıkmıştı nasıl olsa- ortalıkta görünmüyor. İşin içyüzünü bilmediğinden babasının elini ayağını öpecek neredeyse ve haftalardan beri, kesin söylemek gerekirse Harry'nin **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır**'ın senaryosuyla ilgili tasarısını öğrendiği günden beri ilk kez yüzü gülüyor.

Senaryo deyince aklına gelmişti; televizyon şirketindekiler yazılanları görelim diye tutturmuşlardı; en iyisi Perce'i biraz sıkıştırmak: şu işi bitirirse gelecek hafta adamlara verebilirim.

Perce'in çalıştığı büroya telefon etti.

«Nasıl gidiyor senin iş?»

«Ah, sen miydin Harry?»

«Kim olacaktı? Kimden telefon bekliyordun? Karının birinden herhalde. Yardımcıların ve sen bu cuma günü nelerle uğraşıyorsunuz bakayım? Size haftalık ödüyoruz.»

«Çalışıp duruyorum,» dedi Perce.

«Ne zaman biter peki?»

Perce, «Bir iki gün sonra,» diye mırıldandı.

«Ne dedin? Yüksek sesle konuşsana.»

Perce, «Birkaç gün sonra biter,» dedi.

«Kıçını kaldır da bir an önce tamamla. Nasıl biteceğini biliyorsun, bitir bari. Dalga geçme.»

«Bitiririm, Harry,» dedi Perce. «Hiç merak etme.»

«Gelecek haftanın sonunda tamamını görmek istiyorum. Daha önce yolladığın sayfalarda konuşulacak epey nokta var. Bazı yerlerin yeniden yazılması gerekecek. Anladın mı?» Hergeleyi şimdiden hazırlamak, alıştırmak en doğrusu. Biraz merakta kalsın bakalım. «Bana ters gelen yerler var,» diye ekledi.

«Bir örnek verebilir misin, Harry.»

«Bana bak, bunları telefonda tartışacak zamanım yok,» dedi Harry. «Az sonra yola çıkacağım, haftasonunda burada yokum. Döndüğümde örnek gösteririm. Sen çalışmana bak. Pazartesi günü daha uzun konuşuruz.»

Perce, «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

«Orası seni ilgilendirmez,» dedi Harry. «Sen işini bitirmeye bak.»

Başka söz etmeden kapadı.

Ardından da özel hatta Fiona'yı aradı.

«Merhaba,» dedi Fiona. «Ne zaman geleceksin?»

«Hemen çıkıyorum. Eşyalarını topladın mı? Fazla giyecek götürmene gerek yok biliyorsun. Giyinmeye zaman bulamayacaksın.»

Fiona kıs kıs güldü. «Görüyorum bayağı heyecanlanmışsın.»

«Evet.» Gerçekten de kasıklarında bir gerginlik duyuyordu Harry. «Vitamin haplarını yuttun mu sen? Güçlü olman gerekecek.»

Fiona, «Palavracı,» diye söylendi. «Kimin önce pes edeceğini görürüz.»

Perce bürosunda oturmuş önündeki küçük kartı inceliyordu. Al'ın düzgün kitap harfleriyle yazdıklarını çoktan ezberlemişti oysa.

Casus filmlerinde, kahramanlar bu tür suç delillerini küçük parçalara bölüp güzelce çiğniyor ve yutuyorlardı. Gelgelelim Perce'in midesi öyle bir durumdaydı ki bunu düşünmek bile olanaksızdı.

...Harry haftasonunda kentte bulunmayacaktı. Gittiği yeri yakınları biliyorlar mıydı acaba? Ya yerini bilen çıkmazsa? Her şey suya düşebilirdi o zaman. Ne cehenneme gidebilirdi bu adam?

Al'e telefon edip bu gelişmeyi açıklasa mı acaba?

Al'ı nerede bulacaksın ki?

Şu kağıtta yazılı olanları bir daha oku, sonra kağıdı yırtıp tuvalete at.

17:50

7 numaralı kesim odası. 17 numaralı kasanın yanında.

Kapıda yazılı olan ad: Dullaghan. Kesilip çıkarılan parçalar asılı olacak. İki parça al, çantana koy ve stüdyodan uzaklaş.

18:45

Yemek ye. Beverly Hills'de, Strip'in ucundaki Hamburger Hamlet'da. Az pişmiş köfte ısmarla. Geleni geri yolla, çok pişmiş olduğu için biraz söylen. (Al onun o saatta belli bir yerde olduğunu kanıtlayabilmesi için bu numarayı hazırlamıştı ama hangi mideyle yemek yiyecekti acaba!)

20:45

Los Angeles havaalanı. Uzun süre kalacak olan arabaların bırakıldığı otoparkta arabayla yavaş yavaş dolaş. Gerekirse birkaç tur at. Bizi görünce yanımıza gel.

Çok kolay, çok basit.

...Harry haftasonunu hangi cehennemde geçirecekti peki?

Yerinden kalktı, midesini yatıştıracak bir ilaç içtikten sonra kağıdı tuvalete attı ve suyu çekti.

Saat dörde geliyordu.

Çocuklar iki saat sonra negatifi çalacaklardı.

Böyle bir anda insan oturup da yirmi yıl önceki bir soygunun hikayesiyle uğraşabilir miydi?

Sonunda saat beşi geçmişti.

Tuvalete giderek elini yüzünü yıkadı; yüzünü kurularken ellerinin titrediğini farketti.

Los Angeles'in her yerinde bir insan seli harekete geçmişti şimdi. Kampçılar dağlara, alleler Springs'e, San Diego'ya, deniz kıyılarındaki evlere, Knot's Berry çiftliğine ya da Disneyland'a yahut San Diego hayvanat bahçesine, belki de San Francisco'ya, sınırın ötesindeki Baja'ya gidiyorlardı. Havaalanlarına, onları Aspen'a, Las Vegas'a ya da (yeterince parası olanlar) Montana'daki bir eğlenceye götürecek olan uçaklara doluşuyorlardı. Ve kent boşaldıkça otoyollarda tampon tampona ilerleyecekti arabalar.

Geride kalanlar yapılacak işi olanlardı.

(Harry'yle konuşmanın yolu bulunabilecek miydi acaba?)

...Artık bunu düşünerek üzülmenin zamanı değildi.

Bürosuna döndü, çantasını alarak bütün gün yazmaya çalıştığı sayfaları içine tıktı. O gün yazdıklarından bir anlam çı-

karsa gerçekten mucize sayılırdı. Işığı söndürüp çıktı.

Sabah girdiğinde, götürü hesapla çalışan bir yazar olarak girmişti bu odaya. Oysa şimdi çıkan, Gizli Ajan X-9'du.

Al ne demişti bir gece önce?

Heyecanlanma, sinirlenme, asla koşma.

Araziye uymaya çalış.

Birisi bir şey soracak olursa hiç bir şey bilmiyorsun.

Stüdyonun sokağında yürümeye başladı. Dağlardan hafif bir akşam serinliği inmeye başlamıştı ama, ürpermesine yol açan serinlik değildi.

İki köşe ilerde, seslendirme stüdyolarından birinin bitişiğinde kesim odaları başlıyordu.

7 numaralı oda. 17 numaraları kasa dairesine bitişik.

Kapıdaki ad -Dullaghan.

Loş ışıkta bile seçiliyordu bu ad.

Kapı önündeydi. Tokmağı tutup ittirdi.

Allah kahretsin. Kilitliydi kapı!

Bir kere daha ittirdi. Daha büyük bir güçle, umutsuzca.

...Kapı aralandı.

Al sözünde durmuştu.

Işığı yaktı. Cimarron'un negatifinden çıkarılıp kesilen film parçaları pörsük spagetti şeritleri gibi sarkıyordu askılardan.

İki parçayı çekip aldı. Yeterdi bu kadarı. İkisini de çantasına tıktı.

Işığı söndürdü, dışarı çıkarak kapıyı kapadı.

Mendiliyle tokmağı sildi dikkatle.

Yürüyüp gitti. Kalbinin atışları biraz yavaşlamıştı şimdi.

Adımlarını hızlandırmadan, araziye uymaya özen göstererek arka kapıya yöneldi. Evine dönen yorgun bir yazar.

Kapıya yaklaşırken birinin ona seslendiğini işitti.

Hayır, yanlış duymuştu herhalde. Yanlış duymuş olmalıydı. Mutlaka.

Ses, «Bay Barnes!» diye bağırdı yine. Kadın sesi.

Tanımıştı.

Audrey Lister.

Dönüp bakınca kızın koşar adım geldiğini gördü.

«Merhaba,» dedi Audrey. «Nerelerdesin? Son günlerde hiç görünmüyorsun?»

«Maden ocağının derinliklerinde çalışıyorum. Ya sen nerelerdesin? Senin de göründüğün yok.»

Kapıdan geçip otoparka yöneldiler.

«Bir bilsen!» Audrey içini çekti. «Korkusuz liderimiz, tabanı yanık it gibi koşturuyor bizi. Şükür ki haftasonunda burada olmayacak. Belki de deniz havası sinirlerine iyi gelir.»

Perce, «Deniz kıyısına mı gitti?» diye sordu aldırmazlıkla.

Audrey başını iki yana salladı. «Hayır, San Francisco'ya.» Adamın elindeki çantaya bir göz attı. «Sen evde mi çalışacaksın yoksa?»

«Evet. Beni de sıkıştırıyor Harry. Yoksa ben de onun gibi Fairmont oteline yerleşip haftasonunu orada geçirmeyi bilirdim.» Sırıtarak ekledi. «İki kişilik bir odada tabii.»

«Nerede kaldığını bilmiyorum,» dedi Audrey. «Bildiğim tek şey haftanın bittiği. İki gün evde oturabileceğim için şükrediyorum.»

Allah kahretsin. San Francisco ha? Harry'yi bulabilecekler miydi orada? Kıza başka soru sormayı göze alamıyordu.

Audrey, «Yine de...» diye mırıldandı, «haftasonunda bir sekreterin yardımına gerek duyacak olursan...»

Perce, «Hemen seni ararım,» diye bitirdi.

Audrey, «Rehberde numaram var,» diyerek arabasına yürüdü.

Perce kendi arabasına bindi.

İki yanında FOREMOST FİLM STÜDYOLARI yazısı bulunan kapalı kamyonet La Brea'ya çıkan yan sokakların birindeki Classic Film Laboratuarı'nın arkasındaki otoparka girdiğinde ortalık kararıyordu.

Kamyonetin sürücüsü aracını yükleme rampasına yanaştırıp indi. Ayağında dar paçalı pantolon, üstünde bir üniforma ceketi bulunan orta yaşlı bir adamdı. İnce bir bıyığı, açık renk güneş gözlükleri vardı. Orada parketmiş olan kamyonların yanından geçip arka kapıya doğru yürürken alçak sesle ıslık çalıyordu.

Gece bekçisinin ziline bastı.

Zil sesi boş yapının içinde yankılandı.

Önce ayak sesleri duyuldu, sonra da üstüne 'Giriş, yazısı olan kilitli kapının yanındaki parmaklıklı pencerede ufak tefek bir zenci göründü. Küçük alıcı-verici mikrofonun düğmesine basarak, «Kapattık,» dedi.

Sürücü, «Allah kahretsin, biliyorum,» diye karşılık verdi. «Gelirken Highland'de lastik patladı.» Elindeki katlı kağıdı

sallayarak sürdürdü. «Gecikeceğimizi haber vermek için telefon etmeye çalıştım ama sen biriyle konuşuyordun. Akşamın bu saatında kiminle konuştun öyle uzun uzun?»

«Kimseyle. Telefon da çalmadı,» dedi bekçi.

Sürücü, «Olabilir,» diye mırıldandı. «Kapıyı aç da alacağımızı alıp işimizi bitirelim.»

«Alacağınız neydi ki?»

Sürücü elindeki kağıdı okumaya başladı. «Alınacak olan, film negatifi. Yapım no. 3941, altı adet çift makara, teslim edileceği yer, Foremost, fatura Bay Harry Elbert'a kesilecek.»

«Demin de söyledim,» dedi bekçi. «Kapattık.»

Sürücü, «Sen buraya yeni mi geldin?» diye sordu. «Ben kendimi bildim bileli Foremost'ta çalışırım, seni ilk kez görüyorum. Adım Jerry Winters...»

Bekçi, «Benim adım da Davis,» dedi. «Billy Lee Davis. Altı hafta önce girdim buraya.»

«Öyle mi? Demek hiç sana rastlamamışım. Hadi Billy, halime acı da inadı bırak. Ben de senin gibi evime gidip yatmak istiyorum. Sen burada kalmak zorundasın ama ben değilim. Tamam, on dakika geç geldik. Ne çıkar sanki?»

Davis pencereden uzaklaştı ve biraz sonra döndü. «Duvardaki ilan tahtasında bu konuda bir şey yazmıyor.»

Winters elindeki kağıdı salladı. Burada yazılı emir var. Akşamüstü telefon etmişlerdir herhalde. Bizimkileri bilmez misin? Son anda akıllarına gelir, yetiştir diye adamın canına okurlar. Ernie'yle beni içeri alırsan beş dakikada işimizi bitirip çıkarız.»

Davis kesin bir karara varamadan camın arkasından sürücünün elindeki kağıdı inceledi. «Ne yazıyor orada? Kaç numaralı kasadaymış?»

«Dokuza benziyor. Filmin adı **Cimarron.**»

Davis, «**Cim-mar-ron,**» diye yineledi.

Ve yine pencereden uzaklaştı.

Döndüğünde başını iki yana sallıyordu. «O film on bir numaralı kasada.»

«Belki de ben yanlış gördüm,» dedi Winters. «Bu karanlıkta insan doğru dürüst okuyamıyor ki. Ben kamyondaki el arabasını getireyim.» Dönüp iki parmağıyla ıslık çaldı. «Hey Ernie! Arabayı çıkar, tembel pezevenk!» Davis'e bakıp sırıttı. «Orospu çocuğu yine uyuyakaldı herhalde.»

Kamyonetin sağ kapısı açıldı, sürücüden daha uzun boylu olan, üniforma ceketi giyen ikinci bir adam dışarı atladı. O da

renkli gözlük takmış, kasketini öne eğmişti. «Ağzını topla serseri!» diye bağırdı. Kamyonetin arkasına geçti, kapıyı açıp bir el arabası çıkardı. Arabayı sürerek ağır ağır yükleme rampasına tırmandı.

Jerry alaycı bir gülüşle Davis'e açıklamada bulundu. «Ayakları ağrıyor. Bu hergelenin emeklilik yaşı geldi aslında.»

Davis, «Aynı dert bende de var,» diye yakındı.

«Hadi bakalım,» dedi Jerry. «İşimizi ne kadar çabuk bitirirsek o kadar erken döneriz eve. Sen de oturur beyzbol maçını seyredersin.»

Davis, «Ben beyzbol sevmem,» diye söylendi. Kapının otomatiğine bastı, iki adam içeri geçerlerken kanadı açık tuttu. Arabayı Ernie sürüyordu hâlâ. «Bir zamanlar müşterek bahis oynayacağım diye dünyanın parasını kaybettim. Akıllandık ama geç oldu.»

Kapı arkalarından kapanırken, Jerry, «Vah vah,» diye mırıldandı. Davis elindeki bloknotu gelenlere uzattı. «Önce bunu imzalayacaksınız. İkiniz de. Giriş saatınızı da yazın lütfen.»

Jerry kalemi alıp kağıdın üstüne iki ayrı ad yazdı. «Onun okuma yazması yoktur,» diye açıkladı sırıtarak.

Ernie, «Ananın...» diye başladı.

Jerry bloknotu Davis'e geri verdi.

Davis homurdanıyordu. «Negatifi bu akşam alacaklar da cumartesi günü ne işlerine yarayacak bilmem.»

«Bana söyleme, ahpap,» dedi Jerry. «Benim görevim kamyon sürmek. Öne düş bakalım.»

Davis ışıkları yaktı, iki adamı kasalara giden koridora soktu. Dar geçitte ilerlerken soğuk hava aygıtlarının sesini işittiler.

Jerry, «Eksik olma, arkadaş,» dedi. «Bize güçlük çıkarmadın.»

Aşağı yukarı yarım saat sonra, kapalı kamyonet Pico'nun batısındaki bir semte, bahçelerinde dizi dizi çöp tenekeleri duran küçük, tek katlı evlerin arkasındaki bir çıkmaza girdi sessizce.

Motor durdu, ön kapıların ikisi de açıldı. Hızla çalışan iki adam kamyonetin iki yanındaki FOREMOST FİLM STÜDYOLARI yazılarını temizlediler.

Yazılar silindikten sonra kamyonetin kasası da ıslak süngerlerle temizlendi. Ardından kasketlerle üniforma ceketleri çı-

karıldı, giyecekler tomar haline getirilip yakınlarındaki bir çöp variline atıldı.

Sonra da Al bıyığını sıyırıp karanlığa fırlattı. «Aslında bunu saklamak isterdim,» diye söylendi. «Yakışmıştı bayağı.»

Kamyonete binip LeRoy'un yanına otururken saatına baktı. «Üç dakika geciktik ama arayı kapatabiliriz. Havaalanına sür, çocuğum!»

LeRoy geri manevra yapıp kamyoneti çıkmaz sokaktan çıkarırken keyifli keyifli homurdandı. «Komedyen kesildin başımıza!»

«Ne demezsin. Aslında filmlerde oynayacak adamım ben!»

Perce'in saatı 20:47'yi gösteriyordu.

Cadillac'ı haavalanındaki trafiğin, müşteri indirip bindiren taksilerin, özel arabaların, yolcu gruplarını getirip götüren otobüslerin arasından geçirdi. Havaalanının bu kesiminde trafik hiç azalmaz, hareket hiç kesilmezdi.

Yorgun yolcuların valizlerini iki yanlarına bırakarak onları alacak olan taşıt araçlarını bekledikleri refüjleri gözden geçirdi.

Otoparkta üç kere tur atmıştı ve Al'le LeRoy görünürde yoktu hâlâ.

20:49

Sessizce geğirdi; midesi berbattı. Yemek zorunda kaldığı çok pişmiş köfte öfkeli titreşimler yayıyordu.

...Ne cehennemde kalmıştı bu çocuklar?

Arabanın radyosunu açmış, bütün gün haber yayını yapan bir istasyon bulmuştu. Herhangi bir aksaklık olsaydı şimdiye kadar duyulurdu haber... Spiker o tekdüze sesiyle anlatmaya başlardı... «Polisten aldığımız habere göre, bu gece, orta yaşlı iki sabıkalı Hollywood'daki bir laboratuarda saklanan bir film negatifini çalmaya kalkıştıkları sırada tutuklanmışlardır. İlk sorguları yapılan sanıkların, Hollywood'daki büyük stüdyolarda birinde teknik danışman olarak görev yapan Al ve LeRoy Chester oldukları anlaşılmıştır. Chester kardeşler, tanınmış senarist Perce Barnes'la birlikte...

Jeneriğe bak, diye düşündü. Haber bülteninde bile ben üçüncü sırada kalıyorum.

Farların ışığı TWA bürosunun önündeki refüjde duran iki adamı aydınlattı.

Biri el sallıyordu.

Ona el sallıyordu! Keskin bir fren yaptı.

Arkasından öfkeli bir korna sesi geldi, sonra da yarış arabalarının geniş kara lastikleriyle donanmış olan bir Mustang onu sollayıp geçti. Perce sürücünün verip veriştirdiğini işitti.

Cadillac'ın sağ ön kapısı açıldı, önce Al bindi, sonra da LeRoy onun yanına sıkıştı.

Al, «El salladığımızı görmedin mi?» diye sordu. «Önümüzden geçip bir tur daha attın. İkinci gelişini beklemek zorunda kaldık.»

«Kusura bakmayın,» dedi Perce. «Aldınız mı...?»

Al otopark fişini gösterdi. «Güzel yavru yuvasında,» diye mırıldandı keyifle. «Sen film parçalarını aldın mı?»

«Arka kanapede.»

«İyi,» dedi Al. «Gidelim öyleyse...» Perce'in kolunu tutarak, «Yalnız çok hızlı gitme,» diye uyardı.

Kıkır kıkır gülmemek için kendini güç tutan Perce, Havaalanı Bulvarına çıktı. Suç işlemenin zor olduğunu savunan kimdi gerçekten?

Al, «Şimdi işin en kolay yanı kaldı,» dedi. «Unutma, yavaş gideceksin. Aşırı hız yaptığımız için polisin eline düşmenin zamanı değil. Buradan iki üç kilometre uzakta bir yerde durur, Harry'ye telefon edip güzel haberi veririz.»

Perce, hay allah, diye düşündü. Bütün keyfi kaçmıştı bir anda.

Şimdi de kötü haberi vermeli.

«O iş pek kolay olmayabilir,» dedi. «Dostumuz Harry haftasonu gezmesine gitti.»

«Öyle mi? Nereye gitti?»

«San Francisco'ya.»

«Hay allah kahretsin,» dedi LeRoy. «Ne zaman öğrendin bunu.?»

«Stüdyodan ayrılmadan az önce.» Harry'nin telefonundan söz edip durumu açıkladı.

«Öyleyse bir otele inmiştir,» dedi Al. «Hangisinde olduğunu öğrenebildin mi?»

«Çalıştım ama öğrenemedim. Sekreteri Bayan Lister bile bilmiyor.»

LeRoy ürküntü veren bir tavırla konuştu. «Gidip açık açık sordun mu yoksa?»

«Açık açık sormadım,» dedi Perce. «Ağzını aradım, bir şey

bilmediğini anlayınca, en iyisi dedim...»

LeRoy, «Allah kahretsin!» diye bağırdı. «Bize telefon etmeliydin!»

«Nereye telefon edecektim? Siz filmi yürütürken laboratuarı mı arasaydım? Yoksa havaalanına mı etseydim? Sizi danışmaya çağırtabilirdim pekalâ!»

Hoşnutsuzluğu her halinden belli olan LeRoy kardeşine döndü.

«Sana **söylemiştim,** Al.»

Perce, «Ne söylemiştin?» diye bağırdı. Direksiyonu sımsıkı kavradığını farkediyordu. «Bir pürüz çıkıyor, beni suçluyorsunuz hemen! Harry Elbert kentten ayrılmışsa ben bunu önceden mi bilmeliydim?»

«Bilmeliydin,» dedi LeRoy. «İçerideki adamımız sendin.»

Al çarçabuk araya girdi. «Kesin bakalım. Kocakarılar gibi çekişmekle hiç bir yarar sağlayamayız.»

Cadillac pek yüksek olmayan bazı fabrikaları geride bırakıp La Cienega'ya doğru yol almaya başlamıştı. Al, «Şurada bir telefon kulübesi var,» dedi. «Oraya yanaş da ilk telefon konuşmamızı yapalım. Harry'nin fono-sekreterini arayacağız. Bakalım bıraktığımız haberi alır mı.»

Perce, «Ya almazsa?» diye sordu.

Al burnunu çekti.

«O zaman Harry negatifinden olacak, biz de bir milyondan,» dedi Al «Harry'nin geçirdiği en pahalı haftasonu tatili bu olacak o zaman.»

Sinirleri iyice gerildiği halde gülmeden edemedi Perce.

Telefon kulübesine yanaşırken, «Bitirimsin, Al,» dedi.

«Evet, öyleyimdir.»

Önce LeRoy indi, sonra da Al aydınlık kulübeye girerek numarayı çevirdi. Alçak sesle, telaşlı telaşlı konuşuyordu. Telefonu kapatınca Cadillac'a döndü.

LeRoy, «Ne oldu?» diye sordu.

«Karı beni epey uğraştırdı. Çok önemlidir, laboratuarda bazı sorunlar doğdu dedim. Herifi bulmaya çalışacağını söyledi. Yemeği nerede yiyeceksek, oradan yine fono-sekreteri arayacağız.»

«Yemek mi?»

«Elbette,» dedi Al. «Acıktım ben. Bugün iyi çalıştık, yem torbalarını boynumuza asmanın zamanı geldi artık.»

LeRoy kapıyı çekti. «Kızartma yemeyelim, ağır oluyor,» diye söylendi.

23

— *Dışarıda aşırı bir sessizlik var.*
— *Evet, aşırı bir sessizlik.*

Işıkları söndürülen görkemli odaya duştan akan suyun sesi yayılıyordu.

Fiona banyodaydı ve Harry kızın Brown Ana adındaki bir kadını konu alan bir şarkı tutturduğunu duyuyordu... **dizler yukarı Brown Ana, dizler... karı Brown Ana.**

Dizler yukarı ha? Harry kıs kıs güldü. Fiona'nın tanıtma müziği olabilirdi bu. Şu namussuz karı doğarken bile dizleri **havada** doğmuştu herhalde.

...**Buz kovasına** uzanarak kendine bir bardak şampanya doldurdu. Şampanyadan pek hoşlanmazdı genellikle; ne var ki Fiona'nın sevdiğini bildiğinden odaya koskoca bir şişe getirtmişti. Faturayı **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır**'ın bütçesine yazacaktı nasıl olsa; haftasonunda harcanan her kuruş masrafa geçilecekti. Bu yolculuk, yeni filmin nerelerde çekilebileceğini saptamak amacıyla yapılıyordu görünüşte.

Bir iki saat sonra yataktan çıkıp giyinir, Fiona'yı yemeğe götürürdü ama o anda ayakta duracak hali kalmamıştı. Şu güzel yatakta biraz kestirmekten başka bir şey istemiyordu. Bardağını yere bırakıp gözlerini kapadı.

Fiona kendi kendine mırıldanarak yatak odasına döndü.

...Harry şampanya şişesine çarpan bardağın sesini işitti. Fiona biraz daha şampanya alıyordu kendine.

Derken üstündeki örtüler sıyrıldı ve Harry kasıklarına dökülen sıvının soğukluğunu hissederek ürperdi.

«Allah!» diye haykırdı.

Fiona kıkır kıkır gülüyordu.

«Uyan, aşkım,» diye söylendi. «Gece yeni başlıyor daha. Biliyorsun, sabaha kadar uyku yok...»

Ardından yine lıkır lıkır dökülen soğuk şampanya.

Onca paraya alınan şampanya!

«İçkiyi ziyan ediyorsun,» diye yakındı.

Fiona, «Ziyan etmeye niyetim yok,» diyerek yatağa girdi.

Sonra da Dom Perignon'u diliyle toplamaya başladı; önce şampanyanın tadına bakıyordu dili, ardından da Harry'nin.

Harry göğüs geçirdi.

Yatağın başucundaki telefon karanlığı yaran bir zil sesiyle çalmaya başlamıştı.

Onun San Francisco'da olduğunu bilen kim vardı?

Telefon bir daha zırladı.

Harry elini uzatmaya yeltendi.

Fiona onu sırtüstü yatmaya zorlarken, «Hiç aldırma,» diye söylendi.

Harry, kişiliğinin gereği olarak, önleyemediği bir duyguyla almaca uzandı.

Şehirlerarası Bay Elbert'ı arıyordu.

«Kim arıyor?»

«Los Angeles'ten arıyorlar.» Çıt.

Ardından da özür dileyen bir kadın sesi. «Çok geç olduğunu biliyorum, Bay Elbert. Ben Madge. Fono-sekreter servisinizden. Sizi rahatsız ettim.»

Harry, «Evet,» diye hırladı.

«Birisi telefon etti, laboratuarda bir sorun doğmuş da... Bir terslik çıkmış...»

Gövdesinin alt yarısı ateş gibi yandığı halde ensesinin ürperdiğini hissediyordu Harry.

«Hangi laboratuarda?»

«Söylemediler, efendim. Bay Simalin adında biri telefon etti. Siz bu adı tanıdınız mı acaba?»

Simalin? Laboratuardan ha?

«Telefon numarası bıraktı mı?» Fiona vitesi büyütüp hızını arttırdığından bu soruyu büyük bir güçlükle sorabilmişti Harry.

Hayır, telefon numarası bırakılmamıştı. Bay Elbert sekreter

servisin ne yapmasını emrediyordu?

Harry, «Arayabileceğim... bir numara... bulun,» diye inledi ve telefonu kapadı. Almacı yerdeki şampanya kovasının içine düşürmüştü.

Fiona büsbütün hızlanmış, gem almaz bir kısrak olmuştu.

...Harry yastıkların üstüne yığıldı sırtüstü.

Ve uyudu.

...Otel dairesinin salonundaki telefon güç duyulan bir sesle çalıyordu ama susmak bilmiyordu.

Harry kendini zorlayarak gözlerini açtı, inledi. Fiona'ya dönerek, «Sen bak,» diye mırıldandı.

Fiona birkaç saniye sonra döndü. «Los Angeles arıyor,» dedi.. «Buradaki telefonla konuşabilirsin.»

«Adı batasıca telefon neredeydi?»

«İşte burada, küçük budala.» Fiona kovadan çıkardığı ıslak almacı adamın yanağına dayadı.

Harry gözlerini açmadan sordu: «Evet, ne var?»

Fono-sekreter arıyordu yine. «Vereceğim numarayı bir yere yazın, Bay Elbert. Sizi arayan Bay Cimarron'muş. Classic Film Laboratuarında önemli bir terslik çıktığını bildirmek istemiş.»

Cimarron?

Laboratuarda terslik?

Harry kalkıp oturdu. Titremeye başlamıştı ansızın. Bir kalem, yerin dibine giresice kalemlerden biri, bu allahın cezası gece masasının üstünde ne kalem vardı, ne kağıt; gece masasının üstündeki lambayı yakmaya çalıştı, düğmeyi bulamadı; bacaklarını yataktan aşağı sarkıttı, anasını bilmem ne ettiğimin şampanya kovasına çarpınca şişe de, buz parçaları da ortalığa yayıldı, Harry canının acısından bir çığlık attı...

Fiona karanlığın bir köşesinden sesleniyordu. «Ne oldu, güzelim?»

Los Angeles'teki fono-sekreter servisinde çalışan Madge aynı anda başka bir soru sordu: «Üzücü bir şey mi var, Bay Elbert?»

Harry bir nara attı. «Çok şey var! Hele şu anasını sattığımın lambanın düğmesini bir bulayım...» Halının üstünde eriyen buz topağına takılınca, «Ayy,» diye bir çığlık attı.

Madge, «Telaş etmeyin, ben beklerim,» dedi.

Fiona kuşlar gibi cıvıldıyordu. «Işığın yerini ben biliyorum, aşkım.»

Harry bas bas bağırdı, «Sana da şampanyana da...»

Beş dakika sonra sırtına bir şey geçirmiş, fono-sekreterin verdiği numaraya telefon etmeye oturmuştu.

Zil iki kere çaldı, ardından **Yıldızların Savaşı** filmindeki konuşmaları anımsatan madeni bir ses duyuldu. «Aloo, Bay Harry Elbert'la mı konuşuyorum?»

«Evet,» dedi Harry. «Nedir bu dalga? Laboratuarda terslik çıktı ne demek? Kimsiniz?»

«Benim kim olduğum önemli değil,» dedi ses. «**Cimarron** adındaki yeni bir filmin negatifini satın almak ister misiniz diye soracaktım size.»

Harry sapır sapır titremeye başladı.

«Sen aklını kaçırmışsın!» diye bağırdı.

«Hayır, kaçırmadım. Filmi size satmak istiyoruz, Bay Elbert. Negatifin elimizde olduğunu anlatmaya çalışıyorum size.»

Soğuk hava aygıtı durmadan çalıştığı halde Harry ter dökü yordu.

Ses, «Negatifi geri almak isterseniz bir milyon dolar ödemeniz gerekecek,» diye sürdürdü. «Nakit olarak.»

«Neler saçmalıyorsun? Nedir bu? Adi bir soygun mu?»

«Adi değil. Milyonluk bir soygun.»

Harry dayatıyordu. «Benim filmim laboratuarda.»

«Öyle mi?» dedi ses. «Öyleyse daha fazla konuşmamıza gerek kalmadı, değil mi? Ama fikrinizi değiştirir de bizi aramak isterseniz yarım saat sonra teleon edebilirsiniz. Yeni bir numara vereceğim size. Lütfen yazın.» Harry git gide güçlenen kötü bir sezginin etkisi altındaydı. Numarayı not etti. 877-1909.

Çıt.

Hat kesilmişti.

Otel santralını aradı. «Bana laboratuarı bağlayın,» diye söylendi.

Santraldaki kız, «Hangi laboratuarı?» diye sordu nazikçe.

Harry bas bas bağırıyordu. «Negatiflerimizin bulunduğu laboratuarı.»

«Korkarım ben negatiflerinizin hangi laboratuvarda bulunduğunu bilmiyorum, efendim. Fotomat'ı mı istiyorsunuz? Onlar kapatmışlardır...»

Fiona, «Harry'ciğim,» diye seslendi. «Ben açlıktan ölüyorum.»

Harry, «Hayır, Hollywood'daki Classic Film laboratuarını istiyorum,» dedi.

Fiona midesinden başka bir şey düşünmüyordu. «Ne zaman

yemek yiyeceğiz, sevgilim?»

«Oda servisini ara.»

Kız, «Ben oda servisinden nefret ederim,» diye yakındı.

«Öyleyse çık dışarıda ye. Görmüyor musun, benim işim var.»

«Haftasonunda eğlenmeye gelmiştik hani?» Fiona söylenerek odadan dışarı çıktı.

Santraldaki kız bir iki dakika sonra aradı. Hollywood'daki Classic Film Laboratuarının numarasını bulmuştu. Bay Elbert o numarayı aramasını ister miydi?

«Yoo,» dedi Harry. «Ben numara koleksiyonu yaparım, onun için sormuştum! Budala mısın sen! Hemen ara!»

Laboratuardaki telefon birkaç kere çaldı.

Sonunda uykulu bir ses duyuldu. «Laboratuar kapalı. Pazartesi sabahı arayın.»

«Dur bir dakika,» dedi Harry. «Ben Harry Elbert. Kapatma sakın! Negatifimin kasada olup olmadığını öğrenmek istiyorum.»

Ses, «Bilemem,» diye söylendi. «Ben gece bekçisiyim. Kapalı burası...»

Harry, «Filmin adı **Cimarron**,» diye açıkladı. «Negatifi kasadadır, değil mi?»

Hele olmasın! Hele değil desin!

«Cimarron mu?... Ben bu adı hatırlıyorum,» dedi ses. «Bir dakika, bakayım... Hah, bildim... Tamam, her şey yolunda. O iki adam gelip aldılar. Stüdyoya götüreceklerdi. Hâlâ gelmediler mi?»

Harry boğuk bir sesle sordu: «Hangi iki adam?» Avuçlarındaki ter, almacı tutmasını güçleştiriyordu. Dokuz milyon dolara çıkan bir filmin negatifi kasadan yürütülüyordu... **Kim?** Kim yapabilir?

«Sizin adamlarınız,» dedi gece bekçisi. «İki saattan fazla oldu. Gelip filmi aldılar. Hâlâ getirmediler mi?»

Harry, «Vay kara bahtım!» diye inledi.

Öbür uçtaki ses, «Ben gece bekçisiyim, pek bir şey bilmem,» diye sürdürdü. «En iyisi siz pazartesi günü arayın.»

Telefonu kapadı.

Fiona salona açılan kapıdan içeri uzandı. «Oda servisini aradım, sevgilim. Buradaki telefondan konuşuyorum. Güzel bir şatobriyan söylüyorum. Etini nasıl istersin sen? Az pişmiş mi olsun, yoksa, orta mı?»

Harry, «Benim anam belleniyor, sen yemekten başka bir şey düşünmüyorsun!» diye kükredi. Güvenlik görevlileriyle konuşmak için stüdyoyu aramaya hazırlandı. Onlardan ne karşılık alacağını çoktan anlamıştı oysa.

Fiona neşesini bozmadan adamı azarladı. «Konuşurken biraz daha nazik olamaz mısın!»

Bu konuşmadan aşağı yukarı bir saat sonra, Al ve Perce, Üçüncü Cadde yakınlarındaki bir sokakta, kepenkleri pazartesi gününe kadar açılmayacak olan dükkanların önündeki bir telefon kulübesinin yanındaydılar.

Perce, «Ne zaman arayacak?» diye yakındı. «Buradan geçenler bizim ne beklediğimizi merak edecekler.»

«Sinirlenme,» dedi Al. «Bu işler askerlik gibidir. Acele et... ve bekle.»

Perce, «Sen askerlik yaptın mı?» diye sordu.

«Elbette. LeRoy da yaptı. Hem de güç bir dönemde. Vatanımızı savunduk.»

Birden ortaya çıkan bu vatanseverlik biraz tuhaftı. Ama niye olmasın? Şeytan Adasındaki mahkumlar da vatanlarını Nazilerden korumak için yiğitçe ortaya atılmamışlar mıydı? Birisi o konuda bir film de çevirmişti galiba...

Al, «Sen de savaşa katıldın mı?» diye sordu.

«Evet. Hava kuvvetlerindeydim.»

«Yaa? Havacıydın demek?» Bu haber Al'ı etkilemişti. «Hangi tip uçaklarda uçtun?»

«Kara personeliydim ben.» Greaser'la tanıdıklarının aracılığıyla askerliğini hemen yakınlardaki Culver City'de, hava kuvvetlerine eğitim filmleri yaparak geçirdiğini, kenttekilerin, eski Roach stüdyosunda çalışan birliğe Uçan Daktilolar adını taktıklarını açıklamak istememişti. Bu askerlik hikayesi ne ortakların gözünü kamaştırırdı, ne de, aradan otuz yıl geçtikten sonra, akıl almaz bir işe katıldığı şu cuma gecesi, şu karanlık sokak köşesinde anlatılmaya değecek bir şeydi.

Telefon çalınca zil sesi boş sokakta yankılandı.

Al küçük elektronik mikrofonu boğazına dayayarak almacı kaldırdı. «Aloo? Aa, evet Bay Elbert...» Kazandığı başarı yüzünü güldürmüştü. «Konuşmaya hazırsınız demek. Güzel. Bir milyonu istediğimiz yere bırakırsanız negatifinize kavuşursunuz...»

San Francisco'daki otel dairesinden arayan Harry dudaklarını kısarak telefona baktı. «Durun bir dakika,» dedi. «Negatifin sizde olduğunu nereden bileyim? Kim olduğunuzu bile bilmiyorum!»

Stüdyoyu aramış, güvenlik görevlilerinden, kapıya getirilen hiç bir film olmadığını, kimsenin bir şey bilmediğini öğrenmişti. Evet, film kayıptı ama bu heriflerin palavra sıkıp sıkmadıklarını nasıl bilebilirdi. Belki de basit bir dolandırılık olayıydı bu.

Ses, «Negatifin bir kamyonetin içinde,» diye sürdürdü. «Kamyonet kimsenin zarar vermeyeceği bir yerde. Ancak yarın güneş yükselince o kasanın saçları iyice kızacak... Parayı ne kadar geç getirirsen içerisi o kadar sıcak olacak...»

Harry yüzünü buruşturdu. Isı değişmelerine çok hassas olan renkli negatifin emülsiyon dengesi berbat olabilirdi! Akıllı pezevenkler... Bu herifler ne yaptıklarını biliyorlardı besbelli.

«Doğru söyleyip söylemediğinizi hâlâ bilmiyorum,» dedi. «Kesin bir kanıt göstermezseniz sizinle anlaşmaya yanaşmam.»

«Peki,» dedi ses. «Evinin önündeki posta kutusuna bak. Orada bir zarf bulacaksın. Kanıt zarfta. Bu arada. Unutma ki yarın çok sıcak bir gün olacak.»

Harry, «Durun,» diye bağırdı. «Sizi nasıl bulacağım peki?»

Ses, «Sen bizi arama, biz seni ararız,» diye karşılık verdi.

Harry büyük bir öfkeyle telefonu kapadı.

Fiona salondan sesleniyordu: «Yemekler geldi, aşkım.»

«Çabuk ye öyleyse! İlk uçakla Los Angeles'e dönüyoruz.»

O havayollarına telefon edip yer ayırtmaya çalışırkan, Fiona ince ince keserek bir tabağa dizdiği pembe şatobriyan dilimleriyle çıkıp geldi. Üstünde bikini donundan başka giyecek yoktu ama düşünceli hostes olmaktan vazgeçemiyordu hâlâ. «Bunu ye,» dedi. «Hiç bir şey o kadar kötü olamaz.»

Harry, «Ondan da kötü,» diye hırladı. On birde kalkan son bir uçak vardı, ona yetişmeye bakmalıydılar.

Ne var ki daha önce bir telefon konuşması daha yapmak zorundaydı; düşüncesinden bile korku duyduğu bir konuşma.

Mike Tudor'a telefon etmek, o taş yürekli namussuza dokuz milyon dolarlık filmin tehlikede olduğunu bildirmek gerekiyordu... Laboratuardaki kaz kafalı gece bekçisi kıçının üstüne yayılarak iki herifin ellerini kollarını sallaya sallaya girip onun negatifini -hayır, onların negatifini- yürütmelerine fırsat verdiği için başlarının belada olduğunu anlatmalıydı.

Ve Mike Tudor böyle aksaklıkları kolayca bağışlayan adamlardan değildi; önüne geleni işten atan, aşçıların havucun tepesini keserken gösterdikleri rahatlıkla emrindekilerin kellesini uçuran Tudor. Mike'ın nasıl çalıştığını görmüştü Harry; gördükleri de hiç hoşuna gitmemişti.

Tudor'a telefon etmezse olmayacaktı yine de. Haftasonunda bütün bankalar kapalı olduğuna göre ancak o yardım edebilirdi Harry'ye. Canına yandığımın, bir yerlerde herifin kendi özel bankası bile vardı belki; boş zamanlarını değerlendirmek için açtığı, milyonu o anda kasasında bulunduran bir banka.

Cep defterini karıştırarak Tudor'un özel numarasını buldu, santraldaki kıza ihbarlı bir konuşma yapacağını bildirdi.

Fiona, «Birazcık ye,» diye söyleniyordu anlayışla. «Et saf proteindir. Anladığıma göre senin de gücünü toplaman gerekecek.»

Harry, «Protein!» diye inledi. «Durumumu anlamıyorsun! Herifler benim kanımı emiyorlar.»

«Anlıyorum, çok iyi anlıyorum. Ne var ki biz İngilizler kendimizi bırakmamaya alışmışızdır. Onun için de bütün uluslardan daha çok dayanabilmişizdir...»

«Öyle mi?» dedi Harry. «İngiliz film endüstrisi niye dayanamadı peki?»

Fiona surat astı. «Ağzını bozmana gerek yok.»

Telefon çaldı, Harry hemen koşup açtı.

Bay Tudor karşısındaydı.

«Alo, Mike,» dedi. «Ben Harry. Seni rahatsız etmek istemezdim. Çok geç olduğunu biliyorum...»

Manhattan'daki otuz sekiz katlı şirket merkezinin en üst katında oturan Tudor. «Sakin ol,» diye mırıldandı. «Çok telaşlı görünüyorsun.»

«Öyle. Başımız dertte, Mike.» Derin bir soluk aldı ve son iki saat içinde gelişen olayları anlatmaya başladı.

Konuşmasını bitirince hattın uğultusundan başka bir ses duymadı.

Sonra da Mike tek bir soru sordu: «Bir milyon mu istiyorlar?»

«Küçük banknotlar halinde. Canımıza okuyorlar ama yapılacak başka bir şey yok. Polise haber vermek istemiyorum, kötü reklam olur. Halkın yarısı bizim bir dolap çevirdiğimizi söyleyecektir...»

Mike, «Karşımızdakiler küçük hırsız,» diyerek soğuk soğuk

güldü. «Dokuz milyona çıkan, dünya piyasasında otuz milyon kazanç sağlaması beklenen bir filmi çalıyorlar ve yalnız bir milyon istiyorlar. Ben olsam en az dört isterdim.»

Harry, sen olsan isterdin, diye düşündü. Ne olur, ne olmaz diye sol taşağımı da rehin alırdın sen.

«Hemen Los Angeles'e dönüp duruma el koyacağım,» dedi. «Yarın cumartesi ama parayı bulmak zorundayım. Onun için senden yardım bekliyorum, Mike.»

«Milyonu bizim ödememizi mi bekliyorsun?»

«Yok canım,» dedi Harry. «Sonunda sigorta ödeyecek. Yalnız...»

Tudor, «Emin misin?» diye sordu.

«Elbette. Primleri ödeyen ben değil miyim. Tek sorun parayı bulmak. Bankalar kapalı.»

«Haa,» dedi Tudor, «o kolay. Ben birini bulurum. Sen yarın sabah erken beni ara. Büroda olacağım. Para nasıl olsa bulunur.»

İçi rahatlayan Harry, «Çok iyi,» diye mırıldandı.

Tudor, «Yalnız yüzde on sekiz faiz ödeyeceksin,» diye sürdürdü. «Günde.»

«On sekiz mi?»

«Yasalar bundan fazlasını almamızı önlüyor,» dedi Tudor. «Yarın bir kağıt yollarım, imzalarsın. Yarın San Francisco'da değil büronda olursun umarım.»

Harry, «Buraya gelişimin nedeni yeni bir film için çekim yeri aramaktı,» diye haykırdı.

Tudor kupkuru bir sesle karşılık verdi. «Öyle olduğuna hiç kuşkum yok. Parayı nereye bırakacağını öğrenir öğrenmez beni ara. Haa, Harry aklımdayken... Bizim milyonu alıp Costa Rica'ya gezmeye gitmezsin değil mi? Öyle bir şeyi ortaklara anlatmak zorunda kalmak istemem.»

Telefonu Harry'nin yüzüne kapadı.

Harry, yine yanılmışım diye düşündü. Adamın iki taşağını alıyor bu pezevenk.

Cadillac, Coldwater Canyon'ın üstündeki sessiz virajlı yola girip durduğunda saat onu geçiyordu. Perce frene basarken LeRoy yere atladı, hızlı adımlarla araba girişinin yanındaki posta kutusuna yanaştı. Elindeki zarfı kutuya atıp döndü.

Koşar adım gelerek arabaya atladı ve pamuklu eldivenlerini çıkardı.

Hiç gereği olmadığı halde, Al, «Gazla,» dedi Perce'e.

Cadillac geldiği yönün tersinde yol alarak aşağıdaki aydınlık anacaddeye ulaştı.

Al, «Tamam,» diye mırıldandı. «Şimdi LeRoy'la beni eve bırak. O arabayı alıp dağa çıkacak, pazar sabahına kadar orada kalacak. Onu gören olacaktır mutlaka. Sen de yarın sabah kulübüne git ve on buçuğa kadar tenis oyna. Sonra buluşur, Harry'ye bir daha telefon ederiz. Bu gece iyi uyu, ortak, yarın işimiz çok.»

Perce, ne uykusu, diye düşündü. Bu gece iki Valium'luk bir gece olacak. Bu herif alay ediyor insanla.

«Olur,» diyerek içini çekti.

Al onun omuzunu okşadı. «Gevşe biraz. İyi iş gördün. Yolun yarısına geldik artık. Üstelik bundan sonrası hep yokuş aşağı.»

Perce, «Söyleyene bakma, söyletene bak,» diye mırıldandı.

LeRoy onu payladı. «Günaha girme. Tanrının bu işle hiç ilgisi yok.»

Harry Elbert'ın Rolls Royce'u aynı sokağa saparak posta kutusunun önünde durduğunda sabahın biri olmuştu.

Yorgunluktan esneyen Harry arabadan indi. Yolculuk onu yormuş, havaalanından kente gelirken biraz daha yorulmuş, yolundan çıkıp Fiona'yı evine götürmek tüy dikmişti; karabasan gibi bir geceydi; allah kahretsin onun yaşında biri nasıl dayanırdı bunlara?

Posta kutusunu açarak içindeki zarfı çekti. Titrek ellerle yırttı zarfı. İçinde düzgünce katlanmış bir kağıt vardı. Kağıdı açınca bir sinema filminden kesilmiş kısacık bir parça buldu. Rolls'un farlarına tutarak baktı.

Altı film karesi. Gördüğünü hemen tanımıştı. Vin DeLuca'nın yakın plandan çekilmiş resimleri. Baş oyuncu elini kaldırmış, kızılderililerin bölgesine yerleşen halka 'İleri!' işareti veriyor. Filmin son sahnelerinden biri.

«Namussuzlar!» diye homurdandı.

Sonra da kağıda baktı. Kağıtta gazeteden kesilip yapıştırılan kelimelerle yazılmış bir not vardı:

Cumartesi 11'de telefon EDECEĞİZ. POLİSLER olmamalı. Yoksa Cimarron'u YOK bil.

Harry arabasına dönerken, «Tamam,» diye mırıldandı. «Tamam, sizin istediğiniz olacak.»

...O anda onun da tek bir isteği vardı. Yatağa girip sabaha kadar uyumak.

24

— Bir saat sonra şafak sökecek Pedro. Söyle, oğlum. ölümle yüz yüze gelmek korku veriyor mu sana?

— Hayır, peder. Ölmeye hazırım. Haklı bir dava uğruna savaştım ben. Hepimizin Tanrıya bir can borcu var, değil mi?

— Yürekli bir adamsın Pedro. Belki de herkesten, hatta şu haçın ağırlığını taşıyan bizlerden de yüreklisin.

— Ne oluyor, Peder? Ağlıyorsunuz!

Cumartesi sabahı, 8:47. Pırıl pırıl bir sabah. Perce kulübe geleli bir saat oluyordu neredeyse. Kahve içerek tenis oynayabileceği birinin görünmesini bekliyordu; kim olursa olsun. Aslında tenis oynamak için en küçük bir istek duymuyordu. Gece iyi uyumamış, uyandığında büsbütün kötüleşmişti ama bu sabah mutlaka bir oyun arkadaşı, bir insan bulmalı, bir iki saat süreyle kortlarda gözönünde olmalıydı... Sonra da duşunu yapıp Al'le buluşmak üzere oradan kaçacaktı.

Şu âna kadar hiç bir sonuç alamamıştı. Oyun arkadaşı arayan hiç kimse yoktu. Çift çift gelenler kortları dolduruyor, saat da dokuza yaklaşıyordu. Dokuz dedin mi kortlarda yer kalmazdı zaten. O zaman burada oturup gazete okumak, gelen geçenle çene çalmak zorunda kalacaktı. O da Perce'in hiç yapmadığı bir şeydi ve dikkati çekebilirdi.

Sinirlenme, Perce, dedi kendi kendine. Sinirlenme.

Ardından da birinin bağırdığını işitti. Tanıdık bir ses.

«Vay vay vay, hangi rüzgar attı?» diye bağıran bir ses. «Hey Perce! Ben senin bu işi bıraktığını duymuştum.»

Ziggy Harling.

Tepesine dikilmiş, günün ilk pürosundan mavi dumanlar salıyor. Palavracı Ziggy. «Sana bir iyilik edebilirim,» diyordu. «Dokuza çeyrek kala bir arkadaşla randevum vardı ama az önce telefon edip arabasının bozulduğunu söyledi. O gelinceye kadar benimle oynamak ister misin?»

Kim bakardı Ziggy'nin yüzüne?

Perce bakmak zorundaydı.

«Peki, ahpap,» diyerek ayağa kalktı. «Onun yerine ben oynarım seninle.»

Ziggy, «Aklında olsun,» diye söylendi. «Sana sert davranmayacağım. Harry Elbert'ın yanında çalıştığını biliyorum. Gücün tükenmiştir. Onun için pek ağır bir ders vermeyeceğim sana. Seti elli dolardan oynayalım mı?»

«Niye olmasın? Herry'nin yanında çalıştığıma göre, ek kazanç bulmak zorundayım zaten.»

Ziggy, «Ne yazık ki kimse komedi filmi çevirmiyor,» dedi. «Yoksa sende bu espriler varken işsiz kalmazdın.»

Saat on elli beşte, Harry dördüncü kahvesiyle yedinci telefon konuşmasını bitirmişti.

Dokuzdan beri telefonun başındaydı. Önce stüdyonun güvenlik amiri Al Morris'i arayarak olayın gizli tutulmasını, Los Angeles polisine hiç bir haber verilmemesini emretmişti; polis demek gazeteci demekti ve gazeteci milleti bu işe burnunu sokmamalıydı. Ondan sonra Tudor'ın o sabah adını verdiği herifi, Sheed'i aradı; o da Los Angeles'te bulunan Ruggles adında birinin oradaki bankalardan biriyle konuştuğunu, onun aranması gerektiğini bildirdi. Ruggles, Tudor'ın California'daki işlerini yürüten bankayla konuşmuş, parayı hazırlıyordu ve negatifi ellerinde tutan serseriler telefon eder etmez kendisiyle temasa geçilmesini istiyordu; bu arada Harry'nin imzalayacağı kağıdı da hazırlamıştı; basit bir borç anlaşması, basit bir faiz, yüzde on sekiz...

Telefon çalıyordu yine. Harry hemen açtı.

Allah belasını versin, arayan Billy'ydi ve bir karının evinden telefon ediyordu herhalde. Neşeli bir sesle, «Ne var ne yok?» diye sordu. «Şeyin şeyine denk mi?»

«Değil,» dedi Harry. «Ne istiyorsan söyle. İşim var.»

«Tamam canım, kızma hemen. Yeni arabayla kısa bir yolculuğa çıkacağımı söyleyecektim. Denemek için. İstersen sen de gel.»

«Gelemem.»

«Açık hava iyi gelir. Hem biraz konuşmuş olurduk.»

Bok yeme, Billy, baba-oğul sahneleri oynayacak gün değil bugün. «Kusura bakma, bugün gelemem,» dedi. «Gelecek hafta olur belki. Dönünce ara beni.»

Almacı yerine bırakıp saatına baktı.

11:04

Niye telefon etmiyordu bu adamlar?

Beşinci kahvesini doldurmaya başlamışken telefon çaldı.

Karşıdaki kız, «Burası fono-sekreter servisiniz, Bay Elbert,» dedi. «Bir iki dakika önce bir mesaj bıraktılar sizin için. Telefonunuz meşguldu, daha önce haber veremedim. Üstelik bugün cumartesi olduğu için tek başıma çalışıyorum burada...»

Harry, «Mesaj nedir?» diye bağırdı.

«Ah, doğru ya! Adamın sesi de çok tuhaftı. Posta kutunuza bakmanızı istiyor. Siz bundan bir anlam çıkarabildiniz mi, Bay Elbert?»

Harry, «Evet,» deyip kapattı.

Posta kutusunda ucuz bir zarf vardı yine; içinde de ikinci **bir pusula**. Açıp okudu.

> MilYonu KüÇük BankNotlar Halinde geTir. nuMaralar birbirini izleMesin. 3'te araYacağıZ. oyuN oyNamaya kalkışMa. PoLis ÇağıRMa.

Ruggles'ın beklediği bankaya telefon ederek parayı hazırlamasını söyledi.

«Demek küçük banknotlar istiyorlar,» dedi Ruggles. «Beşlik mi olsun, onluk mu?»

Harry, «Orası sizin bileceğiniz iş,» diye karşılık verdi.

Ruggles onu uyardı. «Çok büyük bir paket olacak. Yarısını beşlik yapsak... yüz bin tane o eder. Öbür yarısı onluk olursa elli bin de oradan... Çok havaleli. Öte yandan, yirmilik kullanılacak olursa büyüklük normal sayılabilir. İki yüz elli deste yirmilik koysak, beş yüz deste de onluklardan...»

Düğün sepeti hazırlayan çiçekçiler gibi konuşuyordu herif!

«...ayrıca sanırım paranın taşınabilir bir durumda olmasını isteyeceklerdir. Siz de öyle düşünmüyor musunuz? Bez torbalara falan konmasını isteyeceklerdir. Torbanız var mı, Bay Elbert.»

Harry, «Torbaları siz bulun,» diye bağırdı.

«Hıımm,» diye mırıldandı Ruggles. «Parasını cebimden ödemem gerekecek o zaman. Yalnız fatura alırsam... O da bir sorun ya. »

...Sorunun ne olduğunu ben bilirim! Bahçe kapısından içeri dolan güneşe bakıyordu Harry. Aynı güneşin Los Angeles kentinin bir yerinde park edilmiş olan kamyoneti, içindeki değerli filmi ısıttığını düşünüyor, emülsiyonlarda ilk minik kabarcıkların belirdiğini görür gibi oluyordu.

«Biraz sonra yine ararım,» deyip kapadı, stüdyoya, Al Morris'e telefon etti. Son gelişmeyi bildirecekti ona da.

Güvenlik bürosunda bekleyen Morris, «Demek saat üçte,» diye mırıldandı. «Çok iyi.»

«Nesi iyi?»

«Bir kere, nereden telefon ettiklerini araştırmak için zaman bulabiliriz... Haa, siz elinizdeki pusulaları atmayın sakın. Bakalım parmak izi bırakmışlar mı?»

«Boşver,» dedi Harry. «Olsa olsa genel telefondan ararlar. Sen oraya varıncaya kadar çoktan uzaklaşmış olurlar. Onun için boşver.»

Morris, «Sanırım bu işi bana bıraksanız daha iyi olur,» diye söylendi usulca. «Polislik iş bu.»

Geri zekalı polis bozuntusu!.. Otuz yıl önce Los Angeles polis örgütünde görev yaparken ihtiyar H.L. Baer'in evindeki bir mücevher hırsızlığının soruşturmasını yürüterek hırsızın evdeki hizmetçi olduğunu buluyor, ihtiyar Baer de onu işinden çıkarıp stüdyonun güvenlik örgütünün başına geçiriyor... Ömür boyu iş derdi yok artık. '47'de grev yaparken gösteri yürüyüşüne kalkan işçilerin üstüne yangın hortumlarını sıkmayı akıl ettiği için kahraman kesiliyor ama o zamandan beri kıçının üstüne oturmaktan başka bir şey yaptığı yok; olsa olsa sekreterlerin çantalarını yürüten küçük hırsızlarla uğraşmıştır belki: şimdi Komiser Kolombo rolünü oynamak fırsatını buldu, durdurabilirsen durdur artık...

«Al,» diye söylendi sertçe. «Bugün hiç bir şey yapmayacaksın! Telefonun dinlendiğinden kuşkulanırlarsa pazarlığı boza-

bilirler. Ben negatifimi bozulmadan geri alayım, ondan sonra sen bildiğini oku. Anlaşıldı mı?»

Al Morris görevine bağlı kişilerin tavrıyla konuştu: «Sizi uyardığımı unutmayın. Bay Elbert. Hırsız-polis filmi çevirmeye benzemez bu. Karşınızdakiler gerçek birer profesyonel.»

Profesyoneller saat 14:59'da başka bir telefon kulübesindeydiler. Bu kez, bakımsız evlerle külüstür iş yerlerinin çoğunlukta olduğu sessiz bir sokağı seçmişlerdi.

«Bir kere de sen telefon et.» Al küçük elektronik mikrofonla talimatın yazılı olduğu kağıdı Perce'e uzatıyordu.

Birden ağzı kuruyan Perce, «Neden ben?» diye sordu.

Al gülümsedi. «Kırk yılın başı Harry'ye emir vermek hoşuna gitmeyecek mi?»

«Evet,» dedi Perce. «Olabilir.»

Parayı attı, numarayı çevirip mikrofonu boğazına dayadı.

Harry ilk zil sesinde açmıştı. «Aloo?»

«Merhaba Bay Elbert.» Perce sesinin anlaşılmaz bir biçimde yankılandığını duyuyordu. «Para hazır mı?»

«Hazır. Beşlik, onluk ve yirmilik bantnoklar halinde.»

«İyi. Söyleyeceklerimi not edin. Parayı iki küçük valizle getirmenizi istiyoruz. Yedinci caddeyle Balboa'nın kesiştiği yerde büyük bir mağaza var, onun yanında da Salvation Army hayır kurumuna bağışlanacak eşyaların bırakıldığı küçük bir baraka. Parayı saat beşten önce oraya bırakın ve hemen o semtten uzaklaşın.»

Harry, «Filmi ne zaman alacağım?» diye sordu.

«Biz parayı ele geçirir geçirmez,» dedi Perce.

«Dur bir dakika... Bir oyun oynamayacağınızı nasıl bilebilirim.?»

«Bilemezsiniz. Ama parayı bırakırken bir numara çevirmeye kalkışırsanız bir daha telefon etmeyiz... Negatifiniz de güneşin altında erir gider.»

«Kaçta telefon edeceksiniz?»

«Altıda... Para elimize geçmiş olursa tabii. Evinizden ayrılmayın.»

Harry, «Dikkatli olun!» diye bağırdı. «Negatifim bozulmasın.»

Perce telefonu kapadı.

Al'le birlikte Cadillac'a döndüler, arabaya binip Beverly Hills'e yöneldiler.

Al. «Hoşuna giti mi?» diye sordu.

Perce itiraf etti. «Hem de çok.»

Al saatına bir göz attı. «İki saat kadar bir zamanımız var. Senin kulübe gitmen iyi olur. Ortalıkta görünürsün. Sonra da Balboa'yla On Yedinci caddenin köşesine yakın bir yere gidip biraz oturacağız.»

«Neden oturuyoruz?»

«Harry'yle adamlarının bir numara çevirmediklerine emin olabilmek için.»

«Yaparlar mı dersin?»

«Belli olmaz,» dedi Al. «O negatif bizim sigorta poliçemiz. Ancak yakayı ele verirsek bizi konuşturuncaya kadar sıkıştırabilirler. Sorguya çekilmek istemezsin, değil mi?»

Perce başını iki yana salladı.

«Ben de öyle düşünmüştüm.» Gülüyordu Al. «Onun için, Harry'nin bir oyun tasarlamadığına emin olmamız gerek. Anladın mı?»

«Çok iyi anladım,» dedi Perce.

16 : 50

Rolls Royce On Yedinci caddeyle Balboa'nın kesiştiği köşede yükselen büyük mağazanın otoparkına girdi. Harry Elbert gözlerini kısarak ön camdan bakınca otoparkın ucundaki küçük kırmızı barakayı, çelik kapılarının üstündeki Salvation Army yazısını gördü. Arabayı o uca sürdü ve birkaç metre uzakta durdu.

Çıkıp Rolls'un bagajını açtı, yumuşak kenarlı iki kumaş valiz çıkararak asfaltın karşısına geçti, adam boyunu aşmayan barakanın üst kapağını açıp valizlerin önce birini, sonra da ikincisini attı. Madeni kapak tangırdayarak kapandı.

Harry, «Elveda bir milyon,» diye söylendi. «Yüzde on sekiz faiz de ayrı! Namussuzlar sizi!»

Arabasına binerek Beverly Hills yönünde uzaklaştı.

Dikiz aynasına bakmış olsaydı, belirgin bir özelliği olmayan, sivil giyimli iki adamı taşıyan dört kapılı bir Ford arabanın da otoparka girdiğini, hayır kurumuna bağışlanan eşyaların konduğu barakanın iki üç yüz metre uzağında durduğunu görebilirdi.

Ford araba yerine yerleşince sürücüsü mikrofonu çekip düğmesine bastı ve konuştu. «Bir Numara merkezi arıyor, Bir Numara merkezi arıyor.»

Elinde mikrofonla bürosunda bekleyen Al Morris de vericinin düğmesine bastı. «Neredesin, Bir Numara?»

«Yerimi aldım,» dedi sürücü.

Morris, «Tamam,» diye mırıldandı. «İki Numara nerede? İki Numara, ses verin.»

İkinci bir araba da otoparka girdi ve hayır kurumunun barakasının öbür yanında park etti. Onun sürücüsü de sivil giyimliydi, o da arabanın mikrofonuna uzandı.

«Ben İki Numara. Ben İki Numara. Yerimizi aldık, yerimizi aldık.»

«Tamam,» dedi Morris. «Şimdi orada kalın ve o hergelelerin gelmesini bekleyin.»

17 : 45

Perce'nin Cadillac'ı mağazanın önündeki otoparkın girişinden en az elli metre uzakta, caddede duruyordu.

Otoparktaki araba sayısı da iyice azalmıştı artık. Açık kalan dükkanların sahipleri kepenkleri indirmeye, alışveriş yapanlar evlerine dönmeye hazırlanıyorlardı. Cadillac'ın ön kanepesinde oturan Al çevreyi dürbünle gözlüyordu. Güneş iyice alçalmış olduğundan görüş şartları pek iyi değildi. «Evet,» diye mırıldandı. «Para yerine konduysa kondu. Bakalım bekleyen kimse var mı?»

«Çıkıp bakacak mısın yani?»

«Yok canım.» Neşeliydi Al. «Tüneyen kuşlar varsa ürküterek kaçıracağız. Bozuk para verir misin? Telefon edeceğim.»

Perce cebini karıştırarak sabahtan hazırladıkları bozuk paradan kalanları uzattı. Bitmek bilmeyen bir gün olmuştu bu; sıcak canına okumuş, yorgunluktan ayakta duracak hali kalmamıştı.

«Kime telefon edeceksin?»

Al, «Dostumuz Harry'ye,» diyerek arabadan indi.

Birkaç saniye sonra da geri döndü.

Perce, «Ne oldu?» diye sordu.

Al içeri uzanıp küçük elektronik mikrofonu aldı ve cebine attı. «Az kalsın bir dikkatsizlik yapacaktım,» dedi. «Bunu unuttum.»

Az ilerideki telefon kulübesine yönelerek gözden kayboldu.

Perce, Tanrı yardımcımız olsun, diye düşündü. O da dikkatsiz davranmaya başlarsa...

18 : 05

Telefon çaldığında Harry Elbert oturma odasını arşınlıyordu. Hiç gecikmeden koşup açtı.

Öbür uçtan gelen ses, hemen hemen yirmi dört saattır duymaya alıştığı madeni sesti yine. «Dinle,» diye tıslıyordu. «Sana bir numara çevirmemeni söylemiştik, değil mi?»

«**Ne numarası?**» dedi Harry. «**Para orada!**»

Ses, «Polisler de orada,» diye karşılık verdi. «Orada olduklarını biliyoruz. Uzaklaştır onları! Negatifi geri aldığında renkli mi olmasını istersin, yoksa siyah beyaz mı olsun? Karar senin, Harry.»

Hat kesilmişti.

Hava hiç sıcak olmadığı halde ter dökmeye başlayan Harry stüdyoyu aradı. Al Morris denen o orospu çocuğu **neler** çeviriyordu acaba?

«Ben Al Morris,» dedi Morris. «Ne istiyorsanız çabuk söyleyin. İşim var.»

Harry, «Beni dinle, namussuz,» diye hırladı. «Ne numara çeviriyorsun sen? Adamlarını mı yolladın oraya?»

Morris'in derin derin soluk aldığı işitiliyordu.

Harry, «Söyle!» diye kükredi.

Morris sonunda konuştu. «Evet. O serserileri karşılasınlar diye çocukları yolladım!»

«Eh, onlar da ne yaptığını öğrenmişler!» Bütün işi bozacaksın! «Dokuz milyon dolarlık negatif bir yerlerde bekliyor, sen de benden aldığın aylıkla amatör detektiflik oynuyorsun! O herifleri uzaklaştır oradan! Çabuk ol! Canına okuyacağım senin!»

Morris, «Bu iş güvenlik bölümünün görevidir,» dedi. «Benim görevim...»

«Sus! Sus ve adamlarını çağır. **Bu bir emirdir!**»

Morris hâlâ diretiyordu. «Adamlarımı oradan uzaklaştıranın siz olduğunu kayıtlara geçireceğim.

Harry, «İstersen **Variety** dergisinde ilan et,» diye bağırdı. «Çağır onları. Oradan uzaklaştıkları zaman bana telefon et. **Bunu** da kayıtlara geçir, emi!»

Büyük bir öfkeyle almacı yerine bıraktı.

18 : 10

Otoparktaki arabalardan birinin farları yandı, dört kapılı bir Ford yerinden ayrılarak çıkış kapısına yöneldi.

Cadillac'ta oturan Al, «Varan bir,» diye mırıldandı.

Birkaç saniye sonra, karşı tarafta duran ikinci bir araba da lambalarını yakarak ilerledi ve sokağa çıktı.

Al, «Varan iki,» dedi keyifle.

Perce, «Belki bir üçüncüsü de vardı,» diye mırıldandı.

«Eh, o tehlikeyi göze alacağız artık. Aşağı yukarı beş dakika sonra. Milyonu almaya gittiğimiz zaman yani.»

Perce'in gırtlağı kurumuştu. «Bu iş hiç hoşuma gitmiyor,» dedi. «Ya...»

«İş kolay olsaydı herkes yapardı zaten.»

Perce, «Adamların orada bekleyeceklerini nereden bildin?» diye sordu.

«Dalga mı geçiyorsun? Ben de olsam aynı şeyi yapardım.»

18 : 45

«Şimdi,» dedi Al. «Farları yakma sakın.»

Perce motoru çalıştırdı, kaldırımdan uzaklaşarak otoparkın girişine yöneldi. Alacakaranlıkta önünü göremediği için gözlerini kısıyordu.

Salvation Army yazısını taşıyan kapıların önünde durdu, Al hiç beklemeden atladı. Becerikli hareketlerle çalışarak kapıların kilitlerini çabucak açtı. İçeriden giyecek yığınları, plastik torbalar, bohçalar boşalıyordu. Al orada biriken çeşitli eşyaları sağa sola dağıtarak valizi buldu, kaldırıp Perce'e uzattı. Epey ağırdı valiz. «Al bakalım, ortak,» dedi. «İkincisi de geliyor.»

Perce valizi kaparak ön kanepenin arkasına yerleştirdi.

Aynı anda da yaklaşan bir arabanın sesini işitti. Başını kaldırıp baktı. Arabanın lambaları dosdoğru onların üstüne geliyordu.

...Üçüncüsü bir polis arabası mı yoksa?

Yaklaşan farların ışığıyla hipnotize olmuş, hiç kımıldamadan duruyordu.

Al ikinci valizi atarken, «Tut,» diye bağırdı.

Göğsüne çarpmıştı valiz; az kalsın yere yuvarlanacaktı. Büyük bir panik içinde, telaşlı hareketlerle birincisinin yanına tıktı onu da. «... çabuk ol!» diye yalvarıyordu.

Araba biraz daha yaklaştı, sonra da madeni kapıları kapamaya çalışan Al'ı farlarının ışığıyla aydınlatarak beş on metre geride durdu.

Tamam, dedi, Perce. Boku yedik. İşimiz bitik. Buraya kadar geldik, burada sıfırı tükettik...

Parlak ışıkların gerisinden neşeli, şakacı bir kadın sesi yükseldi: «Hey! Siz bağış mı yapıyorsunuz, yoksa bağışlananları yürütmeye mi çalışıyorsunuz?»

Al gerçek bir Batılı ağzıyla konuştu: «Şöylece tıkıverelim de yayılmasın dedikti, bayan. Bize izin, size iyi geceler...»

Cümleyi bitirmeden arabaya atlayıp kapıyı kapamıştı.

«Sür,» dedi Perce'e. «Yalnız çok hızlı gitme.»

Yüreğinin atışları çılgın davulcuları anımsatan Perce arabasını otoparktan çıkardı, otoyola bağlanan yoncayaprağının yokuşuna vurdu.

Ancak otoyoldaki yoğun trafiğe, Los Angeles'in merkezine giden arabaların arasına karıştıktan sonra rahat bir soluk alabildi. Ve güldü.

«Tanrım!» diye güldü kahkahalarla. «Başardık.»

Oturduğu yerden arkaya eğilerek ön kanepenin arkasında duran valizlerden birinin kilidini açmaya çalışan Al, «Başaracağımızı biliyordum,» diye mırıldandı. «Heyy! Şuraya bak!» Valizi arkadan öne alıp kucağına koydu. «Şunun güzelliğine bak! Karıdan güzel be! Atacaksın bunu yatağa, abanacaksın üstüne...»

Perce yanında oturan adamın kucağına baktı, düzgün para tomarlarıyla dolu olan açık valizi gördü.

Al, «Hükümetimizin bastırdığı edebiyat eserleri!» diyerek kıs kıs güldü. «Hey bee! Emeklilik hesabına merhaba desene. Perce.»

«Bugün neler geçirdiğimi düşününce emeklilik yaşına kadar sağ kalacağıma inanamıyorum,» dedi Perce.

«Uzatma artık. İşimiz bitti sayılır. Bizim evin önünde dur, ben valizleri içeri alayım. Sonra sen Harry'nin posta kutusuna kadar gidersin ve bu gecelik işimiz bitmiş olur.»

İşlek sokaklara doğru yol alırken, Perce, «Bana bak,» diye söylendi. «Onca paranın sizin evde durması doğru mu? Tehlikeli olmaz mı?»

«Sen hiç merak etme,» dedi Al. «Çok kalmayacak orada. Yarın sabah bir taksi çağıracağım ve götürüp emanetçi kasalardan birine koyacağım. Ertesi hafta yine yerini değiştirece-

ğim. Sen de yarın deniz kıyısına git ve o bayan arkadaşını yatağa at! Kutlamak için!»

Perce, «Nerdee?» diye mırıldandı. «Kimde güç kaldı ki!»

«O iş için güç bulamazsan öldün demektir, ortak. Neyse, hiç değilse zengin öldün.»

Pek gülünç bir şaka değildi gerçi; yine de Perce suç ortağıyla birlikte kahkahalar atıyordu.

19 : 35

Beverly Hills'de cumartesi akşamı; herkes bir yerlerde yiyip içiyor ya da karı beceriyordu ama Harry Elbert bunların hiç birini yapamıyordu.

On iki yıllık Glenlivet'i sek olarak bardağa doldurmuş, oturma odasındaki koltuklardan birine yığılmıştı. Kırk beş dakikadan beri içki içerek yerin dibine giresice telefonun çalmasını bekliyordu.

Sessizlik.

Al Morris'ten ses çıkmadığına göre o hergele adamlarını geri çağırmış olmalıydı... Şimdi de soygun ustalarının telefon etmelerini bekliyordu... ve adamlardan hâlâ bir haber yoktu...

Tanrım, amma belalı bir durum.

Bir milyon havaya mı uçmuştu acaba? Negatif bir yerlerde bekliyor, paranın alındığını belirten bir haber gelmiyordu.

Allah kahretsin, belki de Morris'in adamlarını oradan uzaklaştırmakla yanlış bir iş yapmıştı. O budalanın adamları soyguncuların pusu kurup tam parayı aldıkları anda üstlerine atılsalardı, herifleri eşek sudan gelinceye kadar döverek negatifin yerini söyletselerdi daha doğru olurdu belki.

Bir milyon havalanıp uçarsa- yüzde on sekiz faizi de unutmayalım- durumu Tudor'a nasıl açıklardı? Sigorta şirketine ne derdi? Şu boktan işe karıştırmamakta inat ettiği Los Angeles polisine ne söyleyebilirdi.

Negatif bozulursa ne yapılabilirdi. Şef editör Gil Perkins ve yardımcıları bile yeni bir kurgu yapamazlardı. Kesilip çıkarılan bölümler toplanırsa belki bir iki makara çıkardı ama bütün film...? Olanaksız...

Viski bardağının yanında duran telefon çalıyordu.

Harry almacı kaldırırken bardağı yere devirdi.

«Evet, kim arıyor?» diye sordu.

Artık çok iyi tanıdığı o madeni ses, «Posta kutusuna bak.» dedi.« İyi geceler.»

Çıt.

Soluğu daralan Harry oturma odasını koşar adım geçti, sokak kapısını açtı, araba yolunda duran Rolls'un yanından geçerek posta kutusuna ulaştı. Parmakları kutunun içindeki yeni zarfa değdi.

Zarfı açınca içinden yine katlı bir kağıt çıktı. Kağıdın üstünde otopark planını andıran bir harita, arasında da bir otopark fişi vardı. «Los Angeles Uluslararası Havaalanı, Uzun Süreli Parking, Ada 3.» Fişin arkasına da «471 numaralı park yeri» yazılmıştı.

Üçüncü ada haritada kırmızı kalemle gösterilmişti.

Harry eve koştu, telefonu açarak Gil Perkins'in ev numarasını çevirdi. Adama daha önce telefon edip hazır beklemesini emretmişti.

Gil telefona gelince, «Ben Elbert,» dedi. «Yarım saat sonra Los Angeles havaalanının otoparkında buluşalım.»

Perkins, «Havaalanında ne işimiz var?» diye sordu.

«Negatifi arayacağız!» Harry iyice sabırsızlanmıştı.

«Negatifin orada ne işi var?»

Her zamanki kişiliğine kavuşan Harry, «Herkes çok soru soruyor!» diye kükredi. «Yaylan!»

19 : 45

Perce banyodan çıkarak kurulandı, yarım bıraktığı viski bardağına uzanarak bir yudum aldı. Sonra da Vera'nın haftasonunu geçirdiği yazlık eve telefon etti. Altmış kilometrelik yolu hiç gözü kesmiyordu ama o gece kızın yanında bulunması iyi olurdu. O gece de, ertesi gün de.

«Alo,» dedi Vera. «Kimsiniz?»

«Benim, canım. Ne yapıyorsun?»

«Gönderdiğin şarabı içerek televizyon seyrediyorum. Senin de pek umurundaydı sanki...»

«İşim bitti,» dedi Perce. «Oraya gelip geceyi seninle birlikte geçirebilirim.»

«Sen geldiğinde ben uyumuş olurum.»

Perce, «Ben seni uyandırmasını bilirim,» diye mırıldandı.

Vera, «Bütün gün neredeydin?» diye sordu. «Namussuz seni! Çalıştım deme, inanmam.»

«Bir saat sonra yanındayım. Şarap da getiririm. Işığı yanık bırak.»

Vera, «Bütün gün ne yaptın?» diye diretti.

«Çalıştım,» dedi Perce.

20 : 31

Uçaklar terminalin gerisindeki pistte yol alırken 747 jet motorlarının öfkeli çığlıkları geceyi yarıyordu.

Harry'nin Rolls Royce'u üçüncü adanın girişine yanaştı, Harry otopark fişini alarak arabasını park etti. Gil Perkins kendi Corvette'ini Rolls'un yanına parkederken o arabasından çıkıyordu.

«471 numaralı park yerini ara,» diye emir vererek araba dizilerinin arasında dolaşmaya başladı.

Ak saçlı, zayıf bir adam olan Perkins, «Aradığımız nedir?» diye sordu. Otuz yıldır film endüstrisinin içinde olduğundan, güç durumlarda yukarıdakilerin isteklerine boyun eğmek gerektiğini çok iyi biliyordu. Daha doğrusu insan işinden olmak istemiyorsa böyle yapmak zorundaydı. Günlerden cumartesi de olsa, gecenin ortasında bir otoparkta, alıştığı haftasonu eğlencelerinden uzak da kalsa.

Gergin ve solgun görünen Harry, «Kapalı bir kamyonet,» diye bağırdı. «Öyle demişlerdi.»

Perkins bir soru daha sordu. «İçinde ne var?»

«Bulduğumuz zaman görürsün,» dedi Harry. Kısık sesle homurdandı: «Bulursak tabii.»

Bir dizi arabanın sonuna geldi, ikinci sırayı incelemeye başladılar.

Perkins otopark lambalarının pek iyi aydınlatmadığı bir aralığa eğilerek, «Şuradaki numara 471'e benziyor,» diye söylendi.

Kapalı kamyonet sessizce bekliyor, altında, silinmeye yüz tutan beyaz bir numara görülüyordu: 471.

Solukları birden hızlanan Harry kamyonete koşarak arka kapılara asıldı.

Kanatlar açılmıştı.

Dışardan vuran ölgün ışıkta içerisini görebildi. Kamyonetin tabanına istiflenmiş parlak alüminyum kutular.

Kutuların iki yanında da içerisini bir süre için soğuk tut-

mak amacıyla yerleştirilen katılaştırılmış karbon dioksit kartonları.

Harry, «Çok şükür» diye inledi. «Bak bakalım, Perkins.»

«Neye bakacağım?»

«Adı batasıca filmin negatifine!»

Perkins parlak, yuvarlak kutulardan birinin üstündeki etiketi okudu. «Galiba o,» diye mırıldanarak kutuyu açtı, filmin ucunu çekti, resimlerin başladığı noktaya gelince burnunu dayayıp kokladı ve filmi ışığa tuttu.

Harry, «Nasıl görünüyor?» diye sordu.

«Kesin bir şey söyleyemem,» dedi Perkins. «Hemen stüdyoya götürelim de iyice bakayım.»

Filmi yeniden sarıp kutunun kapağını kapadı. İki adam yükü bölüşerek arabalarına yollandılar.

Perkins, «Kamyoneti almıyor musunuz?» diye sordu.

«Al Morris alsın. Delil olarak.»

Perkins kutuları omuzuna yüklemeye çalışırken sordu. «Bu negatifin burada ne aradığını anlatır mısınız?»

«Daha sonra,» dedi Harry.

Rolls Royce'un başına geldiler, film kutularını bagaja yerleştirdiler. Perkins kendi Corvette'ine biner binmez yola koyuldular.

Harry kapıdaki kulübenin önünde durup bekçiye otopark fişi uzattı.

Bekçi gözlerini kısarak baktı. «Dokuz dolar elli sent vereceksiniz.»

«Dokuz dolar... Sen aklını mı oynattın herif? Ben buraya gireli yarım saat bile olmadı!»

«Buyurun kendiniz okuyun. Yirmi dört saattan fazla olmuş...»

«Hay allah kahretsin,» dedi Harry. «Yanlış fiş vermişim.» Ceplerini aradı, ikinci fişi bularak bekçiye uzattı.

Adam ikinci fişi de inceledi. «Buna bakılırsa... bir dolar...»

Harry cebinden bir dolar çıkardı. «Öbür fişi geri isterim.»

Birden kuşkuya kapılan bekçi, «Hele dur,» dedi. «Bir arabayla geliyorsun, iki tane fiş veriyorsun...»

Harry arabasından atlayarak bekçinin elindeki kağıt parçasını kaptı. «O fiş değil,» dedi. «Delil o!»

Arabasına döndü, kapıyı gümleterek kapattı ve gazlayıp gitti.

Onun arkasından Gil Perkins'in Corvette'i yanaştı kulübeye.

Perkins, «Bir tane,» diyerek kağıdı uzattı.

«Bir dolar,» dedi adam. «Demin şuradan geçen Rolls var ya... O herif delinin biriydi.»

Perkins bir doları uzattı. «Biliyorum. Benim patronum olur.»

«Öyle mi?» dedi bekçi. «Bir fiş onun, bir fiş senin... üçüncü fiş kimin peki?»

Perkins kapıdan geçerken, «Biz de onu merak ediyoruz,» diye mırıldandı.

25

— Tamam, memur Gibbons. Kapılar sıkıca kapandı mı?

— Evet, müfettiş bey.

— İyi. Bayanlar, baylar, sizleri bu gece Crestwood Manor'da toplamamın nedeni, hepinizin, şu ya da bu şekilde, Albay Pickering'in gizemli ölümüne karışmış olmanız. Başlayabilir miyiz?

Harry pazar günü öğle saatlarında Mike Tudor'a telefon ederek iyi haberi verdi; negatif bozulmamıştı, Gil Perkins'le yardımcısı filmin her metresini gözden geçirmişler, sıcaktan ileri gelen bir hasar bulamamışlardı. Al Morris'le adamları ondan sonra işe el koydular, filmi laboratuara götürerek kilit altına aldılar. Şimdi de laboratuardaki palyaçolar değil, Al'ın adamlarından ikisi nöbet tutuyordu kasanın başında.

Tudor, «Biraz geç kalınmış olmuyor mu?» diye mırıldandı.

«Evet, öyle ama... Gerçi milyonumuzu aldılar...»

Tudor, «Senin milyonunu aldılar,» diye düzeltti.

Harry, «Benim değil sigorta şirketinin,» dedi.

«Sigortaya haber verdin mi?»

«Evet, saat üçte birilerini gönderecekler. Al Morris'le ikimiz adamlarla konuşacağız. Asıl önemlisi şu, Mike. Gerçi herifler milyonu aldılar ama Cimarron'u kurtardık. Dünyanın parasını...»

Mike, «Herifler kim?» diye sordu.

Harry, «En ufak bir fikrimiz yok,» diyerek esnedi. Uykusuzluk etkisini göstermeye başlamıştı artık. «Şimdilik olayı gizli tutuyoruz: basının hiç bir şeyden haberi yok, polis...»

Tudor, «Stüdyodakilerden biri yapmıştır,» dedi kesinlikle.

«Onu nereden çıkardın, Mike.»

«Seziyorum,» dedi ihtiyar. «Çok kolay olmuş bu iş. Yağdan kıl çeker gibi. Bu sözümü bir yana yaz; içerdekilerden biri yapmıştır.»

...Çokuluslu şirketin değişmez başkanı, beyninin bulunması gereken yerde bilgisayarla dolaşan, sidik yerine buzlu su işeyen kan emici tefeci şimdi de detektiflik yapıyordu!

Harry içini çekti. «İlginç bir varsayım.»

Tudor, «Geceleri bir sürü polis romanı okuyorum,» dedi. «Bir süre sonra insanın sezgileri gelişiyor. Görürsün bak, haklı çıkacağım.»

«Adamları bulalım da...»

Tudor talimat verdi. «Önce kendi çevreni ele al. Fıçıda çürük bir elma, öbürlerini de bozabilecek biri olup olmadığını araştır. Bunu yapan sana kin duyan biri, Harry. Düşmanlarını tanıyor musun?»

Harry, «Evet,» deyip kesti. Düşmanların listesinde Tudor'ın en başlarda yeraldığını açıklamadı.

Tudor, «Gelişmeleri bana da bildir,» diye bitirdi. «İlginç bir olay bu.» Keyifli keyifli gülüyordu.

Bildirirdi evet! Onca iş arasında bir de Mike Tudor'ı eğlendirmek için uğraşacaktı!

«Sık sık ararım,» diye söz verdi.

Bürodaki kanepeye uzandı, gözlerini kapatarak uyumaya çalıştı.

...Düşman ha?

...Otuz yıldır sinemacılık yapıyordu; edindiği düşman sayısı Beverly Hills telefon rehberini doldurmaya yeterdi herhalde.

Peerless Sigorta Şirketi'nin temsilcileri pazar eğlencelerini yarıda kesip de gelmişlerdi besbelli. Genel müdür yardımcısı Mike Carew spor pantolon ve gömlek giyiyordu; onun golf kılığıydı bu. Yardımcısı olan Herm Douglas da -lacivertler değilse bile- denizci pantolonu ve balıkçı kazak giymişti: Newport Beach'te yelkenlisiyle dolaşmıştı o sabah.

Al Morris'i yanına alan Harry son yirmi saatın olaylarını anlatırken sessizce oturdular. Harry cuma gecesi San Francisco'da başlayan, cumartesi geceyarısı sona eren hikayeyi uzun uzun anlattı. Douglas da duyduklarını not etti.

Carew, «Telefon konuşmalarını banda aldınız mı?» diye sordu.

Harry başını iki yana salladı. «Hazırlığımız yoktu ki.»

«Yazık,» dedi sigortacı. «Delilleri görebilir miyiz?»

Harry biriktirdiği nesneleri onlara doğru itti; posta kutusundan çıkan pusulalar, film parçası, havaalanındaki otoparkın fişi, elle çizilen otopark haritası. Milyonluk bir soygun için hiç denecek kadar az.

...Sigortacıların ikisi de delilleri incelediler.

Douglas, «Parayı bıraktığınız zaman yakınlarda bir adamınız var mıydı?» diye sordu. «Gözlemci ya da tanık olabilecek biri.»

«Hayır,» dedi Al Morris. «Ben öyle yapılmasını istemiştim ama...»

Orospu çocuğu, rol çalmaya başlıyordu şimdi!

Harry onu bakışlarıyla susturdu. «Al'e engel olan benim,» diye açıkladı. «Adamlar başından uyarmışlardı beni. Bir numara çevirmeye kalkışsaydım negatifi asla geri alamayacaktım. Siz ne söylüyorsunuz, dokuz milyon dolarlık bir yatırımı kurtarmaya çalışıyordum ben!»

Carew anlayışlı bir tavırla mırıldandı. «Evet, elbette. Emin ol duygularını anlıyoruz. Harry. Yalnız işi sonuçlandırmadan bize başvursaydın daha yararlı olurdu.» Gülümsedi. «Ne de olsa bunun ucu bize dokunacak.»

«Evet ama filmin negatifi o kamyonetin içinde, kızgın güneşin altında...»

Douglas, «Kamyonetle ilgilendiniz mi?» diye sordu.

«Evet,» dedi Al Morris. «Bire üç bahçe girerim ki çalınmış olduğu anlaşılacak. Plakaların da değiştirilmiş olduğu. Onu ancak yarın araştırabiliriz.»

«Parmak izi?»

Al başını iki yana salladı. «Hayır, namussuzlar işlerini iyi biliyorlar.»

«Telefondaki sesler... tanınabilir miydi?»

Harry, «Acaip bir zımbırtı kullanıyorlardı,» dedi. «Sesleri banttan geliyordu sanki.»

Carew, «Bunu araştırmamız gerekir,» diye söylenerek gırt-

lağını temizledi. «Şimdi gelelim paraya. Bir milyon, küçük banknotlar halinde.»

Harry, «Beşlik, onluk ve yirmilik banknotlar,» dedi. «Seri numaraları apayrı. İki valiz dolusu.»

«Parayı First Mutual bankasından almıştınız, değil mi?»

Harry başını sallayarak bu sözü doğruladı. «Evet, Ruggles'ın aracılığıyla. Tudor'ın adamıdır o.»

Carew, «Şimdi bak,» diye mırıldandı güleryüzle. «Alınmak, kızmak yok. Ancak Peerless bu bir milyonu ödeyecekse, muhasebe servisimize kesin bir kanıt göstermemiz gerekecek. Diyeceğim şu ki, senin parayı gerçekten adamlara verdiğini kanıtlayacak bir şey gerek. Var mı böyle bir şey?»

Harry, Ruggles'ın bir gün önce ona imzalattığı kağıdı gösterdi; yüzde on sekiz günlük faiz kazığını atan kağıdı.

Carew bu kanıtı inceledi.

«Yine de, parayı gerçekten Salvation Army'nin barakasına attığını gören olmadı, değil mi?»

Harry, «Bana bak!» diye kükredi. «Bir milyonu kendim için isteseydim daha düşük faizle para bulamaz mıydım sanıyorsun? O lanet olasıca milyon bende değil, heriflerde.»

Carew, «Elbette,» diyerek gülümsedi. «Heyecanlanma. Söylediklerin mantığa uygun. Yine de sormak zorundayız. Sen olsan sormaz mıydın?»

Her şeyin fotokopisi çıkartılıp deliller zarfa konduktan sonra iki sigortacı gitmeye hazırlandılar.

Harry, «Şimdi ne olacak?» diye sordu.

«Sen yat uyu,» dedi Carew. «Bundan sonrası bizim işimiz. Önemli olan filmin sağ salim ele geçmiş olması. Umarım ki senden beklediğimiz üstün yapımlardan biridir bu da. Tamam mı?»

Al Morris, «Bir daha kaybolmayacağını kesin olarak söyleyebilirim,» dedi. «Zaten bana kalsaydı...»

Çalçene moruk yine başlamıştı! Harry elini sallayarak onu susturdu.

«Parayı ne zaman ödeyebilirsiniz?» diye sordu.

Carew omuzlarını kaldırdı. «Olabildiğince çabuk öderiz,» diyerek soruyu geçiştirdi. «Onca parayı ödemek hoşumuza gitmeyecek ama seninle yıllardır iş yapıyoruz, Harry. Sanırım bundan sonraki yıllarda da yapacağız.»

Saattan saata artan yüzde on sekizleri düşünen Harry, «En erken ne zaman olabilir?» diye diretti.

Carew onun omuzunu okşadı ve yine pek kesin olmayan bir karşılık verdi. «Çalışmaları elimden geldiğince hızlandırırım. Sen üzülmeyi bırak da gevşe biraz. Bu gerginlik... Senin yaşında biri için hiç iyi değil, Harry. Kısa bir yolculuğa çıksan.»

«Evet,» dedi Harry. «Çıkayım da bu kez bütün büroyu yürütsünler!»

Douglas, «Bir soru soracağım ama aramızda kalsın,» diye mırıldandı. «Burada, stüdyonun herhangi bir yerinde sana düşman olan biri var mıdır acaba?»

Al Morris hemen atıldı. «Elbette.»

Harry büyük bir öfkeyle ona döndü. «Kim?» diye sordu. «Kim? Adını söyle!»

Hiç bozuntuya vermeyen Morris, «Canım benimkisi bir tahmin,» diye söylendi.

«Tahminlerini kendine sakla!» Carew'yla Douglas'a bakarak sordu. «Sizce içeridekilerden birinin işi mi bu?»

«Kimbilir,» dedi Carew. «Bildiğimiz tek şey, beşlik, onluk ve yirmilik banknotlardan oluşan bir milyonu cebe indiren birinin hâlâ bu yörede bulunabileceğidir.»

Harry, «Sizin milyonunuzu,» diye söylenirken adamları kapıya geçirdi.

Onlar çıkınca Al Morris'e döndü, parmağını kabak kafalı, taknaz güvenlik amirinin yüzüne doğru uzattı. «Seni geveze!» diye haykırdı. «Seni orospu çocuğu seni! Bir daha öyle konuşursan gidip kendine yeni bir iş aramak zorunda kalacaksın bilmiş ol!»

Morris, erdemli işçi havasıyla konuştu. «Ben aldığım paranın karşılığını vermeye çalışıyorum.»

«Zırvalama,» dedi Harry sertçe. «Benim paramı alıyorsun, kendine pay çıkarmaya çalışıyorsun. Bu stüdyoda yeterli güvenlik önlemi alınmış olsaydı kimse kesim odalarına sokulup film parçası yürütemezdi...»

Morris, «Bakın, siz de benim dediğime geldiniz,» diye söylendi. «Bunu yapan içeridekilerden biri!»

Sigorta şirketinin iki yetkili kişisi stüdyonun yollarında hızlı adımlarla ilerliyorlardı.

Douglas, «Sen ne dersin?» diye sordu usulca.

«Sanırım hırsızlık olayı gerçek,» dedi Carew. «Gerçi Harry mudrabazın biridir ama bu kadar cüret göstereceğini sanmam.

Ancak, birine, bizim bilmediğimiz milyonluk bir borcu varsa, parayı bu yoldan elde etmeyi düşünmüş olabilir... Öte yandan, bankalardaki kredisi çok iyi. Kredi alabilirdi pekalâ. Üstelik her gün yüzde on sekiz faiz ödemek zorunda kalmazdı.»

«Yalnız böyle olunca milyonu biz ödüyoruz.»

«Ona ödemiyoruz,» dedi Carew. Tudor'ın bankasına ödüyoruz.»

«Olayı herkesten gizlemesi doğru muydu sence?»

«Evet, tabii. Duyulsaydı kötü reklam olurdu. Hem Harry'nin filmine zarar verirdi, hem de bize. Bu bölgede kaç tane haydut varsa hepsi film hırsızı olmanın yolunu ararlardı hemen.»

Carew'nün bebe mavisi Cadillac-Seville arabasının yanına varmışlardı. İkisi de o arabaya bindiler, Carew motoru çalıştırarak büyük kapıya yöneldi.

«Bugün bizim soruşturma bölümünü ara,» dedi. «Kim çıkarsa haber bırak. Yarın sabah dokuzda bir toplantı yapacağız. Sid Fuller da gelsin. İşin gerisini ona bırakabiliriz.»

Araba kapıda durmuştu.

Bekçi kulübeden çıktı, Cadillac'ın çevresinde dolanarak plaka numarasına baktı. Carew'nün uzattığı giriş iznini, sonra da iki adamın yüzlerini inceledi. «Emin olmak zorundayım, efendim,» dedi. «Kimliğinizi de görebilir miyim lütfen?»

Carew cüzdanındaki kimlik kartını uzatarak. «Çok iyi ediyorsun,» diye mırıldandı.

Bekçi ancak kartı inceledikten sonra dışarı bıraktı onları.

Douglas, «Keşke cuma akşamı da böyle yapsalardı,» diye söylendi acı acı. «Yarınki toplantıya Al Morris'in de gelmesini isteyelim mi?»

Carew başını iki yana salladı. «Hayır, Sid Fuller dostumuz tek başına yürütecek soruşturmayı. Milyonu geri almayı umuyoruz.»

«Günlük faiz yüzde on sekiz.» Carew içini çekti. «Kredi açtığımız zaman biz de aynını alabilsek ne iyi olurdu, değil mi?»

Douglas çok ciddi bir tavırla söylendi. «Ayıp, Herm, ayıp! Bilirsin ki bizim işimizde amaç ticaret değil, halka hizmettir.»

«Evet, doğru,» dedi Douglas. «Yüzde on iki de olsa fena değil.»

...Harry uyanmıştı.

Başucundaki saata baktı. 5:46 aşağı yukarı on saattan beri, sıkıntılı, kesintili bir uyku uyuyordu... Yıllardır senaryo sorunlarıyla boğuşmaya alışmış olan beynini durduramıyordu bir türlü.

Olanakları, olasılıkları araştırıyordu beyin: bulmacanın parçalarını bir araya getirmeye çalışıyordu.

Kafası uyanık, gözleri kapalı, öylece yatıyordu yatakta. Dışarıdaki kumrular da pencerenin önünde ağıt yakmaya başlamışlardı şimdiden.

Düşmanlarını tanıyor musun, Harry?

Senin çevrendekilerden biri.

Yani onunla ödeşmeyi aklına koyan biri.

(Koca stüdyonun nasıl çalıştığını çok iyi bilen, meslekten yetişme biri öyleyse.)

(Kesim odasından film parçaları çalmayı başarabilecek biri.)

(Değerli negatifin sıcaktan bozulmaması için kutuların çevresine karbon dioksit karı doldurmayı akıl edecek kadar bilgili biri.)

kendi yakın çevrendekileri düşün, Harry

Cimarron'un hiç bir kopyası olmadığını bilen, bu haftasonunu onun kentte bulunmadığı bir haftasonunu seçen, negatiften kopya çıkarılmadan soygunu gerçekleştiren kimdi?

profesyoneller meslekten yetişme

içerdekilerden biri

seninle hesaplaşmak isteyen biri, Harry

Al Morris'i çok iyi tanıyan, o şişko budalanın, paranın bırakılacağı yerde tuzak kurarak kahraman olmaya çalışacağını önceden bilen kim olabilirdi?

sana kin duyan biri, Harry

Sekreteri Bayan Price? On altı yıldır yanında çalışıyordu kadın.

Hayır, olamaz. Direk gibi doğruydu o; bırak canım, içki bile içmezdi, şirketin hisse senetlerinden birkaçı da onun elindeydi; hayır, böyle bir işe kalkışmazdı Laura. Gil Perkins? Olacak şey değil. Gil'in dünya kadar parası vardı, en yüksek aylık alanlardan biriydi -yıllardır- şirkette hissesi de vardı, eee?

yine de hiç belli olmazdı.

Ya kızıl saçlı Lister? O yeni sayılırdı; bir ara, şunun şu güzel kıçını şöyle bir yere yatırsam diye düşündüğü de olmuştu ama kıza elini sürmemişti daha; ya o biriyle işbirliği yap-

tıysa... Düşünülmesi gereken bir nokta

meslekten yetişme/içeridekilerden biri

pancurların aralıklarından külrengi bir günışığı sızmaya başlamıştı ve onunla birlikte

şimdi büsbütün uyanan beyninin sinirsel bağlantılarından çılgınca bir varsayım, bulmacanın dört beş parçasını bir arada tutan bir düşünce çıkıyordu ortaya

bütün olayı açıklayan bir şey mi yoksa?

tabii, niye olmasın?

profesyonel/soyguncu/içeride haftanın beş günü içeride

içeride çalışan/onun bürosundan on beş, yirmi metre uzakta yine de stüdyoda olup biten **her şeyi**, hatta kesim odalarında olup biten her şeyi...

tabii, soygun hikayesinin yazılmasına yardım ediyorlar, kendileri de yirmi yıllık soyguncu, canına yandığımın, o yüzden kodese bile girmişlerdi, çıkınca da doğru California'ya gelerek onun milyonunu cebe indirmenin yollarını aramışlarsa...

ve hâlâ onun kasasından para alıyorlar!

İşe bak be!

Hay allah belasını versin...

Doğrulup oturdu.

Saat 6:21 diyordu.

Çok erken.

Bir saat daha uyur, sonra kalkıp stüdyoya gider, sonra -sonra ama çok gecikmeden- Perce Barnes denen o pezevenkle öbür haydutların haftasonunda ne yaptıklarını mutlaka öğrenirdi...

neyi kanıtlayabilecekti peki?

...bu herifler profesyoneldiler. Belirli saatlarda belirli yerlerde olduklarını söyleyecek, tanık bile göstereceklerdi.

...Aradan geçen zaman içinde parayı da gizlemişlerdi herhalde, değil mi?

Eh, hiç değilse ne yalanlar kıvırabileceklerini görecekti!

Büronun kapısı ardına kadar açıldı ve Harry odaya daldı.

Perce kanepeye oturmuş, yeni pişirdiği kahveyi içerek filmcilik endüstrisinin günlük yayın organını inceliyordu.

«... Vay vay,» dedi. «Merhaba, Harry. Erkencisin bugün. Bir fincan kahve içer misin?»

«Ben kahvemi içtim. Ben... ıı... senin yazdığın sayfaları arıyordum.»

«Olur, vereyim. Haftasonunda da birkaç sayfa çıkardım.» Yerinden kalkıp çantasını aldı, içinden sarı bir dosya çıkardı.

Harry, «Haftasonunda hep çalıştın mı?» diye sordu.

«Eh, sen eski dostumsun, yalan söylemeye gönlüm elvermez.» Gülümsüyordu Perce. «Doğrusunu istersen cumartesi günü kulüpte biraz tenis oynadım...»

Harry hemen atıldı. «Kiminle?»

Perce yüzünü buruşturdu. «Ziggy Harling'le. Yüz dolarını aldım. Sonra eve dönüp çalıştım. Doğrusunu istersen dün de biraz aylaklık ettim...»

Dosyayı Harry'ye uzattı.

Harry, «Aylaklık ne demek?» diye sordu.

«Bütün günümü Vera'yla geçirdim. Deniz kıyısında. Temiz hava aldık, güneşlendik.»

«Yaa? Bu Vera kim peki?»

«Çok cömert bir bayan.»

Harry başını salladı, kanepeye oturup dosyayı açtı ve Perce'in yazdıklarına göz gezdirmeye koyuldu. «Sabıkalılar nerelerde?» diye sordu.

«Chester'lar mı?»

«Buralarda onlardan başka sabıkalı var mı?» Sinirlenmişti Harry.

Perce, «Doğrusu çok naziksin,» diye mırıldandı. «Bağırma, Harry, Al kenefte. LeRoy da ilerideki mezeciye kadar gitti. Çayına koymak için bal alacakmış. O yalnız doğal tatlandırıcılar kullanır. Sağlığına çok düşkün.» Kahve makinesinin yanında duran küçük karton kutuyu gösterdi. «Bak, çayı da bu. Red Zinger diye bir şey.»

Dış kapı açıldı, Al elinde sabah gazetesiyle büroya girdi.

Perce, «Konuğumuz var, Al,» dedi.

«Nasılsınız, Bay Elbert? Yüzünüzü gören cennetlik. Perce'in yazdıklarını mı okuyorsunuz? Anlattıklarından anlayabildiğim kadarıyla, çok güzel bir senaryo oluyor...»

Harry gözlerini en üst sayfaya dikerek, «Okuyorum,» diye söylendi.

Al bir iskemleye oturdu.

Harry gözlerini kaldırmadan sordu: «Siz ikiniz ne yaptınız haftasonunda?»

«LeRoy'la ikimiz dağlara kaçarak kamp kurduk,» dedi Al.

«LeRoy açık havaya çıkıp balık tutmaya bayılıyor.» Tatlı tatlı gülümsedi. Eh, onca yıl kapalı yerde yaşadıktan sonra, açık havayı sevmesinde şaşılacak bir şey yok aslında.»

Harry, «Nerede kamp kurdunuz?» diye sordu.

«Bakersfield'den ileride bir yerde. İsterseniz haritada gösterebilirim.»

Harry, «Gösterebileceğine hiç kuşkum yok,» diye homurdandı.

«Siz de kampta yaşamayı sever misiniz, Bay Elbert? Bir haftasonu bizimle gelmek ister miydiniz?»

Harry öfkeli bakışlarını önündeki dosyadan ayırmıyordu hâlâ. «Elbette,» diye söylendi. «İstemez olur muyum!»

«Oradaki kampingler çok güzel,» dedi Al. «Yürüyüş yapmak için nefis patikalar var, balık bol...»

Kapı açıldı, LeRoy küçük bir kesekağıdını sallayarak girdi. «Kusura bakmayın, biraz geciktim,» dedi. «Dükkanı tam dokuzda açmadılar... Haryy'yi başıyla selamladı. «Günaydın, Bay Elbert. Ne güzel bir gün, değil mi?»

Harry, «Çok güzel bir gün,» diye söylendi suratsızca. «Demek Tabiat Ana'nın kucağında güzel bir haftasonu geçirdiniz. Öyle mi?»

«Pine Lake'de,» dedi LeRoy. «İki tane alabalık tuttum. Kerataların bir tanesi altmış santim boyundaydı.»

Harry, «Hiç kuşkum yok,» diye homurdandı.

«Al resmimi çekti,» dedi LeRoy. Gömlek cebini yoklayarak bir rulo film çıkardı. «Öğle tatilinde banyo ettireceğim bunları.» Sırıtıyordu. «Balığın büyüklüğü konusunda martaval atmadığımı görebilirsiniz.»

«Çok akıllıca bir iş,» dedi Harry, «Sen, elinde olta, ormanlarda...»

Al, «Az önce Bay Elbert'a da söyledim,» diyerek araya girdi. «Bir haftasonu o da bizimle gelmeli.»

Perce, «Doğru söylüyor, Harry,» dedi. «Şu son aylarda çok çalıştın. Biraz dinlensen iyi olur.»

Harry sonunda başını kaldırdı. Öfkeden yüzü morarmıştı. «Sen doktor musun?» diye bağırdı. «Gerçek bir uzman mısın? Bana neyin iyi geleceğini biliyorsun, yalnız benim iyiliğimi düşünüyorsun öyle mi? Aaah, bırak bu zırvaları!» Ayağa kalkmıştı. «Benimle oyun oynamaya kalkışma. Dünkü çocuk değilim ben! Dinlenmeye, balığa çıkmaya falan da gerek duymuyorum. Asıl isteğimin ne olduğunu sen de biliyorsun.»

Hırıl hırıl soluyarak dosyayı kanepeye fırlattı.

«Birkaç yere telefon etmem gerek,» dedi. «Büroma dönüyorum. Ancak büroma döndüm diye beni uyuttuğunuzu sanmayın.» Öfkeli öfkeli parmak sallıyordu. «Sizler profesyonel olabilirsiniz ama unutmayın ki ben de profesyonelim!»

Perce, «Yapma, Harry,» diye söylendi tatlılıkla. «Senin sinirlerin bozulmuş.»

Harry bas bas bağırdı. «Bozulur elbette! Sizinle daha sonra görüşeceğiz!»

Fırtına gibi yüryüp çıktı. Perce onunla birlikte kapıya gitmişti. «Elbette, Harry,» dedi. «Bütün gün burada olacağız biz.»

Harry'nin ayak sesleri uzaklaşıyordu.

Perce kapıyı kapadı.

Gırtlağına kadar yükselen kahkahayı bastırarak bir şeyler söylemeye hazırlandı. Al işaret parmağını onun dudaklarına bastırdı.

Öbür eliyle de önce tabana, sonra tavana, son olarak da kanepeye işaret etti.

Ardından Perce masasına yaklaşıp bir kağıdın üstüne iri harflerle kısacık bir yazı yazdı: MİKROFON OLAMAZ MI?

Perce başını öne arkaya salladı.

Al elindeki kağıdı küçücük parçalara ayırdı.

«...Eh, artık hepimiz çalışmaya başlamalıyız,» dedi.

26

— Kim var kapıda?

— Bilmiyorum ama, kim olursa olsun, atlatmaya bak.

Rol dağıtımını üstlenen hiç bir yönetmen -ne kadar darda kalmış olursa olsun- özel hafiye rolünü asla Sid Fuller'e vermezdi.

Hep ucuz giyecekler alan, orta yaşlı, kamburu çıkmış bir adam olan Sid'i görenler, havagazı şirketinin bir memuru, küçük bir banka şubesinin bekçisi, ya da kapı kapı dolaşarak ev kadınlarına yeni bir elektrik süpürgesi satmaya çalışan zavallılardan biri olduğunu düşünebilirlerdi. Gelgelelim detektif rolü?.. Olacak şey değil. Rol dağıtımında alışılagelmişin dışına çıkmak isteyen yönetmenlerden birine çatsa bile, Sid Fuller hiç bir zaman o rolü oynayamazdı. Küçük göbeği, parlamaya başlayan dar yakalı ucuz lacivert elbiselerin omuzlarına dökülen kepek zerrecikleri, hem yakını, hem uzağı görebilmesi için yarımşardan iki mercek takılmış olan gözlüklerin gerisinden çipil çipil bakan gözleriyle ne ağırkanlı Barnaby Jones'a benzetilebilirdi, ne kuşkucu, gaddar Philip Marlow'a. Harry-O'nun yorgun yiğitliği bile yoktu onda.

Yirmi beş yılı aşkın bir süredir Glendale'de, tek katlı bir evde oturuyordu. Evinden daha da gösterişsiz ve çok kez kirli olan arabasıyla evden işe, işten eve gidip gelirdi. Komşuları

Bay Fuller diye söz ederlerdi ondan; bahçesiyle uğraşan, taflan çitlerini düzgünce budayan sessiz bir dul. O sokakta oturanlardan biri, Bay Fuller'ın Peerless sigorta şirketinde çalıştığını öğrense bile, statistik bölümünde falan görev yaptığını düşünürdü. Sid de böyle düşünülmesini isterdi zaten. Onun işinde çalışanlar, görevlerini ne kadar gizli tutabilirlerse o kadar iyiydi.

Gerçi Sid'in de bir merakı, bir uğraşı vardı ama ünlü detektif Nero Wolfe gibi az bulunan orkide türleri toplamazdı o. Peerless şirketinin on dokuzuncu katındaki bürosunda düzmece hırsızlık ve yangın, yalnızca sigortadan para koparmak için düzenlenen türlü çeşitli olayların dosyalarını incelemekle gün geçirip evine döndüğü zaman hafif bir yemek yer (öğleyin, memurlarına ucuz fiyatla yemek veren şirket kafeteryasında tıkabasa karın doyurmuştur), tabağını bardağını yıkayıp küçük çalışma odasına kapanırdı. Orada eski kartpostal koleksiyonunu incelerdi saatlarca. Şimdi iki dosya dolabını ağızağıza dolduran kartları gerek yer, gerekse konu bakımından ele alınarak fişlenmiş, katalog, bir genel kitaplığın katalogu kadar düzenli hale getirilmişti.

Sid'in kartpostalları başka bir çağın kalıntılarıydılar genellikle; daha basit, daha gıllığışsız bir çağın. Küçük New England kasabalarının anacaddeleri, Birinci Dünya Savaşı yıllarının iki katlı otobüsleriyle damalı taksileri, Orta Batının küçük endüstri kentleri ve şimdi antika olan buharlı makineler, Batının sığır kasabaları, tek bir sokağı olan, o sokakta en çok bir iki eski model Ford arabanın dolaştığı kırsal yerleşme merkezleri, kıyıları villalarla, yazlık evlerle dolu olmayan güney California kumsalları, ailelerin kır eğlenceleri, kraliçe Viktorya çağının okulları, köy yolları. Sid'in koleksiyonunda bunların binlercesi vardı ve kartların sayısı her gün artıyordu. Sid'in en büyük zevki koleksiyonundaki eksikleri gidermekti; ya ülkenin başka yerlerindeki kartpostal koleksiyoncularıyla yazışıp kart değiştokuşu yaparak, ya da haftasonlarında bitpazarlarını dolaşarak.

Bir psikanalist için, Sid'in merakı kolayca anlaşılabilecek bir vakaydı.

Her gün güney California'nın sokaklarını arşınlayan, hep düzenbaz avukatlardan, dolandırıcılardan, beyaz yakalı uzman soyguncular dan oluşan bir dünyada yaşayan, sahte kaza ve yangın olaylarını aydınlığa çıkaran, Santa Barbara'nın gör-

kemli villalarından tutun da, kentin yoksul semtlerine varıncaya kadar her yerden çıkıp gelen, yaşları, boyları ve biçimleri birbirine hiç benzemeyen kırk türlü sahtekarın sahtekarlığını kanıtlamak zorunda olan bu sessiz, düzenli, sıradan insan, aklını kaçırmamasını sağlayan tek kaçış yolunu geceleri buluyordu belki de.

Çünkü Sid Fuller'ın karşısına gelenler -çok darda kalmadıkça- asla doğruyu söylemezlerdi; çoğu olduğundan başka türlü görünürdü ve para almak için sigortaya başvuran, adları önündeki Soruşturma Dosyası'nda yazılı olan herkes, suçsuzluğu kanıltanıncaya kadar, suçlu sayılırdı.

Her gün dokuzdan beşe kadar böylesine kuşku dolu bir ortamda çalışmak ve sağlığını koruyabilmek... Sid gecelerini 1916 model otomobillerle, o otomobilleri kullanan, kaynakçı gözlüğü takan adamlarla, henüz kirletilmemiş olan bir nehirde yelkenliyle gezinen gruplarla, ya da çoktan yıkılmış olan bir dağ otelinin verandasında salıncaklı koltuklara yerleşip oturan güleryüzlü, tombul kadınlarla geçirmek istiyorsa bunda şaşılacak hiç bir şey yoktu.

J

Pazartesi sabahı Carew'nün bürosunda düzenlenen toplantıdan çıkarken olayın anahatlarını kafasına yerleştirmişti.

Carew'nün gösterdiği delilleri incelemiş, Al Morris'e telefon edip kısa bir konuşma yapmıştı.

...Carew, «Parayı ödemek zorunda kalacağız,» diye dert yandı. «Hem de yakın bir tarihte. Ancak ödedikten sonra geri almak isteriz.»

Sid, «Her zaman isteriz,» diye söylendi neşeyle.

...«Harcamaya başladıkları zaman,» dedi Carew. «O gün, göbeğine kadar inen bir ak sakalın bile olsa... tepelerine bineceksin.»

«Onlar dediğinize göre birkaç kişi olduklarını düşünüyorsunuz.»

«Umurumda değil. İster bir kişi olsun, ister birkaç, isterse şebek olsun, Siyamlı ikizler olsun...» Carew'nün sesi kısılıyordu. «Para onların değil, Peerless'ın... Henüz erken ama, senin düşündüğün bir şey var mı?»

Sid temkini elden bırakmadan karşılık verdi. «Kesin bir şey söyleyemeyeceğim. Chester'lar, Elbert'ın burnunun dibinde çalışan iki sabıkalı... Morris hemen bunu ileri sürdü ama bil-

miyorum... Beni şaşırtıyor. Çok kolay bir çözüm. Ne demek istediğimi anlıyor musunuz?»

Carew, «Artık sen düşün,» diye söylendi asık suratla.

Sid Fuller ondan sonraki yirmi dört saat içinde bütün ipuçlarını değerlendirmeye çalıştı. Harry Elbert'la konuşmak üzere stüdyoya yollandığında pek bir sonuç alamadığını düşünüyordu. Sıfıra sıfır, elde sıfır.

Havaalanında bırakılan kamyonet. Çalınmış tabii. Bir hafta önce Pasadena'da çalınmış ve polise haber verilmiş.

Plakaları değiştirildiği için o güne kadar bulunmamıştı kamyonet. Plakalar da Culver City'de oturan bir diplomalı hastabakıcının arabasından sökülmüştü. Kadın da haber vermişti plakaların çalındığını.

Posta kutusundan çıkan pusulalar? İşe yarayacak bir şey değil. Zarf-kağıt satan her dükkanda bulunan bir kağıt. Harfler ve kelimeler gazetelerden kesilmiş, selobantla yapıştırılmış. Parmak izi yok. Kağıtların nereden alındığını saptamanın hiç yolu yok.

Laboratuardaki bekçi de pek fazla bilgi vermemişti. İki 'nakliye işçisi'ni bile doğru dürüst tanımlayamamıştı -gözlüklü, bıyıklı adamlar, yaşları otuzun üstünde, ellinin altında, güneyli ağzıyla konuşuyorlar... Yoksa Oklahoma şivesi miydi?

Telefondaki sesler? Küçük bir mikrofon kullanıldığı için tanınmaz hale gelmişti. Akıllıca bir buluştu o. Küçük aletin konuşma yetkisini kaybeden kişiler için Western Electric fabrikasında geliştirilen, elektronik aletler satan her mağazada bulunan elli dolarlık bir mikrofon olduğu hemen anlaşılmıştı. İzlenecek bir ipucu yoktu orada da. Yine de şirin bir numaraydı. Eni konu kurnazlık sayılırdı.

Hayır kurumuna bağışlanan eşyaların bırakıldığı küçük barakada da bir şey bulunmamıştı. Birinin oradan bir valiz aldığını gören hiç bir tanık yoktu. Karanlıkta iş görmüşlerdi adamlar; o yüzden araba da kimsenin gözüne çarpmamıştı. Ve haftasonundan bu yana hiç kimse uğramamıştı oraya; bağışlanan eşyalar toplanmamıştı. Bir milyon doların oraya girip çıktığını bilmeseydi, Sid bile inanmayacaktı olanlara.

...Öyleyse tek bir somut delil kalıyordu ortada.

Nakit para bir milyon. Bu günlerin birinde, bir yerlerde görünecekti mutlaka... Ve kuşku uyandıran dört kişi.

Perce Barnes, Al ve LeRoy Chester, ve -tabii- Harry Elbert'-ın kendisi.

Soruna hangi açıdan bakılırsa bakılsın, onu listeden silmenin olanağı yoktu.

Sid, «Sizin düşündüğünüz herhangi bir şey var mı?» diye sordu. «Yararlı olacağını düşündüğünüz her şeyi dinlemeye hazırım, Bay Elbert.»

Harry masasının arkasından ona bakıyordu dik dik. «...O orospu çocuklarının işidir,» diye söylendi alçak sesle. «Bahse girebilirim. Ama hepsi o gün başka yerlerde olduklarını kanıtlıyorlar. Allah kahretsin! Barnes kulüpte tenis oynamış, deniz kıyısında karının birini iyi etmiş, üstelik de bunları çıkarmış...»

Senaryonun son sayfalarını sallıyordu havada.

«Yani geçen haftasonunda negatif hırsızlığı yapmışsa,» diye sürdürdü, «herifin kırkayak olması gerekir.»

«Suç ortakları olamaz mı?»

«Olabilir ama onlar da buradan altı yüz kilometre uzaktaymışlar, Pine Lake denen bir yerde. Kuzeye düşüyor. Balık tutmuşlar!»

Sid bunu defterine not etti.

Harry, «Oradan bir şey çıkmayacak,» diye homurdandı. «Serseri herif balık bile tutmuş. Kardeşi de resmini çekmiş!»

Sid, «A-hem,» diyerek bunu da not etti.

Harry yüksek sesle düşünerek, «Anamı belleddiler,» diye mırıldandı. «Sigorta parayı ne zaman öder acaba?»

«Ben o işlere hiç karışmam,» dedi Sid. «Konuyu Bay Carew'yla görüşmeniz gerek. Şimdi... arada sırada buraya uğrayıp akıl erdiremediğim bazı şeyleri kurcalasam bir sakıncası var mı?»

Harry, «O ne kadar sürer?» diye sordu kuşkuyla.

«Belli olmaz. Bazı şeyleri kesin bir sonuca ulaştırmam gerekir.» Dudaklarının belli belirsiz bir gülümsemeyle aralanmasını uygun gördü. «Bizimkiler onca parayı kaybetmek istemezler tabii.»

«Ama primleri alırken kımsenin gözünün yaşına bakmazlar,» diye söylendi Harry. «Bir de beni düşünün. Ben de dünyanın parasını ödüyorum.» Öne eğilerek, 'biz sırdaşız,' dercesine konuştu. «Siz bana bir şey söyleyebilirsiniz. Parayı ödemeleri aşağı yukarı ne kadar...»

Masasının üstündeki büro içi telefonun zili cümlesini yarıda kesti.

Harry telefonu açarak dinlemeye başladı.

Hattın öbür ucundaki sekreter büyük bir telaşla konuşuyor, ilettiği haberin pek iyi olmadığı sesinden anlaşılıyordu.

Harry, «Ey Tanrım!» diye inledi. «Ne zaman?»

Sekreter kız bir şeyler daha söyledi.

Harry koltuğuna yığılmıştı. «Kurtulabilecek mi?» diye sorarken birden yaşlanmıştı sanki. «... Peki, peki, ben hemen giderim.» Almacı yuvasına çarptı. «Gitmek zorundayım,» diye mırıldandı. «Oğlum bir kaza geçirmiş. Ventura bulvarının yakınlarında...»

Sid, «Çok üzüldüm,» dedi. «Umarım önemli bir şey değildir.»

Harry, «Bu hızlı arabaların allah belasını versin,» diye söyleniyordu.

Telaşlı adımlarla bürosundan çıktı.

Harry sekreterleriyle konuşurken Sid dışarıdan gelen heyecanlı sesleri dinledi.

Not defterini cebine koydu, ayağa kalkıp salına salına Harry'nin masasına yürüdü.

Dışarıdaki sesler kesilmemişti hâlâ. Derken bir kapının çarptığı, yapının önündeki arabalardan birinin hareket ettiği işitildi.

Sid yazı masasının üstündeki kağıtları gözden geçirmeye başladı. Hepsini okuyup bitirince telaşsız adımlarla dışarı çıktı.

Kızıl saçlı sekretere yanaşarak, «Bay Elbert'ın oğluna çok üzüldüm,» diye mırıldandı.

«Ah,» dedi kız. «Ah, hiç sormayın! Öyle de genç ki»

«Evet, çok üzücü bir olay. Bay Elbert'a yine geleceğimi söyleyin, olur mu?»

Bürodan çıktı.

Perce'le Al öğle yemeği için dışarı çıktılar, LeRoy şekerkamışı özüyle yoğurdunu, o günlerde hangi sağlıklı yiyeceklere düşmüşse onları ortaya çıkarıp büroda kaldı.

Al bol baharatlı, sarmısaklı salamla taze francaladan yapılmış sandviçini atıştırırken, «Neler duyduğunu çok iyi biliyorum,» diye mırıldandı. Göz kırpıyordu. «Eh büyük zorluk budur zaten.»

Perce, «Nedir?» diye sordu suratsızca. Harry o sabah bü-

rodan çıktıktan sonra garip bir sıkıntıya kapılmıştı.

«Beklemek,» dedi Al. «Alışman gerekecek. LeRoy'la ben beklemenin ne olduğunu çok iyi biliriz. Beklemenin uzmanı olduk biz. Hemen hemen yirmi yıl bekledik çünkü.»

Perce sesini alçalttı. «Güvenli bir yerde mi bari?»

«Çok güvenli,» dedi Al. «Derinlere gömdük.»

...Derinlerde, kilit altında. Dokunulamayacak bir yerde. Bir beş dolarcık bile harcanamaz mıydı yani?

«Öyleyse kime ne yararı olacak?» diye sordu ansızın.

Al gülümsedi. «Emekliliğinde yararı olacak.»

«Peki ama diyelim ki ben **şimdi** emekli olmak istiyorum!»

Al sandviçini bitirmeden karşılık vermedi. «Paranın ucunu göstersek tepemizde biterler. Akbaba sürüsü gibi hem de.»

«Diyelim ki ben hastalandım ya da öldüm. O zaman ne olacak?»

«Haa,» dedi Al, «gerçekten kötü bir duruma düşersen sana yardım etmenin bir yolunu bulmaya çalışırız elbette... Ama gerçekten kötü bir duruma düşersen.»

«Gerçekten kötü ne demek? Öyle bir durumu nasıl tanımlarsın? Söylesene.»

«Onu zamanı gelince düşünürüz.» Al ağzını silerek servöze işaret etti. «Tatlı olarak güzel bir pasta istiyorum. Var mı?»

«Senin için yaratırız, güzelim,» dedi kız. «Sen tatlıya doymazsın zaten.»

«Sana da doymam.» Gülüyordu Al.

«Kız, «Üçte işten çıkıyorum,» dedi.

Perce, «Anladık,» diye sürdürdü. «Sizinle ortak olduk. Ama hiç birimiz genç değiliz artık. Ya birimizden birine bir şey olursa?»

«O zaman,» dedi Al, «geride kalanların hissesi büyümüş olur. Hesabım doğru değil mi?»

«Onu düşünmek bile istemiyorum.»

Servis yapan kız Al'ın önüne koca bir parça kremalı pasta koymuştu.

«Nefis,» dedi Al. «Ağzıma layık.»

«Öyledir ya. Çok tatlıdır.» Kız da gülüyordu.

Al iyice sırıttı. «Ben senden söz ediyordum.»

Servöz altta kalmadı. «Anlamadım mı sanırsın?»

Al önündeki tatlıya girişti. «Bak ne diyeceğim, Perce... Bir tür piyango gibi düşün bunu. Kazanan hepsini alır.»

«Ya ben kazanırsam? Nerede bulacağımı, nasıl alacağımı bilemem ki.»

Al söz verdi. «Bileceksin. Mutlaka bileceksin.»

Milyonun üçte biri. Bir yerlerde yatıyordu.

Gözden ırak. Yararsız. Ne elini sürebilirsin, ne harcayabilirsin, ne faizini alabilirsin; allah kahretsin, İsviçre bankalarının kasalarında gizli serveti bulunanlar arada sırada paralarını ziyaret edebiliyorlardı hiç değilse; oysa bu, finans dünyasının dondurulmuş hesapları arasında en katı dondurulmuş olanıydı.

...Emeklilik ikramiyesiymiş!

Al onun aklından geçenleri sezmişçesine, «En iyisi nedir bilir misin?» dedi. «Hiç düşünmemek.»

Servöz yine masaya yanaşmıştı. «Al bakalım, büyük hovarda,» diyerek hesap pusulasını önlerine bıraktı.

Al, «Bölüşüyor muyuz?» diye sordu.

«Elbette,» dedi Perce. «Herkesin dikkatini çekmenin anlamı yok!»

Al hesap pusulasını havada tutuyordu. Kağıdın arkasına bir telefon numarası yazılmıştı.

«Bu kız bana bir şeyler söylemeye çalışıyor,» diye mırıldandı.

Stüdyoya dönerlerken Perce'in sıkıntısı büsbütün arttı.

Al'ı evine bıraktı, sonra da büroya dönerek bir şeyler yazmaya çalıştı.

Hayır, olmayacaktı. Hiç bir şey içindeki boşluk duygusunu yok edemiyordu.

...Soygunu sonuçlandırdıkları geceden beri bir çöküntü içindeydi. Mevsim sonu hüznü. Yüzlerce kez temsil edilen bir tiyatro oyununun son gecesi. O duygu bütün benliğine yayılıyordu.

Haydutluk hikayelerinde bundan hiç söz edilmiyordu oysa. Başarılı bir soygun yapanların alkış toplayamayacakları, halkı selamlayamayacakları hiç açıklanmıyordu.

...Adı sanı bilinmeyen operatörler de aynı duyguya kapılırlar mıydı acaba? Ameliyathaneye hasta bayıltıldıktan sonra giren operatörler yüzlerine bir maske takıyor, bistüriyi alıp işi bitiriyor, dikişleri attıktan sonra ortadan kayboluyorlardı. Bir süre sonra hasta ayılıyor ve iyileşmeye başlıyor... Ve canını kurtaran ellerin kimin elleri olduğunu asla bilmiyordu.

Hayır, pek fazla benzerlik yoktu burada. Onun durumu Mc Carthy döneminde kara listeye alınan zavallıları anımsatıyordu daha çok. Gizli çalışan, evlerinde çalışmak zorunda olan zavallılar. Bir hikaye ya da kötü yazılmış bir senaryo kapının altından içeri atılır, o budala yazar da hemen daktilonun başına oturarak ter dökmeye başlardı; iş bittiği zaman (alacağı para hakkının yarısı olacaktı elbette) karanlık bir sokakta yapımcıyla buluşur, yazdıklarını ona teslim ederdi. Sonra, aylar sonra bir sinemaya gidip kendi eserini, eleştirmenlerin göklere çıkardıkları, gişe rekorları kıran filmi seyrederdi. Onun kazancı ne olurdu peki? Sıfır. Ya da -hiç değilse bazıları- bir takma ad kazanmış olurlardı. Woody Allen bu konuda yarattığı esprilerle dinleyicileri kırıp geçirecekti... yirmi yıl sonra.

Yine de, o herifler halkın arasında oturarak yazdıklarının kahkahalarla ya da gözyaşlarıyla izlendiğine tanık olabiliyorlardı en azından.

Kendisi ne bekleyebilirdi peki? Adının soygun jeneriğinde büyük harflerle yazılmasını mı?

Vera'ya telefon edip haberi meslek dergilerinde yayınlatmasını sağlayabilirdi gerçi. Ya da bir ilan verebilirdi.

Kaçışta kullanılan arabayı Perce Barnes sürüyordu.

Pek dikkati çekmezdi. Şöyle bir şey yazabilirdi belki de...

«Perce Barnes, başarıyla sonuçlandırdıkları ilk soygunlarından ötürü Al ve LeRoy Chester'ı içtenlikle kutlar. Sizinle çalışmak büyük bir zevk, çocuklar.»

Kart da bastırabilirdi pekalâ; sağa sola dağıtırdı...

Perce Barnes - Suç ortağı.

Arabanın tamponuna yazı yazdırmak kadar geçerli bir yöntem olurdu bu.

Yok. Ne yazık ki kimseden övgü beklemeden yaşamak zorundaydı.

Bay Bilinmeyen.

(...Hey, film adı olarak hiç kötü değildi. Bulduğu ada uygun bir hikaye yazabilirdi belki de. Belki de bu hikayeyi yazabilirdi.)

Elbette, niye olmasın? Elindeki işi pek yakında bitirecekti nasıl olsa. Sonra da Harry kıçına bir tekme atacak, onun yerine Billy'yi oturtacaktı. Yani Perce Barnes yine işsiz kalacaktı.

Bir yerlerde, yaşlılığında kullanabileceği üç yüz bin dolar

bulunduğu halde, İşsizlik Sigortası'ndan para almak için kuyruğa giren tek yazar o olacaktı belki.

...Bir yerlerde ama **nerede?**

Kulübe giderek tenis oynayacak birini aradı. Bu kez hastalık hastası Paul Axelrod çıktı kısmetine. Axelrod oyun boyunca hep son geçirdiği böbrektaşı krizinden söz etti ama kötü oyuncu değildi. Hastalığın ayrıntılarıyla üçüncü set bittiğinde Perce gerginlikten kurtulduğunu farketti. Bayağı sağlıklı hissediyordu kendini.

Vera'ya telefon etti. Vera bürosunda değildi; ancak sekreteri, «Ah, Bay **Barnes**, o da sizi arıyor,» diye söylendi. «Bay Elbert'ın oğlunu soracaktı size.»

Billy'yi mi?

Bay Barnes duymamış mıydı? Radyo da vermişti haberi; çocuk o sabah Ventura bulvarı yakınlarında bir araba kazası geçirmişti. Hayır, Bay Barnes hiç bir şey duymamıştı.

Hemen Harry'nin bürosunu aradı. Audrey Lister çıktı telefona. «Sen miydin?» dedi. «O da saat ikiden beri seni arıyor. Büroda değildin.»

Perce, «Evde çalışıyordum,» diye bir yalan attı. «Billy nasıl?»

«Çok şükür. Atlatacakmış. Yalnız birkaç kırığı var ve şok **geçiriyor**... Dur bir dakika, patrona bağlıyorum.»

Harry, «Hangi cehennemdeydin?» diye sordu düşmanca.

«**Billy**'nin başına gelenlere çok üzüldüm, Harry... Neyse, **iyileşecekmiş**, değil mi?»

«Evet ama en az iki hafta hastanede yatması gerekiyor,» dedi Harry, «Bu hızlı arabalar yerin dibine batsın! Annesi bu akşam uçakla Paris'ten geliyor... Çok kötü bir gün geçirdim. Üç saat kaldım hastanede... Dinle, yarın sabah karşı karşıya oturup konuşmamız gerekiyor.»

«Olur. Ne hakkında **konuşacağız?**»

«Senaryo hakkında tabii!» Gökgürültüsü gibi gürlüyordu Harry. «Benim derdim bana yetmezmiş gibi televizyoncular da başıma bela kesildiler. Senaryonun pazartesi günü onlara teslim edilmesini istiyorlar. İlk haliyle. Sonra da oturup yeniden yazılması gereken yerleri ele alacağız. O iş de iki hafta içinde tamamlanmalıymış. Onun için tenis oynamayı, orada burada

dalga geçmeyi bırak. Sıkı çalışmamız gerekiyor. İki haftada bitirebilir misin?»

Perce bir iki saniye düşündü. «Biraz zor olacak.»

«Öyleyse aklını başına topla da geceleri de çalış!»

Perce gülmeye başlarken kendini tuttu. Tabii! Zavallı Billy sahneden çekilmek zorunda kalınca Harry oğlunun adını tanıtma yazılarında görmekten umudu kesmişti. Harry ona umut bağlamıştı şimdi.

Amma iş! Kimin aklına gelirdi?

«Yarın sabah tam onda beni gör,» diyordu Harry.

«Elbette. Haa, Harry... Billy'ye en iyi dileklerimizi ilet lütfen. Benim de, Al'le LeRoy'un da.»

«Evet, onlar da vardı!» dedi Harry. «Olur, söylerim.»

Yatak odasındaki tek ışık Vera'nın sigarasının ucundaki kızıl pırıltıydı.

Vera onu dürtüklüyordu usulca. «Hey,» diye seslendi. «Uyanık mısın?»

«Hıı.»

«Demin sevişirken hep başka bir yerlerde olduğun izlenimine kapıldım,» dedi Vera. «Çok sorulan bir soruyu soracağım ben de... Kimi düşünüyordun?»

...Sezgili kadındı gerçekten. Bir anlatabilsem, diye düşündü Perce. Kimi değil, **neyi** diyeceksin. Üç yüz otuz bin tane şeyi.

Kıza sokularak omuzunu öptü, dudaklarını teninde gezdirmeye başladı.

«Numara yapmana gerek yok,» dedi Vera. «Yorgunsan görevden affederim.»

Perce yine bir yalan attı. «Senaryoyu aklımdan çıkaramıyorum bir türlü.»

«İyi gidiyor mu?»

...Çok iyi gitmişti hem de. Sıkıya girince senaryoyu bitirmiş, Harry'yle konuşarak onun önerilerini -neyse ki bunların çoğu akla yakın şeylerdi- not etmiş ve istenen yerlere eklemişti. Temize çekilip dosyalanan meret televizyon şirketinin yolunu tutmuştu şimdi. On, on iki gün sonra program bölümünün istekleriyle birlikte geri gelirdi. Bir hafta da değişikliklerle uğraşırsa, **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** geçmişe ait bir şey olacaktı onun için. «Bitti sayılır,» dedi.

Vera, «Haftalardır gözden uzak kaldın,» diye mırıldandı. «Sana biraz basın-yayın reklamı sağlamanın zamanı geldi belki de.»

Perce, «Sakın!» diye bağırdı. Zamanı değildi şimdi. Şu arada göze batmak işine gelmezdi.

«Yeni bir iş bulmak istemez misin?»

«Şimdilik istemem.»

«Öyleyse başka bir öneride bulunayım,» dedi Vera. «Sen senaryoyu bitir, ben iki hafta için uydurayım, birbirimizi tatile götürelim. Paris'te iki hafta geçirmeye ne dersin?» Sigarasını söndürdü, eğilip başını erkeğin kasıklarına gömdü. «C'est bon, n'est-ce-pas?» diye mırıldanıyordu. «Fransız usulü.»

«Hiç fena değil,» dedi Perce.

...Paris ha? ... Günde seksen doksan dolar otel parası, yemek için de yüz dolar desen... Toplam sayı epey büyük olacaktı. Gerçi parası vardı ama böyle bol keseden harcamaya başlarsa -American Exspress'in kredi kartıyla dolaşsa bilebirileri de onu göz altında tutuyorsa...

...Ülke dışına çıkarsa Al ve LeRoy'u da düşünmek zorundaydı.

Onların 'danışmanlık' görevi olsa olsa bir hafta daha sürerdi.

İşsiz kalınca nereye giderlerdi? Para nereye giderdi?

Paris'ten dönünce bir bakıyorsun ki adamlar çekip gitmişler, parayı da birlikte götürmüşler.

«Düşünürüz,» diye söylendi.

«İki haftacık,» dedi Vera.

Nasıl anlatabilirdi ki? Önemli olan iki hafta değildi. Chester'larla girdiği ortaklık ömür boyu sürecek bir ortaklıktı. Bu ikiyüzlülüğü sürdürmek zorundaydı...

Hayır, ikiyüzlülük de değil... **Üçyüzlülük** sonuna kadar.

GİZLİ PEERLESS GİZLİ

BÜRO-İÇİ YAZIŞMA

Gön: Michael Carew, Genel Müdür Yard.
Alacak olan: S. Fuller, Soruşturma Bölümü
Konu: 8177BL-12-009-17798 no.lu
tazminat talebi

Müşterimiz Harry Elbert sigorta tazminatının hiç gecikmeden ödenmesi konusunda bize baskı yapmaktadır.

Pazartesi günü, **Cimarron**'un I-U merkezindeki gösterilişinde bulunmak üzere New York'a gideceğini açıklamış, giderken sigortanın çekini yanında götürmek istediğini bildirmiştir. I-U'nun merkezinde Michael Tudor'la görüşecektir; bildiğiniz gibi, Elbert, Tudor'a bir milyonluk bir borç senedi imzalamıştır.

Bu işi en geç cuma günü sonuçlandırmak zorundayım. Olaydan bu yana hemen hemen üç hafta geçmiştir. Büronuzun yürüttüğü soruşturmadan elde ettiğiniz herhangi bir bilgi varsa, lütfen raporunuzu yarın sabah dokuzda benim masama bırakın ki saat onda toplanarak bir karara varacak olan kurula sunabileyim.

M.C.

GİZLİ PEERLESS GİZLİ
BÜRO-İÇİ YAZIŞMA

Gön: S. Fuller
Alacak olan: Michael Carew, Genel Müdür Yard.
Konu: 8177BL-12-009-17798 no.lu
tazminat talebi.

Bu sabahki yazınızın karşılığı olarak ilişikteki ekleri bu yazıyla birlikte gönderiyorum:

Kişilik incelemeleri
Piyasa ve banka kredi durumları
Toplumsal değerlendirmeler
Borç ve varlık durumları
Tanıdık ve dostların listeleri
Sağlık durumları (geçmişteki hastalıklarla birlikte)

Aşağıda adları yazılı olan kişilerin geçmişleriyle ilgili bilgiler.

1. Bay Harry Elbert.
2. Bayan Harry Elbert.
3. Bay William Elbert: (oğulları)
4. Thekla Lurie: (evlerinde çalışan hizmetçi)
5. Andrea Boas: Bay W. Elbert'ın bir 'ahpabı'

6. Bayan Laura Price: Bay H. Elbert'ın özel sekreteri
7. Bayan Audrey Lister: Bay H. Elbert'ın ikinci sekreteri,
8. Bay Donald LaVine: Bayan Lister'in bir 'tanıdığı'
9. Bay Gilbert Perkins: şef editör
10. Bay Perce Barnes: senarist, profesyonel tenisçi
11. Bay Al Chester: Bay H. Elbert'ın yeni yapımında 'teknik danışman' olarak çalışıyor.
12. Bay LeRoy Chester: o da 'teknik danışman'
13 Billy Lee Davis: Classic Film Laboratuarında bekçi (7/2/76 tarihinde işten çıkarılmıştır.)
14. Bayan Vera George: Bay Barnes'ın bir 'arkadaşı'
15. Bayan Fiona Colfaxx: British Airways hosteslerinden, aynı zamanda Bay H. Elbert'ın bir 'arkadaşı'

Haklarında soruşturma yapılan başka kişiler de bulunmaktadır; ancak onların dosyaları henüz tamamlanmış değildir.

Şu güne kadar, gerçek ipucu sayılabilecek bir bilgi edinemedik.

Daha önce de arzettiğim gibi, bu gibi durumlarda en etkin yöntem beklemektir. Bazı kuşkularımız olabilir, ancak kesin kanıt bulmadan harekete geçemeyiz. Dosyalarımızı para ortaya çıkıncaya kadar açık tutacağımıza emin olabilirsiniz.

Kuzul ödeme kararı verse de, vermese de, soruşturma bölümü bu işin ucunu bırakmayacaktır.

S.F.

Ekler: 1-96. sayfalar.

(O sayfaların da gizli tutulması gerekir.)

Harry Elbert sekreterine seslendi. «Carew hâlâ aramadı mı?»

Bayan Price, «Hayır, Bay Elbert,» dedi.

Yere batasıca sigorta şirketleri! Carew parayı o gün ödeyeceklerine söz vermişti. Oysa saat iki buçuğu geçtiği halde ne çek gelmişti, ne de bir haber. Carew sabah saatlarında ofisinde de bulunamamıştı. Yine eski numaralarından birini çeviriyordu herhalde.

Harry, «Sık sık ara,» diye emretti. «Bulur bulmaz bana bağla. O arada Bay Barnes'la yaptığım toplantı sona erinceye

kadar kimse bizi rahatsız etmesin.»

Sümkürdü; bir de nezle olmuştu allah kahretsin. Canı püro içmek istiyordu ama genzi tıkalı olduğu için o canım Küba püroları ucuz yerli sigaralar gibi geliyordu insana.

Öfkeli bakışlarını odada dolaştırdı. Senaryoyu kucağına alarak oturan Perce Barnes; sakin, heyecansız, güneşten yanmış; yanardı tabii... Onun ne sıkıntısı vardı? Canı istediği zaman kulübe koşarak kortlarda top sallıyordu. Ya Al'le LeRoy? Dahî haydutlar da onun kanapesine oturmuş, gözlerini ona dikmişlerdi. Bu heriflerin burada işi neydi sanki? Harry senaryo hakkında bir konuşma yapmak için Perce'i çağırmış, o iki herif de yapacak başka işleri yokmuş gibi onun peşine takılıp gelmişlerdi. Başından beri hoşlanmamıştı şu adamlardan; o uzun boylu, iri yarı olanı, elindeki saçma aletle oynayıp duran pembe suratlı hergele çok güçlüydü; karanlık bir sokakta karşılaştın mı yandın. Al denen kardeşi de incelikten kırılıyor, ağzından bal akıyor, evet ama, aslını ararsan namussuzun biri; kolayca anlaşılıyor bu. Al Morris'in herhangi bir konuda haklı olabileceğini asla kabul etmek istemediği halde... Negatifi çalanların Chester'lar olduklarını ileri sürmesi; eh, belki kimse kanıtlayamıyordu ama, Harry de o işin bu canavarların işi olduğuna emindi; bahse bile girerdi.

Ya Perce?

Yok... bu işin içinde değildi o. Madrabazdı, evet; türlü düzen bilirdi; ancak böylesine tehlikeli bir plan yapacak kadar zeki değildi. Perce'in uslûbuna uymazdı soygunculuk. Yalnız hergelenin hakkını yemiyelim, geç yaşında gerçek bir yazar olmuştu namussuz! Yazdığı senaryo iyiydi; çok iyiydi hem de; Harry bunu açık açık söyleyecek değildi elbette; serseri hemen şişinirdi; açıktan para istemeye kalkardı belki de...

«Hadi bakalım, başlayalım,» diye söylendi. Televizyon şirketinden gelen sayfaları karıştırarak, «Televizyoncular bizi sıkıştırıyorlar,» diye ekledi. «Ben de pazartesi günü Cimarron'u New York'a götüreceğim...»

Perce, «Duyduğuma göre bomba gibi bir film olmuş,» dedi. «Kutlarım, Harry.»

«Kimden duydun onu?»

«Herkes öyle diyor.»

«Eh, iyi oldu sanırım.» Harry bir kere daha sümkürdü. «Şimdi... televizyoncuların bir sürü önerisi var, onun için hiç oyalanmayalım. Al... Sen de LeRoy... sizin burada kalmanıza

gerek yok. Bizim konuşacaklarımız genellikle teknik konular...»

«Hiç zararı yok, Bay Elbert.» Çok sakindi Al. «LeRoy'la ben de televizyoncuların hayat hikayemiz hakkında neler düşündüğünü duymak isteriz. Bilmem anlatabiliyor muyum...»

«Keyfiniz bilir,» dedi Harry. Kucağında steno defteriyle bekleyen Audrey Lister'a dönerek, «Konuşulanların hepsini not edeceksin,» diye ekledi. «Şimdi, baştan başlıyorum. Genel bir eleştiri. Anlatımı biraz eski zaman işi bulmuşlar, Perce. Biraz canlandırılmasını istiyorlar. Baştan sona.»

Perce başını salladı. «Bu ne anlama geliyor?»

«Ben ne bileyim!» dedi Harry. «Oradakiler aldıkları parayı hakketmek için bu konuların uzmanı gibi görünmek zorundalar. Sen senaryoyu bir gözden geçir, biraz daha çarpıcı bir hale sokmaya çalış.» Elindeki notlara baktı. «Birer birer ele alınacak noktalara geliyorum. Başlangıç. Fazla sakinmiş. Bir kasaba sokağında duran iki kardeş. Canlandırılması gerekiyor. Seyirciyi başından bağlayacak bir şey istiyorlar.»

«Bağlayacak bir şey mi?» Al şaşkın şaşkın bakıyordu.

Harry, «Şöyle bir şey olabilir,» dedi. «İki kardeş arabalarıyla giriyorlar sokağa, kaldırıma yanaşıp park ediyorlar, o sırada başka bir oğlan çıkıyor, zengin çocuktur o, varlıklı bir çiftçinin oğlu falan... Bunların çamurluguna dokunuyor, Chester'lar çok kızıyorlar, arabadan aşağı atlıyorlar, LeRoy oğlanı kamyondan indiriyor ve hemen yumruk yumruğa girişiyorlar...»

LeRoy, «Affedersiniz, Bay Elbert,» diye mırıldandı.

Harry onu öfkeli bakışlarla süzdü. «Ne var?»

«...Bizim arabamız falan yoktu ki.»

Tanrım, bir de bunlarla mı uğraşacaktı Harry! «Öyleyse şimdi arabanız oldu,» diye hırladı. Yine sümkürdü, Perce'e dönerek sürdürdü. «Dayağı yiyen oğlan babasına gidiyor...»

LeRoy, «Araba alacak parayı bulamazdık,» diye diretti.

«Bana bak, orası benim umurumda değil. Önemli de değil! Öyle bir sahne gerekli bize.» Bir kere daha sümkürdü. «Anladın mı, Perce?»

«Anlamasına anladım da... Acaba diyorum kavga sahnesi yerine şöyle bir şeyle başlasak...»

«Nasıl bir şeyle?»

«...İki kardeşin ilk banka soygunuyla... Yakın çekim... ikisi de korku içindedirler. Görüntüyle ilgisi olmayan bir ses bize bu delikanlıların kim olduklarını, nerede olduklarını, ne yapacaklarını anlatır... Sonra hareketsiz resimlerden birkaç tane... Fil-

min ikinci bölümündeki geriye dönüşlerde aynı resimler geçecektir. Sanıyorum şöyle bir hava yaratılabilir. Oğlanların aklından geçenleri okuruz sanki... **Kardeşim LeRoy ve ben... bir banka soyuyoruz... korkuyoruz... biz nasıl bulaştık bu işe?**

Hiç kötü değil, diye düşündü Harry. Doğruyu söylemek gerekirse bayağı iyi.

Başını salladı. «Evet, öyle de olabilir. Bir dene, Perce. Ve unutma... Korku unsuru ön planda olmalı her zaman. Gelecekteki bir şeyin, bir tehlikenin habercisi olan korku. Sokak kavgası sahnesini de unutmayalım. Bak bakalım onu da bir yere sıkıştırabilir misin?» Yine televizyon şirketinden gelen notlara baktı. «Bir şey daha var. İkinci yarıda, soygunu başarıyla sonuçlandırdıktan sonra bir kız buluyorlar ya... Çocuklardan birinin Florida'daki bir barda bulduğu kız. Marie. O kızı istemiyorlar. Çok aşağılık bir yaratık diyorlar. Tam orospu... Sempati uyandırmayacakmış.»

«Zaten orospuydu,» dedi Al. «İki paralık bir orospuydu ve...»

Harry, «Ne olduğu beni hiç ilgilendirmez,» dedi kesinlikle. «Önemli olan bizim filmimizde nasıl görüneceğidir. Kızı biraz yumuşat, Perce. Sevimli olsun.»

Perce, «Ne yapmamı istiyorsun?» diye sordu.

«Allah allah, her şeyi ben mi düşüneceğim canım! Evsiz barksız bir kız olabilir, yaşadığı çevrenin kurbanıdır, hep hayatın sillesini yemiştir. Çocukken yuvası yıkılmıştır belki de.»

Al, «Yuvası yıkılmış!» diye mırıldandı. «Götümün kenarı! Yuvanın yıkılmasına o yol açmıştır.»

Harry, «Bana bak, Al!» dedi. «Biz bir iş çıkarmaya çalışıyoruz. Benim zamanım kıt. Bir şey söylemek istersen daha sonra söyle, olur mu?» Perce'e döndü. «Orospuyu düzelteceksin değil mi?»

«Düzeltiriz.»

Al hâlâ diretiyordu. «Ben ne dediğimi bilirim. O kız beş para etmezdi.»

Perce ona dönerek parmağını havaya kaldırdı. «Şimdi uzatma. Daha sonra tartışırız.»

Harry, «Tartışma yok,» diye bağırdı. «Öyle yapılacak!» Canına yandığımın, münazara derneğine çeviriyorlardı burasını! «Bir sorun daha var,» dedi. «Yine kişilik sorunu. Filmin başındaki iki kardeş... Televizyoncular şöyle diyorlar: 'LeRoy çok gizemli, anlaşılmaz bir tip. Öneri: Neden bir sevgilisi olmasın?

Sözgelimi, birlikte okula gittikleri kasabalı bir kız; oğlanı sever, onun kötü yollara sapmasına engel olmak ister.'»

Büroda çıt çıkmıyordu.

Derken LeRoy'un konuştuğu işitildi. «Olmaz. Öyle şey istemem ben.»

Harry ürkütücü bir tavırla söylendi. «Sen istemiyorsun ha?»

«Benim sevgilim yoktu,» dedi LeRoy. «Bu filme girmeyi hakkedecek bir sevgilim yoktu hiç değilse.»

Al, «Kardeşim bu öneriyi beğenmedi,» diye ekledi. «Doğru olmayacağını söylemek istiyor.»

Perce, «Şimdi kesin, çocuklar,» dedi. «Daha sonra konuşuruz bunu.»

Al, «Hayır, en iyisi şimdi konuşmak,» diye karşılık verdi. «Diyeceğim o ki, LeRoy sevgilisi olup olmadığını söylemek hakkına sahiptir. Öyle değil mi?»

Harry, «Sevgilisi varmış, ya da yokmuş, şu anda hiç önemli değil!» dedi. «Biz film çeviriyoruz.»

Hey yarabbi, daha ne kadar çekecekti bunları?

Al, «Ama başlarken gerçek bir hayat hikayesi olacağını kabul etmiştik,» diye söylendi.

«Gerçek hayat hikayesi, gerçek hayat hikayesi! Bıktım be! Burada oturup en küçük noktaları bile sizinle tartışmak zorunda mıyım ben? Televizyon şirketindekiler bir sevgilisi olsun diyorlar. Filme bir sevgili soksak ne değişecek sanki? Tatlı, yumuşak bir genç kız; ayağında blucin, sırtında açık yakalı bir gömlek... Ne demek istediğimi biliyorsun, değil mi, Perce? Sevimli köylü kızı. Fox'un eski filmlerinde Jeanne Crain oynardı hani... Çiftçinin kızıdır, traktör falan kullanır. Köylü kızıdır ama bomba gibi vücudu vardır. Adı da Laura olsun.» Emir veriyordu Harry.

Perce başını sallayarak not aldı.

Al kıkır kıkır gülerek, «Laura!» diye yineledi.

Harry, «Beğenmedin mi?» diye sordu usulca.

«Doğrusunu isterseniz,» dedi Al, «bizim kasabada öyle bir kız olsaydı üç günde işi bitmişti.»

Harry yine burnunu sildi. «Ben bu senaryoyu televizyona uygulamaya çalışıyorum, Al,» dedi. «Siz ikiniz de ancak elinizdeki giriş izniyle giriyorsunuz bu stüdyoya. Ağzından tek bir söz daha çıkmayacak! Anlaşıldı mı?»

Perce, «Dur bir dakika,» diye söylendi. «Çocuklar yardım

etmeye çalışıyorlar. Suçlayamazsın onları; ne de olsa üstünde konuştuğumuz hikaye onların hikayesi...»

Bu serseri de mi başlayacaktı şimdi?

Herry, «Asıl sen dur,» diye gürledi. «Şu **cinéma vérité** dalgasını da sittir et. Bizim yaptığımız ikinci sınıf bir haydutluk filmi! Başka hiç bir şey değil! Yirmi yıl önce olsaydı, bu zırvaları Republic stüdyosuna satabilelim diye kıvranır, satabilirsek kendimizi şanslı sayardık. Şimdiyse televizyon şirketlerine başlarını kıçlarından ayırt edemeyen bir takım bacaksızlar doldu, televizyonun en yüksek sayıda insan tarafından izlendiği saatlarda böyle bir film koyarsak araya dünya kadar reklam sokuşturabiliriz diye düşünüyorlar! Allah kahretsin, TV eleştirmenlerinin gözüne girmek çabasında değiliz biz! İkinci sınıf bir gravv gravv filmi çevireceğiz, onun için de LeRoy'un sevgilisi var mıydı, yok muydu diye tartışmayacağımız gibi bu senaryodan başka hiç bir konuya da değinmeyeceğiz!»

Nabzı hızlanmıştı; arkasına yaslanarak kalp atışlarının yavaşlamasını bekledi. Kalp krizi geçirecekse bu filmden ötürü geçirmeyecekti! Başında bir sürü dert vardı zaten; sigorta şirketinin ödeyeceği para, New York'taki I-U merkezinde yapılacak özel gösteriler, **Cimarron**'un reklam kampanyası, sonra da o New York'lu eleştirmenlerin neler yazacaklarını beklemek... Bunlar yetmez miydi be!

Önündeki notlara döndü.

«Bundan sonraki nokta şu,» dedi. «Soygun yeri de bir sorun yaratıyor. Televizyon şirketindekiler Orta Batının çok kullanıldığını ileri sürmüşler. Olay Arizona'da geçse olmaz mı diyorlar. Sen ne dersin, Perce?»

Perce Al'e baktı; ondan karşılık bekliyordu sanki.

Harry, «Ben ona sormadım, sana sordum» diye söylendi. «Ona kalırsa, neden Arizona olamayacağını açıklayan yirmi neden gösterir ama onun önemi yok...»

Al oturduğu yerden kalkmıştı. Güç duyulan bir sesle konuşmaya başladı. «Size bir şey diyeyim mi, Bay Elbert? LeRoy'la ben burada oturup bu zırvaları dinlemek zorunda değiliz. Perce güzel bir senaryo yazdı, bizim anlattıklarımızı dinledi ve hepsini yazdı. Onun yaptığı işi çok beğendik...»

«Çok iyi,» dedi Harry. «Burada oturup dinlemek istemiyorsunuz demek. Çok, iyi.» Çekmecelerinden birini çekti, bir dosya çıkarıp karıştırdı. «Sözleşmeye göre, burada iki gün daha çalışmanız gerekir ama siz hiç beklemeyin, çocuklar. Şimdi muha-

sebeyi ararım, son haftalığınızı hazırlarlar...»

Al, «Bize göre hava hoş,» diye mırıldandı. «Hadi yürü, LeRoy.»

İri yarı adam ayağa kalkarken Perce de kalktı.

Ve, «Dur bir dakika,» diye haykırdı.

«Niye durayım?» dedi Al.

LeRoy büronun kapısına ulaşmıştı; kapıyı açtı, dışarı çıktı.

Perce elini Al'ın omuzuna koyarak, «Seninle konuşmak istiyorum,» diye söylendi heyecanla.

Harry, «Otur, Perce,» dedi. «Onunla konuşacaksan iş saatlarının dışında konuşursun.»

Al büyük bir umursamazlık içindeydi. «Hoşçakalın, Bay Elbert, bir yerlerde görüşürüz umarım. Seninle de sonra görüşürüz ortak.» Perce'e bakarak göz kırpmıştı. «Zamanı gelir.»

Kolunu kurtarıp dışarı çıktı, kapıyı da sıkıca kapadı.

Perce masasında oturan Harry'ye döndü. «İzin ver de bir dakika onlarla konuşayım,» dedi. «Onlarla konuşmam gerek.»

«Orta yaşa gelen şu iki sabıkalıyla ha?» Harry'nin sesi alaycıydı. «Onlarla ne alışverişin olabilir?»

Perce bir şeyler söylemeye hazırlandıysa da hemen vazgeçti.

«Senaryonu yazdın, pek kötü bir şey olmadı. Onların parasını ödedik. Bırak gitsinler. Kime ne yararları dokunacak? Bizim için her dakikanın değeri var, Perce. Otur yerine!»

Perce yerine oturdu.

«O boklar gittiğine göre,» dedi Harry, «Şu anasını sattığımın senaryosunu bir hale yola koyalım bari.»

Ardından da Bayan Lister'a baktı. «Umarım benim böyle konuşmam seni tedirgin etmemiştir, yavrum.»

Bayan Lister tatlı tatlı gülümsedi. «Rica ederim, Bay Elbert! Ben de dünkü çocuk değilim artık. Koskoca kız oldum.»

Bacak bacak üstüne atarak oturan sekreterinin baldırlarını inceleyen Harry, üstelik de fıstık gibi kız olmuşsun, diye düşündü.

New York'ta iki üç günden fazla kalacaksa, oradakiler de onun işlerini yapacak bir sekreter ayarlamamışlarsa, Bayan Lister'ı da yanında götürebilirdi pekalâ.

Bak hele. Sabahtan beri ilk kez, yüzünü güldüren bir düşünce gelmişti aklına.

«Evet, Perce» dedi.

«Nerede kalmıştık?»

Perce karşılık vermedi.

«Heyy! Uyan, Perce. Sen hâlâ benden para alıyorsun, öbürleri gibi değilsin!»

Perce bürosuna döndüğünde saat beşi geçiyordu. Toplantılarını aksatan bazı telefon konuşmaları yapmıştı Harry. Carew adında biriyle önemli işleri olduğu anlaşılıyordu; onunla konuşmak için ayrı bir odaya geçmişti. Adamdan iyi haberler almıştı herhalde; çünkü son konuşmayı bitirip döndüğünde yüzü gülüyordu. «Sen çalışmaya bak, ahpap,» demişti Perce'e. «New York'tan döndüğümde yine konuşuruz. Sen de o arada bu işi bitirirsin artık.»

Perce bürosunu boş buldu. İki ortağı geride en küçük bir iz bırakmamışlardı.

Harry'nin bürosuna telefon edip birşeyler öğrenmeye çalıştı. Chester'lar işten ayrılmışlar mıydı?

...Audrey bir iki yerden telefonla bilgi alarak sorusuna karşılık verdi. Evet, yarım saat önce son çeklerini almışlardı muhasebeden; herkese hoşçakal demişler, büronun anahtarlarını da bırakmışlardı. Niye soruyordu Perce? Onlardan alacağı bir şey mi vardı yoksa?

Perce, nasıl bir alacak olduğunu bir bilsen, diye düşündü. «Yoo, hayır,» dedi. «Evlerine telefon ederim.»

Audrey, «Toplantı da tam toplantıydı,» diye sürdürdü. «Az patırdı çıkmadı.»

«İhtiyar Bay Goldwyn ne derdi bilir misin? Toplantılar sessiz geçerse film de sessiz sedasız geçip gidecektir.»

Kız, «Bu akşam kaça kadar çalışacaksın?» diye sordu. «Geç saatlara kadar kalacaksan...»

«Kalırsam seni yardıma çağırırım.»

...Başka bir gece olsaydı ilgi duyardı ama o akşam... hayır.

Chester'ların tuttukları daireye telefon etti, telefon açılmadı.

...Peki tamam, çocuklar yarım saat önce çıkmışlardı stüdyodan. Akşam trafiğinde sıkışıp kalmışlardı. Daha sonra arardı.

Niye kaygılanıyordu sanki? Al ona göz kırpmamış mıydı? Namussuz hergele Harry'yle takışmayı başından aklına koymuştu herhalde... Ama neden?

Harry'yle konuşurken tuttuğu notları topladı ve masasının

pusula buldu orada.

Bir çocuk yazısıyla, iri kitap harfleriyle yazılmış bir pusula. **«Darıldığımızı, gücendiğimizi sanma sakın. Seni yine arayacağız, ortak.»**

Chester'ların evlerini aradı yine. Telefon çaldı, çaldı, kimse açmadı.

Kendi evine döndüğünde saat yediyi geçiyordu. Yine telefona sarıldı. Bu kez önce bir çıtırdı, ardından banda alınmış bir ses duydu. «Aradığınız abonenin telefon bağlantısı geçici olarak kesilmiştir. Lütfen rehbere bakarak yanlış numara çevirip çevirmediğinizi kontrol edin, gerekirse bir daha arayın.»

Geçici olarak kesilmiş ha?

Neler dönüyordu ortalıkta?

...Bırak canım, Al'le LeRoy bir numara hazırlamış olsalardı ona da haber verirlerdi.

...Yoksa...

Yapma Perce, sen de Harry gibi paranoid olacaksın sonunda.

Cadillac'ı sağa aldı, Chester'ların oturdukları sitenin önünde parketti. O dairenin ışıkları sönüktü.

Belki de dışarı çıkmışlardı çocuklar.

Basamakları ikişer ikişer atlayarak dairenin kapısını çaldı.

Ne ses vardı, ne kapıyı açan.

Aşağı indi, apartman yöneticisinin kapısını çaldı. İçeriden öfkeli bir köpeğin hırıltıları geliyordu. Arkasına zincir vurulan kapı üç parmak aralandı, o aralıktan, azgın Doberman köpeğinin tasmasını elinden kaçırmamaya çalışan bir Meksikalı kadının yüzü göründü.

Perce havlayan köpeğin sesini bastırmaya çalışarak bağırdı: «A-2'deki kiracılar ne oldu? Chester'lar.»

«Kim dediniz lütfen?»

«Chester'lar.»

«Ah, si!» dedi kadın. «Senyor ve Senyor Chester. A-2. Çıktılar onlar.»

«Dışarı mı çıktılar?»

Kadın başını iki yana sallıyordu. «Hayır, senyor. Gittiler. Uzağa. Anahtarı buraya bıraktılar. Yarın ay sonu... artık kalmıyorlar.»

«İyi ama ev sahibiyle sözleşme yapmamışlar mıydı?»

«Ah, hayır senyor. Burası aydan aya veriliyor. Güzel bir yer ister misiniz? Kira çok ucuz. İki aylık veriyorsunuz, pazartesi ev hazır. Önce biraz temizlik yaptırıyoruz...»

«İstemem,» dedi Perce öfkeyle. «İstemem, sağolun.»

Kadın omuz silkerek kapıyı kapadı.

Lanet olasıca köpeğin sesi kesilmişti sonunda.

Perce kaldırımın önünde bıraktığı arabaya döndü.

...Gitmişlerdi işte. Beşlik, onluk ve yirmilik banknotlardan oluşan milyon da gitmişti. Parayı bir bavula yerleştirip Vega'larının bağajına koymuşlar, Republic'in eski ucuz filmlerindeki haydutlar gibi karanlıktan yararlanarak kaybolmuşlardı. İkinci sınıf haydutluk filmi diyen Harry haklı çıkmıştı! Heriflerin ne olduklarını çok iyi anlamıştı.

Şimdi ne yaparsın, Perce?

Polise gidip iki ahbabını kaybettiğini söylese... Biri uzun, biri orta boylu, '72 model Vega kullanan iki eski sabıkalı; silahları yoktur ama bağajda bir milyon götürüyorlar. Neyiniz olur onlar? Hiiç, yalnız milyonun üçte biri benimdi; bir soygunda kazanmıştık da... Böyle mi diyecekti?

Cadillac'a binerek motoru çalıştırdı.

Namussuzlar... Ona böyle bir numara yapacaklardı demek.

İyi ama Al göz kırpmıştı! Bu bir işaretti mutlaka!

Ya pusula? **...Seni yine arayacağız.**

Tamam, Perce, biri göz etti, öbürü bir pusula bıraktı.

Anılarını yazarken bunlardan söz etmeyi unutmazsın.

Altta kalanın canı çıksın oyunu oynuyorlardı onlar; altta kalan da sendin.

Yoksa kaldırımlarda oynanan üç kağıt oyunlarından biri miydi. Üç kağıtçı kağıtları karıştırır, karayı gösterir, yere atar, ardından bir kağıt, bir kağıt daha... Bul karayı, al parayı; aç kağıdı... Ne oldu, bulamadın mı?

Yazık, kaybettin.

...Bir daha denemek ister misin?

enayi?

27

— Sigmund! Orada dolaşan sen misin? Sabahın üçü oldu; hâlâ yatmadın mı.
— Uuyuyamıyorum liebchen. *Haklı olduğumu biliyorum... oysa bütün Viyana benimle alay ediyor.*
— Sen onlara aldırma, Sigmund.
— İnsanın zihnini inceleyen bir bilim olabilir. Budalalar! Niye anlamıyorlar bunu?
— Haklı olduğunu ben biliyorum, Sigmund. Yalnız lütfen sağlığını da düşün. Yalvarırım, gel yat artık.

(LOS ANGELES TIMES'IN 16 OCAK 1977 tarihli sayısının MAGAZİN SAYFASINDAN BİR 'SOYGUN'UN ANATOMİSİ'

Pek yakında izleyeceğimiz **Soygun** adlı filmin yapımını üstlenen yaratıcı kişiler gösterişsiz bürolarında çalışıp duruyorlar.

Mesleğin eskilerinden olan, yaşını pek göstermeyen senarist Perce Barnes, gösteri sanatçılarının arasında yaygın olan bir deyimin doğruluğunu kabul edenlerin başında gelmektedir; yani, insan bu sanata gerçekten bağlanır ve yeterince beklerse mutlaka karşılığını görecektir. Hemen hemen on yıldır hiç bir jenerikte adı geçmeyen Barnes, sonunda bu kentte çevrilen en ilginç filmlerden biri olacağa benzeyen bir senaryoya imzasını atmıştır.

Perce, «Zaten hep böyle olur,» diyor. «Şans insanın yüzüne güldü mü tam güler. Belki de piyangonun bana vurmasının zamanı gelmişti artık. Chester'lara rastladığımda cezaevinden yeni çıkmışlardı. Hikayelerini yazılı olarak verdiler bana. Gerçi bu yıllarda hemen herkes şiddete karşı ama ben o hikayenin bu gün bile filme alınabileceğini sezdim. Çünkü onların başından geçenler Amerikanın küçük kasabaları hakkında önemli bilgiler veriyor, gencecik çocukların nasıl olup da yasadışı yollara saptıklarını açıklıyor. Chester'ların öyküsü cinéma vérité türü için çok elverişliydi. Yazmaya başladım. Şunu da söyleyeyim ki, filmimizin yapımcısı, eski dostum Harry Elbert, ilk adı **Üçü Gider, İkisi Sağ Kalır** olan senaryo taslağıyla ilgilenen, bu hikayenin olanaklarını sezen ilk kişiydi.

«Harry, beni ve Chester'ları işe alarak ilk senaryonun yazılmasını sağladı. O zaman iki saatlik bir televizyon filmi olarak düşünülmüştü bu senaryo. Gelgelelim son değişiklikleri de yapıp dosyayı televizyon şirketine yolladığımızda kolayca anlaşılamayacak bir durum doğdu. Televizyoncular çekimi başlatmıyorlardı bir türlü.»

Hangi televizyon şirketiydi bu?

'Soygun' kadrosunda çalışanların hiç biri şirketin adını açıklamak istemiyor, ancak kentteki söylentilere bakılırsa NBC şirketinden başkası değildir.

«Sizin anlayacağınız bizim senaryo birinin masasına tıkılıp tozlanmaya bırakılmıştı. Derken, Harry'nin bu filmin yapımıyla görevlendirdiği Billy Elbert -o da çok ağır bir araba kazası geçirmişti ama Tanrıya şükür çabuk ayağa kalktı- sabırsızlanmaya başladı ve kameraları çalıştırmanın zamanı geldiğine karar verdi.» Barnes gülümseyerek ekledi: «Nasıl başardığını bilmem ama başardı işte. Sırrını bize açıklamak ister misin, Billy?»

Bunun üzerine, ekibin iki numaralı adamı olan Billy Elbert sözün gerisini getirdi. Hâlâ bastonla dolaşan genç Elbert başarısını açıklarken çok alçakgönüllü davranıyordu. «Bir akşam bir eğlenceye gittim; bir sürü arkadaş vardı orada. Perce'in kuşağından değil de benim kuşaktan kişiler. Orada Doug Pemberton'a rastladım. İster inanın, ister inanmayın, Doug, Beverly Hills lisesinden sınıf arkadaşımdır. Ne var ki o, birlikte beyzbol oynadığımız günlerde bu yana epey yol aldı tabii.»

Bu sözü duyan ekip arkadaşları kahkahalarla gülüyorlar. Her filmcinin bildiği gibi, henüz yirmi sekiz yaşında olan

Pemberton film endüstrisinin son dahî çocuğudur. İlk kez, küçücük bir bütçeyle, adı bilinmeyen oyuncularla çevirdiği **Canavar-Aşık** filminin gişe rekorları kırmasıyla üne kavuşan, para kazanmasını da bilen bir sanatçı olduğunu ortaya koyan Pemberton, geçen yıl da Gene Hackman'la Liv Ullmann'ın başrollerini paylaştığı **Mezar Hırsızı'nı** yönetmiş, o film de yılın en başarılı filmi olmuştu.

Genç Elbert, «O gece Doug'a Perce'in senaryosundan söz ettim,» diyor. «Belki de biraz fazla konuştum. Gelgelelim televizyoncuların hiç bir girişimde bulunmamaları beni öyle sinirlendirirmişti ki... Oradaki herifler korkuya kapılmışlardı aslında; biliyorsunuz şimdi herkes şiddete falan karşı ya... Oysa Chester'ların öyküsü öyle bir şey değil. Bu öykü Amerikan yaşam biçiminin bir parçası, toplumsal bir içeriği var! Neyse, Doug'ı iyi uyutmuş olmalıyım ki ertesi gün hemen senaryoyu istetip okumuş. Öğleden sonra bana telefon etti, avukatının bürosunda buluşmamızı önerdi. Meğer o da tasarladığı bir filmden vazgeçmek zorunda kalmış, tamam mı? Onun yerine bunu çevirmeye karar vermiş. «Billy Elbert sözünü bitirirken kıs kıs güldü. «Böyle raslantılar ancak eski filmlerde görülürdü, değil mi?»

Perce Barnes söze karıştı. «Yine de senaryo iyi olmasaydı, yıl 1937 de olsa, hiç bir yapımcıya satamazdın.» Ona inanmak zorundayız, çünkü Barnes o yılların adamıdır.

Barnes'ın senaryosu hakkında Pemberton ne düşünüyordu acaba?

Şaşılacak kadar kısa bir zamanda ün yapan ve filmleriyle en çok kazanç sağlayan yönetmenlerin arasına giren Pemberton çok sakin bir tavırla anlatıyor: «Senaryonun adından başka her şeyini beğenmiştim. Tertemiz, etkileyici bir dille yazılmıştı. Okur okumaz hoşuma gitti. 1940 yıllarında çevrilen hırsız-polis filmlerinin en iyilerini anımsatıyordu bana. Ancak bu kez elimdeki materyeli bildiğim gibi kullanabilecek, istediğim gibi yorumlayabilecektim.»

'Soygun' televizyon şirketinden geri alınır alınmaz film çalışmaları başlamış. Billy Elbert, «Şansımız varmış.» diyor. «Rol dağıtımı yaparken çok güzel bir ekip kurduk. Doug yönetmen olarak kendi ekibini de getirdi. Bir ay içinde çekime başladık. Olayların geçtiği Ohio eyaletinde.»

'Soygun' da rol alan sanatçılar arasında şu tanınmış oyuncular var: Al Chester rolünde Karl Malden; kardeşi LeRoy,

Anthony Quinn: yasaları ve düzeni korumaya çalışan polis, Arthur Kennedy; kasaba bankacısı, Bert Freed. Pemberton, «Hepsi son derece başarılı,» diyor. «Gerçek oyuncular hepsi: hiç zaman kaybettirmiyorlar bize. Ve her çekimde kendilerinden beklenenin biraz fazlasını veriyorlar. Şansımız varmış ki henüz pek tanınmayan oyuncuların arasından seçtiğimiz gençler de çok iyi oyun çıkarıyorlar. Çiftçinin kızını oynayan Abby Hunter çok yetenekli bir arkadaş. Frank Dougherty daha önce televizyon filmlerinde oynamıştı. Wally Condon'ı da gözden kaçırmayın; o çocuğu yeni keşfettik. En güzel şey de tecrübeli oyuncularımızla bu gençlerin arasında uyumlu çalışmayı izlemek. Bütün film şu âna kadar çektiğimiz sahnelere benzerse, ender rastlanan bir yapıt olacağını şimdiden söyleyebilirim.»

Baba Elbert koridorun ucundaki büyük odalardan birinde oturuyor Başrolü Vin DeLuca'nın oynadığı son filmi Cimmaron'un kazandığı başarının sevinci içinde olan Harry Elbert üstün kaliteli pürolarını tüttürüyor ve sözü 'Soygun'a getirdiğimiz zaman çok alçakgönüllü davranıyor. «Ben yaşlı bir filmciyim: şimdiki gençler gibi bilgili değilim. Yalnız gerçekten iyi bir hikayeye rastlarsam, yüreğimde karşı konulmaz bir duygu belirir. Hikaye nereden gelmiş olursa olsun, benim için önemli olan tek şey onu ekrana yansıtabilmektir artık. Bu senaryo başarı kazanırsa çok sevineceğim. Benim yaşıma gelen bir insan başka ne ister zaten?»

Soygun son biçimini aldığı zaman yaratıcılarının düşündüğü kadar başarılı olursa, televizyonun kaybı sinemanın kazancı olacak demektir.

Topluma olan borçlarını ödeyerek cezaevinden çıkan ve doğru yolu tutan Al ve LeRoy Chester'ın bu konuda ne düşündüklerini öğrenmek istedik. Film bitince ölümsüz kişilerin arasına karışacak olan iki eski sabıkalı Perce Barnes'a bir yıl önce verdikleri kısa hikayenin bu biçime girmesini nasıl bir tepkiyle karşılamışlardı acaba?

Perce Barnes, «Onlar henüz hiç bir sahneyi görmediler,» diyor. «Ancak Soygun tamamlandığı zaman nasıl bir tepki göstereceklerini herkesten çok ben merak ediyorum.»

Ne garipti ki Times'ın muhabiri 333,333 dolarlık soruyu sormamıştı.

Chester'lar neredeydiler?

O sorunun karşılığını kimse veremezdi.

Perce şu son aylarda onları pek düşünmemişti. Chester'ların ve onun payına düşen paranın nerede olduğunu merak ederek geçirilecek zamanı yoktu. Billy'yle Pemberton yeni senaryo değişiklikleri istemişler, ardından rol dağıtımıyla ilgilenmek zorunda kalmış, ondan sonra oyuncuların istediği değişiklikleri yapmış (nedense her oyuncu kendi rolünün birazcık değiştirilmesini istiyor, yazar da boyun eğmek zorunda kalıyordu), derken çekim yapılan yerde bazı sorunlar çıkmış ve Pemberton senaristin oraya gelmesini gerekli bulmuştu. (Ben o boktan amatörlere benzemem,» diyordu Pemberton. «Yazılan şeye saygı duyarım ben!»)

... Bütün bunlardan ötürü Perce başka şeylere zaman ayıramamıştı; ne tenis oynamaya, ne de Vera'ya.

Bir akşam, Pemberton'ın isteği üzerine katıldığı bir sözlendirme çalışmasından çıkıp geç saatta Vera'nın evine gittiğinde kız dudaklarını sarkıtarak yakındı. «Bilir misin, bazan, işsiz güçsüz oturduğun günleri özlüyorum bayağı.»

Ona bakılırsa Perce de özlüyordu o günleri. Şu sıralarda hep yorgundu sanki.

Vera, «Bizim Paris yolculuğu ne oldu?» diye sordu. «Paris mi?» dedi Perce. «Benim Paris'ten falan haberim yok.»

«Yıldızın parladığından beri benden bile haberin yok.»

Parlamak mı?

«Ben yaşta insanın yıldızı parlamaz,» diye karşılık verdi Perce. «Hafif bir pırıltı saçar gibi olur ama bu işler gençlerin işi artık.»

Vera hazırladığı yiyecekleri onun önüne koyarken, «Saçmalama,» diye söylendi. «**Soygun** bitsin, daha halka gösterilmeden dört yandan iş yağacaktır sana. Onun için de bir yolculuğa çıkacaksak şimdi çıkalım diyorum.»

... Belki de haklıydı Vera.

O gün öğleden sonra Harry de onu odasına çağırtmış, kapıları kapatarak gizli bir konuşma yapmıştı. «Tam sana göre bir iş,» demişti Harry. «Sana vermelerini sağlamaya çalışacağım. Mor Çete'nin adını duydun mu hiç?»

Bin Dokuz yüz otuz yıllarında Detroit'i haraca kesen çeteyi mi söylüyordu? Evet, elbette duymuştu. Yıllar önce, İkinci Dünya Savaşı sırasında çetedekilerden biriyle tanışmıştı hatta. O yıllarda gangsterler batıya, Las Vegas'a üşüşmüşlerdi.

Herhangi bir açıklama yapmadan başını sallamakla yetindi.

Harry, «Aramızda kalsın,» diye başladı, «Çok güzel bir hikaye konusu buldum. Yüzde yüz gerçek. Hâlâ sağ olan gangsterlerin birinden. Bin dokuz yüz yirmi yıllarında Detroit'te geçiyor olay. İçimdeki radar da yeni bir döneme gireceğimizi söylüyor.» Uzun pürosunu tabanca gibi tutarak Perce'e doğrulttu. «Grav gravlar moda oluyor yine. Ne demek istediğimi anladın mı?»

Perce, «Olabilir,» diye mırıldandı.

«Aman o kadar heyecanlanma,» dedi Harry. «Yalnız bu işin sana çok uygun olduğunu aklında tut. Sana da, bana da.»

«Olur, bir gün oturur konuşuruz.»

Harry'nin gözleri kısıldı. «Neyin var senin? Başka bir iş mi buldun?»

«Yok be, Harry. Yalnız yorgunum.»

Başka iş bulmamıştı ama onun menaceri olmayı öneren üç kişi çıkmıştı. Bunlardan biri de ilk yazdığı senaryo taslağını çalmaya yeltenen o İngiliz kaltağıydı. Bayan Judith Hastings. Şimdi de hiç utanmadan telefon ediyor, taslağı okuduğu an hayran kaldığını, Soygun'un büyük para kazanan filmlerden biri olacağını söylüyordu. Bu günlerin birinde Perce'le oturup konuşmak isterdi.

Demek başka arayanlar da olacaktı ve Harry herkesten önce davranıp onu ele geçirmeye çalışıyordu. Eh, olurdu böyle şeyler, her zamanki dalaveralardan biriydi.

Harry. «Yorgunmuş!» diye alay etti. «Ben sana iyilik etmek için o kadar uğraşayım, sen karşıma geçip elde edilmez adam numaraları yap. Bırak canım, söylediklerimi unut. Başkasını bulurum. Yorgun yazarlarla çalışmak işime gelmez zaten.»

Blöf yapıyordu bir de.

Harry yakında arayacaktı onu; Perce adamı iyi tanırdı, belirtilerde yanılmadığını biliyordu.

Yemeğini bitirince, «Belki haklısın,» dedi Vera'ya. «Belki de ben son orta yaşlı dahiyim. Yalnız şu anda tek isteğim nedir bilir misin? Tertemiz bir deniz kıyısında kumlara yatıp güneşlenmek, biraz tenis oynamak ve hiç telefon sesi duymamak.»

«Malibu olmaz,» dedi Vera. «Rio'ya gideriz.»

Rio de Janeiro'ya gitmek?

Onca zamandır haftalık alıyordu, biraz para harcayabilirdi pekalâ. Gelgelelim para harcamaması gerekiyordu. Al aylar

önce uyarmamış mıydı onu? Cimri olacaksın.

Bırak allah kahretsin, Al'le LeRoy cimrilik rekorunu kırmışlardı da ne olmuştu?

... Üstelik Rio'ya gitmekle kuşku uyandırsa bile, hadi canım, harcadığı para kendi parası olacaktı. Kendi alnının teriyle kazandığı para, vurgunun avantası değil!

«Olur,» dedi. «Rio'yu düşünürüz.»

Vera, «Düşün,» diye söylenerek önüne bir fincan kahve bıraktı. «Hadi yatalım artık. O da tatlı yerine geçer.»

Perce, «Bu hafta duyduğum en güzel öneri bu,» diyerek kızı kucağına çekti.

İki gün sonra yeni bir öneriyle karşılaştı; onu çok daha güç durumda bırakan bir öneriyle.

Tenis oynamaya zaman ayırabildiği bir sabah, kulübün saunasında otururken tanıdık bir sesin kulağının dibinde anırdığını işitti. «Hey, ahpap! Tam aradığım adamsın sen! Bu günlerde harcayabileceğin kaç paran var?»

Şişko gövdesini bir havluyla örten Ziggy Harling gelip yanına oturmuştu.

«Parasız sayılmam,» dedi Perce.

«Parasız sayılmam ne demek! Para kırıyorsun, filmden de dünyayı kazanacaksın. Yine de ben yaşlılığında rahat etmeni sağlayacak bir öneride bulunacağım.»

Bir yandan terlerken bir yandan anlattı. Ziggy'le birkaç tanıdığı -hepsi paralı pullu, durmuş oturmuş adamlar, hepsi kulübün üyelerinden- (Perce, iki gün öncesine kadar bana saatın kaç olduğunu söylemeye bile yanaşmayan adamlar, diye düşündü) Costa Rica'da, deniz kıyısında bir arsa almışlardı. Bulunmaz bir ülkeydi Costa Rica; vergi yok, hükümet kimsenin işine karışmıyor, yerli iş adamları onlara ortak olmaya can atıyor falan filan. Banka kredisi alınmış, seçkin ortaklardan başka kimsenin katılmayacağı bir yapı kooperatifi kurulmuş, evlerin planları bile hazırlanmıştı. Her birinin küçücük özel plajı olan yazlık evler, bir lokanta ve birinci sınıf tenis kortları. Ziggy, «Bütün hisseler satıldı: tek bir ortak daha alacağız,» diyordu. «O hisse de senin. Kendi evinde oturur, canının istediği zaman gelirsin. Aynı zamanda bizim tenis öğretmenimiz olursun. Büyük bir iyilik yapıyorum sana.»

Perce, «Gerçekten çok çekici bir öneri,» dedi. «Ancak he-

nüz emekli olmak niyetinde değilim.»

«Deli misin! Emekli ol diyen yok ki. Sen istediğin zaman gelirsin, orada olmadığın zaman evin kiraya verilir. Öyle bir kooperatif tüzüğü yaptık ki, ilk yatırımın seni hem şirkete ortak ediyor, hem ev sahibi yapıyor. Evde beleşten otururken şirketin kazancına da ortak oluyorsun yani. Şirketin kazancı dedimse, vergisiz kazanç olacağını unutma. Amerikan vergi yasalarına göre senin vergi diliminde olan birisi için bu ne demektir bilir misin?» Devletin, yatırımlara harcanan paraya yüzde yirmi iki vergi iadesi tanıdığını, Costa Rica'da sağlanan kazancın hep işletme masraflarına harcanmış görüneceğini, o yüzden de Amerikan maliyesinin kimseden beş para alamayacağını açıklamaya girişti.

Perce, «Peki bu büyük soyguna katılmak için kaç para ödemek gerekiyor?» diye sordu.

«Topu topu kırk bin dolar,» dedi Ziggy. «Hani şu yeni filmin gerçekten para kırmaya başladığı zaman almayı düşündüğün Rolls Royce var ya... işte aşağı yukarı onun fiyatı.»

Ziggy, iş adamlarından oluşan şirket ortaklarının, avukatların, malî danışmanların kafa kafaya vererek hazırladıkları bu kaçırılmaz fırsatın ayrıntılarını anlatıyordu hâlâ.

... Kırk bin dolar. Topu topu.

Evet. Yatırım yapmak istese bile, parasının, daha doğrusu varlığının - hemen likide edilemeyeceğini nasıl anlatabilirdi Ziggy'ye?

«Bu hafta içinde sana bazı broşürlerle kağıtlar yollayacağım,» diyordu. «Malî danışmanınla konuş, ondan sonra imzala. İlk taksidi iki hafta sonra da yatırsan olur.»

Perce, «Talih kuşu neden benim başıma konuyor?» diye sordu. «Niye beni seçtin yani?»

«Sen bizdensin, ahpap,» dedi Ziggy. «Neden yabancıya gidelim?»

Bir hafta geçmiş, Perce hâlâ karşılık vermemişti.

Ziggy'nin yolladığı kağıtları da imzalamamıştı. İşin sağlam bir iş olduğu kesindi. Perce kendisine yollanan broşürü, kooperatif tüzüğünü ve imzalanacak olan kağıtların hepsini avukatına vermiş, Sy da bunun gerçekten kaçırlamayacak bir fırsat olduğunu söylemişti. «Her şeyin dışında,» demişti Sy, «Bob Vesco'yla da komşu olacaksın. Bakarsın oradan da gerçek bir haydutluk senaryosu çıkar!»

Sy espri yapmasa olmazdı sanki.

... İyi ama kırk bin doları nereden bulmalı?

Banka kredisi alamazdı; sağlam teminat isterdi bankalar.

Bu arada Vera da onu sıkıştırmaya başlamıştı. Rio yolculuğu için bir karar vermesi gerekiyordu; ona göre bilet aldırtacaktı kız.

Evet, şimdi ne halt edeceksin Perce? Ne halt edeceksin sayın Bay Başarılı?

Akşamüstü stüdyodan dönerken posta kutusunu boşaltıp çıkanları evine götürdü.

Her zamanki ıvır zıvır çıkmıştı kutudan; indirimli satış ilanları, şu ya da bu dergiye abone olması için çağrılar, yardım kurumlarının bağış istekleri, faturalar. Hepsini çöp kutusuna atmaya hazırlandı.

Tek bir kartpostal.

Gözünden kaçacaktı az kalsın; çöp sepetinin yanına düşmüştü.

Küçük, sıradan bir motelin reklamını yapan bir kart.

«BALIKÇININ BARINAĞI - GÖLE BAKAN ODALAR - ÇİFT YATAKLI 28 ODA - YEMEK SERVİSİMİZ VARDIR - Dinlenmek ya da düşlerindeki o büyük balığı yakalamak isteyenler için ideal bir yer. Adres: Naples, Michigan Al ve LeRoy Chester sizleri beklerler.»

Kartın arkasında kitap harfleriyle yazılmış bir iki cümle: «Merhaba, ortak. İşlerden fırsat bulursan bize de bekleriz. Dostların A. ve L.»

Naples, Michigan.

... Bankası oradaydı demek!

Biri onunla gırgır mı geçiyordu yoksa?

Telefon idaresinin şehirlerarası istihbaratını aradı, santraldaki kız Naples'la bağlantı kurmaya çalışırken içi içini yiyerek bekledi. Bir iki dakika sonra istediği numara bulunmuştu. Özür diliyordu istihbarattaki kız; yeni bir abone olduğu için numarayı bulmakta biraz gecikmişlerdi.

Yollanan kart şaka falan değildi öyleyse.

Hiç düşünmeden, otomatik devreye bağlı olan numarayı çevirmeye başladı -ve yarıda kesti. Evden telefon etmek doğru olur muydu? Bir telefon kulübesi, eski ve güvenilir dostlardan

olan genel telefonlardan birini bulmak daha doğru değil miydi?

... Öte yandan, telefonları dinleniyorsa Chester'ların telefonlarına da bir mikrofon yerleştirilmişti herhalde.

Telefon üç kere çaldıktan sonra açıldı. Al, «Balıkçının Barınağı Mo-tel,» diye mırıldandı. «Buyurun efendim, bir isteğiniz mi vardı?»

«Hem de nasıl,» dedi Perce. «Karşısındaki eski dostun Perce.»

Al, «Hangi Perce?» diye sordu kuşkuyla.

Perce, «Telefon kulübesinden arıyorum,» diye mırıldandı.

«Vay vay, ünlü yazarımız! Neler yapıyorsun bakalım?»

«Milleti uyutuyorum hâlâ. Sizler ne yapıyorsunuz? Michigan'da işler nasıl?»

«Çok iyi,» dedi Al. «Aradığına sevindim yahu. Kartımızı aldın mı?»

«Aldım. Nicedir sesiniz soluğunuz çıkmıyordu.»

«Öyle. Merak mı ettin yoksa?»

«Eh işte, bir terslik çıkmış olabilir diye düşündüm.»

Al, «Ne tersliği çıkacak,» diye mırıldandı. «Burasını hale yola sokmaya çalışıyorduk da. Aldığımızda berbat bir durumdaydı... Pis, bakımsız. Onun için ucuza düşürebildik.»

«Demek iş adamı oldunuz artık.»

«Öyle oldu, Perce. Çok güzel bir yer oldu şimdi. Bir iki günlüğüne gelsene. Vera'yı da getir. Burasını çok sevecektir.»

«Seveceğine hiç kuşkum yok,» dedi Perce. «LeRoy nasıl?»

«Aslan gibi. Daha doğrusu pire gibi. Bütün gün oradan oraya koşturuyor. Bizim film nasıl gidiyor yahu?»

«İyi kazanç sağlayacak. Sonuçlardan hoşnut kalacaksınız sanıyorum. Dinle, Al,» dedi. «Seninle konuşmak istediğim ufak tefek bir şeyler vardı. Hikayeyle ilgili bazı ayrıntılar. Adını da değiştirdik biliyorsun. **Soygun** oldu yeni adı.»

«Biz hep buradayız,» dedi Al. «Ne zaman istersen konuşabiliriz.»

Perce, «Oraya nasıl gelinir?» diye sordu.

«Grand Rapids'e gelirsin, oradan bir araba kiralaman gerekir herhalde. Grand Rapids'den yüz kırk kilometre ötedeyiz. Ne zaman geleceğini söyleyebilir misin?»

«Kesin bir şey söyleyemem,» dedi Perce. «Sürpriz yaparım size.»

«Seviniriz. Ne zaman istersen gel, Perce. Yalnız yerimiz pek

büyük değil, onun için sağda solda reklamımızı yapmaya kalkma. Henüz yabancıları ağırlayacak durumda değiliz.»

Perce, «Anlıyorum,» diye mırıldandı.

«Aradığını LeRoy'a da söylerim. Seninle konuşmadığı için üzülecek ama şu arada bir işin peşinde yine. Hadi güle güle, bizi unutma.»

«Hiç merak etme,» dedi Perce. «Unutmam.»

Grand Rapids'e varmak, oradan bir araba kiralayarak bankasına ulaşmak ne kadar sürerdi acaba?

Michigan'a ne kadar erken giderse o kadar iyiydi. Bankanın açık olup olmadığını, hesabının işleyip işlemediğini anlardı hiç değilse.

...Biraz para çekmesine izin verip vermeyeceklerini de.

Ertesi sabah bürosuna gider gitmez Audrey Lister'a telefon etmeye hazırlandı. Harry yolculuğa çıkacağı zaman biletleri o aldırırdı hep; Perce'e de yer ayırtabilirdi.

Numarayı çevirmeden telefonu kapadı.

Yanlış bir iş yapacaktı az kalsın. Nereye gitmek niyetinde olduğunu bu bürodakilerin hiç birisi bilmemeliydi.

Vera'nın yanında çalışan kızlardan biri de bu yolculuk işlerini ayarlamakta ustaydı. Alice Baker. Becerikli bir kız. Vera bu saatta büroda olmazdı. En iyisi işi Alice'e yüklemek.

Alice birkaç dakika sonra telefon ederek bilgi verdi. Los Angeles'ten United Flight'ın 7:50 uçağıyla yola çıkarsa 13:35'te Chicago'da olacak, orada 188 sefer sayılı uçağı bekleyecekti. O uçak Chicago'dan 15.30'da ayrılıyor. 17:11'de Grand Rapids'e varıyordu. Orada araba kiralanabiliyor muydu? Evet, elbette. Bay Barnes yer ayırtılmasını ister miydi acaba? Ne zaman gitmeyi düşünüyordu? Banka kartının numarasını verirse Alice bilet ücretlerini fatura ettirebilecekti.

Yoo, hayır. İnsan izini ele verirdi o zaman. Bu yolculukta hep nakit para ödeyecekti Perce.

Kıza teşekkür etti, biletleri kendisinin alacağını söyledi.

Bayan George az önce büroya gelmişti, Bay Barnes onunla konuşmak ister miydi? İstemesine istemezdi ama kurtulmanın yolu yoktu artık. En iyisi şimdiden bir yalan uydurmak.

Vera'ya haftasonunda bir iki günlüğüne kentten ayrılmak zorunda olduğunu anlattı: Michigan'daki amcası hastalanmıştı.

En geç pazar akşamı dönmeyi umuyordu.

Vera, «Bu amca benim tanıdığım kızlardan mı?» diye sordu.

«Yapma güzelim, ben o işlerle uğraşamayacak kadar yaşlı ve yorgunum.»

«Yaşlı evet... Yorgunluğunu bilmem. Döndüğünde telefon et. Haa, arayan olursa nerede bulunabilirsin?»

«Kimsenin arayacağı yok,» dedi Perce. «Ben seni ararım.»

«Ararsın tabii... başın derde girerse.»

O gün öğleden sonra eve dönerken United Flight havayoluna uğrayarak bilet aldı, Grand Rapids'de kiralık bir araba bulundurulmasını sağlamak için ayrıca para ödedi.

Cuma sabahı yola çıkacaktı.

Perşembe günü öğle yemeğinden sonra Audrey Lister'a telefon ederek cuma günü büroya gelemeyeceğini bildirdi.

«Olur,» dedi kız. «Yalnız Bay Elbert birden seni aramaya kalkarsa ne diyeceğim?»

«Bir şeyler uydurursun.»

«Yazar olan sensin, uydurmak senin işin.»

«Pazartesi gününe kadar sabretmesini söyle.»

«Daha iyi bir şey bulabilirdin.»

«Hasta bir amcamı yoklamaya gittiğimi söyle öyleyse.»

Kız, «O büsbütün işi bozar,» dedi.

«Harry kaçamak yaptığı zaman idare ediyorsun. Aynı şeyi benim için de yapıver, Audrey.»

Audrey içini çekti. «Dua edelim de seni aramak aklına gelmesin.»

Alice Baker cuma gününün gazetelerini almış sabah kahvesini içiyordu. Telefon çaldı, dış hattan arayan bir adam, «Burası Rose Menacerlik Bürosu,» dedi. «Ben Duffy. Bay Barnes'ın işleriyle biz ilgileniyoruz. Yanılmıyorsam Bay Perce Barnes'ı tanıyorsunuz, değil mi?»

Alice kahvesine süttozu katarken, «Evet, tanıyorum,» diye mırıldandı. «Bayan George'un arkadaşıdır.»

«Biliyorum,» dedi Bay Duffy. «Bay Barnes'ı bulmaya çalışıyorum. Dün öğleden sonra bürodan ayrılırken bugün işe git-

meyeceğini söylemiş. Nereye gittiğini siz biliyor musunuz acaba?»

«Ben mi? Hayır, nereden bile... Durun bir dakika... Geçen gün yolculuğa çıkmaktan söz ediyordu.»

«Aa, güzel. Nereye gidecekti? Size bir şey söyledi mi. Bazı malî sorunlar var, ona danışmak zorundayım. Onun için arıyorum. Nerede olduğunu öğrenebilsem...»

Alice, «Grand Rapids'e giden uçakları soruyordu,» dedi. «Ama gidip gitmediğini bilemem tabii.»

«Grand Rapids mi? Çok tuhaf. Bize oralara gideceğinden hiç söz etmemişti.»

Alice kahvesinden bir yudum aldı. «Grand Rapids'de olabilir. Daha doğrusu oralarda bir yerde. Havaalanında araba kiralayıp kiralamayacağını da öğrenmek istemişti çünkü. Başka bir şey bilmiyorum. Kusura bakmayın, size yardımda bulunamayacağım.»

«Bulundunuz,» dedi Bay Duffy. «Büyük bir yardımda bulundunuz.»

Alice telefonu kapatırken kendi kendine mırıldandı: «O nasıl olduysa!» Vera aynı anda büroya girdi.

«Telefondaki kimdi?» diye sordu.

«Bay Barnes'ın menacerinin bürosundan aradılar. Bugün onunla konuşmaları gerekiyormuş da.»

«Vay vay,» dedi Vera. «İyice büyük adam olmuş demek. Şimdi menaceri de var ha?»

Alice, «Daha önce yok muydu?» diye sordu.

«Hayır. Ama şimdi zengin ve ünlü bir kişi oldu tabii. Neyse, biz kendi işlerimizle ilgilensek daha iyi.»

28

— Sözlerime kulak verin! Benim adım Binbaşı Quinn. Orduda geçirdiğim yıllar içinde karşıma çıkan en aşağılık, en mendebur yaratıklar sizsiniz. Size baktıkça utanç duyuyorum... Ne var ki bana gereklisiniz. Sizlere, toplum artıkları olan sizlere bir öneride bulunacağım. Yapılması gereken bir iş var -pis bir iş. Gelgelelim çok önemli. Gönüllü olarak ortaya çıkanların büyük çoğunluğu bu işten geri dönemeyecek. Ancak dönecek olanlara şöyle bir söz veriyorum: Cezalarınızın hafifletilmesi için yetkili makamlara başvuracağım. Hafifleteceğim demiyorum, başvuracağım diyorum... Evet, alçaklar, bana katılmaya hazır olanlar hangileriniz?

Kiralık arabayla yola koyularak Michigan'ın tarım alanlarından, ürünü toplanmış olan uçsuz bucaksız mısır tarlalarının yanından geçip kuzeye yöneldiğinde neredeyse akşam oluyordu. Şurada burada, göğe doğru yükselen ağaç kümeleri görünümün sıkıcı tekdüzeliğini bozuyordu. Güney California'nın kuru, sisli vadilerine alışık olan gözleri çevredeki yeşilliğin bolluğuyla dinleniyordu sanki.

Karayolundan görünen kasabalar da huzur veriyordu insana. Kentleşme alabildiğine hızlanmadan kurulan, belki de kurulduğu günden beri hiç değişmeyen küçük, şirin yerleşme merkezleri.

Naples'ın gölün kıyısındaki küçük köylerden biri olduğu anlaşılıyordu. Yoldaki tabelalar gölde avlanılabileceğini ve sandalla gezilebileceğini belirtiyor, arada sırada, taze su ürünlerini öven lokantaların ilanlarına rastlanıyordu.

Perce, «NAPLES'A HOŞGELDİNİZ, BİZİ DOST BİLİNİZ» tabelasını görünce anayoldan içeri saptı. Önce önlerinde geniş verandalar bulunan beyaz ahşap evlerin önünden geçti, sonra küçük dükkanların sıralandığı bir alana vardı. Hava kararmaya yüz tutmuş, yakılan sokak lambalarının ışıkları ağaçları aydınlatmıştı. Köy, yıllar önce Metro-Goldwyn'de gördüğü bir film dekorunu anımsatmıştı Perce'e. Tipik bir Amerikan köyü; sağlam, sakin, dürüst köylülerin yuvası.

Balıkçının Barınağı Moteline nasıl ulaşabileceğini sormak için bir benzin istasyonunda durdu. Dışarı çıkınca gölden esen serin rüzgarın etkisiyle titrediğini farketti. California kılığı yetersiz olacaktı burada; saat ilerledikçe havanın büsbütün soğuyacağını da biliyordu. Ülkenin bu bölgesinde güz iklimiyle karşılaşacağını neden düşünmemişti sanki?

Benzin istasyonundaki delikanlı, «Balıkçının Barınağı mı?» dedi. «Mevsim geçti, onlar hâlâ kapatmadılar mı acaba?»

Hah, bir bu eksikti! Onca yol gel, çocukların pılıyı pırtıyı toplayıp güneye, belki de Florida'ya yollanmış olduklarını öğren!

Ne var ki gösterilen dar yola saparak çam korularının arasından geçip kum tepelerini andıran karaltılara yaklaşınca, karanlıkta parıldayan bir takım ışıklar gördü.

Arabayı durdurdu. Pek gösterişli bir yer değildi motel. Lokantaya benzeyen uzunca bir ahşap yapının arkasında yarım ay biçiminde sıralanan, birbirinden ayrı odalar. Lokantada ancak üç beş kişi, küçük otoparkta da iki araba vardı.

Neon ışıklarıyla yazılmış olan RESEPSİYON yazısının altındaki kapıya yanaştı.

Evet, pek lüks bir motel olmadığı kesindi.

Kapıyı açıp içeri girdi. Oturma odası gibi döşenmiş bir yer; yumuşak koltuklar, birkaç sehpa, kovboy ve halk müziği çalan bir radyo. Tezgahın arkasında duran adam, son aylarda aldığı kiloları gizlemeyen bol bir kazak giyiyordu. Al Chester.

Başını kaldırıp baktı. «Heyy!» diye bağırdı dostça. «Bizim Perce gelmiş. Yer ayırtmış mıydın?»

«Bir dostum ne zaman istersem gelebileceğimi söylemişti.»

«Çok iyi demiş!» Tezgahın önüne geçerek konuğunun elini

sıktı. «Yemek yedin mi sen? Aşçıya söyleyeyim yemek ayırsın.»

«Erken,» dedi Perce. «Benim midem Los Angeles saatıyla çalışıyor hâlâ. Ama bir viski verirsen içerim. »

«İçki ruhsatımız yok,» dedi Al. «Yine de, bir dostuma kendi viskimden bir kadeh verirsem yasalara karşı gelmiş olmam tabii.»

Arkadaki küçük büroya geçtiler. Orası, döşemeleri yıpranmış ve yer yer çatlamış olan eski deri koltuklarla döşenmiş, duvarlara, yıllar önce tutulup doldurtulan balıklar asılmıştı. Perce viskisini içerken Al kardeşinin biraz ilerdeki Sağlık Kulübünde olduğunu açıkladı. Motel odalarının ucundaki yapıyı jimnastikhane ve sauna haline getirmişti LeRoy. Perce yaptığı uzun yolculuktan sonra saunaya girmek ister miydi acaba?

«...Belki daha sonra,» dedi Perce.

«...Eee, senin gibi ünlü bir senaristi buralara getiren nedir bakalım?»

«Aynı soruyu ben de sana soracaktım. Bir ara, o ikisi artık hiç ortaya çıkmayacaklar diye düşünmeye başlamıştım.»

Al güldü. «Sana kazık attığımıza emindin, değil mi?»

Perce başını salladı.

«Haksız sayılmazsın,» dedi Al. «Ama biz de çaktırmadan kentten ayrılmak zorundaydık. Başka türlü olmazdı. Harry toz olun, dedi, biz de toz olduk. Ve buraya geldik.»

«Öylece kalkıp geldiniz ha?»

«Yok canım. Burasını çoktan gözümüze kestirmiştik biz. Akrabalarımızdan biri işletiyordu moteli. Ty Grimes eniştemiz. Hastalanmıştı, karısı moteli satıp güneye gitmek istediklerini söyledi. Biz de yabancıya gitmesin dedik.»

«Dünyanın parasını verdiniz herhalde.»

«Yoo,» dedi Al. «Ty moteli ipotek ettirmişti, ipoteği devraldık, Harry'nin bize ödediği haftalıkları da ilk takside yatırdık.»

Evet, açıklaması akla yakındı ama...

Perce, «Motel işletmek nereden aklınıza geldi?» diye sordu. «Ne zaman başladı bu sevda?»

Al, «Sana anlatmamış mıydık?» diyerek gülümsedi. «İşin püf noktası orada.»

«Neyin püf noktası nerede?» Perce iyice şaşırmıştı.

Al, «Aşçı evine gitmeden senin yemeğini versin, yoksa aç kalırsın,» diyerek konuşmaya geçici olarak ara verdi.

Küçük yemek salonunun duvarları da doldurulmuş balıklarla süslenmişti. Görünüşe bakılırsa motelde kalanların sayısı

çok azdı. Gösterişsiz tahta masalarda yalnız iki çift yemek yiyordu. Köyde oturduğu, yaz aylarında motelde çalışarak ek kazanç sağladığı hemen belli olan güleryüzlü bir kız Perce'in yemeğini getirdi. Yemek şaşılacak kadar iyiydi. Taze sebzelerden yapılmış bir çorba, tepeleme doldurulmuş bir tabak kızarmış piliç, yanında taze fasulye, mayonezli lahana salatası. Tatlı olarak da üstüne vanilyalı dondurma topakları konan üç parmak kalınlığında meyveli tart.

Perce tatlısını bitirirken Al yemek salonuna döndü. «Nasıl buldun?» diye sordu. «Hamburger Sarayı'ndan iyi değil mi?»

Perce, «Senin neden şişmanladığın şimdi anlaşıldı,» diye karşılık verdi.

«Sus, sus. LeRoy da jimnastik yap diye başımın etini yiyor. Oysa ben burasını işleteceğim diye bütün gün oradan oraya koşuyorum zaten. Seni sekiz numaraya yerleştirdim. En güzel odamızdır. Valizini de götürdüm.»

Perce, «Ne zaman konuşabiliriz?» diye sordu.

Al konuğunun omuzunu okşadı.

«Yakında,» dedi. «Ortalık tenhalaşınca.»

LeRoy büroya girince, Al, «Bak kim geldi,» diye bağırdı.

Lacivert bir eşofman giymişti LeRoy; yüzü güneşten esmerleşmişti. Perce'in elini iri avuçlarının arasına alırken o esmer yüzde belli belirsiz bir gülümseme görüldü. «Bak hele bak! Çoktandır görmedik seni.»

Perce, eli büsbütün uyuşmadan parmaklarını kurtarmaya çalışıyordu. «Sen çok iyi görünüyorsun, LeRoy.»

LeRoy deri koltuklardan birine çökerek, «Havadan,» diye karşılık verdi. «İnsan burada soluk alabiliyor.»

Perce, «Kentler leş gibi kokuyor,» dedi.

LeRoy, «İnsanlar leş gibi kokuyor,» diye düzeltti. «Ama buradakiler değil.»

Al de söze karıştı. «LeRoy ne yaptı biliyor musun? İzcilik kulübü kurdu. Çocuklar ona bayılıyorlar.»

Perce, bu herif izcilere nişan takarken neye göre değerlendirme yapar diye merak etti. Kaçarken arabayı iyi kullanıp kullanmadıklarına bakarak mı yoksa?»

LeRoy, «Ben çocuk severim,» diyordu. «Al de Rotary kulübe üye oldu. Lions kulübü de onu almaya hazırdı. Çok seviliyor Al.»

Perce, buranın havasında mucizeler yaratan bir şeyler olsa gerek, dedi kendi kendine. Şu iki haydut saygın vatandaş haline gelmiş... Üstelik LeRoy'un dili de çözülmüş.

Al, «Seni buralara getiren nedir?» diye sordu.

Tamam, dedi Perce. Şimdi başlıyoruz.

Ziggy Harling'in önerisini, Costa Rica'daki yapı kooperatifini uzun uzun anlattı.

«Görünüşe bakılırsa bulunmaz fırsat,» dedi Al. «Demek bir yandan burada motelcilik yaparken bir yandan oradaki evi kiraya vereceksin.»

Perce anlamamıştı. «Nasıl yani?»

LeRoy, «Sen burada da ortaksın,» dedi.

Burada da mı?

«Ne zamandan beri?» diye sordu.

«Başından beri,» dedi Al. «Anladığını sanıyordum. Buranın üçte biri de senin.»

LeRoy bu sözü doğruladı. «Evet, tabii.»

Al, «Bu işi gerçekleştirmemizi sağlayan sensin,» diye ekledi.

Perce şaşkın şaşkın teşekkür etti.

«Teşekkür etmene gerek yok,» dedi Al. «İşimiz iyi gidiyor. Sanırım gelecek yıl kazanç gösterebileceğiz. O zaman sen de payını alacaksın.»

«Para şu ara gerekli bana.» Motele ortak olsa da, olmasa da asıl soruna değinmek zorundaydı. «Costa Rica'daki işe girebilmek için toplu bir para yatırmak zorundayım. Elli bin.»

Al, «Doğrudur,» diye mırıldandı. «Yalnız önündeki fırsat bu kadar kârlı bir iş olduğuna göre bir yerlerden para bulabilirsin sanıyorum.»

Perce, «Ben parayı burada bulabileceğimi umuyordum,» dedi.

LeRoy cebinden bir sicim çıkarmış, hiç konuşmadan ip oyunları oynamaya başlamıştı. Başını kaldırmaya gerek duymadan, «Burada mı?» diye sordu. «Burada para ne gezer, ortak?»

Perce Al'e baktı.

O da başını sallayarak kardeşinin sözlerini doğruladı. «Biz bütün paramızı motele yatırdık.»

Odada çıt çıkmıyordu.

Perce, «Hepsini mi?» diye sordu usulca.

«Son kuruşuna kadar. Demin de söyledim ya. Elimizde ne varsa hepsini ilk takside yatırdık. Şimdi motelin kasasına giren

parayla yürütüyoruz işi.»

LeRoy «İşler de biraz durgun,» diye söylendi.

«Evet ama baharda hızlanacak,» dedi Al.

LeRoy, «Ben de öyle umuyorum,» diye sürdürdü.

Al, «Bize güven,» dedi. «Göreceksin bak.»

Ortak da olsalar bu maskaralığa bir son vermeleri gerekirdi artık. Perce. «Yapmayın çocuklar,» diye mırıldandı. «Bırakın bu ağızları. Tereciye tere satılmaz. Geri kalanı nerede?»

Al, «Haa, onu mu soruyorsun?» dedi. Saatına bir göz attı, pencereye giderek şimdi bomboş kalan otoparka baktı. «Peki, Perce,» diyerek duvardaki şalteri indirdi. Dışarıdaki MOTEL yazısı kararmıştı. Masasına gidip çekmeceden bir elektrik feneri çıkararak, «Ortalıkta kimseler kalmamış,» diye söylendi. «Yatmadan önce şöyle bir dolaşmak ister misiniz?»

LeRoy uzun uzun esnedi. «Siz dolaşın. Ben yatmaya gidiyorum.»

Al babacan bir tavırla söylendi. «Dışarısı soğuk. Bir kazak al.»

«Kazağım yok,» dedi Perce.

«Ben sana bir kazak bulurum. Üşütmeni istemeyiz.»

Al'ın elektrik fenerinin cılız ışığında güçlükle seçilen patika motelin arkasında başlıyor, hafif bir eğimle yükseliyordu. Perce, göremediği köklerle taşlara çarpıp tökezleyerek fenerin ışığını izliyordu. Al, «Göl şu yanda,» dedi. «Yarın sabah görürsün.»

Birkaç metre daha ilerlediler, derken Al birden durdu. Yere eğilmiş, kulpa, halkaya benzer bir şeyi çekiştiriyordu. Perce o yarı aydınlıkta madeni bir kapak görür gibi oldu.

Kapak yukarı kalkarken menteşelerin gıcırtısı işitildi.

Al önündeki çukura eğilerek bir elektrik düğmesini çevirdi. Aşağıda ölgün bir ışık yanmıştı.

Perce aşağıya baktı. Gözleri ışığa alışınca toprak altına kazılmış bir odaya inen demir merdiveni gördü. Al elektrik fenerini söndürerek ilk basamağa altadı, ve «İnerken dikkat et,» diye mırıldandı.

Perce dikkatli adımlarla inmeye başladı. Tuttuğu demir trabzan nemlenmiş, yer yer paslanmaya başlamıştı.

Her yana yayılan ağır bir küf kokusu çarptı burnuna. Duvardaki madeni halkalara oturtulan küçük ampullerle aydın-

lanan küçük bir odadaydılar. Havadaki nem duvarlarda boncuklanmıştı. Bir yanda, iki tahta iskemleyle bir masa görülüyordu. Köşede duran, jeneratöre benzeyen bir nesnenin ekzos borusu yukarı uzatılmış, tavanı delip çıkmıştı. Karşıda küçük bir elektrik sobası, onun yanındaki raflarda dört çelik kasa duruyordu. Perce kasaların üstündeki soluk renkli yazıları okumayı başardı: A.B.D. Devlet Yardımı Acil Durumlarda Kullanılacak Erzak.

Konuşmaya başlayınca sesinin duvarlarda yankılandığını farketti. «Nedir burası? Hücre cezasına çarptırılanlar için mi?»

«Onu güzel söyledin,» dedi Al. «Gerçekten çok benziyor. Ben o hücreleri de bilirim ama bu öylesi değil. Bir nükleer savaş çıkar korkusuyla yaptırmıştı eniştem burasını. Herhalde dünyanın parasını vermiştir. Gelgelelim parasının karşılığını almıştı sanıyorum. Geceleri rahat uyku uyuyabiliyordu. Komünistler Michigan'a atom bombası atarlarsa ne yaparım diye düşünmüyordu artık.»

Konuşurken çelik kasalardan birini masaya getirmiş, kapağı tutan kancayı açmıştı. Kapağı kaldırırken, «Gel bak,» diye söylendi.

Perce, küçük plastik torbalara yerleştirilen para destelerini gördü. Desteler düzgünce sıralanmıştı.

Al, «Emekli ikramiyene selam ver,» diyordu. «İstersen sayabilirsin. Hemen hemen hepsi burada.»

Perce plastik torbalardan birini çekerek elinde teraziledi, Her biri kendi bandıyla korunan yirmilik desteleri. Kaç para tutuyordu acaba elinde? Beş bin mi, on bin mi?. Onca para, Harry'den vurdukları bu büyük vurgun, şuracıkta, bu nemli yeraltı kovuğunda, Costa Rica'dan binlerce kilometre uzakta yatıyor, kimseye yararı dokunmuyor, kimse harcayamıyor, ey Tanrım, hem de az buz şey değil, bir milyon dolar...

Al'e baktı. «Hemen hemen hepsi mi dedin?»

Al göz kırptı. Perce'in avucundaki torbaya uzandı, içinden dört tane yirmilik banknot çekti. Sonra o torbayı kapatıp kasaya koydu, başka bir torba çıkararak içinden beş tane onluk aldı. Son olarak on tane de beşlik banknot sayıp hepsini cebine attı. «Yüz seksen dolar,» diye açıkladı. «Bu gece bu kadar çekeceğiz.»

Kapak kapandı, kanca takıldı, kasa yine raftaki yerine taşındı.

Perce içerideki nemli havanın eski sinüzit ağrılarını dep-

reştireceğini hissediyordu.

«Yüz seksen dolar ne olacak?» diye sordu.

«Kasaya koyacağız,» dedi Al. «Günlük kazancımız olacak. Böyle yapa yapa gelecek yıl kazanç gösterebileceğiz.»

Perce aksırmaya başlamıştı.

«Hadi buradan çıkalım,» dedi Al. «İnsanın sağlığını bozuyor. Yukarı çıkınca her şeyi anlatırım.»

Merdivende önce Perce'in çıkmasını bekledi.

Perce basamakları tırmanırken başını arkaya çevirip bu uydurma kasa dairesinde düzgün sıralar halinde bekleyen paracıklara baktı.

Al, «Güzel mi?» diye sordu övünçle.

Perce, «Çok güzel,» diye mırıldandı.

Motelin bürosuna dönünce ısınmak için bir viski daha içti. Al resepsiyon bölümüne geçerek kayıt defterini arkaya getirdi. Perce'in karşısına oturup sayfayı doldurmaya başladı. «Bay ve Bayan Williams, onlar nereden gelmiş olsunlar bakalım? Ohio'nun Canton kenti iyi mi? Bir gece yirmi iki dolar. Bir de Dört Numara'dakiler var. Orada kim kalıyordu? Diyelim Bay ve Bayan Fred... Buckley. Adres: Indiana-polis, İndiana. O odanın geceliği yirmi dört dolar.»

İşini bitirdiğinde defterde altı müşterinin kaydı, altı ayrı imza vardı. Odaların ücreti 192 dolar tutmuştu. Al yeraltı sığınağından aldığı yüz seksen doları çıkardı, kendi cüzdanından iki teklik çekti, kasaya giderek hepsini içine koydu. «Hiç kötü bir gece sayılmaz,» diye söylenerek kayıt defterini de yerine bıraktı.

...Bu herifin oynadığı oyun neydi?

«Yarın sabah hepsini bankaya yatıracağız,» dedi Al. «Ortak hesabımıza. Seninle bizim ortak hesabımıza yani.»

Perce, «Bunu her gece mi yapıyorsun?» diye sordu.

Al başını salladı. «Elbette. Her gece bu kadar müşteri olmaz tabii. Haftasonlarında işimiz daha iyidir. Gelip geçen yolculardan haftada ortalama olarak sekiz yüz dolar alıyoruz. Yılda kırk bin dolar kadar bir şey. Lokanta müşterilerinden aldığımız para ayrı; başka müşteriler, balığa, Sağlık Kulübüne gelen müşteriler de var. Bu kazancın tümü gelir olarak gösterilliyor. Masraflarımızı, yerel vergileri, ipotek faizini, yiyecek, yakacak paralarımızı çıkarınca... muhasebecimiz yılda yirmi

beş bin kazanç gösterebileceğimizi söylüyor. Senin payına düşen sekiz binden biraz fazla yani.»

Perce, «Sekiz bin,» diye yineledi.

Al, «Temiz para,» diye söylendi övünçle. «Daha doğrusu pisliğinden arınmış para. Bundan böyle, her yıl sekiz bin dolarlık bir çek alacaksın...»

...Yeraltı sığınağında bir milyon yatıyordu, Al oradan her hafta sekiz yüz dolar çekiyordu; yılda kırk bin dolar temiz para kazanılıyordu böylece... Aynı hızla giderse, bu iş ancak yirmi beş yıl sonra bitecekti.

«Yirmi beş yıl böyle yaşayacaksın,» dedi Al'e. «Yirmi beş yıl daha yaşarsan...»

«Şişş! Bağırma! California yasalarına göre suçumuz beş yıl sonra zaman aşımına uğrayacak. O zaman kazanç yüzdesini biraz arttırmanın pek tehlikeli olmayacağını sanıyoruz. Anlıyorsun, değil mi?»

Keyifle gülümsüyordu.

Kurnaz hergele. Gerçekten iyi yapmıştı ev ödevini. Cezaevinin hücresinde otururken her şeyin hesabını yapmıştı besbelli.

...Şimdi de Perce'in bu kusursuz planı onaylamasını bekliyordu.

«Harika,» dedi. «Sen gerçekten dahisin, Al.»

Al alçakgönüllülükle omuz silkti. «Sen olmasaydın başaramazdık, Perce. Bize gerekliydin sen; sonuna kadar. Ve işin sonuna kadar bir kere bile korkaklık etmedin.»

«Edeceğimi mi sanıyordun?»

«Hayır, ben sanmıyordum,» dedi Al. «Bu işten kılımıza zarar gelmeden çıktığımızı da kabul et. Mis gibi bir iş oldu. Öyle değil mi?»

Perce yerinden kalkıp viski şişesini aldı ve kendine bir içki daha doldurdu. Al'ın düşüncesindeki zayıf noktayı yakalamaya çalışıyordu.

Sonunda bir şey buldu.

«Ya birimizden biri nalları dikerse?»

Al güldü.

«Hayat sigortası yaptırmaya benzemez bu. O zaman, geride kalanların kazancı artar. Doğrusu da bu değil mi?»

«Evet, elbette. Ama diyelim ki... Bak yanlış anlama, laf olsun diye söylüyorum... Diyelim ki LeRoy'la ikiniz gelecek hafta bir gün birlikte sokağa çıkıyorsunuz, kafayı bularak direksiyona geçen delikanlının biri de yan yolların birinden çıkıp

ikinizi de oracıkta temizliyor...»

Al, «Hayal gücüne diyecek yok,» diye mırıldandı. «O kadar iyi bir yazar olmanın nedeni de bu herhalde.»

«Evet ama diyelim ki...»

«O zaman sen buraya gelir, kasada ne varsa toplarsın. Bırak canım, sen ne sanıyorsun? Biz oturup vasiyetname mi yazacağız? Avukatımıza servetimizin şu kadarını şu kişiye bırakıyorum diye imzalı kağıtlar mı vereceğiz? Öyle mi sanıyorsun sen?»

Perce başını iki yana salladı.

Ne var ki içi rahat etmemişti hâlâ.

...O paranın bir bölümünü ele geçirmek için beş yıl beklemek istemediğini Al'e nasıl anlatabilirdi?

Kendi emeğinin karşılığında kazandığı para.

Aslında onun olan para.

İçkisini bitirdi.

«Dinle ahpap,» diye başladı. «Diyelim ki ben büyük paraların pislikten nasıl arınabileceğini biliyorum, Diyelim ki, Meksika'da bu işleri yapan bir tanıdığım var ve Meksika'ya giren paranın Costa Rica'da bir bankaya yatırılmasını sağlayabilirim. Para ülkeden hemen çıkacak, kimse vergi konusunda bir şey sormayacak. Bana dışarıdaki kasadan yüklüce bir şeyler verir misin diye sorsam ne derdin?»

Al'ın yüzü sertleşmişti. Başını iki yana salladı.

«Hayır derdim. Ve aynı soruyu bir daha sormamanı rica ederdim.»

Perce, «Topu topu elli bin,» diye diretti. «Sana söz veririm, o para hiç bir yerde görünmeyecek, nereden geldiği asla saptanamayacak.»

Al, «Ne elli bin, ne yirmi bin... ne de bir tek dolar,» dedi. Sesinde çirkin bir şeyler seziliyordu şimdi. «Anlaşmamız böyle değildi. Sen de biliyorsun onu. Başından biliyordun. Bu yüzden başımız belaya girdi bir kere. Yıllarca kodeste oturup duvarları seyrettik. Onun için bana başka soru sorma, Perce. Bakarsın sonunda sinirleniveririm.»

Perce, «Bakarsın ben de sinirlenebilirim!» diye bağırdı.

«Ne yararı olur ki? Bizi kararımızdan döndüremezsin; orası kesin. Yoo, hayır. Ne yaparsan yap, para buradan bir yere kımıldamayacak.»

Birden gülümsedi, uzanıp Perce'in omuzunu okşadı. «Neden bu kadar sıkılıyorsun, ahpap? Senaryo yazarak dünyanın parasını kazanabilirsin artık. Öyle değil mi? Kazandığın para

yetmiyorsa bir bankaya başvurur, yasal yollardan kredi alırsın.»

Perce, Michigan'ın umulmayacak kadar soğuk olan havasından korunmak için battaniyeleri boğazına kadar çekmiş, 8 numaradaki yatağında göz kırpmadan yatıyordu.

Bir milyon dolara yakın para birkaç metre ötede, kum tepelerinden birinin altında, Amerikan altın stoklarının korunduğu Fort Knox kalesinin minik bir örneği olan yeraltı kasasında yatıyordu.

Şu birkaç yüz metrekarelik alanın bölgenin en değerli arazisi olduğu su götürmezdi.

...Onun parası.

Peki, tamam. Al gerçekten güzel bir düzen kurmuştu; kardeşiyle kendisi için eşsiz bir düzen. Onlar bu gözden uzak köşede son derece mutluydular. Yaşlılık yıllarını bu mutluluk içinde geçirecekler, ona da her yıl sekiz bin dolarlık bir çek göndereceklerdi.

Sekiz bin dolar. Bozdur bozdur harca.

Allah kahretsin, evine ödediği kiraya bile yetmezdi o para.

Senaryo yazarak dünyanın parasını kazanabilirsin artık, öyle değil mi?

Evet, öyle. Perce Barnes'ın yıldızı parlamıştı şu ara. Adının üstündeki kırmızı ışık yanıyordu. Harry Elbert da ona tutkundu...

...İyi ama ya **Soygun** balonu patlarsa?

New York'lu eleştirmenleri iki üç tanesi filmi kötülerse, ilk gösterildiği yerlerde pek büyük satış olmadığı saptanırsa, filmi hemen televizyona satar, bir an önce gömmeye, unutmaya bakarlardı. Film endüstrisi bu yöntemlerle yürüyordu son yıllarda.

...O zaman ne olurdu Perce Barnes?

Kırmızı ışığı bir anda sönerdi.

Televizyona bir iki iş yapabilirdi belki. Yeni yapımcılardan birinin gözüne gireceğim diye kıçını yırtar. Ola ki onu da hoşnut edemez... ve dedikodu hemen yayılır. Perce Barnes'da iş kalmamış, o tükenmiş artık, bir boka yaramaz.

...Kulüptekiler de hiç gecikmeden sezerler durumu. Ziggy Harling de, öbürleri de.

Sezmeseler bile, yeniden tenis dersi vermeye başladığımı

gördüler mi tamam. Yeniden tenis dersi vermekten başka çare kalmaz çünkü. Saatta birkaç dolar kazanacağım diye kortlarda koştur dur.

Bu para da Michigan'da yatıp dursun.

Hayır.

Bunu kabul edemezdi. Yılda sekiz bin doları da kabul edemezdi. Onca para orada hazır beklerken, birinin gelip almasını beklerken, olacak şey miydi?

Allah kahretsin, tehlike falan yoktu aslında. Al paranoid olmuştu. Yıllarca cezaevinde kaldıktan sonra başka türlü olamazdı zaten!

Elli bin doları bir hafta içinde Meksika'ya ulaştırabilirdi Perce. Orada, belli bir ücret karşılığında kılık değiştirip temizlenir, sonra da Costa Rica'ya inerdi. Michigan'daki bir bombardıman sığınağından çıktığını kim nereden bilecekti?

...Elli bini cebine indirecek olursa Al'le LeRoy servetlerinin azaldığını ancak aylar sonra farkedebilirlerli olsa olsa. Tabii canım, bunlar her akşam o çukura inip sayım yapmıyorlardı ya! Olacak iş değil!

Peki, parayı cebe indirecekse bunu nasıl yapabilirdi?

Senaryo yazmaya benzemiyordu bu. Yazmak olsa, insan bürosunda oturur, bütün olasılıkları birer birer gözden geçirip en sağlam yolu seçerdi.

Hayır, ona zaman yok şimdi. Buraya kadar gelmişti, parayı gecikmeden almak istiyordu... sabahleyin eline geçen ilk fırsattan yararlanmaya bakacaktı.

Sonunda uyudu.

Yemek salonuna girdiğinde saat dokuzu geçiyordu. Güleryüzyüzlü kız kahvesini koyarken kahvaltıda balık yemesini önerdi. Çok tazeydi balık; o sabah tutulmuştu. Bay Al bankaya uğramak ve bazı şeyler almak için kasabaya inmişti; on birde dönecekti.

Bay LeRoy neredeydi peki?

«Çıktı,» dedi kız. «Koşuyor. Her sabah bir saat koşar o. Onun yaşında biri için çok iyi.»

«Buradaki işlere kim bakıyor peki?»

«Bilmem, herhalde ben bakıyorum.» Gülüyordu kız. «Balık getireyim mi?»

...İkisi de çıkmışlardı ha?

«Kızarmış ekmekten başka bir şey istemem,» dedi Perce. Saatına bakarak ekledi. «Zamanım kıt. Öğleden sonra California'ya dönmek zorundayım...»

«Balık istemiyor musunuz?» Düşkırıklığına uğramıştı kız. «California'da böylesini bulamazsınız.»

«Bir daha gelişimde yerim.»

Dışarısı çok sessizdi. Güneş parlıyor, gölden esen rüzgar çam ağaçlarını hışırdatıyordu.

Perce küçük valizini topladı, 8 numaradan çıkarak çevreyi gözden geçirdi. Ortalıkta kimseler yoktu. Bitişikteki odadan elektrik süpürgesinin sesi geliyordu. Lokantada hizmet eden kız şimdi de oda hizmetçisi olmuştu.

Dün geceki müşteriler -Al'ın uydurduklarından başka müşteri var mıydı acaba?- motelden ayrılmışlardı.

Şimdi. Yapacaksa şimdi yapmalıydı. Al kasabadan, LeRoy sabah jimnastiğinden dönmeden.

Çabuk ol, Perce.

Ağır adımlarla motelin arkasına yürüdü.

Sığınağa giden patikayı buldu.

Yüreği güm güm atarak tepeye tırmanmaya başladı.

Patikanın ortasındaki madeni kapağı gördü ansızın. Dün gece bıraktıkları ayak izleri de kolayca seçilebiliyordu.

Diz çöküp halkaya asıldı. Kapak açılırken menteşeler gıcırdadı.

Aşağıdaki lambaları yakan elektrik düğmesini aradı, ışıkları yaktı.

Aşağıdaki ampuller aydınlanırken basamakların dibinden yükselen küf kokusu da burnuna doldu.

Valiz elinde, ağırlık bindikçe gıcırdayan demir basamakları birer birer indi.

Dört çelik kasa duvarın önündeki raflarda duruyordu. Para da içlerinde duruyordu tabii.

Titreyen elleriyle kasalardan birini masaya taşıdı, kapağını açarak plastik torbayı çıkardı.

Elli bininizi nasıl istersiniz, Bay Barnes? Bir kilo yirmilik mi verelim? Çok taze onluklarımız var, onlardan da ister miydiniz?

Yirmiliklerin üstündeki bantta 5,000 dolar yazısı okunuyordu.

On deste alsa yetecekti demek.

Eksikliği belli olmasın diye her kasadan iki üç deste almalı. Birinci kasadan iki deste aldı, torbayı yerine yerleştirerek kapağı kapadı. O kasayı rafa kaldırdı, ikincisini çıkardı. Ondan üç deste aldı. Üçüncü kasadan yine iki deste. Dördüncüden de üç tane aldı mı işi tamamdı. Elli bin valize, sonra doğru Grand Rapids'e. Oradan bir Chicago uçağına, ardından da ver elini Los Angeles.

...Arkasında hafif bir gıcırtı duydu.

Odada yankılanan bir ses, «Vay vay vay,» diye söylendi. «Şuraya bak. Ne de güzel.»

İyice afallayan Perce arkasına dönüp baktı.

Merdivenin dibinde bir adam duruyordu. Sıradan bir takım elbise giyen, gözünde gözlük, kafasında ucuz bir fötr şapka olan ufak tefek bir adam. Gezginci satıcıları andırıyordu. Ne var ki bunun elinde Perce'in midesine doğrulmuş olan bir tabanca vardı.

Adam, «Telaşa kapılıp yanlış bir hareket yapmayın, Bay Barnes,» dedi. «Çok yakındasınız. Bu uzaklıktan, ben bile attığımı vururum.»

Yedin mi boku?

...Kimdi bu herif?

Adam onun aklından geçenleri okurcasına, «Adım Fuller,» dedi. «Peerless Sigorta Şirketi'nden Sid Fuller.» Bir adım daha yaklaştı, Perce'in valize dizdiği desteleri çabucak gözden geçirdi. «Evet,» diye mırıldandı. «Ben de bunları arıyordum. Nereye gizlendiklerini bir türlü anlayamamıştım. Neyse, siz bana yol gösterdiniz. Sağolun, Bay Barnes.»

Sigortanın detektifi.

Kimin aklına gelirdi? Senaryoda yoktu bu. Hayır, allah kahretsin...

«Buraya nasıl geldiniz?» diye sordu.

«Sizin gibi ben de uçakla geldim,» dedi Fuller. «Los Angeles'te öğrendim buraya geleceğinizi. İzinizi sürdüm, buradan ayrılmamış olacağınızı umdum. Ayrılmamışsınız. Bu sabah da sizi izledim. Şansım varmış. Motelden çıkıp arkaya yöneldiğinizi gördüm. Hadi bakalım, şimdi hepsini toplayalım da gerisini geri Los Angeles'e götürelim. Asıl yeri orası.»

Kendisine verip veriştiren Perce hiç kımıldamadı. İçerisi serin ve nemli olduğu halde terliyordu.

Fuller, «Kımılda!» diye emretti. «Kimse motele dönmeden

gidelim. Kahraman olmak niyetinde değilim ben. Bir an önce buradan uzaklaşmak istiyorum.»

Perce çıkardığı desteleri yine kasaya yerleştirmeye başladı isteksizce. Kafasız serseri, allah senin belanı versin, diye söyleniyordu kendi kendine. Berbat ettin işi. Al'ın hakkı varmış. Niye onu **dinlemedin**... Dinlemek... Bu adama söz dinletebilir miydi acaba?

«Biraz konuşabilir miyiz?» diye sordu.

«Burada konuşamayız,» dedi Fuller. «Ben yukarı çıkıyorum, orada bekleyeceğim. Sen kasaları birer birer uzatırsın.»

Tabancanın namlusunu Perce'in üzerinden ayırmadan geri geri gitti, şaşılacak bir çeviklikle basamakları tırmandı. Yukarıdan eğilerek, «Getir bakalım,» dedi. «Birer birer.»

Perce çelik kasaları birer birer yukarı uzattı.

«Şimdi sen de çık,» dedi Fuller.

Perce valizini alarak yukarı çıktı.

Fuller kasalardan birini yüklendi, tabancasıyla öbürlerini göstererek emir verdi.

«Bunları sen taşıyacaksın.»

Üç kasayı üst üste koyan Perce yükünü güçlükle taşıyordu. Kasaların ağırlığının altında ezilerek, motele giden patikada ilerlemeye başladı.

Arkadan gelen Fuller, «Hah şöyle,» diye mırıldandı. «Arabam otoparkın biraz ilerisinde. Oraya yürü.»

...Bunun arkası nasıl gelecekti peki? Yarın **Los Angeles Times**'ın başlığını görmeli «SENARİSTLE İKİ ESKİ HÜKÜMLÜ TUTUKLANDILAR _ Suçlular Harry Elbert'ın **Cimarron** adındaki filmini çalarak ünlü yapımcıdan 1.000.000 dolar kurtarmalık almışlardı.»

Evet, Harry'nin adını verirlerdi tabii. Onunkini yazmazlardı. Üç paralık bir senarist kimin umurundaydı.?

Aşağıdaki motel odaları görüş alanının içine girmişti artık. Sessiz, huzur dolu bir görünüm.

LeRoy nerelerdeydi? Koşuyu hâlâ bitirememiş miydi pezevenk? Belki de bu sabah on kilometre fazla koşmaya karar vermişti...

Oyalan, Perce. Chester'lardan biri ortaya çıkacaktır mutlaka.

...Oyalanmanın yolu?

Hadi oğlum, akıllı çocuksun sen, haninin hergelesisin... Bir şeyler düşün. **Yarat.**

Aklına bir şey gelmişti.

Bir köke takılarak tökezlermiş gibi yaptı, taşıdığı ağırlığı dengeleyemediği için sırtüstü yere yuvarlandı. Çelik kasalar birbirlerine çarparak tangırdadılar. Perce bir küfür salladı.

«Kalk,» dedi Fuller. Tabancanın namlusu dosdoğru ona yönelmişti.

Perce, «Sanırım... bileğim burkuldu,» diye yakındı.

«Vah vah! Arabaya binince dinlenirsin. **Kalk dedim.**»

Perce bileğini ovuşturarak söylendi. «Çok hainsin. Halden anlamaz mısın sen?» Canının yandığını göstermek için yüzünü buruşturuyordu.

«Çok hain olabilirim,» dedi Fuller. «Seni şu ağaçlardan birine kelepçeleyerek kasaları kendim taşırım. Seni de orada bırakırım. Olanları ortaklarına nasıl anlatırsın bilmem.»

Şirinlik yapıyordu namussuz.

Fuller tabancanın namlusuyla sırtını dürtükledi. «Kalk diyorum.»

Perce ayağa kalktı, kasaları üst üste koymaya başladı.

«Beni nasıl bulduğunu söyler misin?»

Fuller, «Arayarak,» diye karşılık verdi. «Aramaktan hiç vazgeçmedim. Yürü hadi.»

Otoparkın ucuna gelmişlerdi.

...Neredeydi bu insanlar? Allahın cezası servöz kız da mutfakta kahve içiyordu herhalde.

Fuller, «Hiç duraklama,» diye emretti.

Birkaç metre ileride, yolun kıyısındaki çam ağaçlarının altında bir Plymouth araba duruyordu. Fuller arka kapıyı açarak, «Kasaları buraya koy,» dedi.

Perce o işi bitirdiğinde soluk soluğa kalmıştı. Fuller sol ön kapıyı açtı. «Sen de buraya bin. Arabayı sen kullanacaksın.»

Perce geçip oturdu. Fuller tabancasını hiç onun üstünden ayırmadan dolaştı ve sağ kapıyı açarak Perce'in yanına oturdu. Ceketinin cebini karıştırarak arabanın anahtarını buldu, sol eliyle uzanıp yerine takarak kontağı çevirdi. Motor mırıldayarak çalışmaya başlamıştı. «Hadi,» diye söylendi. «Buradan uzaklaşalım.»

«Dinle,» dedi Perce. «Biraz konuşamaz mıyız?»

«Los Angeles'e varıncaya kadar bol bol konuşuruz. Aslını ararsan ben de senin konuşmanı istiyorum. Her şeyi uzun uzun anlatırsan senin için iyi olur, evlat.»

Perce'in canı yanmıştı. 150 dolar haftalıkla çalışan şu dedim. Yürü.»

Perce'in canı yanmıştı. 150 dolar haftalıkla çalışan şu hafiye bozuntusu...

«Yaptığın işten hoşlanıyorsun değil mi?» Perce'in sesi kısılmıştı. «Büyük iş başardın değil mi? Sigortanın parasını kurtardın, merkeze dönünce kahraman kesileceksin. Ne ödül verirler sana? Kol saati mı? Haftalığına on dolar zam mı yaparlar yoksa? Bir de duvara asabileceğin bir belge...»

Fuller tiz bir sesle bağırdı. «Hemen yola koyulmazsan ben sana ne vereceğimi söyleyeyim. «Bir mermi deliği!» Perce, tabii, diye düşündü. O da rahat değil. Al'ın ya da LeRoy'un her an ortaya çıkabileceğini biliyor. O zaman durum biraz değişecek...

...İyi ama henüz görünürlerde kimse yoktu, değil mi?

Ayağını frenden çekti.

Fuller, «Geri bas ve köye yollan,» diye emretti.

Perce söyleneni yaptı, dönmesine olanak verecek bir yer buluncaya kadar geri geri gitti. Allah kahretsin, arabayı kaydırabileceği bir şarampol da yoktu ki. Banketlerde kum olsa belki patinaj yaptırabilirdi ama o da yoktu.

Çam ağaçlarının arasından geçerek Naples köyüne ulaşan yola çıkmışlardı şimdi.

Aşağılarda, çok aşağılarda kımıldayan bir şey mi vardı?

Yolun kıyısından onlara doğru gelen bir şey.

Harcadığı çabadan ötürü yüzünün biçimi değişen lacivert eşofmanlı biri. Koşarak geliyordu.

LeRoy. Şanlı Amerikan ordusunun süvari birliği. Eşofmanlı süvari.

Fuller da görmüştü geleni.

Tabanca Perce'in kaburgalarına gömüldü. «Durmaya kalkışma,» dedi Fuller. «Gazla.»

LeRoy'un yanından geçerlerken iri yarı adam kafasını çevirip onlara baktı.

Perce korna çaldı.

Fuller, «Ne yapıyorsun?» diye bağırdı.

«Hoşçakal, diyorum.»

«Demeyiver. Ya da sonra söyle. Öyle bir numara daha yaparsan sakin bir insan olduğumu unutabilirim.»

Perce, «Herhalde önüne çıkanı vuramazsın,» diye söylendi. «Sigorta şirketi için kötü reklam olur.»

«Sen onları hiç düşünme,» dedi Fuller. «Onlar yalnız sonuç almaya bakarlar.»

Perce, «O iki kardeş senin buradan sağ salim ayrılmana izin, vermezler,» diye mırıldandı.

Kendi kendine, beni de sağ bırakmazlar diye ekledi.

Fuller, «Sen merak etme, ben kendimi korurum,» dedi.

Ne var ki sinirinden yerinde oturamıyordu o da.

Perce, «Niye kendini korumaya uğraşacaksın?» diye sordu. «Ülkenin dört yanında yaşayan bir takım salaklardan para koparlarak çalışan şirkete yaranacağım diye niye ikimizin de canını tehlikeye atacaksın? Kazancın ne olacak?»

Fuller, «Bu derin düşünceleri kendine sakla,» diye hırladı. «Gazla.»

Naples'a giden yolun dönemecine yaklaşmışlardı. Az sonra sapmaları gerekecekti.

Şu ilerideki neydi? Küçük bir kamyonet. Tuhaf bir manevra yapıyordu. Bir geri, bir ileri basarak yolun ortasında dikilmesine durdu.

Biraz daha ilerleyince kamyonetin yanından geçemeyecekleri belli oldu.

Barikat kurulmuştu yolda!

Kamyonetten inen adam el sallıyordu.

Al! Aslan Al! Kasabadan dönüyordu. Onları durdurmayı nasıl akıl etmişti peki?

Fuller, «Yavaşla!» diye bağırdı.

Perce frene bastı.

«Geri git!» dedi Fuller.

«Nereye gideyim?»

Al onlara doğru koşuyor, elinde tuttuğu nesne güneşin altında parlıyordu. O neydi ki? Tabanca?

Fuller Perce'i sertçe dürtükleyerek, «Geri!» diye bağırdı gırtlaklanırcasına.

Perce arabayı geri vitese taktı. Tekerlekler dönmeye başlayınca banketteki çakıllar havaya sıçradı. «Nereye gitmemi istiyorsun?»

Fuller arkasına bakarak, «Hızlan!» diye haykırdı.

Birkaç metre geride bir sapak vardı. Toprak bir yol. Nereye çıkıyordu acaba?

Fuller, «Oraya sap,» dedi.

Perce adamı uyardı. «Nereye çıktığını bilmiyoruz.»

«Sen sap!» diye diretti Fuller. **«Buradan kaçmaya bakalım.»**

Herif sinirliydi. Tabanca da elinde... Dediğini yapmak gerekirdi.

...Perce arabayı durdurdu, birinci vitese takarak yan yola saptı. Yol bile denmezdi aslında. İlerideki kum tepelerine doğru uzanan bir patika. Alçak dallar ön cama çarptıkça kırbaç şakırtıları gibi ses veriyordu. «GİRİLMEZ» yazılı bir tabelanın yanından geçtiler. Burası gecelerin gençlerin geldiği bir yer olmalıydı; yolun iki yanında kırık şişeler ve çöpler görülüyordu...

İleride bir düzlük; kumlu bir düzlük. Bir tarafı güneşin altında pırıl pırıl parlıyordu.

Tamam şimdi olmuştu işte.

Perce korkuyu unutarak arabayı o ışıltılı beyazlığa sürdü.

Ön tekerlekler gömülür gibi olduysa da kurtuldu, ancak arka tekerlekler bir zorlandı, iki zorlandı, sonra boşlukta dönmeye başladı. Tiz bir vınıltı yayılmıştı ortalığa.

Fuller, «Allah belanı versin!» diye bağırdı.

Perce ayağını gazdan çekti. «Kovalamaca oynayacaksan kendine ona göre bir şoför tut!.»

Arkalarından bir motor uğultusu geliyordu.

Küçük kamyonet temkinle, ağır ağır yol alarak onlara yetişti. Aralarında birkaç metre kalınca Al de durdu.

Derken başka bir yönden yaklaşan bir aracın öfkeli homurtusu işitildi.

Bu ses kum tepelerinin arasından geliyordu. Şişman, yorgun, kapkara bir çöl böceği. Çöl arabasının direksiyonunda da LeRoy oturuyordu. Kuma gömülen Plymouth'u görünce o da motoru durdurdu ve indi.

Arabasından bir tüfek çıkardı.

Perce, «Mat olduk,» diye mırıldandı.

Gölün üstünden gelen esinti epey güçlüydü.

Fuller tabancayı onun sırtına dayayarak kumlardan geri-

Tabancasını sallayarak Perce'e işaret etti. «Sen de in.»

Perce söyleneni yaptı.

Fuller tabancayı onun sırtına dayayarak kumlardan geriye, arabanın öbür yanına çekildi.

«Fazla yaklaşmayın,» diye bağırdı Al'e. «Arkadaşınız yanımda... Kolayca öldürebilirim.»

Birkaç metre ötede, elinde tüfekle bekleyen LeRoy'a baktı. «Sen de o tüfeği bırak. Hemen şimdi!»

LeRoy tüfeği yere bıraktı.

Perce, «Para da onda!» diye bağırdı.

Al tatlı bir sesle karşılık verdi. «Deme yahu! LeRoy küçük telsiziyle bana haber ulaştırınca bir terslik çıktığını anlamıştım zaten. Arkadaşın kim, Perce?»

«O benim arkadaşım değil.»

LeRoy biraz daha yaklaşmıştı. «Haklısın,» dedi. «Arkadaşa benzer bir yanı yok gerçekten.»

«Sigorta şirketinin adamı. Beni ve parayı Los Angeles'e götürüyordu!»

Al dalgın adımlarla onlara doğru yürüyordu. «Öyle mi?» dedi. «Bizimle dalga geçmiyorsun değil mi, Perce?»

«Ne dalgası? Delirdin mi sen?»

«Bilmem,» dedi Al. «Bu iş bana biraz tuhaf göründü. Siz ikiniz, bize hoşçakal bile demeden yola çıkıyorsunuz. Tuhaf değil mi, LeRoy.?»

«Çok tuhaf.»

Fuller tabancasını LeRoy'a çevirdi. «Sen buraya gel ve arabadaki kasaları indir.» Perce'i iki kardeşle kendisinin arasında tutuyordu. «Kasaları çöl böceğine yerleştir... Sonra hep birlikte kasabaya gideriz.»

LeRoy yerinden kımıldamadı.

Al, «Ben bu işe akıl erdiremedim,» diye söylendi. «Sen sigorta hafiyesiysen tutumun çok tuhaf. O paraları Los Angeles'e götüreceksin de ne olacak sanki? Ne kazanacaksın?»

Fuller, «Benim görevim bu,» dedi.

Perce de konuşmaya katıldı. «Biz onları daha önce de konuştuk. Bu adam görevine çok bağlı. Geri döndüğünde haftalığına zam yapacaklar, patronu sırtını sıvazlayacak...»

Fuller, «Siz de kodesi boylayacaksınız!» diye bağırdı.

«Yalnız sen çok sinirli görünüyorsun,» dedi Al. «Böyle bir başarıya ulaşan insanın bu kadar sinirli olması...»

Fuller yine LeRoy'a seslendi. «Sen şu kasaları yükle bakalım.» LeRoy hiç duymadı sanki.

Al, «Evet, korkarım bizi güç duruma düşürdün.» diye sür-

dürdü. «Öte yandan, sen de bir noktayı gözden kaçırma, ahpap. Biz topu topu üç kişiyiz ama sen de topu topu bir kişisin. Belki üçümüzü de vurabilirsin... Ancak bana öyle geliyor ki sen birimizi haklarken, birimizden biri de seni yere yıkabilir...»

LeRoy, «Evet,» diye mırıldandı. «O fırsat benim elime geçerse... Ben senden çok daha iyi formdayım. Al.»

«Ve LeRoy yapacağını yaptıktan sonra,» dedi Al. «Seni gömecek bir yer bulur. Buralarda öyle yerler var ki kırk yıl geçse kimse cesedini bulamaz. Senin şirkettekiler bile.»

Fuller tabancasını Perce'in sırtından çekmiyordu.

Çocuklar bir işe kalkışırlarsa piyango Perce'e çıkacaktı.

Al, «Öte yandan,» diye sürdürdü, «bu akıllı sigortacı bütün parayı bizim sığınağa götürür ve hepsini yerli yerine yerleştirirse -biz de bu sabah burada olanları unutmayı kabul edersek- sanırım bir anlaşmaya varabiliriz.»

Esinti büsbütün güçlenmiş, güneş bir bulutun arkasında kalmıştı. Hava birden soğudu.

Fuller, «Nasıl bir anlaşma?» diye sordu.

Al, «Buradaki para hepimize yeter,» dedi. «Öyle değil mi? Yüz bine ne dersin?»

Fuller güldü. «Alay mı ediyorsun? Yüzde on ha? O küçük işlerde olur. Sahte araba kazalarında falan. Oysa bu büyük bir vurgun. Yarısını isterim.»

Şaşkına dönen Perce kafasını çevirip baktı.

«Neyin yarısını?»

«Burada olan paranın,» dedi Fuller. Şapkasının altından sızan ter şakaklarını ıslatmıştı.

Perce, «Hey allah, bu herif hırsızın biri!» diye bağırdı.

Al, «Yapma, Perce,» dedi usulca. «İncilde ne der bilmez misin? İçinizde hiç günahı olmayan varsa, ilk taşı o atsın.» Gevrek gevrek güldü.

Perce karşılık vermedi.

LeRoy yumruklarını sıkmıştı. «Bırak da şunu haklayayım, Al.»

Al, «Heyecanlanma, LeRoy,» diye seslendi. «Ty enişteni dediği gibi, belli bir sayının yüzde onu, sıfırın yüzde yüzünden iyidir. Peki, Bay adınız-Her-neyse, iki buçuğa ne dersiniz?»

...O kadar emek vererek kazandıkları paranın iki yüz elli bini. Hayat pahalılığı artmış bile olsa yüksek bir fiyat sayılırdı bu. Yalnız ve yalnız elinde tabanca olduğu için, şu sinirli, kıtıpyoz...

...Elinde tabanca. Namlusu da Perce'in sırtında.

Fuller, «Hayır,» diye diretti. «Beş dedim.»

Rüzgar dört adamın çevresinde ıslıklar çalıyordu.

Al, «Beş dediğini biliyorum,» diye karşılık verdi. «İki buçuğa razı olursan parayı çok kolay kazanacaksın. Ama inatçılık edip beş diye tutturursan bizimle kumar oynamak zorundasın...» Sırıtıyordu. «Bir de bakmışın ki zarın kırık...»

Fuller, «Evet,» diye mırıldandı. «Anlıyorum. Eh, altı üstü para bu. Anlaştık.»

Yine de tabancayı Perce'in sırtından çekmiyordu.

«Çok iyi,» dedi Al.

Perce karşı çıktı. «Durun bir dakika. Bu kıtıpyoz herife güvenebileceğimizi nereden bileceğiz?»

Al, «Boşver, Perce,» diye söylendi hüzünle. «Kime güvenebiliyoruz ki?» Dönüp LeRoy'a seslendi. «Arabadaki yükü indir, LeRoy. Hepsini eski sağlam yerine götürelim.» Perce'e baktı. «Sanırım iki yüz elli bin senin payından çıkacak, ortak.»

Fuller, «Ben payımı yanımda götürürüm,» dedi. «Bilmiş olun.»

...Al onu uyardı. «Bana kalırsa o kadar parayı açıkta taşımak tehlikeli.» Hırsız alarmı satan gezginci satıcılardan biriydi sanki. «Los Angeles de suç yüzdesi çok yüksek olan kentlerden biri. Soyulabilirsin, ahpap.»

«Gösterdiğin ilgiye teşekkür ederim,» dedi Fuller. «Güvenlik konusunda uzmanım ben. Bırak da o sorunu kendim düşüneyim.»

Al, «Keyfin bilir,» dedi. «Şu anda senin sözün geçiyor nasıl olsa.»

Fuller, «Yirmilik ve onluk banknotlar isterim,» diye açıkladı. «Sayarken el çabukluğu yapmaya da kalkışmayın ha!»

...Ve ilk kez olarak tabancayı Perce'in sırtından çekti.

Al, «Paranı kendin sayabilirsin,» dedi. «İstersen o arada tabancanı da ben tutarım.»

Alan Larkin, «Herhangi bir düzyazıyı beyazperdeye uygulamak çok güç bir sanattır,» diyordu. «Sahne oyunları, romanlar, kısa öyküler, gerçek yaşam öyküleri, kendilerine özgü biçimleri olan türlerdir; senaryo da öyledir. Elindeki materyale yeniden biçim vererek senaryo haline getirecek olan yazar bu türlerin hepsini çok iyi bilmek zorundadır.»

Shirley Jones, «Bu yıl içinde, başka bir türden sinemaya uygulanan yapıtlar arasında Oscar ödülüne aday gösterilenler şunlardır,» diye açıkladı. **«California'da Daire,** senaryo, Neil Simon Yazarın aynı adlı tiyatro oyunundan. **Hiç Kötülük Görme;** senaryo, Reginald Rose. Evan Hunter'ın romanından uygulanmıştır... **Fedora...»**

Gerisini yine Alan Larkin anlattı: **«Fedora'nın** senaryosu Billy Wilder'la A. L. Diamond tarafından. Tom Tyron'ın romanından uygulanmış. **Soygun;** senaryo, Perce Barnes. Al ve LeRoy Chester'ın gerçek yaşam öyküsüne dayanıyor. **Kraliçe Caroline;** senaryo Terence Tolkin. Richard Condon'ın romanından. Ve ödülü kazanan aday...»

Shirley Jones elindeki zarfı açtı, içindeki kartı çıkararak yüksek sesle açıkladı: **«Soygun!** Senarist Perce Barnes!»

Perce eğilip Vera'yı öptü ve alkış sesleri arasında sahneye doğru yürüdü.

Shirley Jones, Oscar ödülünü ona uzatarak yanağından öptü. «Filmi çok beğenmiştim!»

«Sağol!» Perce altın heykeli havaya kaldırdı. «Seni gördüğüme sevindim. Nicedir karşılaşmamıştık,» dedikten sonra halka döndü. «Sanırım bir konuşma yapmam gerekiyor. Şunu söyleyeyim ki bu senaryo birçok kişinin eseridir. Onlar olmasaydı yazılamazdı. Vera George'a, hikayeye herkesten önce ilgi gösteren Harry Elbert'a, sonuna kadar dayanan Billy'ye, çok üstün bir yönetmen olan Doug Pemberton'a, senaryonun hakkını veren yetenekli oyunculara ve son olarak -aslında benim yerimde bulunmaları gereken iki kişiye- Al ve LeRoy Chester'a teşekkürler! Bu heykelin büyük bir bölümünü onlar kazandılar aslında. Sağolun çocuklar!»

Balıkçının Barınağı karlar altında kalmıştı ama motelin bürosu güzelce ısıtıldığından içerisi sıcacıktı. Oscar ödülleri töreni televizyondan yayınlanıyor, Al'le LeRoy da programı izliyorlardı.

Al birasından büyük bir yudum alarak, «Şu işe bak!» diye söylendi. «Eski dostumuz sevincinden uçuyordur şimdi.»

«Herhalde,» dedi LeRoy. «Bizim piliç gerçek bir horoz oldu.»

Al, «Filmin satışını da etkileyecektir,» diye sürdürdü. «Dediklerine bakılırsa Oscar kazanan filmler çok iş yapıyormuş.»

LeRoy esnedi. «Ben gidip yatabilir miyim artık?»

«Ne düşünüyordum bilir misin? Dostumuz Sid Fuller'ı düşünüyordum.»

«Bay Kartpostal'ı ha? Yine ne istiyor? Geçen hafta köyde birkaç eski kartpostal buldum, hepsini yolladım. Daha ne ister?»

«Bence o Peerless şirketinde yıllardır çalışıyordur. Sence de öyle değil mi?»

LeRoy başını sallayarak öyle düşündüğünü belirtti.

«Ve bütün o süre içinde çalmış çırpmıştır,» dedi Al. Bir yerlerde bir yığın parası vardır mutlaka.»

LeRoy, «O paranın içinde bizim iki yüz elli bin de var,» diye ekledi.

«Haa, şimdi sana bir şey soracağım! Biliyorsun bu günlerde buralarda hiç iş yok. Ben diyorum ki, bahar gelmeden Los Angeles'e kadar uzanıp biraz tatil yapsak... Eski dostumuz Perce'i de görmüş olurduk.

«Ben Los Angeles'ten nefret ediyorum,» dedi LeRoy.

«Evet ama oradayken Bay Kartpostal'ın hazinesini nereye gizlediğini de öğrenebilirdik belki. Şansımız varsa o paranın birazına el koyabilirdik. Hiç değilse kendi paramıza.»

«Sen benimle dalga mı geçiyorsun? Yoksa gerçekten bir şeyler tasarladın mı?»

Al birasını bitirip gak diye geğirdi.

«Bilmem. **Sen** ne düşünüyorsun?»

Karacan
YAYINLARI

ROMAN

Yaşar Kemal/ÇAKIRCALI EFE
Attilâ İlhan/FENA HALDE LEMAN
Oktay Rıfat/DANABURNU
Herman Melville/BİLLY BUDD
John Ehrlichman/BEYAZ SARAY
Jackie Collins/DÜNYA EVLİ ERKEKLERLE DOLU
Fellini/AMARCORD
Colin Higgins/DOĞUM GÜNÜM KUTLU OLSUN
(Harold ve Maude)

ÖYKÜ

Yusuf Atılgan/BODUR MİNAREDEN ÖTE
Füruzan/PARASIZ YATILI

ŞİİR

Attilâ İlhan/SİSLER BULVARI—YAĞMUR KAÇAĞI
Necati Cumalı/AÇ GÜNEŞ

DERLEME

Hüseyin Bayaz/KÖROĞLU Antep Rivayeti
Faruk Yener/MÜZİK KILAVUZU

ÇOCUK

Edip Alşar/TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİ
İsmail Sivri/ATATÜRK'ÜN ÇOCUKLUĞU
İsmail Sivri/ATATÜRK'ÜN GENÇLİK YILLARI
James F. Cooper/YARIM KALAN YOLCULUK
Selma Mine/ŞEYTAN ADASI

İkisi de "haydut"tu. Bir soygun yapmış, sonra da yakayı ele verip kodesi boylamışlardı.

Kodeste boş durmamışlardı tabii. Yeni bir "dümen" peşindeydiler. Bunu gerçekleştirmek için bir de senaryo yazmışlardı.

Cezalarını çekip serbest bırakıldılar. İlk işleri, yıldızı sönmüş bir senaristi bulmak oldu. Kodeste yazdıkları senaryoya onun göz atmasını istiyorlardı. Sonra da film yapacaklardı bu senaryoyu.

Senarist, önce ilgilenmedi onlarla; yazdıklarını ciddiye almadı.

Ama bir süre sonra, kendini o "dümen"in içinde buldu ve "Film Gibi Haydutlar"la işbirliği etti.

Max Wilk, günümüz Amerikan edebiyatının, kendine özgü bir espri gücü taşıyan genç yazarlarından biri. Yapıtları hem eleştirmenlerce değerli bulunuyor, hem de "bestseller / en çok satan kitaplar" listelerinin başında yer alıyor. Yazarın "Film Gibi Haydutlar"ını eğlenerek, severek okuyacaksınız.

275 Lira